

ROMÂNIA
JUDEȚUL BIHOR
CONSILIUL LOCAL AL ORAȘULUI
VALEA LUI MIHAI

H O T Ă R Ă R E

**privind aprobarea REGULILOR ȘI DISPOZIȚIILOR PRIVIND PREVENIREA
SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ PENTRU DOMENIUL PUBLIC ȘI PRIVAT DIN ORAȘUL
VALEA LUI MIHAI**

Consiliul Local al orașului Valea lui Mihai,
Având în vedere:

- Proiectul de hotărâre inițiat de Primarul orașului Valea lui Mihai, avizat favorabil de comisia de specialitate a Consiliului Local al orașului Valea lui Mihai și raportul de specialitate prin care se propune aprobarea **REGULILOR ȘI DISPOZIȚIILOR PRIVIND PREVENIREA SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ PENTRU DOMENIUL PUBLIC ȘI PRIVAT DIN ORAȘUL VALEA LUI MIHAI**

- prevederile articolului 13, lit. b și c, din *Legea nr. 307/2006* privind apărarea împotriva incendiilor și ale art.14 lit. b din „Normele generale de apărare împotriva incendiilor”, aprobate cu *Ordinul M.A.I. nr. 163/2007*, potrivit cărora consiliul local emite hotărâri, în condițiile legii, cu privire la organizarea activității de apărare împotriva incendiilor în unitatea administrativ - teritorială pe care o reprezintă,

În baza art.36, alin.(2), lit. d, alin.(6), lit. a punctul 8, art. 45 alin. (1) și art. 115 alin. (1), lit. b) din *Legea administrației publice locale nr.215/2001*, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

H O T Ă R Ă Ș T E

Art.1: Aprobarea **REGULILOR ȘI DISPOZIȚIILOR PRIVIND PREVENIREA SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ PENTRU DOMENIUL PUBLIC ȘI PRIVAT DIN ORAȘUL VALEA LUI MIHAI**, conform *Anexei* care face parte integrantă din prezenta, sub formă de hotărâre.

Art.2: Cu ducere la îndeplinire a prevederilor prezentei se încredințează Primarul orașului prin compartimentul de specialitate din aparatul propriu.

Art.3: Prezenta se comunică cu:

- Instituția Prefectului – județul Bihor
- Primarul orașului Valea lui Mihai,
- Compartimentul protecție civilă din aparatul de specialitate al Primarului orașului Valea lui Mihai,
- se aduce la cunoștință publică prin afișare pe site-ul www.valealuimihai.ro

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,
Kovács Attila

CONTRASEMNEAZĂ:
SECRETAR,
Todor Maria

Nr.21 din 27 februarie 2015

Hotărârea a fost adoptată cu: - 16 voturi PENTRU

- 0 voturi ÎMPOTRIVĂ

REGULI ȘI DISPOZIȚII

PRIVIND PREVENIREA SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ PENTRU DOMENIUL PUBLIC ȘI PRIVAT DIN ORAȘUL VALEA LUI MIHAI

CUPRINS

TITLUL	PAG.
PARTEA I	
CAP. I: DOMENIU DE APLICARE, OBLIGAȚII, ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA AC PRIVIND PREVENIREA SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ	7
1.1.- Apărarea împotriva incendiilor	7
1.1.1. Domeniu de aplicare	7
1.1.2. Obligații privind apărarea împotriva incendiilor	7
1.1.2.1. Obligații generale	7
1.1.2.2. Obligațiile Consiliului Local	8
1.1.2.3. Obligațiile primarului	9
1.1.2.4. Obligațiile patronului, directorului operatorului economic, administratorului sau conducătorului instituției	10
1.1.2.5. . Obligațiile utilizatorului	11
1.1.2.6. Obligațiile salariaților	11
1.1.2.7. Obligațiilor proiectanților și executanților	12
1.1.2.8. Obligațiile asociațiilor de proprietari	12
1.1.2.9. Dispoziții finale	13
1.1.3. Organizarea și desfășurarea activității de apărare împotriva incendiilor	13
1.1.3.1. Conținutul organizării activității de apărare împotriva incendiilor	13
1.1.3.2. Structuri cu atribuții de apărare împotriva incendiilor	13
1.1.3.3. Actele de autoritate, documente specifice și evidențe privind apărarea împotriva incendiilor	14
1.1.3.4. Organizarea activității de apărare împotriva incendiilor la locul de muncă	17
1.2. Protecție civilă	20
1.2.1. Domeniu de aplicare	20
1.2.2. Atribuțiuni, drepturi și obligații privind protecția civilă	20
1.2.2.1 Atribuțiuni generale	20
1.2.2.2. Atribuțiile consiliului local al orașului	22
1.2.2.3. Atribuțiile primarului	22
1.2.2.4. Obligațiile conducătorilor instituțiilor publice, patronilor și managerilor operatorilor economici	22
1.2.2.5. Obligațiile proiectanților, constructorilor și beneficiarilor de investiții	23
1.2.2.6. Drepturile și obligațiile salariaților	23
1.2.2.7. Drepturile și obligațiile cetățenilor	23
1.2.3. Organizarea protecției civile	25
1.2.4. Pregătirea pentru protecția civilă	25
CAP. II: REGULI GENERALE DE ORDINE INTERIOARĂ	26
2.1. Măsuri generale de prevenire a incendiilor la exploatarea construcțiilor, instalațiilor și amenajărilor	26
2.2. Măsuri generale de prevenire a incendiilor la executarea lucrărilor cu foc deschis	28
2.3. Reglementarea fumatului	30
2.4. Măsuri generale de prevenire a incendiilor la exploatarea căilor de evacuare	31
2.5. Colectarea deșeurilor, reziduurilor combustibile, a ambalajelor și distrugerea lor	32
2.6. Reguli pentru sezonul rece	33
2.7. Reguli pentru perioadele caniculare sau secetoase	33
2.8. Reguli și măsuri de apărare împotriva incendiilor la amenajarea pomului de Crăciun.	34

2.9. Măsuri generale de prevenire a incendiilor în locuințele unifamiliale / multifamiliale / gospodăriile populației	35
2.10. Măsuri generale de prevenire a incendiilor în spații destinate persoanelor cu dizabilități/solicitanților de azil	36
2.11. Inscricții și marcaje	36
2.12. Marcarea conductelor	37
2.13. Marcarea coșurilor de fum și a canalelor de ventilație	37
2.14. Marcarea instalațiilor electrice	37
2.15. Marcarea spațiilor de depozitare	38
2.16. Marcarea aparaturii de măsură și control	38
2.17. Instruirea în domeniul situațiilor de urgență.	38
2.17.1. Scopul și domeniile de aplicare	38
2.17.2. Cerințe specifice și categorii de instructaje	38
2.17.3. Instructajul introductiv general	39
2.17.4. Instructajul specific locului de muncă	39
2.17.5. Instructajul periodic	41
2.17.6. Instructajul pe schimb	41
2.17.7. Instructajul special pentru lucrări periculoase	41
2.17.8. Instructajul la recalificarea profesională	42
2.17.9. Instructajul pentru personalul din afara agentului economic sau a instituției	42
2.16.10. Înregistrarea și confirmarea instructajului	43
2.17.11. Organizarea activității de instruire	43
2.17.12. Cerințe privind materialele necesare pentru instruirea în domeniul situațiilor de urgență	44
2.17.13 Dispoziții finale privind instruire în domeniul situațiilor de urgență	45
CAP. III: REGULI ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ LA CONSTRUCȚIILE SOCIAL-ADMINISTRATIVE, SĂLI AGLOMERATE, AMENAJĂRI TEMPORARE, LOCUINȚE.	46
3.1. Construcții social-administrative	46
3.2. Cluburi, discoteci, săli de jocuri	47
3.3. Săli de spectacole, teatre, case de cultură, cămine culturale	47
3.4. Arhive, biblioteci, muzee, expoziții	48
3.5 Bănci	50
3.6. Spitale, cabinete medicale	54
3.7. Săli de sport, stadioane, clădiri administrative, complexe sportive, spații cazare sportivi, patinoare artificiale, piscine acoperite	55
3.7.1. Clădiri administrative și complexe sportive	58
3.7.4. Stadioane	59
3.8. Școli, grădinițe, creșe	60
3.9. Târguri, oboare și piețe	60
3.10. Lăcașuri de cult	60
3.11. Săli aglomerate	62
3.12. Circuri mobile	63
3.13. Locuințe multifamiliale	63
3.14. Activități în aer liber care presupune prezența unui nr. mare de persoane	64
3.15. Parcaje publice deschise în interiorul localității	64
3.16. Gospodării cetățenești	65
CAP. IV: REGULI ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ SPECIFICE UNOR ACTIVITĂȚI ȘI SERVICII	67
4.1. Prevederi comune pentru ateliere și spații de întreținere și reparații	67
4.2. Garaje și platforme de parcare	73
4.3. Ateliere de întreținere și reparații auto	74
4.4. Autovehicule care pleacă în cursă	75
4.5. Autostivuitoare, electrocare, electrostivuitoar	76
4.6. Stații de pompe	77
4.7. Stații de compresoare	77
4.8. Stații de reglare a gazelor	78
4.9. Stații de alimentare cu carburanți	79
4.10. Stații de acetilenă	79

4.11. Ateliere de prelucrare a metalelor	80
4.12. Ateliere de tapițerie	81
4.13. Gări	81
4.14 Stații livrare butelii GPL	84
4.15. Ateliere mecanice și electrice	88
4.16. Ateliere de forjă și de tratamente termice	90
4.17. Șlefuirea și polizarea mecanică	90
4. 18. Vopsirea suprafețelor metalice	90
4.19. Pregătirea vopselelor	91
4. 20. Vopsirea cu pensula, prin imersiune, pulverizare	92
4. 21. Uscarea suprafețelor vopsite	92
4.22. Ateliere foto	93
4.23. Ateliere de confecții și tricotaje	93
4.24. Ateliere de încălțăminte	94
4.25. Ateliere de vulcanizare	94
4.26. Ateliere reparații Radio-TV	95
4.27. Ateliere bijuterii	95
4.28 Ateliere tipografice, copiatoare, multiplicatoare	95
4.29. Stații de preparare a mixturilor asfaltice	97
4.30. Lucrări de organizare de șantier	99
4.31. Atelier pentru sudarea și tăierea metal lor	104
4.32. Atelier de cizmărie	106
4.33. Ateliere de spălătorie-vopsitorie	106
CAP. V: REGULI ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ SPECIFICE PRELUCRĂRII LEMNULUI	107
5.1. Prevederi generale	107
5.2. Depozite de material lemnos	108
5.3. Fabrici de cherestea	109
5.4. Uscătorii	109
5.5. Ateliere pentru prelucrarea lemnului	110
5.6. Ateliere de vopsitorie și finisaj	112
5.7. Ateliere de tapițerie	113
5.8. Stații de filtre	114
CAP. VI: REGULI ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ LA SPAȚII DE DEPOZITARE	114
6.1. Prevederi generale.	114
6.2. Depozite închise	115
6.3. Depozite deschise	117
6.4. Depozite și magazine de lichide combustibile	117
6.5. Depozite de vopsele, lacuri și solvenți	119
6.6. Depozite de carbid	120
6.7. Depozite de cărbuni	121
6.8. Depozite de butelii	121
6.9. Depozite de mărfuri en-gross	122
CAP. VII: REGULI ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ SPECIFICE ACTIVITĂȚILOR AGRICOLE ȘI PRODUCȚIE ALIMENTARĂ	123
7.1. Adăposturi pentru animale și păsări	123
7.2. Depozite de furaje fibroase și grosiere	124
7.3. Depozite de produse agricole	124
7.4. Depozite de plante tehnice	125
7.5. Reguli și măsuri de apărare împotriva incendiilor specifice campaniei de recoltare a cerealelor	125
7.6. Reguli și măsuri specifice unor procese tehnologice	126
7.7. Prelucrarea deșeurilor în făină furajeră	127
7.8. Activitatea din abatoarele de animale și păsări	127
7.9. Producția de mezeluri, preparate din carne	127
7.10. Piscicultură	128
7.11. Depozite	128
7.12. Lucrări în sere de legume și flori	128

7.13. Sortare-ambalare	128
7.14. Sectoare de prelucrare mecanică de in, cânepă, bumbac	129
7.15. Sectoare de topire in, cânepă	129
7.16.Întreprinderi de prelucrare a inului, cânepii și bumbacului	130
7.17. Mori de cereale și decorticare, secții de panificație	130
7.18. Deăpozite de făină, târâțe, saci și ambalaje	131
7.19. Secții de cernere a făinii, de preparare și coacere a aluatului pentru pâine	131
7.20. Magazii de produse finite	131
7.21. Produse de laborator, patiserii	134
CAP. VIII:REGULI ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ LA STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICE, UNITĂȚI DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ ȘI UNITĂȚI DE AGREMENT	132
8.1. Reguli generale	132
8.2. Structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare	132
8.3. Structuri de alimentație publică	133
8.4. Depozite și magazine	135
8.5. Activități de spălătorie-uscătorie și călcătorii	136
CAP. IX: REGULI ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ LA EXPLOATAREA INSTALAȚIILOR ELECTRICE ȘI ÎNCĂLZIRE	136
9.1 Instalații electrice de forță și iluminat, aferente construcțiilor	136
9. 2. Aparate echipamente și utilaje electrice	138
9.3. Instalații și utilaje care produc electricitate statică	139
9.4. Motoare electrice	140
9.5. Posturi de transformare electrice	140
9.6. Instalații electrice de distribuție	141
9.7. Instalații de măsură, protecție, automatizări, comandă, control și telemecanică	142
9.8. Gospodării de cabluri în centrale și stații electrice	142
9.9. Sisteme și instalații de încălzire	143
9.10. Instalații de încălzire centrală	144
9.11. Mijloace de încălzire locală	144
9.12. Centrale termice de încălzire	146
9.14. Instalații de anunțare și alarmare în ca de incendiu	148
CAP. X: REGULI ȘI MĂSURI LA EXPLOATAREA ȘI ÎNTREȚINEREA INSTALAȚIILOR ȘI MIJLOACELOR DE PREVENIRE ȘI STINGERE A INCENDIILOR	149
10.1. Instalații de semnalizare a incendiilor	149
10.2. Instalațiile și mijloacele de stingere e a incendiilor	150
10.3. Hidranți de incendiu	151
10.8. Mijloace de stingere	153
CAP. XI: IGNIFUGAREA ȘI TERMOPROTECȚIA ELEMENTELOR DE CONSTRUCȚIE	153
11.1. Norme generale	153
CAP.XII: REGULI ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ LA SPAȚII DE COMERȚ	155
13.1. Reguli generale	155
13.2. Spații de expunere și comercializare a produselor	158
13.3. Spații de comercializare a produselor pirotehnice/artificii	159
13.4. Farmacii și spații de depozitare a produselor farmaceutice	159
13.5. Spații de depozitare	160
13.6. Spații destinate exclusiv instalațiilor frigorifice	160
13.7. Spații cu destinații administrative	161
13.8. Spații cu destinații auxiliare și conexe	161
CAP. XIV: REGULI ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ LA SPAȚII ȘI CONSTRUCȚII PENTRU BIROURI	161
14. 1. Reguli generale	161
14.2. Spații de depozitare	165
14.3. Spații tehnice aferente construcției	166
14.4. Spații destinate preparării hranei și servirii mesei	167
14.5. Săli de conferințe/ședințe sau similare	168
14.6. Spații de garare și parcuri pentru autoturisme	168
14.7. Arhive, biblioteci și fișiere	169

PARTEA A II-A	
TIPURI DE DEZASTRE ȘI REGULI GENERALE DE COMPORTAMENT	170
<i>Reguli generale de comportament la dezastre</i>	170
<i>Tipuri de dezastre</i>	
I. INUNDAȚII	172
II. CUTREMURE	175
III. ALUNECĂRI DE TEREN	177
IV. FURTUNA	179
V. TORNADE	180
VI. ÎNZĂPEZIRI	182
VII. ACCIDENTE TEHNOLOGICE	183
VIII. RISCURI BIOLOGICE	185
IX. MUNIȚIE RĂMAȘĂ NEEXPLODATĂ	186
X. EȘECUL UTILITĂȚILOR PUBLICE	186
PARTEA a III- a	
DISPOZIȚII FINALE	187
ANEXE	

REGULI ȘI DISPOZIȚII PRIVIND PREVENIREA SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ PENTRU DOMENIUL PUBLIC ȘI PRIVAT DIN ORAȘUL VALEA LUI MIHAI

PARTEA I

CAPITOLUL I

DOMENIUL DE APLICARE, OBLIGAȚII, ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII PRIVIND PREVENIREA SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ

1.1. Apărarea împotriva incendiilor

1.1.1. Domeniu de aplicare

Art. 1. Prezentele reguli și dispoziții de apărare împotriva incendiilor sunt aplicabile domeniului public și privat din orașul Valea lui Mihai.

Apărarea împotriva incendiilor a oamenilor și bunurilor aparținând domeniului public și privat din județ, constituie o problemă de interes public la care trebuie să participe cu forțe și mijloace toate persoanele fizice și juridice de pe raza județului, sau care desfășoară activități ori se află în tranzit pe teritoriul orașului Valea lui Mihai.

Art. 2. Situația de pericol existentă din momentul observării, semnalizării sau anunțării unui incendiu, până la terminarea operațiunilor de intervenție, constituie o urgență publică de incendiu.

Art. 3. Autoritățile administrației publice locale, persoanele fizice și juridice care au în administrare bunuri aparținând domeniului public și privat din municipiu, sunt obligate să ia toate măsurile necesare în scopul apărării acestora împotriva incendiilor.

Art. 4. (1) Persoanele fizice și juridice, răspund potrivit legii de toate efectele nocive ale incendiilor care decurg din existența sau utilizarea construcțiilor, instalațiilor tehnologice pe care le dețin sau administrează, de activitatea desfășurată sau în legătură cu aceasta, de produsele pe care le folosesc, le prelucrează, le furnizează, le transportă, stochează sau le comercializează.

(2) Pentru evitarea propagării și pentru stingerea incendiilor consiliul județean, consiliile locale, persoanele fizice și juridice de pe raza orașului Valea lui Mihai, au obligația să colaboreze între ele, contribuind cu forțe și mijloace, pe bază de reciprocitate sau contra cost;

(3) Organizarea colaborării și procedurile necesare se stabilesc prin convenții încheiate între părți, se prevăd în Planurile de intervenție și se comunică Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Crișana” al județului Bihor.

Art. 5. Prezentele norme din care fac parte integrantă anexele 1-10 se aplică cumulativ cu celelalte acte normative, iar în cazul unor neconcordanțe se aplică legea mai severă.

1.1.2. Obligații privind apărarea împotriva incendiilor

1.1.2.1. Obligații generale

Art. 6 (1) Persoanele fizice și juridice sunt obligate să respecte reglementările tehnice și dispozițiile de apărare împotriva incendiilor și să nu primejduiască, prin deciziile și faptele lor, viața, bunurile și mediul.

(2) Persoana care observă un incendiu are obligația să anunțe prin orice mijloc serviciile de urgență, primarul sau poliția și să ia măsuri, după posibilitățile sale, pentru limitarea și stingerea incendiului.

(3) În cazul în care anunțul de incendiu s-a făcut cu rea-credință, fără motiv întemeiat, autorul răspunde contravențional sau penal, potrivit legii, și suportă cheltuielile ocazionate de deplasarea forțelor de intervenție.

Art. 7 În caz de incendiu, orice persoană trebuie să acorde ajutor, când și cât este rațional posibil, semenilor aflați în pericol sau în dificultate, din proprie inițiativă ori la solicitarea victimei, a reprezentanților autorităților administrației publice, precum și a personalului serviciilor de urgență.

Art. 8 În cazul incendiilor produse la păduri, plantații, culturi agricole, miriști, pășuni și fânețe, persoanele aflate în apropiere au obligația să intervină imediat cu mijloacele de care dispun, pentru limitarea și stingerea acestora.

Art. 9 În cazurile de forță majoră determinate de incendii, persoanele fizice și juridice care dețin, cu orice titlu, terenuri, construcții, instalații tehnologice sau mijloace de transport au următoarele obligații:

- a) să permită necondiționat accesul serviciilor de urgență și al persoanelor care acordă ajutor;
- b) să permită necondiționat utilizarea apei, a materialelor și a mijloacelor proprii pentru operațiuni de salvare, de stingere și de limitare a efectelor incendiilor produse la bunurile proprii ori ale altor persoane;
- c) să accepte măsurile stabilite de comandantul intervenției pentru degajarea terenurilor, demolarea unei construcții sau a unei părți din construcție, tăierea/dezmembrarea mijloacelor de transport, oprirea temporară a activităților sau evacuarea din zona periclitată și să acorde sprijin, cu forțe și mijloace proprii, pentru realizarea acestor măsuri.

Art. 10 La încheierea oricăror acte de transmitere temporară a dreptului de folosință asupra bunurilor imobile, precum și a contractelor de antrepriză, părțile sunt obligate să prevadă expres în actele respective răspunderile ce le revin în ceea ce privește apărarea împotriva incendiilor.

Art. 11 Pentru limitarea propagării și stingerea incendiilor, precum și pentru limitarea și înlăturarea efectelor acestora, consiliul județean, consiliile locale, persoanele juridice și asociațiile familiale prevăzute la **articolul 10** și persoanele fizice care desfășoară individual activități economice în mod independent, au obligația să colaboreze între ele, contribuind cu forțe și mijloace, pe bază de reciprocitate sau pe bază contractuală.

Organizarea acțiunilor de colaborare și procedurile necesare se stabilesc prin convenții încheiate între părți, cu avizul inspectoratului.

Art. 12 Deținătorii și utilizatorii de construcții ori de instalații, echipamente tehnologice de producție și de transport au obligația să conlucreze cu autoritățile administrației publice și cu organele de specialitate ale acestora în organizarea, asigurarea, pregătirea și punerea în aplicare a planurilor de intervenție în caz de incendiu.

Art. 13 (1) Autoritățile administrației publice centrale și celelalte organe centrale de specialitate, consiliul județean sau consiliile locale, instituțiile publice și operatorii economici au obligația să angajeze, conform prevederilor legale în vigoare, cel puțin un cadru tehnic sau personal de specialitate cu atribuții în domeniul apărării împotriva incendiilor (similar), atestat potrivit metodologiei elaborate de Inspectoratul General. Ocupațiile de cadru tehnic și personal de specialitate cu atribuții în domeniul apărării împotriva incendiilor sunt definite pe baza standardelor ocupaționale aprobate conform legislației în vigoare.

(2) Persoanele fizice și asociațiile familiale care desfășoară activități economice autorizate pe teritoriul României, precum și celelalte entități legal constituite, neprevăzute la alin. (1), îndeplinesc atribuțiile pe linia apărării împotriva incendiilor în nume propriu, prin titularul de drept al entității.

1.1.2.2 Obligațiile Consiliului Local

Art. 14 Consiliul local are următoarele obligații principale:

- a) Aprobă Planul de analiză și acoperire a riscurilor, pentru unitatea administrativ-teritorială pe care o reprezintă, stabilește resursele necesare pentru aplicarea acestuia și îl transmite inspectoratului în raza căruia funcționează;
- b) Emite hotărâri, în condițiile legii, cu privire la organizarea activității de apărare împotriva incendiilor în unitatea administrativ-teritorială pe care o reprezintă;

- c) Instituie reguli și măsuri specifice corelate cu nivelul și natura riscurilor locale;
- d) Înființează, la propunerea primarului, cu avizul inspectoratului, serviciul voluntar de urgență și aprobă regulamentul de organizare și funcționare al acestuia;
- e) Desemnează șeful serviciului voluntar de urgență, la propunerea primarului, cu avizul inspectoratului;
- f) Prevede distinct, potrivit legii, din resursele financiare ale bugetului local, sumele necesare în vederea organizării, înzestrării, funcționării și îndeplinirii atribuțiilor legale de către serviciile de urgență voluntare înființate și exercită controlul folosirii acestora;
- g) Cuprinde anual în bugetul propriu sumele necesare pentru asigurarea bunurilor din dotarea serviciilor de urgență voluntare, pentru cazurile de avarie, distrugere sau pentru alte evenimente, precum și pentru asigurarea de persoane și răspundere civilă a personalului cu atribuții pe linie de intervenție, pentru cazurile de invaliditate sau de deces, produse prin accidente, catastrofe ori alte asemenea evenimente intervenite în timpul și din cauza îndeplinirii atribuțiilor specifice;
- h) Asigură includerea, în planurile de organizare, de dezvoltare urbanistică și de amenajare a teritoriului, a căilor de acces pentru intervenții, a lucrărilor pentru realizarea sistemelor de anunțare, alarmare, precum și de alimentare cu apă în caz de incendiu;
- i) Analizează, semestrial și ori de câte ori este nevoie, capacitatea de apărare împotriva incendiilor a unității administrativ-teritoriale pe care o reprezintă și informează inspectoratul cu privire la măsurile stabilite pentru optimizarea acesteia;
- j) Asigură imobile și spații amenajate corespunzător pentru funcționarea serviciului de urgență voluntar, precum și mijloacele de comunicații necesare;
- k) Îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege pentru apărarea împotriva incendiilor.

1.1.2.3. Obligațiile primarului

Art. 15 Primarul are următoarele obligații principale:

- a) Asigură elaborarea Planului de analiză și acoperire a riscurilor și aplicarea acestuia;
- b) Asigură respectarea criteriilor de performanță pentru constituirea serviciului de urgență voluntar și elaborarea regulamentul de organizare și funcționare al acestuia;
- c) Coordonează organizarea permanentă a intervenției în caz de incendiu la nivelul unității administrativ-teritoriale, asigură participarea la intervenție a serviciului voluntar de urgență cu mijloacele din dotare și conducerea intervenției, până la stingerea incendiului ori până la sosirea forțelor inspectoratului;
- d) Asigură controlul respectării măsurilor de apărare împotriva incendiilor pe timpul adunărilor sau al manifestărilor publice;
- e) Asigură controlul respectării măsurilor de apărare împotriva incendiilor la construcțiile și instalațiile tehnologice aparținând domeniului public și privat al unității administrativ-teritoriale, precum și la instituțiile publice;
- f) Dispune verificarea îndeplinirii măsurilor stabilite prin avizele, autorizațiile și acordurile pe care le emite;
- g) Asigură realizarea și menținerea în stare de funcționare a căilor de acces, a sistemelor de anunțare, alarmare, precum și de alimentare cu apă în caz de incendiu;
- h) Organizează și execută, prin serviciul de urgență voluntar, controlul respectării regulilor de apărare împotriva incendiilor la gospodăriile cetățenești; informează populația cu privire la modul de comportare și de intervenție în caz de incendiu;
- i) Asigură încadrarea serviciului de urgență voluntar cu personal atestat în condițiile legii, precum și pregătirea profesională și antrenarea acestuia;
- j) Asigură condițiile pentru participarea la concursuri a serviciilor de urgență voluntare și a cercurilor de elevi Prietenii pompierilor;
- k) Asigură dotarea serviciilor de urgență voluntare, potrivit normelor, cu mijloace tehnice pentru apărare împotriva incendiilor și echipamente de protecție specifice, carburanți, lubrifianți și alte mijloace necesare susținerii operațiunilor de intervenție, inclusiv hrana și antidotul pentru participanții la intervențiile de lungă durată;

l) Informează de îndată, prin orice mijloc, inspectoratul despre izbucnirea și stingerea, cu forțe și mijloace proprii, a oricărui incendiu pe raza unității administrativ-teritoriale, iar în termen de 3 zile lucrătoare completează și trimite acestuia raportul de intervenție;

m) Analizează anual dotarea cu mijloacele tehnice de apărare împotriva incendiilor și asigură completarea acesteia, conform normelor în vigoare;

n) Comunică de îndată inspectoratului scoaterea și repunerea din/în funcțiune a oricărei autospeciale de intervenție, precum și, în scris, dotarea cu autospeciale de intervenție noi;

o) Asigură, prin mijloacele avute la dispoziție, desfășurarea activităților de informare și educație antiincendiu a populației;

p) Analizează și soluționează petițiile cetățenilor în problema apărării împotriva incendiilor;

r) Îndeplinește orice alte obligații prevăzute de lege pentru apărarea împotriva incendiilor a comunității locale.

1.1.2.4. *Obligațiile patronului, directorului operatorului economic, administratorului sau conducătorului instituției*

Art. 16 Patronul, directorul operatorului economic, administratorul sau conducătorul instituției, după caz, are următoarele obligații principale:

a) Să stabilească, prin dispoziții scrise, responsabilitățile și modul de organizare pentru apărarea împotriva incendiilor în unitatea sa, să le actualizeze ori de câte ori apar modificări și să le aducă la cunoștință salariaților, utilizatorilor și oricăror persoane interesate;

b) Să asigure identificarea și evaluarea riscurilor de incendiu din unitatea sa și să asigure corelarea măsurilor de apărare împotriva incendiilor cu natura și nivelul riscurilor;

c) Să solicite și să obțină avizele și autorizațiile de securitate la incendiu, prevăzute de lege și să asigure respectarea condițiilor care au stat la baza eliberării acestora; în cazul anulării avizelor ori a autorizațiilor, să dispună imediat sistarea lucrărilor de construcții sau oprirea funcționării ori utilizării construcțiilor sau amenajărilor respective;

d) Să permită, în condițiile legii, executarea controalelor și a inspecțiilor de prevenire împotriva incendiilor, să prezinte documentele și informațiile solicitate și să nu îngreuneze sau să obstrucționeze în niciun fel efectuarea acestora; să permită alimentarea cu apă a autospeciilor de intervenție în situații de urgență;

e) Să întocmească, să actualizeze permanent și să transmită inspectoratului lista cu substanțele periculoase, clasificate potrivit legii, utilizate în activitatea sa sub orice formă, cu mențiuni privind: proprietățile fizico-chimice, codurile de identificare, riscurile pe care le prezintă pentru sănătate și mediu, mijloacele de protecție recomandate, metodele de intervenție și prim ajutor, substanțele pentru stingere, neutralizare sau decontaminare;

f) Să elaboreze instrucțiunile de apărare împotriva incendiilor și să stabilească atribuțiile ce revin salariaților la locurile de muncă;

g) Să verifice dacă salariații cunosc și respectă instrucțiunile necesare privind măsurile de apărare împotriva incendiilor și să verifice respectarea acestor măsuri semnalate corespunzător prin indicatoare de avertizare de către persoanele din exterior care au acces în unitatea sa;

h) Să asigure constituirea, conform legii, cu avizul inspectoratului, a serviciului de urgență privat, precum și funcționarea acestuia conform reglementărilor în vigoare ori să încheie contract cu un alt serviciu de urgență voluntar sau privat, capabil să intervină operativ și eficace pentru stingerea incendiilor;

i) Să asigure întocmirea și actualizarea planurilor de intervenție și condițiile pentru aplicarea acestora în orice moment;

j) Să permită, la solicitare, accesul forțelor inspectoratului în unitatea sa în scop de recunoaștere, instruire sau de antrenament și să participe la exercițiile și aplicațiile tactice de intervenție organizate de acesta;

k) Să asigure utilizarea, verificarea, întreținerea și repararea mijloacelor de apărare împotriva incendiilor cu personal atestat, conform instrucțiunilor furnizate de proiectant;

l) Să asigure pregătirea și antrenarea serviciului de urgență privat pentru intervenție;

m) Să asigure și să pună în mod gratuit la dispoziție forțelor chemate în ajutor mijloacele tehnice pentru apărare împotriva incendiilor și echipamentele de protecție specifice riscurilor care decurg din existența și funcționarea unității sale, precum și antidotul și medicamentele pentru acordarea primului ajutor;

n) Să stabilească și să transmită către transportatorii, distribuitorii și utilizatorii produselor sale regulile și măsurile de apărare împotriva incendiilor, specifice acestora, corelate cu riscurile la utilizarea, manipularea, transportul și depozitarea produselor respective;

o) Să informeze de îndată, prin orice mijloc, inspectoratul despre izbucnirea și stingerea cu forțe și mijloace proprii a oricărui incendiu, iar în termen de 3 zile lucrătoare să completeze și să trimită acestuia raportul de intervenție;

p) Să utilizeze în unitatea sa numai mijloace tehnice de apărare împotriva incendiilor, certificate conform legii;

r) Să îndeplinească orice alte atribuții prevăzute de lege privind apărarea împotriva incendiilor.

1.1.2.5. Obligațiile utilizatorului

Art. 17. Utilizatorul are următoarele obligații principale:

a) Să cunoască și să respecte măsurile de apărare împotriva incendiilor, stabilite de administrator, conducătorul instituției, proprietar, producător sau importator, după caz;

b) Să întrețină și să folosească, în scopul pentru care au fost realizate, dotările pentru apărarea împotriva incendiilor, puse la dispoziție de administrator, conducătorul instituției, proprietar, producător sau importator;

c) Să respecte normele de apărare împotriva incendiilor, specifice activităților pe care le organizează sau le desfășoară;

d) Să nu efectueze modificări neautorizate și fără acordul scris al proprietarului, al proiectantului inițial al construcției, instalației, echipamentului, dispozitivului sau mijlocului de transport utilizat ori al unui expert tehnic atestat potrivit legislației în vigoare;

e) Să aducă la cunoștința administratorului, conducătorului instituției sau proprietarului, după caz, orice defecțiune tehnică ori altă situație care constituie pericol de incendiu.

1.1.2.6. Obligațiile salariaților

Art. 18 Fiecare salariat are, la locul de muncă, următoarele obligații principale:

a) Să respecte regulile și măsurile de apărare împotriva incendiilor, aduse la cunoștință, sub orice formă, de administrator sau de conducătorul instituției, după caz;

b) Să utilizeze substanțele periculoase, instalațiile, utilajele, mașinile, aparatura și echipamentele, potrivit instrucțiunilor tehnice, precum și celor date de administrator sau de conducătorul instituției, după caz;

c) Să nu efectueze manevre nepermise sau modificări neautorizate ale sistemelor și instalațiilor de apărare împotriva incendiilor;

d) Să comunice, imediat după constatare, conducătorului locului de muncă orice încălcare a normelor de apărare împotriva incendiilor sau a oricărei situații stabilite de acesta ca fiind un pericol de incendiu, precum și orice defecțiune sesizată la sistemele și instalațiile de apărare împotriva incendiilor;

e) Să coopereze cu salariații desemnați de administrator, după caz, respectiv cu cadrul tehnic specializat, care are atribuții în domeniul apărării împotriva incendiilor, în vederea realizării măsurilor de apărare împotriva incendiilor;

f) Să acționeze, în conformitate cu procedurile stabilite la locul de muncă, în cazul apariției oricărui pericol iminent de incendiu;

g) Să furnizeze persoanelor abilitate toate datele și informațiile de care are cunoștință, referitoare la producerea incendiilor

1.1.2.7. Obligațiilor proiectanților și executanților

Art. 19 Proiectanții de construcții și amenajări, de echipamente, utilaje și instalații sunt obligați:

a) Să elaboreze scenarii de securitate la incendiu pentru categoriile de construcții, instalații și amenajări stabilite pe baza criteriilor emise de Inspectoratul General și să evalueze riscurile de incendiu, pe baza metodologiei emise de Inspectoratul General și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I;

b) Să cuprindă în documentațiile pe care le întocmesc măsurile de apărare împotriva incendiilor, specifice naturii riscurilor pe care le conțin obiectele proiectate;

c) Să prevadă în documentațiile tehnice de proiectare, potrivit reglementărilor specifice, mijloacele tehnice pentru apărarea împotriva incendiilor și echipamentele de protecție specifice;

d) Să includă în proiecte și să predea beneficiarilor schemele și instrucțiunile de funcționare a mijloacelor de apărare împotriva incendiilor pe care le-au prevăzut în documentații, precum și regulile necesare de verificare și întreținere în exploatare a acestora, întocmite de producători;

e) Să asigure asistența tehnică necesară realizării măsurilor de apărare împotriva incendiilor, cuprinse în documentații, până la punerea în funcțiune.

Art. 20 Executanții lucrărilor de construcții și de montaj de echipamente și instalații sunt obligați:

a) Să realizeze integral și la timp măsurile de apărare împotriva incendiilor, cuprinse în proiecte, cu respectarea prevederilor legale aplicabile acestora;

b) Să asigure luarea măsurilor de apărare împotriva incendiilor pe timpul executării lucrărilor, precum și la organizările de șantier;

c) Să asigure funcționarea mijloacelor de apărare împotriva incendiilor prevăzute în documentațiile de execuție la parametrii proiectați, înainte de punerea în funcțiune.

Proiectanților și executanților le sunt aplicabile, după caz, și dispozițiile prevăzute la art. 18 – 20.

1.1.2.8. Obligațiile asociațiilor de proprietari

Art. 21 Privind organizarea activității de apărare împotriva incendiilor:

a) Să numească din rândul membrilor comitetului executiv un responsabil privind apărarea împotriva incendiilor;

b) Să asigure executarea controalelor privind modul de respectare de către locatari a normelor de apărare împotriva incendiilor luând măsuri de înlăturare a neregulilor constatate.

c) Să analizeze semestrial activitatea de apărare împotriva incendiilor luând măsuri pentru îmbunătățirea acesteia.

d) Să desfășoare activitatea de educare a locatarilor privind cunoașterea normelor de prevenire precum și a modului de acțiune în caz de incendiu. În acest sens se vor afișa la fiecare scară sarcinile ce revin locatarilor în caz de incendiu.

e) Să asigure dotarea cu mijloace de stingere conform normelor în vigoare.

f) Să primească și să rezolve sesizările locatarilor referitoare la nerespectarea prevederilor legale privind prevenirea și stingerea incendiilor, în limita competenței.

g) Să mobilizeze cetățenii (locatarii) la stingerea incendiilor, cu mijloacele pe care le au la îndemână.

Art. 22 Conducerea asociației trebuie să interzică:

a) blocarea sau îngustarea căilor de acces, evacuare;

b) depozitarea materialelor combustibile în poduri, case de scări, subsoluri;

c) depozitarea substanțelor inflamabile în locuințe, garaje în cantități mai mari de 25 l;

d) exploatarea instalațiilor de încălzire, electrice cu improvizații sau contrar normelor în vigoare;

e) executarea de modificări, schimbări de destinație care ar periclita securitatea la incendiu a clădirii;

- f) blocarea hidranților interiori, stradali sau a conductelor uscate;
- g) executarea de compartimentări și amenajări de boxe, magazii, ateliere în poduri sau subsolurile tehnice;
- h) fumatul și focul deschis în poduri și subsoluri;
- i) amenajarea de parcări, garaje pe căile de acces ori prin care s-ar produce blocarea hidranților stradali sau conductelor uscate.

1.1.2.9. Dispoziții finale

Art. 23 Intervenția pentru stingerea incendiilor și salvarea persoanelor la operatorii economici care produc, stochează sau utilizează substanțe toxice care prin contact ori inhalare pot cauza moartea personalului, pe calea ferată și aeroporturi se asigură de operatorii economici care administrează sectorul respectiv, cu asistența tehnică a inspectoratului.

Art. 24 Mijloacele tehnice pentru apărarea împotriva incendiilor și echipamentelor de protecție specifice se introduc pe piață și se utilizează conform legii.

1.1.3 Organizarea și desfășurarea activității de apărare împotriva incendiilor

1.1.3.1. Conținutul organizării activității de apărare împotriva incendiilor

Art. 25 Organizarea apărării împotriva incendiilor presupune:

- a) stabilirea structurilor cu atribuții în domeniul apărării împotriva incendiilor;
- b) elaborarea, aprobarea și difuzarea actelor de autoritate: decizii, dispoziții, hotărâri și altele asemenea, prin care se stabilesc răspunderi pe linia apărării împotriva incendiilor;
- c) elaborarea, aprobarea și difuzarea documentelor și evidențelor specifice privind apărarea împotriva incendiilor;
- d) organizarea apărării împotriva incendiilor la locurile de muncă;
- e) planificarea și executarea de controale proprii periodice, în scopul depistării, cunoașterii și înlăturării oricăror stări de pericol care pot favoriza inițierea sau dezvoltarea incendiilor;
- f) analiza periodică a capacității de apărare împotriva incendiilor;
- g) elaborarea de programe de optimizare a activității de apărare împotriva incendiilor;
- h) îndeplinirea criteriilor și a cerințelor de instruire, avizare, autorizare, atestare, certificare, agrementare, prevăzute de actele normative în vigoare;
- i) realizarea unui sistem operativ de observare și anunțare a incendiului, precum și de alertare în cazul producerii unui astfel de eveniment;
- j) asigurarea funcționării la parametrii proiectați a mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor;
- k) planificarea intervenției salariaților, a populației și a forțelor specializate, în caz de incendiu;
- l) analizarea incendiilor produse, desprinderea concluziilor și stabilirea împrejurărilor și a factorilor determinanți, precum și a unor măsuri conforme cu realitatea;
- m) reglementarea raporturilor privind apărarea împotriva incendiilor în relațiile generate de contracte/convenții;
- n) asigurarea formularelor tipizate, cum sunt permisele de lucru cu focul, fișele de instruire.

1.1.3.2. Structuri cu atribuții de apărare împotriva incendiilor

Art. 26 Consiliul local, instituțiile publice și operatorii economici, în funcție de nivelul riscului de incendiu și de specificul activității, se constituie, după caz, următoarele structuri cu atribuții de apărare împotriva incendiilor:

- a) compartiment de apărare împotriva incendiilor, compus din două sau mai multe cadre tehnice sau personal de specialitate cu atribuții în domeniul apărării împotriva incendiilor;
- b) cadru tehnic sau personal de specialitate cu atribuții în domeniul apărării împotriva incendiilor numit exclusiv pentru această activitate, conform legii;
- c) serviciu public voluntar sau privat pentru situații de urgență.

Art. 27 În vederea îndeplinirii atribuțiilor pe linia apărării împotriva incendiilor, consiliile locale și operatorii economici care nu au obligația, prin lege, să angajeze cel puțin un cadru tehnic cu atribuții în domeniul apărării împotriva incendiilor sau personal de specialitate, prevăzut la art. 29 pot desemna din rândul personalului propriu un salariat care să îndeplinească și atribuții specifice în domeniul apărării împotriva incendiilor sau pot încheia un contract cu o persoană fizică sau juridică atestată, în condițiile legii.

Art. 28 La nivelul unității administrativ-teritoriale, cadrul tehnic cu atribuții în domeniul apărării împotriva incendiilor prevăzut la art. 26 se desemnează de consiliul local.

Art. 29 Activitățile de prevenire a incendiilor se desfășoară de către personalul din compartimentul de prevenire și alte persoane anume desemnate din cadrul serviciului voluntar pentru situații de urgență, pe baza regulamentului elaborat de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și aprobat prin ordin al ministrului administrației și internelor,

Art. 30 Atribuțiile pentru structurile prevăzute la art. 29 se stabilesc și se detaliază astfel încât să permită îndeplinirea obligațiilor legale care revin administratorului operatorului economic/conducătorului instituției, respectiv autorităților administrației publice.

Art. 31 În toate cazurile, salariații desemnați, ori persoanele sau serviciile angajate conform art. 26-27 trebuie să aibă competența profesională și, după caz, mijloacele tehnice de intervenție, la nivelul de performanță prevăzut de reglementările specifice.

Art. 32 Pentru salariații desemnați potrivit aliniatului precedent, patronul sau șeful instituției este obligat să le acorde timpul necesar executării atribuțiilor stabilite.

Art. 33 Pentru celelalte categorii de salariați atribuțiile din domeniul apărării împotriva incendiilor se stabilesc în fișele posturilor.

1.1.3.3. Actele de autoritate, documente specifice și evidențe privind apărarea împotriva incendiilor

Art. 34 Actele de autoritate privind apărarea împotriva incendiilor emise de consiliul local sunt:

a. hotărârea consiliului local de aprobare a planului de analiză și acoperire a riscurilor aferent unității administrativ-teritoriale pe care o reprezintă;

b. hotărâri privind modul de organizare a apărării împotriva incendiilor în unitatea administrativ-teritorială;

c. reguli și măsuri specifice de apărare împotriva incendiilor, corelate cu nivelul și natura riscurilor locale;

d. dispoziție privind reglementarea lucrului cu foc deschis și a fumatului;

e. raportul semestrial de evaluare a capacității de apărare împotriva incendiilor;

f. măsuri de optimizare a capacității de apărare împotriva incendiilor;

g. documente privind serviciul public voluntar pentru situații de urgență: hotărâre de înființare, regulament de organizare și funcționare, dispoziție de numire a șefului serviciului;

h. dispoziția de numire a cadrului tehnic sau a personalului de specialitate cu atribuții în domeniul apărării împotriva incendiilor, conform legii.

Art. 35 Documentele specifice privind apărarea împotriva incendiilor emise de primar sunt:

a. planul de analiză și acoperire a riscurilor;

b. fișa localității, la solicitarea inspectoratului județean pentru situații de urgență, conform modelului prezentat în anexa nr.6 la Regulamentul de planificare, organizare, pregătire și desfășurare a activității de prevenire a situațiilor de urgență, aprobat prin Ordinul administrației și internelor nr. 1474/2006, un exemplar din fișa localității se trimite la inspectoratul județean pentru situații de urgență;

c. raport de analiză a dotării cu mijloace de apărare împotriva incendiilor, întocmit anual, la o dată anterioară definitivării bugetului local.

Art. 36 Documentele și evidențele specifice apărării împotriva incendiilor la unitățile administrativ-teritoriale trebuie să cuprindă cel puțin:

a. planul de analiză și acoperire a riscurilor;

b. fișa localității, completată conform precizărilor inspectoratului județean pentru situații de urgență;

c. avizele și autorizațiile de securitate la incendiu, obținute pentru construcțiile, instalațiile tehnologice și pentru alte amenajări din patrimoniul propriu, însoțite de documentele vizate spre neschimbare care au stat la baza emiterii lor;

d. date ale personalului din cadrul serviciului voluntar pentru situații de urgență, conform criteriilor de performanță;

e. lista operatorilor economici/instituțiilor cu care s-au încheiat contracte de închiriere/convenții, cu specificarea obiectului de activitate al acestora și a numărului și termenului de valabilitate ale contractului/convenției;

f. registrele pentru evidența permiselor de lucru cu focul, inclusiv pentru arderea miriștilor;

g. rapoarte de intervenție ale serviciului public voluntar pentru situații de urgență;

h. fișele de instruire, conform reglementărilor specifice;

i. evidența exercițiilor de intervenție efectuate cu serviciul public voluntar pentru situații de urgență, având anexate concluziile rezultate din efectuarea acestora;

j. rapoartele întocmite în urma controalelor preventive proprii sau ale autorității de stat competente;

k. programe/planuri cuprinzând măsuri și acțiuni proprii sau rezultate în urma constatărilor autorităților de control pentru respectarea reglementărilor în domeniu.

Art. 37 Actele de autoritate privind apărarea împotriva incendiilor emise de administratorul operatorului economic/conducătorul instituției sunt:

a. dispoziție privind stabilirea modului de organizare și a responsabilităților privind apărarea împotriva incendiilor;

b. instrucțiuni de apărare împotriva incendiilor și atribuții ale salariaților la locurile de muncă;

c. dispoziție privind reglementarea lucrului cu foc deschis și a fumatului;

d. dispoziție privind organizarea instruirii personalului;

e. dispoziție de constituire a serviciului privat pentru situații de urgență ori contract/convenție cu un alt serviciu privat pentru situații de urgență;

f. dispoziție de sistare a lucrărilor de construcții/oprire a funcționării ori utilizării construcțiilor/amenajărilor, în cazul anulării avizului/autorizației de securitate la incendiu;

g. reguli și măsuri de apărare împotriva incendiilor la utilizarea, manipularea, transportul și depozitarea substanțelor periculoase specifice produselor sale;

h. convenții/contracte cuprinzând răspunderile ce revin părților pe linia apărării împotriva incendiilor în cazul transmiterii temporare a dreptului de folosință asupra bunurilor imobile/antrepriză;

i. dispoziția de numire a cadrului tehnic sau a personalului de specialitate cu atribuții în domeniul apărării împotriva incendiilor, conform legii;

j. măsuri speciale de apărare împotriva incendiilor pentru perioadele caniculare sau secetoase.

Art. 38 Documentele și evidențele specifice apărării împotriva incendiilor ale operatorilor economici/instituțiilor trebuie să cuprindă cel puțin:

a. planul de analiză și acoperire a riscurilor al unității administrativ-teritoriale, în partea ce revine operatorului economic/instituției;

b. fișa obiectivului, conform reglementărilor specifice în vigoare; un exemplar din fișa obiectivului se trimite la inspectoratul județean pentru situații de urgență;

c. raportul anual de evaluare a nivelului de apărare împotriva incendiilor;

d. documentația tehnică specifică, conform legii: scenarii de securitate la incendiu, identificarea și analiza riscurilor de incendiu etc;

e. avizele/autorizațiile de securitate la incendiu, însoțite de documentele vizate spre neschimbare care au stat la baza emiterii lor;

f. certificate EC, certificate de conformitate, acordate tehnice pentru mijloacele tehnice de apărare împotriva incendiilor și echipamentele specifice de protecție utilizate;

g. registrele instalațiilor de detectare/semnalizare/stingere a incendiilor, copii după atestatele firmelor care au efectuat/efectuează proiectarea, montarea, verificarea, întreținerea, repararea acestora sau care efectuează servicii în domeniu;

h. registrul pentru evidența permiselor de lucru cu focul;

i. date ale personalului din cadrul serviciului privat pentru situații de urgență, conform criteriilor de performanță;

j. lista operatorilor economici/instituțiilor cu care a încheiat contracte de închiriere/convenții, cu specificarea domeniului de activitate al acestora și a numărului și termenului de valabilitate ale contractului;

k. planurile de protecție împotriva incendiilor;

l. evidența exercițiilor de evacuare a personalului propriu/utilizatorilor construcției;

m. evidența exercițiilor de intervenție efectuate, având anexate concluziile rezultate din efectuarea acestora;

n. rapoartele de intervenție ale serviciului privat pentru situații de urgență;

o. fișele de instruire, conform reglementărilor specifice;

p. lista cu substanțele periculoase, clasificate potrivit legii;

q. grafice de întreținere și verificare, conform instrucțiunilor producătorului/ furnizorului, pentru diferite categorii de utilaje, instalații și sisteme care pot genera incendii sau care se utilizează în caz de incendiu;

r. rapoartele întocmite în urma controalelor preventive proprii sau ale autorității de stat competente;

s. programe/planuri cuprinzând măsuri și acțiuni proprii sau rezultate în urma constatărilor autorităților de control pentru respectarea reglementărilor în domeniu.

Art. 39 Documentele și evidențele specifice privind apărarea împotriva incendiilor se actualizează de către cei care le-au întocmit și aprobat, dacă:

a. s-au produs modificări ale actelor normative și ale reglementărilor tehnice care au stat la baza emiterii acestora;

b. s-au produs modificări ale personalului cu atribuții stabilite conform acestora; s-au produs modificări referitoare la construcții, instalații sau la specificul activității.

Art. 40 (1) Prevederile art. 37 - 38 se aplică la operatorii economici și la instituțiile care au un număr de salariați cel puțin egal cu cel stabilit, conform legii, pentru întreprinderile mici.

(2) Pentru operatorii economici, instituțiile și alte persoane juridice ce desfășoară activități în domeniu reglementat de o autoritate, care nu se încadrează în prevederile alin. (1), administratorul, conducătorul sau persoana cu funcții de conducere, după caz, asigură organizarea activității de apărare împotriva incendiilor prin emiterea următoarelor documente:

a. instrucțiuni de apărare împotriva incendiilor și atribuții ale salariaților la locurile de muncă;

b. reglementarea lucrului cu foc deschis și a fumatului;

c. organizarea instruirii personalului;

d. dispoziție de sistare a lucrărilor de construcții/oprire a funcționării ori utilizării construcțiilor/ amenajărilor, în cazul anulării avizului/autorizației de securitate la incendiu;

e. reguli și măsuri de apărare împotriva incendiilor la utilizarea, manipularea, transportul și depozitarea substanțelor periculoase specifice produselor sale.

(3) Operatorii economici, instituțiile și celelalte persoane juridice prevăzute la alin. (2) asigură următoarele documente și evidențe specifice apărării împotriva incendiilor:

a. documentația tehnică specifică, conform legii: scenarii de securitate la incendiu, identificarea și analiza riscurilor de incendiu etc;

b. avize/autorizații de securitate la incendiu, însoțite de documentele vizate spre neschimbare care au stat la baza emiterii lor;

c. certificate CE, certificate de conformitate, agremente tehnice pentru mijloacele tehnice de apărare împotriva incendiilor și echipamentele specifice de protecție utilizate;

d. registrul pentru evidența permiselor de lucru cu focul;

e. organizarea apărării împotriva incendiilor la locul de muncă;

f. fișele de instruire, conform reglementărilor specifice;

g. lista cu substanțele periculoase, clasificate potrivit legii;

h. rapoartele întocmite în urma controalelor autorității de stat și măsurile și acțiunile proprii sau rezultate în urma constatărilor autorităților de control pentru respectarea reglementărilor în domeniu.

1.1.3.4. Organizarea activității de apărare împotriva incendiilor la locul de muncă

Art. 41 (1) Prin loc de muncă, conform prevederilor prezentelor reguli și dispoziții, se înțelege:

- a. secție, sector, hală/atelier de producție, filială, punct de lucru și altele asemenea;
- b. depozit de materii prime, materiale, produse finite combustibile;
- c. atelier de întreținere, reparații, confecționare, prestări de servicii, proiectare și altele asemenea;
- d. utilaj, echipament, instalație tehnologică, sistem, stație, depozit de distribuție carburanți pentru autovehicule, depozit cu astfel de produse, punct de desfacere a buteliilor cu GPL pentru consumatori;
- e. laborator;
- f. magazin, raion sau stand de vânzare;
- g. sală de spectacole, polivalentă, de reuniuni, de conferințe, de sport, centru și complex cultural, studio de televiziune, film, radio, înregistrări și altele asemenea;
- h. unitate de alimentație publică, discotecă, club, sală de jocuri electronice și altele asemenea;
- i. clădire sau spațiu amenajat în clădire, având destinația de îngrijire a sănătății: spital, policlinică, cabinet medical, secție medicală, farmacie și altele asemenea;
- j. construcție pentru cazare;
- k. compartiment, sector, departament administrativ funcțional, construcție pentru birouri, cu destinație financiar-bancară;
- l. bibliotecă, arhivă;
- m. clădire sau spații amenajate în clădiri, având ca destinație învățământul, supravegherea, îngrijirea sau cazarea ori adăpostirea copiilor preșcolari, elevilor, studenților, bătrânilor, persoanelor cu dizabilități sau lipsite de adăpost;
- n. lăcaș de cult, spațiu destinat vieții monahale;
- o. clădire și/sau spațiu având destinația de gară, autogara, aerogara și stație de metrou;
- p. fermă zootehnică sau agricolă;
- q. punct de recoltare de cereale păioase sau de exploatare forestieră;
- r. amenajare temporară, în spațiu închis sau în aer liber.

(2) Atunci când pe unul sau mai multe niveluri ale aceleiași clădiri își desfășoară activitatea mai mulți operatori economici sau alte persoane juridice sau persoane fizice autorizate, locul de muncă se delimitează la limita spațiilor utilizate de aceștia, iar utilitățile comune se repartizează, după caz, proprietarului clădirii ori, prin înțelegere, operatorilor economici sau persoanelor juridice respective.

Art. 42 Organizarea apărării împotriva incendiilor la locul de muncă constă în:

- a. prevenirea incendiilor, prin luarea în evidență a materialelor și dotărilor tehnologice care prezintă pericol de incendiu, a surselor posibile de aprindere ce pot apărea și a mijloacelor care le pot genera, precum și prin stabilirea și aplicarea măsurilor specifice de prevenire a incendiilor;
- b. organizarea intervenției de stingere a incendiilor ;
- c. afișarea instrucțiunilor de apărare împotriva incendiilor;
- d. organizarea salvării utilizatorilor și a evacuării bunurilor, prin întocmirea și afișarea planurilor de protecție specifice și prin menținerea condițiilor de evacuare pe traseele stabilite;
- e. elaborarea documentelor specifice de instruire la locul de muncă, desfășurarea propriu-zisă și verificarea efectuării acesteia;
- f. marcarea pericolului de incendiu prin montarea indicatoarelor de securitate sau a altor inscripții ori mijloace de atenționare.

Art. 43 La stabilirea măsurilor specifice de prevenire a incendiilor se au în vedere:

- a. prevenirea manifestării surselor specifice de aprindere;
- b. gestionarea materialelor și a deșeurilor combustibile susceptibile a se aprinde, cu respectarea normelor specifice de prevenire a incendiilor;
- c. dotarea cu mijloacele tehnice de apărare împotriva incendiilor, prevăzute în documentația tehnică de proiectare;

- d. verificarea spațiilor la terminarea programului de lucru;
- e. menținerea parametrilor tehnologici în limitele normate, pe timpul exploatării diferitelor instalații, echipamente și utilaje tehnologice.

Art. 44 (1) Organizarea intervenției de stingere a incendiilor la locul de muncă cuprinde:

a. stabilirea mijloacelor tehnice de alarmare și de alertare în caz de incendiu a personalului de la locul de muncă, a serviciilor profesionale/voluntare/private pentru situații de urgență, a conducătorului locului de muncă, proprietarului/patronului/administratorului, precum și a specialiștilor și a altor forțe stabilite să participe la stingerea incendiilor;

b. stabilirea sistemelor, instalațiilor și a dispozitivelor de limitare a propagării și de stingere a incendiilor, a stingătoarelor și a altor aparate de stins incendii, a mijloacelor de salvare și de protecție a personalului, precizându-se numărul de mijloace tehnice care trebuie să existe la fiecare loc de muncă;

c. stabilirea componenței echipelor care trebuie să asigure salvarea și evacuarea persoanelor / bunurilor, pe schimburi de lucru și în afara programului;

d. organizarea efectivă a intervenției, prin nominalizarea celor care trebuie să utilizeze sau să pună în funcțiune mijloacele tehnice din dotare de stingere și de limitare a propagării arderii ori să efectueze manevre sau alte operațiuni la instalațiile utilitare și, după caz, la echipamente și utilaje tehnologice.

(2) Datele privind organizarea activității de stingere a incendiilor la locul de muncă prevăzute la **alin.(1)** se înscriu într-un formular tipărit pe un material rezistent, de regulă carton, și se afișează într-un loc vizibil, estimat a fi mai puțin afectat în caz de incendiu.

(3) Datele se completează de conducătorul locului de muncă și se aprobă de cadrul tehnic sau de persoana desemnată să îndeplinească atribuții de apărare împotriva incendiilor.

(4) Structura-cadru a formularului prevăzut la **alin.(2)** este prezentată în anexa nr.1 la prezentele reguli și dispoziții, aceasta putând fi completată, după caz, și cu alte date și informații.

Art. 45 (1) Intervenția la locul de muncă presupune:

a. alarmarea imediată a personalului de la locul de muncă sau a utilizatorilor prin mijloace specifice, anunțarea incendiului la forțele de intervenție, precum și la dispecerat, acolo unde acesta este constituit;

b. salvarea rapidă și în siguranță a personalului, conform planurilor stabilite;

c. întreruperea alimentării cu energie electrică, gaze și fluide combustibile a consumatorilor și efectuarea altor intervenții specifice la instalații și utilaje de către persoanele anume desemnate;

d. acționarea asupra focarului de incendiu cu mijloacele tehnice de apărare împotriva incendiilor din dotare și verificarea intrării în funcțiune a instalațiilor și a sistemelor automate și, după caz, acționarea lor manuală;

e. evacuarea bunurilor periclitare de incendiu și protejarea echipamentelor care pot fi deteriorate în timpul intervenției;

f. protecția personalului de intervenție împotriva efectelor negative ale incendiului: temperatură, fum, gaze toxice;

g. verificarea amănunțită a locurilor în care se poate propaga incendiul și unde pot apărea focare noi, acționându-se pentru stingerea acestora.

(2) Pentru efectuarea operațiunilor prevăzute la **alin.(1)** nominalizarea se face pentru fiecare schimb de activitate, precum și în afara programului de lucru, în zilele de repaus și sărbători legale.

Art. 46 Pentru perioadele în care activitatea normală este întreruptă, de exemplu, noaptea, în zilele nelucrătoare, în sărbătorile legale sau în alte situații, este obligatorie asigurarea măsurilor corespunzătoare de apărare împotriva incendiilor.

Art. 47 Planurile de protecție împotriva incendiilor prevăzute la art. 38, lit. k) și art. 44, lit. d) sunt:

a. planul de evacuare a persoanelor;

b. planul de depozitare și de evacuare a materialelor clasificate conform legii ca fiind periculoase;

c. planul de intervenție.

Art. 48 (1) Planurile de evacuare a persoanelor în caz de incendiu cuprind elemente diferențiate în funcție de tipul și destinația construcției și de numărul persoanelor care se pot afla simultan în aceasta și se întocmesc astfel:

- a. pe nivel, dacă se află simultan mai mult de 30 de persoane;
- b. pe încăperi, dacă în ele se află cel puțin 50 de persoane;
- c. pentru încăperile destinate cazării, indiferent de numărul de locuri.

(2) Planurile de evacuare se afișează pe fiecare nivel, pe căile de acces și în locurile vizibile, astfel încât să poată fi cunoscute de către toate persoanele, iar în încăperi, pe partea interioară a ușilor.

(3) Planul de evacuare se întocmește pe baza schiței nivelului sau a încăperii, pe care se marchează cu culoare verde traseele de evacuare prin uși, coridoare și case de scări sau scări exterioare.

(4) Pe planurile de evacuare se indică locul mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor: stingătoare, hidranți interiori, butoane și alte sisteme de alarmare și alertare a incendiilor, posibilitățile de refugiu, încăperi speciale, terase, precum și interdicția de folosire a lifturilor în asemenea situații.

(5) Modelul planului-cadru de evacuare este prezentat în anexa nr. 2 la prezentele reguli și dispoziții.

Art. 49 (1) Planurile de depozitare și de evacuare a materialelor clasificate conform legii ca fiind periculoase se întocmesc pentru fiecare încăpere unde se află asemenea materiale.

(2) La amplasarea materialelor periculoase în spațiile de depozitare trebuie să se țină seama de comportarea lor specifică în caz de incendiu, atât ca posibilități de reacție reciprocă, cât și de compatibilitatea față de produsele de stingere.

(3) Planurile de depozitare și de evacuare a materialelor periculoase se întocmesc pe baza schițelor încăperilor respective, pe care se marchează zonele cu materiale periculoase și se menționează clasele acestora conform legii, cantitățile și codurile de identificare ori de pericol, produsele de stingere recomandate. Traseele de evacuare a materialelor și ordinea priorităților se marchează cu culoare verde.

(4) Planuri de depozitare și de evacuare se întocmesc și pentru materialele și bunurile combustibile care au o valoare financiară sau culturală deosebită.

(5) Planurile de depozitare se amplasează în locuri care se estimează a fi cel mai puțin afectate de incendiu și în apropierea locurilor de acces în încăperi, precum și la dispeccerat, acolo unde acesta este constituit, astfel încât acestea să poată fi utile forțelor de intervenție.

Art. 50 (1) Planurile de intervenție se întocmesc pentru asigurarea desfășurării în condiții de operativitate și eficiență a operațiunilor de intervenție în situații de urgență, potrivit legii.

(2) Planul de intervenție se avizează de inspectoratul pentru situații de urgență. Modelul planului-cadru de intervenție este prezentat în anexa nr.3 la prezentele norme generale.

Art. 51 Planurile de protecție împotriva incendiilor se actualizează ori de câte ori este cazul, în funcție de condițiile reale.

Art. 52 (1) Instrucțiunile de apărare împotriva incendiilor, prevăzute la **art. 44, lit. c)**, se elaborează pentru locurile de muncă stabilite de administrator/conducător, obligatoriu pentru toate locurile cu risc de incendiu.

(2) Instrucțiunile de apărare împotriva incendiilor cuprind:

- a. prevederile specifice de apărare împotriva incendiilor din reglementările în vigoare;
- b. obligațiile salariaților privind apărarea împotriva incendiilor;
- c. regulile și măsurile specifice de apărare împotriva incendiilor pentru exploatarea instalațiilor potrivit condițiilor tehnice, tehnologice și organizatorice locale, precum și pentru reparații, revizii, întreținere, oprire și punere în funcțiune;
- d. evidențierea elementelor care determină riscul de incendiu sau de explozie;

e. prezentarea pericolelor care pot apărea în caz de incendiu, cum sunt intoxicările, arsurile, traumatismele, electrocutarea, iradierea etc, precum și a regulilor și măsurilor de prevenire a acestora.

(3) Instrucțiunile de apărare împotriva incendiilor se elaborează de șeful sectorului de activitate, instalație, secție, atelier, se verifică de cadrul tehnic sau de persoana desemnată să îndeplinească atribuții de apărare împotriva incendiilor și se aprobă de administrator/conducător.

(4) Instrucțiunile de apărare împotriva incendiilor se afișează, în întregime sau în sinteză, în funcție de volumul lor și de condițiile de la locul de muncă respectiv.

(5) Un exemplar al tuturor instrucțiunilor de apărare împotriva incendiilor se păstrează la cadrul tehnic sau la persoana desemnată să îndeplinească atribuții de apărare împotriva incendiilor.

Art. 53 Salariații de la locurile de muncă pentru care s-au întocmit instrucțiunile prevăzute la **art. 52** au obligația să le studieze, să le însușească și să le aplice.

Art.54 (1) Instrucțiunile de apărare împotriva incendiilor se completează în toate cazurile cu informațiile din planurile de intervenție, acolo unde acestea sunt întocmite.

(2) Instrucțiunile de apărare împotriva incendiilor se actualizează la modificări, modernizări, dezvoltări, reprofilări și la apariția unor noi reglementări.

(3) Fiecare instrucțiune de apărare împotriva incendiilor trebuie să aibă înscrisă data întocmirii/ reviziei și data aprobării.

Art. 55 (1) Indicatoarele de securitate, respectiv de interzicere, avertizare, orientare și/sau informare, prevăzute la **art.42, lit. f)**, se execută, se amplasează și se montează conform reglementărilor și standardelor de referință.

(2) În anumite situații, indicatoarele pot fi însoțite de înscrisuri explicative și în limbi de circulație internațională.

(3) Obligația de a amplasa, de a monta și de a păstra integritatea indicatoarelor revine conducătorului locului de muncă.

1.2. Protecția civilă

1.2.1 Domeniu de aplicare

Art. 56. Prezentele dispoziții și reguli privind protecția civilă sunt aplicabile domeniului public și privat din orașul Valea lui Mihai.

Art. 57. (1) Protecția civilă este o componentă a sistemului securității naționale și prezintă un ansamblu integrat de activități specifice, măsuri și sarcini organizatorice, tehnice, operative, cu caracter umanitar și de informare publică, planificate, organizate și realizate, în scopul prevenirii și reducerii riscurilor de producere a dezastrelor, protejării populației, bunurilor și mediului împotriva efectelor negative ale situațiilor de urgență, conflictelor armate și înlăturării operative a urmărilor acestora și asigurării condițiilor necesare supraviețuirii persoanelor afectate.

(2) Activitatea de protecție civilă este de interes național, are caracter permanent și se bazează pe îndeplinirea obligațiilor ce revin potrivit legii autorităților administrației locale și celorlalte persoane juridice de drept public și privat române, precum și persoanelor fizice care desfășoară activități ori se află în tranzit pe teritoriul județului Bihor.

1.2.2. Atribuțiuni, drepturi și obligații privind protecția civilă

1.2.2.1 Atribuțiuni generale

Art. 58. Concepția, organizarea, desfășurarea și managementul activităților de protecție civilă se stabilesc și se realizează la nivel local pe principiile autonomiei, subsidiarității, legalității, responsabilității, corelării obiectivelor și resurselor, cooperării și solidarității.

Art. 59.(1) *Atribuțiile protecției civile sunt următoarele:*

a) identificarea și gestionarea tipurilor de riscuri generatoare de dezastre naturale și tehnologice de pe teritoriul județului;

b) culegerea, prelucrarea, stocarea, studierea și analizarea datelor și informațiilor referitoare la protecția civilă;

c) informarea și pregătirea preventivă a populației cu privire la pericolele la care este expusă, măsurile de autoprotecție ce trebuie îndeplinite, mijloacele de protecție puse la dispoziție, obligațiile ce îi revin și modul de acțiune pe timpul situației de urgență;

d) organizarea și asigurarea stării de operativitate și a capacității de intervenție optime a serviciilor pentru situații de urgență și a celorlalte organisme specializate cu atribuții în domeniu;

e) înștiințarea autorităților publice și alarmarea populației în situații de protecție civilă;

f) protecția populației, a bunurilor materiale, a valorilor culturale și arhivistice, precum și a mediului împotriva efectelor dezastrelor și ale conflictelor armate;

g) asigurarea condițiilor de supraviețuire a populației în situații de protecție civilă;

h) organizarea și executarea intervenției operative pentru reducerea pierderilor de vieți omenești, limitarea și înlăturarea efectelor calamităților naturale și a celorlalte situații de protecție civilă;

i) asanarea și neutralizarea teritoriului de muniția rămasă neexplodată din timpul conflictelor militare;

j) participarea la misiuni internaționale specifice;

k) constituirea rezervelor de resurse financiare și tehnico-materiale specifice.

(2) Atribuțiile prevăzute la alin. (1) se completează cu cele cuprinse în alte acte normative incidente sau conexe, precum și cu prevederile actelor internaționale în domeniu, la care România este parte.

(3) Îndeplinirea atribuțiilor specifice de protecție civilă se realizează, de către serviciile de urgență publice sau private, profesioniste și voluntare.

Art. 60. Unitățile administrativ – teritoriale, localitățile componente, instituțiile publice, agenții economici și obiectivele se clasifică, din punct de vedere al protecției civile, în funcție de tipurile de riscuri specifice.

Art. 61. (1) Autoritățile administrației publice locale, instituțiile publice, organizațiile neguvernamentale și operatorii economici, indiferent de forma de proprietate, răspund de aplicarea măsurilor de protecție civilă stabilite prin prezentele reguli și dispoziții și prin planurile proprii, potrivit domeniului lor de competență.

(2) Persoanelor fizice și persoanelor juridice române sau celor străine care au filiale sau sucursale în țară ori desfășoară activități pe teritoriul orașului Valea lui Mihai li se aplică prevederile prezentelor reguli și dispoziții.

(3) Persoanele prevăzute la alin. (2) sunt obligate să respecte normele specifice de protecție civilă, să participe la activitățile de pregătire specifice și să contribuie la ducerea la îndeplinire a măsurilor și a acțiunilor prevăzute în planurile și programele de protecție civilă sau a celor dispuse de autoritățile abilitate pe timpul acțiunilor de intervenție și de restabilire a stării de normalitate.

Art. 62. (1) Autoritățile administrației publice locale sunt obligate să asigure capacități de intervenție specializate, corespunzător tipurilor de riscuri la care sunt expuse teritoriul și populația, în timpi de răspuns optimi, indiferent de locul și momentul în care se produce situația de urgență.

(2) Măsurile organizatorice și de pregătire pe linia protecției civile au caracter permanent și se intensifică la instituirea stărilor excepționale și la declararea mobilizării sau pe timp de război.

(3) Măsurile de protecție civilă se aplică gradual, în funcție de amploarea și intensitatea situației de urgență.

Art. 63. Coordonarea, controlul și acordarea asistenței tehnice de specialitate în domeniul protecției civile se asigură, la nivel local, de către Inspectoratul pentru Situații de Urgență .

Art. 64. La nivelul instituțiilor locale activitatea de protecție civilă este condusă de către președinții comitetelor pentru situații de urgență, constituite potrivit legii iar la nivelul agenților economici de către conducătorii acestora.

Art. 65. (1) La toate nivelurile de competență, în structurile cu activitate permanentă sau temporară din Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență se constituie structuri specializate în domeniul protecției civile.

(2) La nivelul comunelor, al instituțiilor publice și al agenților economici cuprinși în clasificarea din punct de vedere al protecției civile se încadrează personal de specialitate cu atribuții în domeniul protecției civile.

1.2.2.2. Atribuțiile consiliului local al orașului.

Art.66. Consiliul local al orașului, are următoarele atribuții principale:

a) aprobă organizarea protecției civile la nivelul unității administrativ-teritoriale, analizează anual și ori de câte ori este nevoie activitatea desfășurată și adoptă măsuri pentru îmbunătățirea acesteia;

b) aprobă planurile anuale și de perspectivă pentru asigurarea resurselor umane, materiale și financiare destinate prevenirii și gestionării situațiilor de urgență;

c) participă, potrivit legii, la asigurarea finanțării măsurilor și a acțiunilor de protecție civilă, precum și a serviciilor de urgență și a structurilor care au atribuții legale în acest domeniu;

d) stabilesc, în condițiile legii, taxe speciale pe linia protecției civile;

e) gestionează, depozitează, întrețin și asigură conservarea aparaturii și a materialelor de protecție civilă prin serviciile specializate din subordine;

f) asigură spațiile necesare funcționării compartimentului pentru situații de urgență, S.V.S.U. precum și spațiile pentru depozitarea materialelor de intervenție.

1.2.2.3. Atribuțiile primarului

Art. 67. Primarul are următoarele atribuții principale:

a) propune consiliului local structura organizatorică de protecție civilă;

b) aduce la îndeplinire hotărârile consiliului local în domeniul protecției civile;

c) aprobă planurile operative, de pregătire și planificare a exercițiilor de specialitate;

d) propune fondurile necesare realizării măsurilor de protecție civilă;

e) conduce exercițiile, aplicațiile și activitățile de pregătire privind protecția civilă;

f) coordonează activitatea serviciilor de urgență voluntare;

g) aprobă planurile de cooperare cu localitățile învecinate și organismele neguvernamentale;

h) dispune măsuri și controlează modul de întreținere a spațiilor de adăpostire colective de către administratorul acestora;

i) urmărește realizarea, întreținerea și funcționarea legăturilor și mijloacelor de înștiințare și alarmare în situații de protecție civilă;

j) răspunde de alarmarea, protecția și pregătirea populației pentru situațiile de protecție civilă;

k) solicită asistență tehnică și sprijin pentru gestionarea situațiilor de protecție civilă;

l) exercită controlul aplicării măsurilor de protecție civilă în plan local;

m) asigură evaluarea și centralizarea solicitărilor de ajutoare și despăgubiri în situații de protecție civilă, precum și distribuirea celor primite;

n) coordonează nemijlocit evacuarea populației din zonele afectate de situațiile de protecție civilă;

o) stabilește măsurile necesare pentru asigurarea hrănirii, a cazării și a alimentării cu energie și apă a populației evacuate;

p) dispune măsuri pentru asigurarea ordinii publice în zona sinistrată;

q) cooperează cu primarii localităților sau ai sectoarelor limitrofe, după caz, în probleme de interes comun;

r) gestionează, depozitează, întreține și conservă tehnica, aparatura și materialele de protecție civilă, prin serviciile de specialitate subordonate.

1.2.2.4. Obligațiile conducătorilor instituțiilor publice, patronilor și managerilor operatorilor economici

Art. 68. (1) Conducătorii instituțiilor publice, patronii și managerii operatorilor economici, indiferent de forma de proprietate, au următoarele obligații principale:

- a) asigură identificarea, monitorizarea și evaluarea factorilor de risc specifici, generatori de evenimente periculoase;
- b) stabilesc și urmăresc îndeplinirea măsurilor și a acțiunilor de prevenire și de pregătire a intervenției, în funcție de încadrarea în clasificarea de protecție civilă;
- c) organizează și dotează, pe baza criteriilor de performanță elaborate de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență servicii de urgență private și stabilesc regulamentul de organizare și funcționare a acestora ori încheie convenții sau contracte cu alte servicii de urgență voluntare ori private, care dispun de forțe și mijloace capabile să intervină operativ și eficiente în cazul situațiilor de protecție civilă;
- d) participă la exerciții și aplicații de protecție civilă și conduc nemijlocit acțiunile de alarmare, evacuare, intervenție, limitare și înlăturare a urmărilor situațiilor de urgență desfășurate de unitățile proprii;
- e) asigură gratuit forțelor de intervenție chemate în sprijin în situații de urgență echipamentele, substanțele, mijloacele și antidoturile adecvate riscurilor specifice;
- f) organizează instruirea și pregătirea personalului încadrat în muncă privind protecția civilă;
- g) asigură alarmarea populației din zona de risc creată ca urmare a activităților proprii desfășurate;
- h) prevăd, anual, în bugetul propriu, fonduri pentru cheltuieli necesare desfășurării activităților de protecție civilă;
- i) înștiințează persoanele și organismele competente asupra factorilor de risc și le semnalează, de îndată, cu privire la iminența producerii sau producerea unei situații de protecție civilă la nivelul instituției sau operatorului economic;
- j) stabilesc și transmit către transportatorii, distribuitorii și utilizatorii produselor regulile și măsurile de protecție specifice, corelate cu riscurile previzibile la utilizare, manipulare, transport și depozitare;
- k) încheie contracte, convenții sau protocoale de cooperare cu alte servicii de urgență profesionale sau voluntare;
- l) mențin în stare de funcționare mijloacele de transmisiuni-alarmare, spațiile de adăpostire și mijloacele tehnice proprii, destinate adăpostirii sau intervenției, țin evidența acestora și le verifică periodic;
- m) îndeplinesc alte obligații și măsuri stabilite, potrivit legii, de către organismele și organele abilitate.

(2) Conducătorii instituțiilor publice și ai operatorilor economici, indiferent de forma de proprietate, sunt obligați să permită instalarea, fără plată, a mijloacelor de alarmare pe clădirile proprii.

(3) Operatorii economici a căror activitate prezintă pericole de accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase se supun și prevederilor legislației specifice.

Art. 69. Persoanele fizice sau juridice care dețin imobile în indiviziune sau le utilizează în comun sunt obligate să coopereze pentru îndeplinirea măsurilor de protecție civilă pentru întregul imobil sau ansamblu de imobile.

1.2.2.5. Obligațiile proiectanților, constructorilor și beneficiarilor de investiții

Art. 70 (1) Proiectanții, constructorii și beneficiarii de investiții au următoarele obligații:

- a) să prevadă în documentațiile tehnice ale investițiilor măsurile specifice, echipamentele și dotările necesare, conform normativelor în vigoare, și să asigure realizarea lor înainte de darea în exploatare a investiției;
- b) să obțină toate avizele, autorizațiile și acordurile privind protecția civilă, conform legii, și să urmărească realizarea măsurilor stabilite în cuprinsul acestora;
- c) să evalueze riscul seismic al zonei în care se execută lucrările și să întocmească proiectul, respectiv să execute construcția sau instalația conform gradului de risc seismic evaluat.

(2) În toate fazele de cercetare, proiectare, execuție și pe întreaga lor durată de existență, construcțiile și amenajările, echipamentele, utilajele și instalațiile tehnologice pentru autorizare în domeniul protecției civile se supun unei examinări sistematice și calificate pentru identificarea, evaluarea și controlul riscurilor, în condițiile prevăzute de reglementările specifice.

(3) Obligația executării activităților prevăzute la alin. (2) revine persoanelor care concură la proiectarea, realizarea, exploatarea, întreținerea, repararea, postutilizarea construcțiilor, a echipamentelor și a instalațiilor tehnologice, potrivit obligațiilor și răspunderilor prevăzute de lege.

1.2.2.6. Drepturile și obligațiile salariaților

Art. 71. Salariații au următoarele drepturi și obligații:

- a) să beneficieze, în mod gratuit, de echipament de protecție individuală, de tratament medical și antidoturi, dacă sunt încadrați la agenți economici sau instituții cu surse de risc nuclear, chimic sau biologic;
- b) să beneficieze de măsurile de protecție socială prevăzute prin lege pentru perioadele de întrerupere a activității, impuse de situațiile de protecție civilă;
- c) să respecte normele, regulile și măsurile de protecție civilă stabilite;
- d) să participe la instruirii, exerciții, aplicații și la alte forme de pregătire specifică.

1.2.2.7. Drepturile și obligațiile cetățenilor

Art. 72. Cetățenii au dreptul să încheie contracte de voluntariat pentru încadrarea în serviciile de urgență voluntare cu reprezentanții autorităților administrației publice locale.

Art. 73. (1) Cetățenii care au suferit pagube ca urmare a efectelor unui dezastru sau ale unui conflict armat ori ca urmare a executării intervenției de către serviciile de urgență au dreptul la ajutoare de urgență și la despăgubiri, după caz.

(2) Despăgubirile se acordă în urma solicitării scrise a celui prejudiciat, adresată primarului, pe baza actului de constatare întocmit de organele competente și a hotărârii consiliului local, din fondurile prevăzute în bugetul local cu această destinație sau din cele aprobate prin hotărâre a consiliului județean.

Art. 74. Personalul serviciilor de urgență voluntare și cetățenii care participă la acțiuni preventive și de intervenție pentru limitare, recuperare și reabilitare pe timpul situațiilor de urgență beneficiază de compensații bănești, drepturi sociale și alte facilități stabilite prin hotărâri ale consiliului local.

Art. 75. (1) Cetățenii sunt obligați:

- a) să respecte și să aplice normele și regulile de protecție civilă stabilite de autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și de conducătorii instituțiilor publice, ai agenților economici ori ai organizațiilor neguvernamentale, după caz;
- b) să ducă la îndeplinire măsurile de protecție civilă dispuse, în condițiile legii, de autoritățile competente sau de personalul investit cu exercițiul autorității publice din cadrul serviciilor publice de urgență;
- c) să informeze autoritățile sau serviciile de urgență abilitate, prin orice mijloace, inclusiv telefonic, prin apelarea numărului 112, despre iminența producerii sau producerea oricărei situații de urgență despre care iau cunoștință;
- d) să informeze serviciile de urgență profesioniste sau poliția, după caz, inclusiv telefonic, prin apelarea numărului 112, despre descoperirea de muniție sau elemente de muniție rămase neexplodate;
- e) să participe la pregătirea de protecție civilă la locul unde își desfășoară activitatea;
- f) să participe la întreținerea adăposturilor din clădirile proprietate personală și, în caz de necesitate, la amenajarea spațiilor de adăpostire din teren;
- g) să-și asigure mijloacele individuale de protecție, trusa sanitară, rezerva de alimente și apă, precum și alte materiale de primă necesitate pentru protecția familiilor lor;
- h) să permită, în situații de protecție civilă, accesul forțelor și mijloacelor de intervenție în incinte sau pe terenuri proprietate privată;
- i) să permită instalarea mijloacelor de alarmare pe clădirile proprietate privată sau aparținând asociațiilor de locatari sau proprietari, după caz, fără plată, precum și accesul persoanelor autorizate, în vederea întreținerii acestora;
- j) să accepte și să efectueze evacuarea din zonele afectate sau periclitate de dezastru, potrivit măsurilor dispuse și aduse la cunoștință de către autoritățile abilitate;
- k) să solicite avizele și autorizațiile privind protecția civilă, în cazurile prevăzute de lege.

(2) Îndeplinirea obligațiilor prevăzute la alin. (1) revine, corespunzător situației în care se găsesc, și cetățenilor străini care desfășoară activități, au reședința sau se află în tranzit, după caz, pe teritoriul județului Bihor.

(3) Cetățenii declarați inapți de muncă din motive medicale sunt scutiți, pe timpul intervenției în sprijinul forțelor de protecție civilă, de prestarea de servicii ori de participarea la executarea de lucrări, evacuarea de bunuri și altele asemenea, care presupun efort fizic.

1.2.3. Organizarea protecției civile

Art. 76. Organizarea protecției civile la nivelul unităților administrativ-teritoriale, al instituțiilor publice, al operatorilor economici și al organizațiilor neguvernamentale se realizează în raport cu clasificarea acestora din punct de vedere al protecției civile și constă în:

- a) constituirea organismelor și structurilor pentru managementul situațiilor de urgență, inclusiv al protecției civile;
- b) constituirea serviciilor pentru situații de urgență;
- c) încadrarea inspectorilor și/sau a personalului de specialitate în domeniul protecției civile;
- d) întocmirea planurilor de analiză și de acoperire a tipurilor de riscuri în teritoriul de competență sau în domeniul de activitate;
- e) planificarea și organizarea activităților de pregătire a populației și a salariaților privind protecția civilă;
- f) organizarea evacuării în caz de urgență civilă;
- g) organizarea cooperării și a colaborării privind protecția civilă;
- h) planificarea resurselor pentru funcționarea structurilor prevăzute la lit. a) - c), precum și pentru realizarea măsurilor stabilite în planurile prevăzute la lit. d).

1.2.4. Pregătirea pentru protecția civilă

Art. 77. Pregătirea pentru protecția civilă cuprinde pregătirea populației și a salariaților, pregătirea serviciilor de urgență, pregătirea personalului cu funcții de conducere pe linia protecției civile, precum și a personalului de specialitate.

Art. 78. (1) Pregătirea profesională a serviciilor de urgență și a altor forțe cu care se cooperează se realizează pe baza programelor anuale de pregătire, aprobate de șefii acestora.

(2) Planificarea exercițiilor și a aplicațiilor de cooperare privind protecția civilă la care participă, potrivit specificului acestora, serviciile de urgență, forțele de protecție și sprijin și populația se aprobă de prefect, primar sau de ministrul internelor și reformei administrative după caz.

(3) Exercițiile de cooperare interjudețene/regionale și cele cu caracter internațional se aprobă de Guvern, la propunerea ministrului internelor și reformei administrative.

(4) În documentele de planificare a pregătirii privind protecția civilă se prevăd și resursele materiale și financiare necesare, precum și cine le asigură.

Art. 79. (1) Informarea și educarea preventivă a populației privind protecția civilă sunt obligatorii și se asigură prin: instituțiile de învățământ și educație de toate gradele, mijloacele de informare în masă și serviciile pentru situații de urgență.

(2) Societățile publice și private, de radio și televiziune, precum și presa scrisă sunt obligate să asigure prezentarea în emisiunile, respectiv în știrile și reportajele acestora, a riscurilor potențiale, măsurilor preventive și a modului de acțiune și comportare a populației pe timpul situațiilor de urgență civilă.

(3) La informarea și educarea preventivă a populației privind protecția civilă participă și organizațiile neguvernamentale de interes public, potrivit statutelor și specificului activităților acestora.

Art. 80. (1) Instruirea salariaților privind protecția civilă se asigură sistematic, de regulă împreună cu instructajele de prevenire și stingere a incendiilor, în condițiile stabilite prin dispoziții generale elaborate de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și aprobate de ministrul internelor și reformei administrative .

(2) Participarea salariaților la instruire constituie sarcină de serviciu.

Art. 81. Periodic, pe baza planurilor și a programelor de pregătire și cu aprobarea primarului localității, se efectuează exerciții de alarmare publică.

CAPITOLUL II

REGULI GENERALE DE ORDINE INTERIOARĂ

2.1. Măsurile generale de prevenire a incendiilor la exploatarea construcțiilor, instalațiilor și amenajărilor

Art.82 Măsurile generale de prevenire a incendiilor la exploatarea construcțiilor, instalațiilor și amenajărilor privesc:

- a. controlul/supravegherea din punct de vedere al prevenirii incendiilor a activităților, pe timpul desfășurării și după încheierea acestora;
- b. stabilirea măsurilor tehnico-organizatorice în vederea reducerii riscului de incendiu ori a consecințelor incendiilor;
- c. menținerea condițiilor realizate pentru evacuarea utilizatorilor în siguranță și pentru securitatea echipelor de intervenție în cazul izbucnirii unui incendiu;
- d. întreținerea în stare operativă a mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor.

Art. 83 (1) Exploatarea sistemelor, instalațiilor, dispozitivelor, echipamentelor, aparatelor, mașinilor și utilajelor de orice categorie se face conform reglementărilor tehnice specifice.

(2) Exploatarea mijloacelor tehnice prevăzute la **alin. (1)** cu defecțiuni, improvizații sau fără protecția corespunzătoare față de materialele sau substanțele combustibile din spațiul în care sunt utilizate este interzisă.

(3) La utilizarea mijloacelor tehnice prevăzute la **alin. (1)** este obligatorie respectarea instrucțiunilor de funcționare, verificare și întreținere, precum și a măsurilor specifice de apărare împotriva incendiilor, emise și aprobate potrivit legii.

Art. 84 Pe timpul exploatării instalațiilor aferente construcțiilor și instalațiilor tehnologice (*de gaze, electrice, de apă, de încălzire, de ventilare, de climatizare și altele asemenea*) se interzic:

- a. neasigurarea supravegherii conform instrucțiunilor de funcționare;
- b. funcționarea fără sistemele, aparatele și echipamentele necesare conform instrucțiunilor de funcționare pentru controlul și menținerea parametrilor privind siguranța în funcționare sau înlocuirea acestora cu altele supradimensionate;
- c. întreținerea necorespunzătoare a elementelor prevăzute pentru izolare termică sau electrică ori pentru separare;
- d. depășirea termenelor stabilite pentru efectuarea lucrărilor de întreținere și reparații sau executarea necorespunzătoare a acestora;
- e. executarea lucrărilor de întreținere și reparații sau a unor modificări de către personal neautorizat.

Art. 85 (1) Menținerea în bună stare a instalațiilor și sistemelor de captare și scurgere la pământ a descărcărilor electrice atmosferice este obligatorie la construcții și instalații, utilaje și echipamente tehnologice, conform reglementărilor tehnice specifice.

(2) Utilizarea sistemelor de captare și scurgere la pământ a electricității statice conform instrucțiunilor specifice și reglementărilor tehnice este obligatorie.

Art. 86 (1) în spațiile cu risc mare de incendiu sau de explozie se interzice accesul salariaților și al altor persoane fără echipament de protecție adecvat condițiilor de lucru.

(2) Folosirea dispozitivelor, aparatelor, uneltelor și sculelor neprotejate corespunzător sau care pot produce scântei prin funcționare, lovire sau frecare în spații sau în locuri cu risc de explozie este interzisă.

Art. 87 (1) Produsele, materialele și substanțele combustibile se amplasează la distanță de siguranță față de sursele de căldură ori se protejează astfel încât să nu fie posibilă aprinderea lor.

(2) Se interzice folosirea sobelor și a altor mijloace de încălzire defecte, cu improvizații, supraalimentate cu combustibili sau nesupravegheate, precum și aprinderea focului utilizându-se lichide inflamabile,

(3) Verificarea, repararea, izolarea termică și curățarea periodică a coșurilor de evacuare a fumului sunt obligatorii.

Art. 88 (1) Pe timpul transportului, depozitării și manipulării produselor sau substanțelor combustibile se ține seama de proprietățile fizico-chimice ale acestora, astfel încât la contactul dintre ele să nu se producă ori să nu se propage incendiul.

(2) Produsele și substanțele combustibile se transportă, se manipulează și se depozitează în ambalaje adecvate, realizate și inscripționate corespunzător, în vederea identificării riscurilor de incendiu și stabilirii procedurilor și substanțelor de stingere ori de neutralizare adecvate.

(3) Disponerea materialelor periculoase în depozit se face potrivit planului de depozitare.

(4) La elaborarea planurilor de intervenție se ține seama de compatibilitatea produselor sau substanțelor combustibile cu substanțele de stingere.

Art. 89 (1) Deșeurile și reziduurile, scurgerile și depunerile de praf sau de pulberi combustibile se îndepărtează ritmic prin metode și mijloace adecvate, obligatoriu la terminarea fiecărui schimb de lucru, și se depun în locuri special destinate depozitării sau distrugerii lor.

(2) Deșeurile și reziduurile de lichide combustibile sau cele din materiale solide, cum sunt cârpe, câlți, bumbac, rumeguș, care conțin astfel de produse, se colectează în cutii sau în vase metalice ori cu căptușeală metalică interioară, prevăzute cu capac, amplasate în locuri fără risc de incendiu și marcate.

(3) Deșeurile, reziduurile și ambalajele combustibile, care se reutilizează, se depozitează, cu asigurarea distanțelor de siguranță față de clădiri, instalații, culturi agricole, suprafețe împădurite și alte materiale combustibile, în funcție de natura și de proprietățile fizico-chimice ale acestora.

(4) Deșeurile, reziduurile și ambalajele combustibile, care nu se reutilizează, se distrug conform reglementărilor specifice.

Art. 90 (1) Materialele și substanțele care prezintă pericol de autoaprindere se păstrează în condiții adecvate naturii lor, bine ventilate și luându-se măsuri de control și preîntâmpinare a fenomenului de autoîncălzire.

(2) Prevenirea apariției fenomenului de autoaprindere se urmărește și la depozitarea furajelor și plantelor tehnice, conform reglementărilor specifice.

(3) Amplasarea depozitelor de combustibili, furaje și plante tehnice se face la distanțe de siguranță, astfel încât eventualele incendii produse la acestea să nu pericliteze vecinătățile.

Art. 91 Toate instalațiile/conductele prin care circulă substanțe lichide sau gaze se marchează prin culori specifice de identificare a naturii substanței, respectiv pericolului acesteia, prevăzute de normele tehnice specifice.

Art. 92 (1) Tratarea sau protejarea materialelor și elementelor de construcții combustibile și/sau a structurilor din alcătuirea construcțiilor sau a instalațiilor cu substanțe de termoprotecție ori ignifuge se efectuează potrivit reglementărilor tehnice specifice.

(2) Lucrările de termoprotecție se execută numai de către personal atestat, conform normelor tehnice specifice.

(3) Calitatea lucrărilor de ignifugare executate se certifică prin rapoarte de încercare emise de laboratoare autorizate conform legii.

Art. 93 Elementele de limitare a propagării focului, de izolare termică și de etanșare la fum și la gaze fierbinți din alcătuirea construcțiilor și a instalațiilor se mențin permanent în bună stare, pentru a-și îndeplini rolul stabilit.

Art. 94 (1) În construcțiile civile/publice și de producție, cantitățile de materiale și de substanțe combustibile utilizate nu trebuie să conducă la depășirea densității sarcinii termice stabilite prin reglementări tehnice sau prin documentațiile tehnice de proiectare și execuție.

(2) În sălile aglomerate și de sport, pe stadioane sau pe alte arene sportive ori în incinte amenajate pentru activități cu public este interzis accesul publicului cu produse și substanțe inflamabile sau cu alte mijloace care pot produce incendii sau explozii.

(3) Depozitarea și utilizarea în spații publice a mijloacelor, produselor și substanțelor prevăzute la **alin. (2)** este permisă numai în locurile amenajate în acest scop și cu respectarea măsurilor de apărare împotriva incendiilor.

Art. 95 (1) La clădiri administrative/birouri, activitatea se organizează astfel încât să nu se creeze aglomerări ale publicului, care să îngreuneze sau chiar să blocheze evacuarea în caz de incendiu.

(2) Pe timpul exploatării încăperilor, compartimentelor și spațiilor aferente clădirilor administrative trebuie luate măsuri de reducere la minim posibil a riscului de incendiu prin limitarea la strictul necesar a cantităților de materiale combustibile și a eventualelor surse cu potențial de aprindere a acestora.

Art. 96 (1) în sălile aglomerate ori amenajările temporare în care se desfășoară activități cu public nu se admite accesul unui număr de persoane mai mare decât capacitatea stabilită prin proiect.

(2) Amplasarea mobilierului în sălile aglomerate se realizează astfel încât să se asigure culoare de trecere cu lățimi care să permită deplasarea publicului către ieșirile din sală.

(3) În incintele prevăzute la **alin. (1)**, scaunele sau băncile se fixează de pardoseală astfel încât să nu fie răsturnate în caz de panică și să asigure evacuarea rapidă și fără accidente a publicului.

(4) La finalizarea activității în sala aglomerată sau amenajarea temporară se execută un control de verificare pentru depistarea și înlăturarea eventualelor nereguli în domeniul prevenirii incendiilor pe timpul exploatării.

(5) Se recomandă asigurarea unui sistem de alarmare în caz de incendiu, cu mesaj preînregistrat.

2.2. Măsuri generale de prevenire a incendiilor la executarea lucrărilor cu foc deschis

Art. 97 (1) Utilizarea focului deschis în locuri cu pericol de incendiu și pe timp de vânt este interzisă; locurile cu pericol de incendiu, în care se aplică această interdicție, se stabilesc și se marchează de persoanele în drept.

(2) Prepararea hranei prin utilizarea focului deschis în incintele unităților, în zonele de agrement și în gospodăriile populației se face numai în locuri special amenajate, în condiții și la distanțe care să nu permită propagarea focului la construcții, depozite, culturi agricole, păduri, plantații sau la alte vecinătăți.

(3) Arderea resturilor vegetale, gunoaielor, deșeurilor și a altor materiale combustibile se face în locuri special amenajate ori pe terenuri pregătite, cu luarea măsurilor ce se impun pentru împiedicarea propagării focului la vecinătăți, asigurându-se supravegherea permanentă a arderii, precum și stingerea jarului după terminarea activității.

(4) Arderea miriștilor se face numai după luarea măsurilor ce se impun pentru împiedicarea propagării focului la vecinătăți, asigurându-se supravegherea permanentă a arderii.

(5) Utilizarea focului deschis nu se admite la distanțe mai mici de 40 m față de locurile cu pericol de explozie: gaze și lichide combustibile, vapori inflamabili, explozivi etc., respectiv 10 m față de materiale sau substanțe combustibile: lemn, hârtie, textile, carton asfaltat, bitum, ulei etc, fără a fi supravegheat și asigurat prin măsuri corespunzătoare.

(6) Luarea măsurilor pentru prevenirea jocului copiilor cu focul în condiții și în locuri în care se pot produce incendii constituie o obligație a persoanelor care răspund, potrivit legii, de creșterea, educarea și îngrijirea copiilor.

Art.98 (1) Reglementarea de către administratorul operatorului economic/conducătorul instituției sau, după caz, de consiliul local a modului de executare a lucrărilor cu foc deschis presupune:

a. stabilirea locurilor unde, periodic sau permanent, se pot efectua lucrări cu foc deschis, cum sunt topirea bitumului, arderea deșeurilor combustibile, curățările prin ardere, precum și a persoanelor care le supraveghează;

b. stabilirea și marcarea locurilor cu pericol de incendiu în care este interzisă utilizarea focului deschis;

c. nominalizarea persoanelor care au dreptul să emită permis de lucru cu foc;

d. descrierea procedurii de emitere, semnare, aducere la cunoștință și păstrare a permisului de lucru cu foc;

e. aprobarea unor instrucțiuni specifice de prevenire a incendiilor pentru astfel de lucrări.

(2) Distrugerea prin ardere a unor deșeuri sau reziduuri combustibile se efectuează cu respectarea legislației specifice privind protecția mediului.

Art. 99 (1) Efectuarea lucrărilor de sudare, tăiere, lipire sau a altor asemenea operațiuni care prezintă pericol de incendiu, în construcții civile (*publice*), pe timpul programului cu publicul, în instalații tehnologice cu risc de incendiu sau explozie, în depozite ori în alte spații cu pericol de aprindere a materialelor, produselor sau substanțelor combustibile este interzisă.

(2) Lucrările prevăzute la **alin. (1)** se pot executa în spațiile respective numai după ce s-au luat măsuri pentru: evacuarea persoanelor, îndepărtarea sau protejarea materialelor combustibile, golirea, spălarea, blindarea traseelor de conducte ori a utilajelor, aerisirea sau ventilarea spațiilor, dotarea locurilor de muncă cu mijloace de limitare și stingere a incendiilor.

(3) Lucrările menționate la **alin. (1)** și la **art. 97 alin. (4)** se execută numai pe baza permisului de lucru cu foc, al cărui model este prezentat în anexa nr. 4 la prezentele reguli și dispoziții.

(4) În toate cazurile prevăzute la **alin. (1) —(3)** sunt obligatorii instruirea personalului de execuție, control și supraveghere asupra măsurilor de apărare împotriva incendiilor, precum și informarea serviciului privat/voluntar pentru situații de urgență.

Art. 100 (1) Permisul de lucru cu foc, prevăzut la **art. 99 alin. (3)**, se întocmește în două exemplare, dintre care unul se înmânează șefului formației de lucru sau persoanei care execută operațiunile cu foc deschis, iar celălalt rămâne la emitent.

(2) Permisul de lucru cu foc este valabil o singură zi.

(3) La terminarea lucrului, permisul de lucru cu foc se predă de către executant emitentului.

Art. 101 Șeful sectorului de activitate, atelier, secție, depozit, instalație etc. în care se execută operațiuni cu foc deschis are obligația să asigure măsuri pentru:

- a. pregătirea locului;
- b. instruirea personalului;
- c. controlul după terminarea lucrării.

Art. 102 (1) Executantul lucrării are obligația de a utiliza pentru executarea lucrărilor cu foc deschis numai echipamente și aparate în bună stare de funcționare.

(2) Toate echipamentele și aparatele pentru executarea lucrărilor cu foc deschis se întrețin și se verifică în conformitate cu instrucțiunile furnizorului.

Art. 103 În timpul executării lucrării trebuie să se asigure:

- a. supravegherea permanentă a flăcării, a răspândirii și a traiectoriilor scânteilor sau particulelor de materiale incandescente și a intensității fluxului de căldură;
- b. strângerea și depozitarea resturilor de electrozi în vase speciale cu nisip sau cu apă;
- c. închiderea robinetelor buteliei de oxigen și a generatorului de acetilenă, dacă durata întreruperii executării lucrării depășește 10 minute;
- d. interzicerea agățării arzătoarelor, chiar stinse, de buteliile de oxigen sau de generatoarele de acetilenă;
- e. neefectuarea de deplasări cu arzătoarele aprinse în afara zonei de lucru sau de urcări pe scări, schele etc;
- f. evacuarea carbidului din generator, în cazul întreruperii lucrului pe o perioadă mai îndelungată.

Art. 104 După terminarea lucrării, șeful sectorului de activitate, prevăzut la **art. 101**, trebuie să asigure următoarele măsuri:

- a. verificarea locului în care s-a executat lucrarea, precum și a spațiilor adiacente și a celor situate la cotele inferioare sau superioare, pentru a constata dacă nu s-au creat focare de incendiu: zone incandescente, miros de ars sau degajări de fum etc;
- b. descoperirea tuturor zonelor protejate, verificându-se dacă starea lor este intactă, și luarea de măsuri în consecință;
- c. verificarea, la anumite intervale, pe parcursul mai multor ore și în timpul nopții, a situației existente la locul în care s-a efectuat lucrarea și în imediata apropiere a acestuia;
- d. depozitarea în condiții de siguranță a echipamentelor folosite la lucrare;

e. reamplasarea pe pozițiile inițiale a elementelor și materialelor combustibile la cel puțin 6 ore de la terminarea lucrării;

f. colectarea șlamului de carbid în containere destinate acestui scop și depozitarea acestora într-un loc special amenajat.

Art. 105 (1) Folosirea flăcării: lumânări, făclii, torțe și altele asemenea pe timpul spectacolelor de teatru, operă, operetă, a festivităților desfășurate în restaurante sau pentru ambianță ori divertisment în restaurante, baruri, cluburi, discoteci etc. este interzisă.

(2) Pentru durate scurte, stabilite precis, se admite folosirea flăcării în situațiile menționate la **alin. (1)**, cu condiția asigurării condițiilor de împiedicare a inițierii și propagării incendiului, după cum urmează:

a. evitarea amplasării în apropierea sau contactul cu materiale combustibile: decoruri, costume, haine, perdele etc;

b. folosirea unor suporturi incombustibile;

c. prevenirea producerii unor incendii prin răsturnare, manevrare greșită etc;

d. stingerea obligatorie a flăcărilor la terminarea evenimentului;

e. nominalizarea personalului propriu ce asigură supravegherea și intervenția în caz de incendiu;

f. asigurarea mijloacelor tehnice adecvate de apărare împotriva incendiilor;

g. anunțarea, după caz, a serviciului profesionist, voluntar sau privat, pentru situații de urgență, a cadrului tehnic sau a personalului de specialitate cu atribuții în domeniul apărării împotriva incendiilor.

(3) Pentru spectacolele de tipul menționat la **alin. (1)**, care au loc pe timpul unei stagiuni, se transmite la inspectoratul pentru situații de urgență județean, la începutul stagiunii, programul spectacolelor respective.

2.3. Reglementarea fumatului

Art. 106 (1) Reglementarea fumatului din punct de vedere al prevenirii incendiilor este obligatorie în cadrul fiecărui operator economic sau al fiecărei instituții publice și se face prin dispoziție scrisă, dată de persoana cu atribuții de conducere.

(2) Pentru situațiile în care o construcție sau o amenajare este folosită de mai mulți utilizatori, reglementarea fumatului se face prin dispoziție emisă de proprietarul construcției sau ai amenajării respective, însușită de utilizatorii în cauză.

(3) În dispoziția pentru reglementarea fumatului se menționează :

a. locurile cu pericol de incendiu sau de explozie, pe lângă spațiile publice închise, conform legii, în care este interzis fumatul sau, după caz, accesul cu țigări, chibrituri sau brichete; se prevăd obligatoriu locurile cu schele, cofraje și eșafodaje, realizate din materiale combustibile, precum și lanurile de cereale în faza de coacere și zonele împădurite;

b. locurile amenajate pentru fumat;

c. persoanele desemnate să răspundă de supravegherea respectării reglementării, pe locuri și sectoare de activitate;

d. alte date și informații necesare să fie precizate pentru a diminua pericolul de incendiu.

(4) Locurile în care este interzis fumatul se marchează conform legii.

(5) Locurile în care este permis fumatul se marchează cu indicatorul „**loc pentru fumat**”.

(6) Locurile pentru fumat stabilite în exteriorul clădirilor sunt amplasate la o distanță mai mare de 40 m față de locurile în care există pericol de explozie: gaze și lichide combustibile, explozivi, vapori inflamabili etc, 10 m față de locurile în care există materiale solide combustibile: lemn, textile, hârtie, carton asfaltat, bitum, și 50 m față de culturile de cereale păioase în perioada coacerii și recoltării sau de zonele împădurite.

(7) Locurile stabilite pentru fumat se prevăd cu:

a. scrumiere sau vase cu apă, nisip sau pământ;

b. instrucțiuni afișate, cuprinzând măsuri de prevenire a incendiilor și reguli de comportare în caz de incendiu;

c. mijloace tehnice de apărare împotriva incendiilor.

(8) Scrumierele din interiorul clădirilor se amplasează astfel încât să nu fie posibilă aprinderea materialelor combustibile din apropiere, cum ar fi draperii, perdele, jaluzele.

(9) Depunerea în scrumiere a altor deșeuri de materiale combustibile, cum sunt hârtia, cartonul, textilele, este interzisă.

(10) Golirea scrumierelor în coșurile de hârtie sau în alte locuri în care există materiale combustibile este interzisă.

(11) Aruncarea la întâmplare a resturilor de țigări sau chibrituri aprinse este interzisă.

2.4. Măsurile generale de prevenire a incendiilor la exploatarea căilor de evacuare

Art. 107 Pentru asigurarea condițiilor de evacuare și salvare a utilizatorilor în siguranță în caz de incendiu se adoptă următoarele măsuri:

a. întreținerea în bună stare de funcționare a sistemelor de decompresie sau de etanșare la fum și gaze fierbinți, precum și a elementelor de limitare a propagării focului ori de izolare termică din compunerea construcțiilor și instalațiilor;

b. păstrarea căilor de evacuare libere și în stare de utilizare la parametrii la care au fost proiectate și realizate;

c. funcționarea iluminatului de siguranță și a celei de-a doua surse de energie electrică, conform reglementărilor tehnice;

d. funcționarea sistemelor de alarmare și semnalizare a incendiilor la parametrii de performanță pentru care au fost proiectate;

e. organizarea și desfășurarea, periodic, de exerciții și aplicații cu salariații, în condițiile legii.

Art. 108 (1) Căile de evacuare, inclusiv cele care duc pe terase, în refugii sau în alte locuri special amenajate pentru evacuare, se marchează cu indicatoare standardizate, conform reglementărilor tehnice specifice, astfel încât traseele acestora să fie recunoscute cu ușurință, atât ziua cât și noaptea, de persoanele care le utilizează în caz de incendiu.

(2) Se montează indicatoare corespunzătoare la rampele scărilor care duc la demisol sau subsol ori la ușile de acces către alte spații și încăperi din care evacuarea nu poate fi continuată.

Art. 109 (1) Dispozitivele care asigură închiderea automată în caz de incendiu a elementelor de protecție a golurilor, cele de acționare a trapelor și clapetelor, precum și cele care mențin în poziție închisă ușile încăperilor tampon se mențin în permanență în stare de funcționare.

(2) Se interzice blocarea în poziție deschisă a ușilor caselor scărilor, a celor de pe coridoare, a celor cu dispozitive de închidere automată sau a altor uși care, în caz de incendiu, au rolul de a opri pătrunderea fumului, gazelor fierbinți și propagarea incendiilor pe verticală sau orizontală.

(3) Dispozitivele de la **alin. (2)**, care asigură închiderea automată a ușilor, se verifică periodic și se mențin în stare de funcționare.

(4) Sistemul de închidere a ușilor de pe traseele de evacuare trebuie să permită deschiderea ușoară a acestora în caz de incendiu.

Art. 110 (1) Este interzisă blocarea căilor de acces, de evacuare și de intervenție cu materiale care reduc lățimea sau înălțimea liberă de circulație stabilită ori care prezintă pericol de incendiu sau explozie, precum și efectuarea unor modificări la acestea, prin care se înrăutățește situația inițială.

(2) În casele scărilor, pe coridoare sau pe alte căi de evacuare ale clădirilor se interzic amenajarea de boxe ori locuri de lucru, depozitarea de materiale, mobilier sau obiecte, amplasarea de mașini de fotocopiat, dozatoare pentru sucuri/cafea etc, care ar putea împiedica evacuarea persoanelor și bunurilor, precum și accesul personalului de intervenție.

Art. 111 (1) Accesul mijloacelor și personalului pentru intervențiile operative în caz de incendiu, în vederea salvării și acordării ajutorului persoanelor aflate în pericol, stingerii incendiilor și limitării efectelor acestora, trebuie să fie asigurat în permanență la toate:

a. construcțiile și încăperile acestora;

b. instalațiile tehnologice și anexe;

c. depozitele închise și deschise de materii prime, semifabricate, produse finite și auxiliare;

d. mijloacele tehnice de apărare împotriva incendiilor, precum și la punctele de comandă ale acestora, cum sunt: centrale și butoane de semnalizare a incendiilor, stații de

pompă a apei, hidranți de incendiu, stingătoare, panouri de incendiu, bazine, rezervoare și castele de apă, rampe ale surselor de apă naturale;

e. dispozitivele de acționare a unor mijloace cu rol de protecție în caz de incendiu: cortine de siguranță, sisteme de evacuare a fumului și a gazelor fierbinți, clapele de pe tubulatura de ventilare și altele asemenea;

f. tablourile de distribuție și întrerupătoarele generale ale instalațiilor electrice de iluminat, de forță și de siguranță, precum și la sursele de alimentare de rezervă care sunt destinate alimentării receptoarelor electrice cu rol în caz de incendiu;

g. vanele instalațiilor tehnologice sau auxiliare care trebuie manevrate în caz de incendiu și punctele de comandă ale acestora: gaze și lichide combustibile, benzi transportoare și altele asemenea;

h. alte mijloace utilizate pentru intervenție în caz de incendiu: vehicule pentru tractare sau transport, cisterne ori autocisterne pentru apă și altele asemenea.

(2) Persoanele fizice sau juridice care dețin sau administrează construcțiile, instalațiile, sistemele, dispozitivele sau mijloacele respective sunt obligate să marcheze prin indicatoare, potrivit reglementărilor tehnice specifice, prezența mijloacelor de **la alin. (1)** și să afișeze regulile specifice care trebuie respectate.

Art. 112 (1) Intrările în incintele unităților și circulațiile carosabile din interiorul acestora, prin care se asigură accesul la clădiri și instalații, la racordurile de alimentare cu apă, cum sunt rețele, bazine, râuri, lacuri, traversările de cale ferată și altele asemenea, se mențin, indiferent de sezon, practicabile, curate și libere de orice obstacole, cum ar fi: materiale, utilaje, ambalaje, zăpadă și altele asemenea, care ar putea împiedica intervenția operativă pentru stingerea incendiilor.

(2) În cazul în care acest lucru nu este posibil, se asigură și se marchează, potrivit reglementărilor tehnice specifice, căi de acces și circulații ocolitoare.

Art. 113 Căile de acces și de evacuare din clădiri, limitele zonelor periculoase de incendiu, explozie, electrocutare, radiații, locurile în care sunt amplasate utilajele și instalațiile pentru stingerea incendiilor și orice alte instalații care, în caz de incendiu, presupun manevre obligatorii se marchează vizibil, potrivit reglementărilor tehnice specifice.

Art. 114 Platformele de acces și de amplasare a autospecialelor de intervenție și salvare de la înălțimi, prevăzute în imediata vecinătate a construcțiilor, **se marchează corespunzător și se mențin libere.**

Art. 115 Ascensoarele de pompieri se mențin permanent în bună stare de funcționare, pentru a putea fi utilizate operativ în caz de necesitate, și se marchează corespunzător.

2.5. Colectarea deșeurilor, reziduurilor combustibile și a ambalajelor și distrugerea lor

Art. 116 Deșeurile și reziduurile combustibile, utilizate ori rezultate din procesul tehnologic, se colectează ritmic, dar obligatoriu la terminarea schimbului și se depun în locurile destinate depozitării sau distrugerii lor, astfel încât la locurile de muncă să fie în permanență curățenie.

Se colectează:

a. pulberile, rumegușul și talașul, scamele sau resturile textile și alte deșeuri combustibile depuse (acumulate) pe pardoseli, pereți, instalații, mașini, utilaje, aparatură, canale sau alte locuri, precum și maculatură de birotică;

b. scurgerile de lichide combustibile de pe sol, pardoseli, instalații, mașini și utilaje, din canale sau din alte locuri;

c. ambalajele care prezintă pericol de incendiu sau de explozie (lemn, carton, metalice pentru produse inflamabile, carbid etc.);

d. depunerile de grăsimi, vopsele, lacuri etc. de pe elementele instalațiilor de evacuare.

Art. 117 Pentru orice tip de activitate se stabilește modul de gestionare a deșeurilor, reziduurilor și a ambalajelor.

Gestionarea acestora presupune:

a. nominalizarea, după caz, a deșeurilor, reziduurilor și a ambalajelor specifice activității;

b. indicarea regimului de colectare și curățare;

- c. locurile de depozitare și modul de distrugere sau de valorificare;
- d. desemnarea personalului responsabil cu gestionarea lor;
- e. completarea datelor noi la apariția oricăror modificări de situații.

Art. 118 Deșeurile și reziduurile de lichide combustibile sau cele din materiale solide (cârpe, câlți, bumbac, rumeguș etc.), care conțin astfel de produse, se colectează în cutii sau în vase metalice ori cu căptușeală metalică interioară, prevăzute cu capac, amplasate în locuri fără risc de incendiu și marcate.

Art. 119 Deșeurile, reziduurile și ambalajele combustibile, care se reutilizează, se vor depozita, cu asigurarea distanțelor de siguranță față de clădiri, instalații, culturi agricole, suprafețe împădurite și alte materiale combustibile, în raport de natura și de proprietățile fizico - chimice ale acestora.

Art. 120 Ambalajele metalice, din material plastic sau din sticlă reutilizabile se curăță, se spală, sau se neutralizează de restul conținutului cu materiale adecvate și se depozitează în locuri special destinate.

Art. 121 Deșeurile, reziduurile și ambalajele combustibile, care nu se mai reutilizează, se vor distruge prin ardere în crematorii amenajate și amplasate astfel încât să nu pună în pericol viața oamenilor, clădirile, instalațiile, culturile agricole, suprafețele împădurite și alte materiale combustibile. Aceste crematorii trebuie să posede autorizațiile prevăzute de lege.

Art. 122 Deșeurile, reziduurile și ambalajele combustibile, care degajă prin ardere substanțe sau compuși periculoși pentru viață sau pentru mediu, pot fi distruse prin foc deschis sub supraveghere, cu respectarea prevederilor în vigoare și ale prezentelor reguli și dispoziții generale.

2.6. Reguli pentru sezonul rece

Art.123 Înainte de începerea sezonului rece se vor controla și se vor înlătura defecțiunile constatate, asigurându-se buna funcționare a:

a. instalațiilor și a sistemelor de încălzire existente la agenți economici, instituții publice și la gospodăriile populației (surse de căldură, conducte, corpuri și elemente de încălzire, sobe, coșuri și canale de fum etc.);

b. instalațiilor de încălzire din încăperi în care sunt montate instalațiile de stingere cu apă, precum și cele de depozitare a substanțelor chimice de stingere și din spațiile de garare a autospecialelor;

c. serpentinelor de încălzire cu aburi sau apă caldă a căminelor, rezervoarelor de depozitare a lichidelor combustibile, a gazelor sau apei pentru stingerea incendiilor;

d. dispozitivelor de încălzire a armăturilor de siguranță de la rezervoarele de lichide combustibile sau gaze lichefiate;

e. conductelor și furtunurilor de aburi de la instalațiile de stingere, precum și a celor din diverse instalații de producție și auxiliare.

Art.124 Componentele instalațiilor de stingere cu apă, care sunt expuse înghețului în timpul iernii și nu sunt prevăzute cu dispozitive fixe de încălzire, vor fi protejate împotriva înghețului.

Art.125 Se vor asigura uneltele și accesoriile pentru dezăpezirea drumurilor și a căilor de acces, de evacuare și de intervenție.

Art.126 Căile de acces și accesul la sursele de apă sau la dispozitivele de punere în funcțiune a instalațiilor de stingere se vor curăța de zăpadă și gheață, asigurându-se menținerea permanent liberă a acestora.

Art.127 Personalul destinat să răspundă de aprinderea și de stingerea focurilor va fi instruit asupra regulilor ce trebuie respectate și, respectiv, luate pe timpul sezonului rece.

2.7. Reguli pentru perioadele caniculare sau secetoase

Art.128 (1) În perioadele caniculare sau secetoase, consiliile județene sau locale din zonele cu risc crescut de incendiu și, după caz, administratorii operatorilor economici/ conducătorii instituțiilor din zonele menționate trebuie să elaboreze programe speciale de măsuri pentru prevenirea incendiilor specifice.

(2) Măsurile speciale pe timpul secetos cuprind:

a. identificarea și nominalizarea sectoarelor de activitate în care crește riscul de incendiu în condițiile caracteristice temperaturilor atmosferice ridicate și lipsei de precipitații:

- b. interzicerea utilizării focului deschis în zonele afectate de uscăciune avansată;
  - c. restricționarea efectuării, în anumite intervale din timpul zilei, a unor lucrări care creează condiții favorizante pentru producerea de incendii prin degajări de substanțe volatile sau supraîncălziri excesive;
  - d. asigurarea protecției față de efectul direct al razelor solare a recipientelor, rezervoarelor și a altor tipuri de ambalaje care conțin vapori inflamabili sau gaze lichefiate sub presiune, prin depozitare la umbră;
  - e. intensificarea controalelor în zonele cu culturi agricole și în locuri cu vegetație forestieră, mai ales cele frecventate pentru agrement;
  - f. asigurarea și verificarea zilnică a rezervelor de apă pentru incendiu.
- (3)** Măsurile speciale stabilite sunt aduse la cunoștință tuturor salariaților și, după caz, populației.

2.8. Reguli și măsuri de apărare împotriva incendiilor la amenajarea pomului de Crăciun

Art.129 La alegerea și procurarea unui brad (pom) de iarnă se va ține seama de următoarele:

- a. bradul să fie proaspăt în ajunul sărbătorilor de iarnă, cu maximum 2-3 zile până la montarea și ornamentarea lui. (în zece zile de la tăiere, bradul pierde 40 - 50% din conținutul de apă, iar în următoarele 4 - 5 zile pierderea ajunge la 80% în afară de aceasta, rășina conține esențe volatile care sporesc potențialul de inflamabilitate);
- b. dacă bradul a fost cumpărat cu mai multe zile înainte, nu se va monta imediat în casă, conservându-se într-un bazin cu apă;
- c. în cazul alegerii unui brad artificial se va controla dacă nu este bun conductor de electricitate; în acest caz nu se poate utiliza/se va da o atenție deosebită instalațiilor electrice care trebuie să fie bine izolate.

Art.130 În ce privește alegerea locului de așezare a pomului, se impun următoarele:

- a. pomul va fi montat în apă astfel încât să nu blocheze căile de acces – uși, scări de incendiu sau trasee pe care se poate face evacuarea în caz de incendiu;
- b. pomul se va așeza departe de sobele în care se face foc, de calorifere, de alte aparate de încălzire;
- c. se va lăsa distanță față de perdele, draperii, pereți acoperiți cu hârtie sau țesături;
- d. sub pomul de iarnă nu se vor așeza lucruri care se aprind sau ard ușor.

Art.131 La aranjarea pomului se va ține cont de următoarele reguli:

- a. pomul nu se va monta în suport din lemn;
- b. pentru așezare se recomandă un vas mare umplut cu piatră;
- c. vasul sau trepiedul de metal nu va fi mascat cu vată, hârtie colorată sau alte materiale ușor inflamabile;
- d. în cazul folosirii de trepiede, acestea vor avea dimensiuni mai mari care să asigure o stabilitate cât mai sigură a pomului.

Art.132 La iluminatul unui pom se va avea în vedere:

- a. instalația de iluminat să fie alimentată de la o pilă electrică sau baterie al cărui voltaj să nu prezinte pericol de incendiu;
- b. conductoarele și legăturile să fie bine izolate;
- c. instalația de iluminat să nu fie lăsată aprinsă în perioadele de timp când nu sunt persoane în încăperea respectivă, sau pe timpul nopții (odihnei);
- d. ghirlandele luminoase să aibă contacte perfecte cu sursa de energie care exclude producerea unor scurtcircuite sau scânteii;
- e. ramurile joase ale pomului se vor îndepărta de lampa de culoare ce se așează la baza pomului;
- f. artificile vor fi așezate numai pe ramurile înalte, încât nici o ramură să nu fie deasupra lor, aprinderea să se facă numai în prezența unor persoane mature care nu vor părăsi încăperea până ce acestea nu au ars complet;
- g. în cazul folosirii unor lumânări, acestea se pot plasa numai pe ramurile înalte, încât deasupra flăcării să nu existe ramuri sau ghirlande de hârtie care pot lua foc.

Art.133 Decorarea unui pom de Crăciun se va face ținând seama de următoarele:

- a. ornamentația să fie așezată departe de sursele de incendiu ca: instalația de iluminat, artificii, lumânări;
- b. ghirlandele să fie supuse în prealabil operației de ignifugare;
- c. ca elemente de ornamentare să se folosească în număr cât mai mare globuri și alte obiecte din sticlă (*nu se recomandă folosirea vatei*);
- d. darurile să nu se suspende în pom ci să fie așezate la baza lui.

Art.134 Persoanele care fumează nu se vor apropia de pomul de iarnă cu țigara aprinsă, nu se vor arunca resturi de țigări lângă suportul pomului, se va evita plasarea de scrumiere sub sau în apropierea pomului de iarnă.

Art.135 Pentru intervenție în caz de incendiu, în apropierea pomului se va ține un vas cu apă în care, pentru estetica locuinței se pot ține flori. Se recomandă de asemenea, existența unui stingător sau pled umezit.

2.9. Măsuri generale de prevenire a incendiilor în locuințele unifamiliale / multifamiliale / gospodăriile populației

Art.136 În locuințele unifamiliale / multifamiliale / gospodăriile populației se interzic:

- a. utilizarea aparatelor electrice, cablurilor electrice, prizelor, întrerupătoarelor, dispozitivelor de protecție cu defecțiuni sau cu improvizații;
- b. suprasolicitarea rețelei electrice prin folosirea simultană a mai multor receptori;
- c. nesupravegherea aparatelor electrice sub tensiune, cum sunt: fier de călcat, reșou, radiator și altele asemenea;
- d. folosirea siguranțelor fuzibile supradimensionate prin înlocuirea cu liță a fuzibilului calibrat;
- e. folosirea chibriturilor, lumânărilor, lămpilor de iluminat cu petrol, în spații cu pericol de incendiu, cum sunt: depozite de furaje, grajduri, magazii, poduri și altele asemenea;
- f. folosirea chibriturilor, lumânărilor, lămpilor de iluminat cu petrol atât în spații cu pericol de explozie, respectiv în încăperi în care sunt depozitate produse petroliere, cât și în lanuri de cereale, pajști, în păduri și în apropierea acestora;
- g. așezarea sau păstrarea buteliilor de gaze în apropierea oricăror surse de căldură ori sub acțiunea directă a razelor solare;
- h. folosirea buteliilor de gaze lichefiate fără regulatori de presiune, cu garnituri deteriorate ori cu furtunuri de cauciuc fisurate sau lărgite la capete;
- i. folosirea flăcării pentru verificarea etanșeității buteliei, garniturilor, regulatorilor de presiune sau a furtunului/ conductei de gaz; verificarea se face numai cu emulsie de apă cu săpun;
- j. încălzirea cu flacără a buteliilor ori folosirea acestora în poziție culcată, răsturnată sau înclinată;
- k. transvazarea gazului din butelie în orice alte recipiente sau folosirea de butelii improvizate;
- l. păstrarea surselor de foc, cum sunt chibrituri, brichete, lumânări, lămpi cu gaz și altele asemenea, în locuri în care au acces copiii;
- m. nesupravegherea copiilor, precum și blocarea lor în casă cu lumânări aprinse, sobe, plite și/sau aparate electrice aflate în funcțiune.
- n. depozitarea de materiale combustibile sau inflamabile, cum sunt butelii, bidoane cu produse petroliere și altele asemenea, în podurile clădirilor;
- o. folosirea afumătoarelor improvizate ori amplasarea acestora în magazii, poduri, remize, sub șoproane sau lângă materiale combustibile; afumătorile se confecționează din zidării de cărămidă și materiale incombustibile și se amplasează independent de celelalte construcții din gospodărie.

Art.137 În locuințe de tip unifamilial sau în apartamentele blocurilor de locuit, carburanții sau alte lichide inflamabile pentru uz casnic se păstrează numai în ambalaje metalice special destinate, închise ermetic, în locuri protejate și fără a se depăși 25 l.

Art.138 Măsurile de prevenire a incendiilor privind instalațiile electrice, de încălzire, de gaze/GPL, fumatul, depozitarea, utilizarea focului deschis, colectarea deșeurilor, precum și cele împotriva descărcărilor electrice atmosferice/electricității statice se aplică și în locuințele unifamiliale/multifamiliale/gospodăriile populației.

Art.139 Pentru asigurarea intervenției în caz de incendiu se recomandă amplasarea în bucătărie a unui stingător sau a unei păături de incendiu.

2.10. Măsurile generale de prevenire a incendiilor în spații destinate persoanelor cu dizabilități/solicitanților de azil

Art.140 (1) În spațiile destinate persoanelor cu dizabilități se interzice:

- a. fumatul;
- b. utilizarea lumânărilor, chibriturilor, lămpilor cu gaz sau a altor surse cu flacără;
- c. utilizarea pentru încălzire a reșourilor și radiatoarelor electrice.

(2) Nu este permis accesul persoanelor cu dizabilități în zonele de lucru cu foc.

Art.141 Pentru evacuarea în condiții eficiente și sigure se asigură:

- a. un sistem de alarmare în caz de incendiu, adecvat utilizatorilor;
- b. un telefon cu legătură directă la serviciul public voluntar sau privat pentru situații de urgență/serviciul profesionist pentru situații de urgență cel mai apropiat;
- c. marcarea ușilor camerelor cu culori, după cum urmează:
  - 1. **roșu** — persoane care nu se pot evacua singure;
  - 2. **galben** — persoane care necesită sprijin la evacuare;
  - 3. **verde** — persoane care se evacuează singure;
- d. marcarea direcției de evacuare pentru spațiile în care se află persoane cu deficiențe de vedere prin pictograma corespunzătoare în relief, amplasată pe perete la o distanță de circa 120 cm față de sol;
- e. organizarea de exerciții speciale de evacuare pentru persoanele cu deficiențe psihice.

Art.142 În centrele de cazare și primire a solicitanților de azil, aflate în subordinea Oficiului Național pentru Refugiați, se asigură afișarea de instrucțiuni de prevenire a incendiilor și de comportament în caz de incendiu într-o limbă de circulație internațională și se verifică înțelegerea lor corectă de către aceștia.

2.11. Inscricții și marcaje

Art.143 Este obligatorie marcarea cu indicatoare executate și montate conform standardelor (**STAS 297/1-68 și STAS 297/2-68**), astfel:

a. cu indicatoare de interzicere (roșu pe alb):

- locurile cu pericol de incendiu și explozie și cele în care este interzis fumatul și focul deschis;
- locurile unde este interzisă utilizarea unor substanțe stingătoare sau de altă natură;

b. cu indicatoare de avertizare (negru pe galben):

- ușile și obloanele din elementele de compartimentare împotriva incendiilor sau obturatoarele de pe instalațiile de ventilație, exhaustare și transport pneumatic, care trebuie închise în caz de incendiu;
- lipsa ieșirii în caz de incendiu într-o anumită direcție;
- utilajele care trebuie oprite în caz de incendiu;
- locurile unde se găsesc lichide și gaze combustibile și alte substanțe și materiale explozive;
- locurile unde se degajă gaze toxice în caz de incendiu;
- elementele de construcții ce se pot prăbuși în caz de incendiu;
- căi de acces ce nu se pot utiliza în caz de incendiu.

c. cu indicatoare de siguranță (alb pe verde):

- scările, ieșirile și traseele căilor de evacuare în caz de incendiu;
- corpurile de iluminat de siguranță.

d. cu indicatoare de informare (alb pe albastru):

- numerele de telefon ale serviciului de urgență (pompieri) civili și profesioniști;
- tabloul electric general și întrerupătorul general;
- clădirea serviciului de pompieri civili;
- locurile unde este necesară protejarea căilor respiratorii;

e. cu indicatoare de informare referitoare la instalațiile de prevenire și stingere a incendiilor (alb pe roșu):

- avertizoarele de incendiu manuale și detectoarele;
- hidranții de incendiu interiori și exteriori;

- mecanismele de acționare a cortinelor metalice, trapele pentru evacuarea fumului și gazelor - fierbinți, vanelor, pompelor de incendiu, instalațiilor cu spumă, abur și gaze inerte;
- centralele de avertizare a incendiilor, aparatele de control și semnalizare pentru instalațiile sprinkler;
- panourile de incendiu;
- rezervoarele, bazinele și rampele de alimentare cu apă în caz de incendiu.

În situații justificate se vor prevedea și monta și alte indicatoare privind prevenirea și stingerea incendiilor, ale căror inscripții se stabilesc cu acordul organelor din serviciile de urgență.

Art.144 Indicatoarele din interiorul clădirilor în care activitatea se desfășoară în mod curent noaptea sau în timpul zilei, cu lumină artificială ori cu iluminat natural insuficient, vor avea asigurată iluminarea artificială.

Art.145 În încăperile care prin destinația lor funcționează noaptea sau la lumină artificială, se vor folosi indicatoare luminoase de securitate sau reflectorizante.

Art.146 În clădirile prevăzute cu instalații pentru iluminat de siguranță (avarie) iluminarea indicatoarelor care se referă la evacuarea persoanelor din încăperi, va fi asigurată prin circuite alimentate de la rețeaua separată a iluminatului de siguranță sau de la altă sursă independentă de energie.

Această prevedere este obligatorie și pentru indicatoarele care marchează poziția hidranților interiori și a comenzilor de manevrare a instalațiilor speciale pentru prevenirea și stingerea incendiilor (*cortine metalice, trape de evacuare a fumului și gazelor fierbinți, vane, drencere*) din clădirile publice cu aglomerări de persoane, care funcționează noaptea sau la lumină artificială.

Art.147 Indicatoarele se execută pe tăblii metalice, plastic, placaj, carton, hârtie groasă, plăci de sticlă, materiale transparente, tuburi pentru indicatoare luminoase ori direct pe pereții clădirilor.

Art.148 Indicatoarele se montează în locuri vizibile, la înălțime adecvată pentru a putea fi observate cu ușurință.

2.12. Marcarea conductelor

Art.149 Conductele care transportă fluide în instalații terestre și navale se vor marca cu culori convenționale, conform **STAS 8589**.

Art.150 Ventilele de pe conductele de gaze și lichide se marchează cu pozițiile "ÎNCHIS" și "DESCHIS".

2.13. Marcarea coșurilor de fum și a canalelor de ventilație

Art.151 Coșurile de fum din pod sau de pe acoperiș (acolo unde nu este pod) și canale de ventilație vor fi marcate conform **STAS 6793** cu literele:

- F – pentru canalele focarelor de combustibili solizi sau lichizi;
- G – pentru canalele focarelor de gaze;
- V – pentru canalele de ventilație.

Marcarea se face cu vopsea rezistentă la intemperii indicându-se și nivelele (S, P, I, II etc.) deservite de canale.

2.14. Marcarea instalațiilor electrice

Art.152 Conductele instalațiilor electrice, precum și barele de distribuție din industrie și cele din interiorul tablourilor de distribuție de la consumatori, vor fi marcate conform normativului.

Art.153 Barele colectoare din stațiile de conexiuni și de distribuție a energiei electrice, barele de neutru și de legare la pământ și barele colectoare și de alimentare (bucle) montate în panouri, pupitre de comandă și de semnalizare, de măsurare, de protecție, de automatizare etc. și cele din celulele stațiilor electrice, vor fi marcate prin culori și simboluri conform **STAS 4936**.

Art.154 Instalațiile electrice scoase de sub tensiune temporar sau definitiv se vor marca în acest sens.

Art.155 În construcțiile în care se utilizează tensiuni electrice diferite, valorile acestora se marchează la prize.

Art.156 Motoarele electrice pot fi marcate cu vopsele care își schimbă culoarea la o anumită temperatură.

2.15. Marcarea spațiilor de depozitare

Art.157 Pe rezervoarele de lichide combustibile se vor aplica inscripțiile referitoare la natura produsului, conținut, capacitate, suprafața oglinzii lichidului, cantitatea de spumă și apă necesară stingerii incendiilor.

Art.158 Autocisternele, vagoanele cisternă și alte vehicule în care se transportă lichide combustibile sau alte produse cu pericol de incendiu și explozie vor fi inscripționate privind natura produsului și pericolul ce îl prezintă (*combustibil, inflamabil, exploziv etc.*). Asemenea inscripții se aplică și pe ambalaje.

Art.159 La locurile de depozitare a ambalajelor, lichidelor combustibile și recipientilor cu gaze tehnice comprimate, se vor monta inscripții privind natura substanțelor pe care le conțin acestea, precum și faptul că sunt pline sau goale.

Art.160 În magaziile și depozitele de materiale diverse, se vor marca cu inscripții spațiile de depozitare destinate fiecărui produs.

Art.161 Spațiile (culoarele) destinate căilor de acces și de evacuare din depozite se delimitează prin benzi vopsite.

2.15. Marcarea aparaturii de măsură și control

Art.162 Pe aparatele de măsură și control (termometre, manometre, debitmetre, voltmetre, ampermetre etc.), montate în instalații, se marchează limitele admise (minime și maxime) ale caracteristicilor pe care le măsoară în regim de funcționare normal.

2.17. Instruirea în domeniul situațiilor de urgență

2.17.1. Scopul și domeniile de aplicare

Art.163 Prezentele dispoziții generale stabilesc principiile, modalitățile, cerințele și condițiile necesare în vederea organizării și desfășurării activității de instruire în domeniul situațiilor de urgență a persoanelor angajate în muncă.

Art.164 Instruirea persoanelor angajate în muncă în domeniul situațiilor de urgență constituie parte componentă a activității de pregătire desfășurate de persoanele fizice și juridice în domeniul managementului situațiilor de urgență, potrivit prevederilor legale în vigoare.

Art.165 Conducătorii instituțiilor publice, patronii și managerii operatorilor economici sunt obligați, potrivit prevederilor art. 19 lit. a),g) și h) din Legea nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor și ale art.28 alin. (1), lit. f din Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă, modificată și completată prin Legea nr. 212/2006, să organizeze și să execute instruirea în domeniul situațiilor de urgență pe baza prezentelor dispoziții generale și a reglementărilor specifice.

Art.166 Instruirea salariaților în domeniul situațiilor de urgență este componentă a pregătirii profesionale și are ca scop însușirea cunoștințelor și formarea deprinderilor necesare în vederea prevenirii și reducerii efectelor negative ale situațiilor de urgență sau ale dezastrelor la locul de muncă și în incinta instituțiilor și operatorilor economici.

Art.167 Termenii specifici utilizați în cuprinsul prezentelor dispoziții generale au înțelesul celor utilizați în legislația specifică privind managementul situațiilor de urgență și protecția civilă.

2.17.2. Cerințe specifice și categorii de instructaje

Art.168 (1) Instruirea salariaților în domeniul situațiilor de urgență se realizează prin instructaje și prin participarea la cursuri, aplicații, exerciții practice și antrenamente, în funcție de tipurile de risc specifice.

(2) Periodicitatea aplicațiilor, exercițiilor și a antrenamentelor este stabilită de Instrucțiunile privind organizarea și desfășurarea pregătirii în domeniul situațiilor de urgență, aprobate prin ordin al ministrului administrației și internelor.

Art.169 Instruirea salariaților în domeniul situațiilor de urgență este obligatorie și trebuie să aibă un caracter permanent și susținut în timpul desfășurării procesului de producție și la locul de muncă.

Art.170 (1) Conducătorii instituțiilor publice, patronii și managerii agenților economici au obligația să asigure instruirea întregului personal angajat în muncă, în raport cu nivelul de pregătire al salariaților și în funcție de specificul activității desfășurate de fiecare unitate.

(2) Operatorii economici care desfășoară activități ce prezintă pericole de accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase se supun și prevederilor legislației specifice.

Art.171 Instruirea salariaților în domeniul situațiilor de urgență se face la angajare și periodic și se realizează prin următoarele categorii de instructaje:

- a) instructajul introductiv general;
- b) instructajul specific locului de muncă;
- c) instructajul periodic;
- d) instructajul pe schimb, acolo unde situația o impune;
- e) instructajul special pentru lucrări periculoase;
- f) instructajul la recalificarea profesională;
- g) instructajul pentru personalul din afara operatorului economic sau a instituției.

2.17.3. Instructajul introductiv general

Art.172 Instructajul introductiv general vizează dobândirea de cunoștințe cu privire la:

- a) conținutul actelor normative care reglementează managementul situațiilor de urgență și activitatea de apărare împotriva incendiilor, precum și actele normative specifice profilului operatorului economic sau instituției;
- b) managementul situațiilor de urgență și modul de organizare a activității de apărare împotriva incendiilor la nivelul operatorului economic sau al instituției;
- c) mijloacele tehnice de prevenire și stingere a incendiilor cu care sunt echipate construcțiile, instalațiile, amenajările și modul de utilizare a acestora, precum și mijloacele tehnice existente și planificarea resurselor pentru realizarea măsurilor de protecție civilă;
- d) formele și metodele specifice de prevenire și stingere a incendiilor;
- e) modul de acțiune în cazul producerii unei situații de urgență și în cazul observării și anunțării unui incendiu;
- f) acțiunile ce trebuie întreprinse pentru limitarea și înlăturarea urmărilor situațiilor de urgență.

Art.173 La instructajul introductiv general participă următoarele categorii de persoane:

- a) nou-angajații în muncă, indiferent de durata sau de forma contractului de muncă;
- b) salariații transferați de la o unitate la alta sau detașați în unitatea respectivă;
- c) lucrătorii sezonieri, temporari sau zilieri;
- d) studenții și elevii din școli și licee aflați în practică de specialitate.

Art.174 Instructajul introductiv general se desfășoară cu grupe compuse din cel mult 20 de persoane.

Art.175 Durata instructajului introductiv general se stabilește prin reglementări interne, în funcție de specificul activității desfășurate, complexitatea procesului tehnologic, riscul de incendiu și/sau de explozie, nivelul de risc rezultat din clasificarea unităților din punct de vedere al protecției civile, precum și de nivelul de pregătire al participanților, dar nu poate fi mai mică de 8 ore.

Art.176 Pentru fiecare categorie de personal participant se stabilește un nivel minim de cunoștințe necesare, iar la terminarea instructajului introductiv general persoanele instruite vor fi verificate pe bază de teste asupra cunoștințelor acumulate.

Art.177 Persoanele care nu și-au însușit nivelul minim de cunoștințe stabilit pentru instructajul introductiv general nu vor fi admise la locurile de muncă.

2.17.4. Instructajul specific locului de muncă

Art.178 Instructajul specific locului de muncă se execută individual, după instructajul introductiv general, de către șeful locului de muncă respectiv.

Art.179 (1) La efectuarea instructajului specific locului de muncă se urmărește să se asigure participanților cunoștințe referitoare la:

- a) caracteristicile fizico-chimice ale substanțelor, materialelor și produselor utilizate la locul de muncă;
- b) condițiile care determină ori favorizează producerea accidentelor și avariilor tehnologice și cauzele potențiale de incendiu și/sau de explozie specifice locului de muncă, măsurile de prevenire a acestora;

c) descrierea, funcționarea, monitorizarea și modul de intervenție la instalațiile și sistemele de siguranță ale mașinilor și utilajelor de la locurile de muncă, inclusiv cele de prevenire a avariilor tehnologice;

d) descrierea, funcționarea, amplasarea și modul de acționare a instalațiilor, utilajelor, aparatelor, dispozitivelor și mijloacelor de protecție împotriva incendiilor;

e) concepția de intervenție în cazul producerii unei situații de urgență și conținutul documentelor operative de răspuns;

f) sarcini specifice pentru prevenirea situațiilor de urgență, cauzelor potențiale de incendiu și realizarea măsurilor specifice de protecție civilă.

(2) Instructajul specific locului de muncă se efectuează și în următoarele cazuri:

a) când un salariat a lipsit mai mult de 30 de zile calendaristice de la locul de muncă;

b) când s-au adus modificări procesului tehnologic sau au fost introduse noi tehnologii;

c) la reluarea activității după producerea unui incendiu, explozii sau situații de urgență.

Art.180 Durata instructajului specific locului de muncă este stabilită în funcție de complexitatea activității desfășurate (construcții, instalații și utilaje tehnologice) și nu poate fi mai mică de 8 ore.

Art.181 Problemele cu caracter teoretic prezentate pe timpul instructajului specific locului de muncă sunt urmate în mod obligatoriu de demonstrații practice.

Art.182 Admiterea definitivă la lucru a persoanelor instruite se face numai după verificarea acestora pe bază de teste cu privire la nivelul de însușire a cunoștințelor necesare.

2.17.5. Instructajul periodic

Art.183 Instructajul periodic se execută cu toate categoriile de salariați pe o durată de cel puțin două ore și are ca scop îmbunătățirea, completarea și detalierea cunoștințelor dobândite prin instructajul introductiv general și prin instructajul specific locului de muncă.

Art.184 Instructajul periodic se execută pe baza tematicii anuale și a graficului de instruire, aprobate de conducătorii instituțiilor, manageri sau patroni.

Art.185 Tematica orientativă anuală de instruire, adaptată fiecărei categorii de salariați, se structurează de regulă astfel:

a) actele normative care reglementează managementul situațiilor de urgență, activitatea de apărare împotriva incendiilor și activitatea de protecție civilă;

b) obligațiile generale și specifice ce revin fiecărei categorii de salariați;

c) condițiile care determină ori favorizează producerea accidentelor și avariilor tehnologice și cauzele potențiale (riscurile) de incendiu și/sau explozie specifice; normele, regulile și măsurile de prevenire a acestora;

d) descrierea, funcționarea, întreținerea și modul de utilizare a instalațiilor și sistemelor de protecție destinate prevenirii avariilor tehnologice și incendiilor;

e) modul de acțiune a salariaților în cadrul serviciilor de urgență și în sprijinul acestora pentru realizarea intervenției operative și pentru limitarea și înlăturarea urmărilor situațiilor de urgență.

Art.186 Tematica orientativă se adaptează și se completează pe parcursul anului, dacă este cazul, de către cei care execută instruirea, cu concluziile și învățămintele rezultate din:

a) controalele efectuate privind respectarea prevederilor legale și îndeplinirea sarcinilor stabilite;

b) natura, frecvența și amploarea incendiilor, exploziilor și altor situații de urgență produse pe raza teritorială a unității sau în sectoare de activitate similare;

c) modificări ale legislației specifice.

Art.187 În graficul anual de instruire se menționează periodicitatea instructajelor și se precizează zilele în care acestea se execută eșalonat, pe locuri de muncă și categorii de salariați.

Art.188 Intervalul de timp între două instructaje periodice se stabilește de conducerea operatorului economic sau a instituției publice în funcție de specificul condițiilor de muncă din unitatea respectivă, cu respectarea următoarelor termene:

- cel mult o lună (30 de zile), pentru personalul cu funcții de execuție sau operative, care sprijină serviciile de urgență (structurile de răspuns) în cazul producerii situațiilor de urgență;

- 1 - 3 luni, pentru personalul care lucrează nemijlocit cu aparate, mașini, utilaje și instalații tehnologice (tehnicieni, maiștri, subingineri, ingineri), precum și pentru analiști, cercetători și personalul din laboratoare;

- 3 - 6 luni, pentru personalul auxiliar din secțiile și sectoarele de producție, control tehnic, cercetare, proiectare, de întreținere și reparații, investiții, transporturi, precum și pentru cel care lucrează în instituții publice;

- 1 - 6 luni, pentru personalul auxiliar care are atribuții de organizare, conducere și control (șefi de secții, ateliere, instalații, depozite etc.), pentru cel din conducerea operatorului economic sau a instituției, precum și pentru cel din structura autorităților publice locale, a administrației publice centrale și a instituțiilor statului.

Art.189 Pe timpul desfășurării instructajului periodic se pune accent pe demonstrațiile practice, salariații fiind angrenați în executarea unor operațiuni specifice.

Art.190 Verificarea persoanelor instruite privind cunoștințele însușite și deprinderile formate în timpul instructajului periodic se face prin sondaj, insistându-se de fiecare dată pentru clarificarea problemelor și eliminarea deficiențelor constatate.

Art.191 Anual se efectuează o verificare de fond pe bază de teste tip chestionar asupra nivelului de însușire și cunoaștere a problematicii care a făcut obiectul instructajului periodic, rezultatele consemnându-se în fișa individuală de instructaj.

Art.192 (1) Instructajul periodic se face de către persoanele desemnate de conducătorii instituțiilor, managerii operatorilor economici sau patroni, astfel:

a) pentru personalul de execuție, de către conducătorul locului de muncă respectiv;

b) pentru personalul încadrat pe funcții tehnice și administrative din sectoarele de producție și din compartimentele de cercetare, proiectare, întreținere, reparații, controlul calității, aprovizionare tehnico-materială și desfacere, de către șefii compartimentelor respective;

c) pentru șefii de secții, sectoare, compartimente funcționale și șefii de departamente, de către conducătorul tehnic.

(2) Pentru operatorii economic sau instituțiile care au cel mult 9 salariați efectuarea instructajului periodic este sarcina exclusivă a patronului sau a conducătorului instituției.

2.17.6. Instructajul pe schimb

Art.193 (1) Instructajul pe schimb se execută la intrarea în schimbul de lucru, cu salariații care desfășoară activități în locuri de muncă cu risc major din punctul de vedere al existenței factorilor de risc potențial generatori de situații de urgență.

(2) Durata acestui instructaj nu va depăși 10 - 15 minute.

Art.194 Instructajul pe schimb se efectuează de regulă pentru atenționarea salariaților din tura de serviciu asupra principalelor reguli și măsuri de prevenire a situațiilor de urgență, pe baza identificării tipurilor de risc existente și ținând cont de constatările anterioare, precum și de operațiunile sau lucrările care se execută pe timpul schimbului respectiv.

Art.195 Instructajul pe schimb se efectuează de conducătorul locului de muncă, execuția consemnându-se sub semnătură în registrul de predare-primire a schimbului de lucru.

2.17.7. Instructajul special pentru lucrări periculoase

Art.196 Instructajul special pentru lucrări periculoase se execută înainte de începerea unor lucrări în timpul cărora pot apărea situații generatoare de incendiu din cauza manifestării unor surse specifice de aprindere sau a creării unor atmosfere potențial explozive ori se poate favoriza producerea unor situații de urgență.

Art.197 Lucrările care fac obiectul unui astfel de instructaj se referă în principal la:

a) executarea unor operațiuni de manevră ori de comandă a unor instalații sau utilaje tehnologice de importanță ori intervenția asupra acestora, a căror operare greșită poate determina sau favoriza producerea unor incendii de amploare, explozii, calamități naturale ori a altor situații de urgență;

b) lucrări de reparații sau de întreținere, distrugerea unor deșeuri sau reziduuri periculoase pentru viața oamenilor sau pentru mediu;

c) prelevarea de probe din recipiente sau instalații care conțin substanțe periculoase;

d) lucrări de sudare;

e) lucrări de tăiere sau lipire cu flacăra;

- f) lucrări care pot provoca scântei mecanice;
- g) lucrări care pot provoca scântei și arcuri electrice sau scurtcircuite;
- h) lucrări de topire a bitumului sau asfaltului;
- i) lucrări de curățare prin ardere a unor utilaje, aparate, conducte tehnologice sau conductoare electrice;
- j) lucrări la care se utilizează foc deschis (dezghețări, decongelări, aprinderea cuptoarelor tehnologice, cazanelor etc.);
- k) punerea ori repunerea în funcțiune a instalațiilor și utilajelor tehnologice care prezintă risc foarte mare de incendiu sau oprirea acestora;
- l) aplicarea unor materiale de protecție din care se pot degaja cu ușurință vapori și gaze inflamabile și/sau explozive;
- m) curățarea interioară a unor vase, rezervoare, recipiente sau sisteme de evacuare în care au fost stocate, prelucrate ori vehiculate produse combustibile etc.;
- n) depozitarea, manipularea și transportul de substanțe/materiale periculoase;
- o) spectacole cu foc deschis/jocuri de artificii.

Art.198 (1) Instrucțiunile speciale pentru lucrări periculoase se efectuează astfel:

- a) privind tehnologia de execuție, de către conducătorul formației de lucru;
- b) privind condițiile tehnologice, de către conducătorul locului de muncă.

(2) Persoanelor care urmează să execute lucrările prevăzute la **art. 187**, li se eliberează autorizație de lucru, al cărei conținut este prevăzut în normele specifice emise de autoritățile administrației publice centrale de specialitate.

(3) Efectuarea instrucțiunilor speciale pentru lucrări periculoase se consemnează, după caz, în autorizația de execuție a lucrării, registrul de tură sau în fișele individuale.

2.17.8. Instrucțiunile la recalificarea profesională

Art.199 Instrucțiunile la recalificarea profesională se desfășoară cu toate categoriile de salariați care au parcurs un astfel de curs de formare profesională, definit conform legislației specifice.

Art.200 La stabilirea problematicii pentru instrucțiunile de recalificare profesională, a persoanelor care îl efectuează, a duratei necesare și a modului de verificare a însușirii cunoștințelor se vor avea în vedere următoarele:

a) în cazul persoanelor care își vor desfășura activitatea în același loc de muncă în care au lucrat și înainte de conversia profesională, șeful locului de muncă va prelucra cu acestea numai unele aspecte din cadrul problematicii pentru instrucțiunile specifice locului de muncă pe care le apreciază că sunt necesare ca urmare a noilor sarcini de muncă pe care le au de îndeplinit;

b) în cazul persoanelor care își vor desfășura activitatea în alt loc de muncă din cadrul aceluiași operator economic sau al aceleiași instituții în care au fost angajate și înainte de recalificarea profesională, inclusiv pentru cele recrutate din rândul șomerilor după formarea profesională, se vor respecta prevederile art. 168 și următoarele din prezentele dispoziții generale;

c) în cazul persoanelor care își vor desfășura activitatea în cadrul altui operator economic sau al altei instituții, acestea se consideră nou-angajate și vor parcurge categoriile de instrucțiuni prevăzute de prezentele dispoziții generale.

2.17.9. Instrucțiunile pentru personalul din afara agentului economic sau a instituției

Art.201 Instrucțiunile pentru personalul din afara operatorului economic sau a instituției se desfășoară cu persoanele care execută temporar activități în locurile din incinta operatorului economic sau a instituției respective unde sunt prezenți factori de risc potențial generatori de situații de urgență, după cum urmează:

- a) personalul societăților comerciale de construcții-montaj și instalații;
- b) personalul societăților comerciale de reparații, revizii, întreținere și de service;
- c) personalul care efectuează transport de materiale periculoase;
- d) personalul de pază aparținând altor societăți comerciale sau firme specializate;
- e) vizitatori în grup de minimum 5 persoane.

Art.202 Locurile din incinta operatorului economic sau a instituției pentru care se execută instructajul pentru personalul prevăzut la **art.201**. se stabilesc prin act de autoritate al conducătorului instituției publice, al managerului sau al patronului.

Art.203 Instructajul pentru personalul din afara operatorului economic sau a instituției, care se află pentru o durată determinată în incinta acesteia în scopul îndeplinirii unor activități solicitate de conducerea operatorului economic ori a instituției, se efectuează, după caz, de cadrul tehnic cu atribuții în domeniul prevenirii și stingerii incendiilor sau de personalul de specialitate în domeniul protecției civile ori de șeful locului de muncă respectiv, în cadrul căruia este prevăzut un asemenea instructaj.

Art.204 Problematika instructajului constă în:

a) prezentarea procedurilor specifice instructajului introductiv general pentru categoriile de persoane prevăzute la **art.201**. lit. a) și b);

b) prezentarea procedurilor din cadrul instructajului specific locului de muncă pentru categoriile de persoane prevăzute la **art.201**. lit. c) și d);

c) prezentarea unei proceduri special întocmite pentru persoanele prevăzute la **art.201**. lit. e), prin care acestea sunt instruite sumar (în maximum 15 minute) asupra principalelor reguli de prevenire pe care trebuie să le respecte și sunt atenționate asupra pericolelor existente în anumite locuri de pe traseul parcurs în incinta operatorului economic sau a instituției.

Art.205 Consemnarea efectuării instructajului pentru personalul din afara operatorului economic sau a instituției se face într-un proces-verbal întocmit în acest scop, care conține problematica prezentată și tabelele cu numele, prenumele și semnătura persoanelor instruite.

2.17.10. Înregistrarea și confirmarea instructajului

Art.206 Instruirea în domeniul situațiilor de urgență se certifică prin înscrisuri realizate, după caz, în fișa individuală de instructaj în domeniul situațiilor de urgență, în registrul de predare-primire a schimbului sau în procesele-verbale de instruire.

Art.207 Fișele individuale de instructaj se întocmesc pentru toate persoanele angajate, conform modelului prevăzut în anexa 10 care face parte integrantă din prezentele dispoziții generale.

Art.208 După efectuarea instructajelor este obligatorie completarea fișelor individuale de instructaj, înscrisul efectuându-se cu pastă sau cu cerneală.

Art.209 După completare, fișa individuală de instructaj în domeniul situațiilor de urgență se semnează de persoana instruită și de către persoanele care au efectuat și au verificat instructajul.

Art.210 Prin semnătură persoana instruită demonstrează participarea la instructaj, iar persoana care a verificat instructajul confirmă, pe baza examinării persoanei instruite, că aceasta și-a însușit cunoștințele.

Art.211 Conducătorii locurilor de muncă răspund de păstrarea fișelor individuale de instructaj în domeniul situațiilor de urgență pentru personalul din subordine.

2.17.11. Organizarea activității de instruire

Art.212 Organizarea activității de instruire a personalului angajat în muncă se va face avându-se în vedere următoarele:

a) responsabilitatea conducătorului instituției, managerului sau patronului privind informarea și instruirea salariaților cu privire la actele normative, normele, regulile și măsurile specifice instituției ori operatorului economic respectiv, care reglementează managementul situațiilor de urgență, precum și asupra sarcinilor ce le sunt stabilite potrivit prevederilor art. 19 lit. a), g) și h) din Legea nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor, și ale art. 5 alin. (1) din Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă, cu modificările și completările ulterioare;

b) respectarea principiului responsabilității conducătorului instituției, managerului sau patronului privind verificarea însușirii de către salariați a obligațiilor ce le revin în cazul producerii incendiilor, exploziilor și situațiilor de urgență;

c) asigurarea măsurilor tehnice și organizatorice necesare pentru instruirea eficientă a salariaților în domeniul incendiilor, exploziilor și situațiilor de urgență.

Art.213 Sistemul de măsuri tehnice și organizatorice vizează în principal:

a) desemnarea personalului care execută instructajele și verifică însușirea cunoștințelor;

- b) stabilirea categoriilor de instructaje și de salariați, a duratei instructajelor în funcție de specificul activității operatorului economic sau a instituției și de periodicitatea instructajelor;
- c) întocmirea sau procurarea documentelor și materialelor pentru planificarea, organizarea, desfășurarea și verificarea instructajelor;
- d) asigurarea resurselor materiale și documentare necesare pentru realizarea activității.

Art.214 Instruirea salariaților în domeniul situațiilor de urgență se realizează de către persoane care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) sunt bine pregătite profesional;
- b) cunosc problematica specifică domeniului managementului situațiilor de urgență;
- c) posedă calități psihopedagogice și atestatele prevăzute de lege.

Art.215 (1) Pot fi desemnate să execute instructaje în domeniul situațiilor de urgență următoarele categorii de personal:

- a) persoanele cu atribuții de conducere în cadrul unității, al departamentului, compartimentului sau al sectorului de activitate ori șefii locurilor de muncă în care este prevăzut un asemenea instructaj;
- b) cadrele tehnice din domeniul apărării împotriva incendiilor sau personalul de specialitate în domeniul protecției civile (inspectori de protecție civilă);
- c) șefii serviciilor voluntare/private de urgență.

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) efectuează și verificările privind însușirea cunoștințelor de către persoanele instruite.

Art.216 (1) În activitatea de instruire în domeniul situațiilor de urgență se pot utiliza următoarele mijloace:

- a) vizuale: afișe, broșuri, pliante, fotomontaje, panouri, inscripții și indicatoare de securitate, grafice, machete, fotografii etc.;
- b) audiovizuale: filme de scurt metraj, înregistrări video, proiecții comentate de diafilme sau la epidiascop și altele;
- c) auditive: instructaje, conferințe, expuneri, consultații, dezbateri, concursuri, casete audio etc.;
- d) practic-aplicative: exerciții, aplicații, demonstrații și antrenamente executate la locul de muncă sau în poligoane amenajate.

(2) La alegerea mijloacelor se va avea în vedere asigurarea caracterului intensiv al activității de instruire.

Art.217 Instructajele în domeniul situațiilor de urgență se fac pe baza unor materiale scrise (proceduri) întocmite de persoanele desemnate și aprobate de conducătorul instituției, de manager sau de patron.

Art.218 Baza materială și documentară necesară în vederea desfășurării și verificării instructajelor cuprinde:

- a) legislația specifică în vigoare;
- b) manuale și cursuri de specialitate;
- c) standarde;
- d) cărți, broșuri, cataloage, pliante, reviste;
- e) filme, diapozitive;
- f) afișe, panouri grafice, fotomontaje;
- g) machete, mostre de diapozitive și instalații;
- h) teste de verificare.

2.17.12. Cerințe privind materialele necesare pentru instruirea în domeniul situațiilor de urgență

Art.219 La realizarea materialelor de instruire în domeniul prevenirii și stingerii incendiilor se va ține seama în principal de următoarele cerințe:

I. Cerințe generale:

- a) conținutul materialelor va fi în concordanță cu bazele teoretice ale activității de apărare împotriva incendiilor și management al situațiilor de urgență, corelate cu legislația specifică în vigoare;
- b) realizarea materialelor se va baza pe principiile pedagogiei moderne;
- c) conținutul și realizarea materialelor vor fi adecvate nivelului de pregătire al subiecților cărora li se adresează.

II. Cerințe specifice pentru cursuri și manuale:

- a) să fie elaborate în baza unei documentații bibliografice actualizate;
- b) să folosească terminologia specifică domeniului situațiilor de urgență;
- c) redactarea să fie clară, concisă, fără formulări șablon;
- d) cunoștințele să fie expuse în mod sistematic, într-o ordine logică;
- e) gradul de abstractizare să fie în concordanță cu nivelul de pregătire a persoanelor cărora li se adresează;
- f) structura materialelor să asigure o alternativă și un raport optim între cunoștințele teoretice și practice corespunzătoare nivelului de pregătire a personalului căruia îi sunt adresate;
- g) să cuprindă ilustrații și desene, ideograme și tabele.

III. Cerințe specifice pentru afișe:

- a) grafica să fie simplă, accentuându-se elementele principale ale temei și suprimându-se detaliile nesemnificative;
- b) textul să fie concis și vizibil de la 4 - 5 m distanță.

IV. Cerințe specifice pentru filme:

- a) scenariul să asigure perceperea corectă și clară a mesajului;
- b) imaginea și sonorul să fie clare și sugestive;
- c) formele de prezentare să reprezinte filmări reale și animație;
- d) durata proiecției să fie de 10 - 20 de minute.

V. Cerințe specifice pentru teste de verificare:

- a) să cuprindă un număr suficient de întrebări-problemă din materialul de instruire utilizat;
- b) întrebările să fie formulate într-o formă clară și concisă, astfel încât să permită un răspuns scurt care să necesite cât mai puțin timp pentru scris;
- c) să fie însoțite de sistemul de cotare, grile de verificare și instrucțiuni de completare.

2.17.13. Dispoziții finale privind instruirea în domeniul situațiilor de urgență

Art.220 Prevederile prezentelor dispoziții generale nu se aplică salariaților care au calitatea de membru al serviciilor de urgență.

Art.221 Implementarea sistemului de instruire a persoanelor angajate în muncă, prevăzut de prezentele dispoziții generale, se va realiza în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a acestora.

Art.222 (1) În situația imobilelor (clădirilor) sau amenajărilor folosite simultan de mai mulți utilizatori, proprietarul clădirii va pune la dispoziție acestora procedurile specifice instructajului introductiv general, efectuarea celorlalte categorii de instructaje rămânând în răspunderea utilizatorului.

(2) Intervalele de timp la care se execută instructajul periodic sunt stabilite de către proprietarul imobilelor (clădirii) sau al amenajării prin contractul, convenția, înțelegerea de închiriere sau prin locația de gestiune etc.

(3) Utilizatorul trebuie să facă dovada însușirii de către toți salariații proprii a cunoștințelor și problematicei care au făcut obiectul instruirilor.

Art.223 În clădirile publice în care se organizează activități la care participă simultan mai mult de 50 de persoane, prin grija proprietarului sau a administratorului clădirii respective, înainte de începerea activității se va prezenta o procedură sintetică privind regulile generale de prevenire a situațiilor de urgență și modul de comportare și acțiune în cazul producerii acestora.

Art.224 Conducătorii instituțiilor, managerii, patronii, utilizatorii, proprietarii, administratorii sau alte persoane cu funcții similare vor asigura păstrarea tuturor documentelor care să certifice organizarea și desfășurarea instruirii în domeniul situațiilor de urgență în conformitate cu prevederile prezentelor dispoziții generale.

Art.225 Pentru instruirea personalului în domeniul situațiilor de urgență managerii, patronii sau alte persoane cu funcții similare pot încheia contracte ori convenții cu persoane fizice sau juridice care îndeplinesc condițiile prevăzute la **art.214**.

**REGULI ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ LA CONSTRUCȚII
SOCIAL-ADMINISTRATIVE, SĂLI AGLOMERATE, AMENAJĂRI TEMPORARE,
LOCUIȚE.**

3.1. Construcții social-administrative

Art.226 La proiectarea și executarea construcțiilor de orice fel, definitive sau provizorii și a instalațiilor aferente acestora (tehnologice, electrice, încălzire, ventilație, paratrăsnet, semnalizare și stingere a incendiilor etc.), se vor respecta normativele, standardele, normele și prescripțiile tehnice, precum și alte acte normative în vigoare privind prevenirea și stingerea incendiilor.

Art.227 La extinderea, transformarea, schimbarea destinației, precum și la reorganizarea activității în construcții (modificarea tehnologiei și a depozitării materialelor, reamplasarea și îndesirea instalațiilor, mașinilor și utilajelor etc.), se vor respecta normele de prevenire și stingere a incendiilor și de dotare cu mijloace tehnice de prevenire și stingere a incendiilor, în raport cu situația nou creată.

Art.228 În sălile aglomerate, cu excepția cantinelor și restaurantelor este interzisă introducerea provizorie a scaunelor mobile (nefixate de pardoseala sălii).

Art.229 Utilizarea draperiilor, perdelelor, cortinelor etc. care pot întrerupe căile de evacuare ale sălilor aglomerate este interzisă. Pe căile de evacuare ale sălilor aglomerate nu se admit uși false sau placate cu oglinzi.

Art.230 Instalațiile electrice, de încălzire, siguranță, ventilație, condiționare a mediului, de semnalizare și stingere a incendiilor, trapele de evacuare a fumului și gazelor fierbinți, vor fi exploatate și menținute în perfectă stare de funcționare.

Art.231 Nu se vor depozita pe culoare, în casele de scări și alte trasee de evacuare ale clădirii, materiale care să împiedice evacuarea sau să mărească pericolul de incendiu.

Art.232 Este interzisă încuierea sau blocarea ușilor de pe căile de evacuare ale clădirilor (chiar dacă în clădire există și alte căi de evacuare accesibile în orice moment), dacă nu se asigură posibilități de evacuare în caz de incendiu conform prescripțiilor tehnice.

Art.233 La nivelul ieșirii spre exterior din casele de scări ale clădirilor, atunci când casa scării se continuă spre subsol sau demisol, se vor afișa semne indicatoare conform STAS.

Art.234 Se interzice iluminarea cu flacără deschisă (lumânări, chibrituri, lămpi etc.) în poduri, magazii sau în orice alt loc care prezintă pericol de incendiu. Este interzisă, de asemenea aprinderea focului cu benzină, petrol, petrosin și alte lichide combustibile.

Art.235 Se interzice aruncarea la întâmplare a materialelor combustibile, a cârpelor de șters din bumbac îmbibate cu ulei, lac, ceară etc..

Art.236 Se interzice depozitarea materialelor și lichidelor combustibile în podurile clădirilor. Nu se admite amenajarea de boxe din lemn în podurile imobilelor sau în casele scărilor. În podurile imobilelor nu se vor executa compartimentări din elemente combustibile.

Art.237 Covoarele, preșurile etc. folosite pe culoarele, coridoarele și scările de evacuare vor fi bine fixate de pardoseală, astfel încât să nu împiedice evacuarea persoanelor și bunurilor în caz de incendiu.

Art.238 În sălile aglomerate nu se admite accesul unui număr mai mare de persoane decât cel stabilit, precum și introducerea de scaune suplimentare.

Art.239 Clădirile administrative (sedii pentru administrațiile centrale și prefecturi, primării, financiar-bancare, syndicate, birouri, etc.). se proiectează și realizează conform prevederilor normativului. Având în vedere și condițiile specifice.

Art.240 În funcție de destinație și tip de construcție, clădirile administrative alcătuiesc astfel încât să asigure îndeplinirea condițiilor de corelație dintre gradul de rezistență la foc, aria compartimentului de incendiu și numărul de niveluri, conform prevederilor Normativului P.118/1999.

Art.241 În cazul înglobării unor spații / încăperi administrative în clădiri publice/civile cu alte funcțiuni (de locuit, învățământ, turism, comerț, ș.a.) se respectă generale de siguranță la foc și dispozițiile specifice.

Art.242 Scările monumentale pot fi deschise pe toată înălțimea clădirii administrative dacă se asigură măsuri de limitare a propagării focului și a fumului și se prevăd scări închise corespunzătoare asigurării evacuării.

Art.243 Se recomandă asigurarea iluminatului natural direct al caselor de scări de evacuare.

3.2. Cluburi, discoteci, săli de jocuri

Art.244 Instalațiile electrice utilizate pentru realizarea jocului de lumini, stații de amplificare etc. vor fi executate și exploatare în conformitate cu prevederile normativelor în vigoare.

Art.245 Mesele cu maximum 8 locuri vor avea cel puțin la una din laturi, culoar de trecere.

Art.246 Mesele dreptunghiulare cu maximum 16 locuri vor avea culoare de evacuare la ambele capete, pe laturile scurte nu se prevăd scaune.

Art.247 Dacă numărul locurilor de pe o latură este mai mare de 3 între un culoar de evacuare și perete sau de 6 locuri între două culoare, între mese se vor asigura treceri de acces la culoarele de evacuare.

Art.248 Lățimea liberă a trecerilor între mese pentru accesul la culoarele de evacuare va fi de cel puțin 0,60 m la care se adaugă dimensiunile scaunelor.

Art.249 Lățimea liberă a culoarelor de evacuare se stabilește în raport cu numărul de fluxuri, determinat conform standardelor și prescripțiilor tehnice în vigoare.

Art.250 În încăperile unde se permite fumatul se va asigura un număr suficient de scrumiere pe mese, iar pe holuri scrumierele cu picior vor fi amplasate la o distanță de cel puțin 1,5 m față de perdele, draperii etc..

Art.251 Nu se vor amplasa instalații și mașini de jocuri la o distanță mai mică de 1 m față de sursele de căldură, tablourile electrice sau ușile de acces și evacuare.

Art.252 Montarea, demontarea, reparația și întreținerea instalațiilor de jocuri, a orgilor de lumini etc., se va face numai de către angajați calificați în specialitatea respectivă.

Art.253 După terminarea programului se vor efectua controale pentru depistarea unor focare ascunse.

3.3. Săli de spectacole, teatre, case de cultură, cămine culturale

Art.254 Pe timpul desfășurării activităților în aceste săli, ușile de pe traseele de evacuare trebuie să fie descuiate, cu deschidere spre exterior la simpla apăsare pe mâner.

Art.255 Se interzice introducerea provizorie a scaunelor mobile în incinta sălilor de spectacole peste numărul de locuri al sălii.

Art.256 Înaintea începerii activității în sală se va controla și asigura buna funcționare a iluminatului de siguranță al sălii.

Art.257 În spațiile în care încălzirea se face cu sobe, alimentarea acestora se va întrerupe înainte de accesul persoanelor în sală.

Art.258 În sălile dotate cu cabine de proiecție se va verifica starea aparatelor de proiecție a mecanismelor de derulare, funcționarea obloanelor, a vizetelor de proiecție și control, înlăturându-se eventualele defecțiuni.

Art.259 Pe tot timpul proiecției filmului, operatorul este obligat să stea în permanență lângă aparatele de proiecție. La orice oprire a aparatelor, arcul electric va trebui să fie întrerupt.

Art.260 Derularea filmelor se va face înainte de începerea spectacolului, iar bobinele de film se vor păstra în cutii închise, așezate într-o ladă metalică, aflată la cel puțin 1 m de aparatele de proiecție și de căile de evacuare.

Art.261 Cabina de proiecție va fi executată din material incombustibil și va fi prevăzută cu acces la o cale de evacuare independentă de cele ale publicului din sală. Este interzis fumatul în cabina de proiecție.

Art.262 În casa scenei se vor introduce numai decorurile necesare spectacolului din ziua respectivă iar după spectacol vor fi evacuate și păstrate în magazia de decoruri.

Art.263 Trecerile, culoarele, intrările și ieșirile culoarelor scenei trebuie să fie totdeauna libere.

Art.264 Fumatul în casa scenei este admis numai în măsura în care este absolut necesar desfășurării spectacolului respectiv. În anexele scenei, fumatul este interzis.

Art.265 Materialele combustibile din scenă vor fi ignifugate conform normativelor în vigoare.

Art.266 În sălile în care suprafața ocupată de o persoană este mai mică de 1m², scaunele, băncile și în general mobilierul se fixează de pardoseală, astfel încât să nu fie răsturnate în caz de panică. Fac excepție lojiile în care se admit maximum 12 scaune mobile precum și expozițiile și saloanele de dans în care se recomandă solidarizarea pe pachete (fără fixare de pardoseală).

Art.267 La așezămintele culturale și în sălile de întruniri cu o capacitate de maximum 200 de locuri, scaunele și băncile pot fi nefixate de pardoseală, cu condiția fixării între ele pe pachete de minimum trei rânduri.

Art.268 Amplasarea mobilierului în sălile aglomerate se va face astfel încât să se realizeze culoare de trecere corespunzătoare, care să asigure accesul publicului la ieșirile din sală.

Art.269 Spațiul liber de trecere dintre rândurile de scaune trebuie să fie de minimum 45 de cm. La capetele trecerilor dintre rândurile de evacuare nu se admit trepte.

Art.270 La fiecare nivel al sălilor aglomerate precum și la niveluri de loji sau balcoane cu mai mult de 100 de persoane se vor asigura cel puțin 2 uși de evacuare, distincte și judicios distribuite. Aceeași condiție se impune și la foaiere, bufete, garderobe și alte încăperi de servire a publicului cu aria de peste 100 m².

Art.271 În fața ieșirilor din clădiri cu săli aglomerate trebuie asigurat spațiu liber pentru persoanele ce se evacuează.

Art.272 Pentru asigurarea evacuării persoanelor din sălile aglomerate în caz de incendiu se vor numi salariați care să organizeze și să supravegheze evacuarea persoanelor și bunurilor conform planului de evacuare (întocmit din timp și afișat la loc vizibil).

3.4. Arhive, biblioteci, muzee, expoziții

Art.273 Depozitele de arhive și depozitele bibliotecilor se recomandă să fie amplasate la caturile inferioare ale construcțiilor, cu excepția subsolurilor și demisolurilor.

Art.274 Încăperile destinate pentru săli de lectură, camere de lucru, cercetare, conservare, administrație sau dezinfectare trebuie să fie separate de spațiile de depozitare a arhivei și a fondului special al bibliotecilor prin elemente de construcție, incombustibile, rezistente la foc.

Art.275 Instalațiile electrice ale depozitelor de arhivă și ale bibliotecilor ce dețin peste 100 metri liniari de rafturi cu cărți și material arhivistic trebuie să fie astfel executate încât să se poată deconecta din afara depozitului.

Art.276 Între corpurile de iluminat electrice cu incandescență și materialele combustibile trebuie să se asigure o distanță de siguranță de cel puțin 35 cm pentru corpuri cu putere de 60 W, 40 cm pentru 75 W și 50 cm pentru 100 W.

Art.277 Rafturile, fișierele, dulapurile, rastelele, polițele etc. utilizate în depozite trebuie să fie executate din materiale incombustibile, iar în cazul utilizării materialelor combustibile acestea se tratează cu substanțe ignifuge sau termosfumante.

Art.278 În interiorul laboratoarelor de conservare, vasele cu lichide combustibile utilizate pentru conservarea materialelor documentare sau pentru alte operații tehnice, vor fi de capacitate redusă (cel mult 1 litru) și închise cu capace sau dopuri.

Art.279 În muzee, circuitul vizitatorilor va fi indicat prin săgeți, începând cu ușa de intrare în sălile de expunere, până la ieșire. Circulația vizitatorilor se va face numai într-un singur sens și va fi dirijată de către personalul de supraveghere.

Art.280 Încăperile folosite numai în scopul păstrării și depozitării obiectelor și documentelor muzeale vor fi separate față de restul construcțiilor prin pereți și uși antifoc.

Art.281 Cărțile, cataloagele, manuscrisele, fișele etc. se depozitează în rafturi sau după caz în stive, în încăperi cu parametrii de mediu și nivele de performanță adecvate, astfel încât să fie ferite de foc.

Art.282 Între rafturile sau stivele de depozitare se asigură spații libere pentru accesul și evacuarea ușoară în caz de necesitate.

Pentru exemplarele și/sau colecțiile cu valoare deosebită (unice, cărți rare și cărți de patrimoniu etc.) se va asigura o protecție deosebită, iar în caz de incendiu se va organiza salvarea cu prioritate a acestora.

Art.283 Pentru protecția bunurilor de valoare, bibliotecile vor fi echipate și dotate și cu sistemele, instalațiile și mijloacele corespunzătoare de prevenire și stingere potrivit reglementărilor tehnice.

Art.284 La amplasarea mobilierului în sălile de studiu și de lectură, se ține seama de următoarele recomandări:

- asigurarea unor culoare de circulație și evacuare corespunzător dimensionate;
- mesele de maxim 8 locuri se amplasează cu cel puțin o parte a lor lângă un culoar de evacuare;
- mesele dreptunghiulare, amplasate cu latura lungă perpendicular pe culoarele de evacuare, vor avea pe fiecare latură cel mult 8 locuri dacă au acces la un singur culoar, sau 16 locuri dacă au acces la două culoare de evacuare. În capetele acestor mese nu se prevăd scaune pe culoarele de evacuare;
- dacă numărul de locuri de pe o latură este mai mare de trei (între culoar de evacuare și perete) sau de șase (între două culoare) se prevăd treceri de acces la culoarele de evacuare având o lățime liberă de cel puțin 0,45 m;
- lățimea liberă a culoarelor de evacuare se stabilește în raport numărul persoanelor (pentru a asigura trecerea numărului de fluxuri determinat prin calcul), fără a fi mai mic de 0,90 m (0,80 m în cazul utilizării scaunelor rabatabile);
- la stabilirea lățimilor libere de trecere se au în vedere și dimensiunile scaunelor (retrase la o distanță de 0,15 m de marginea mesei).

Art.285 În sălile de lectură cu expunere liberă a cărților în rafturi stelaje, se vor asigura spații corespunzătoare de circulație și evacuare. Se recomandă utilizarea rafturilor (stelajelor) executate din materiale incombustibile (Co).

Art.286 Atunci când sălile respective se încadrează în categoria sălilor aglomerate, se respectă în exploatare și măsurile specifice acestora.

Art.287 În sălile de expunere ale muzeelor se va urmări asigurarea în exploatare a următoarelor:

- instalațiile electrice pentru iluminatul obiectelor expuse în vitrine și panouri să fie realizate și menținute în exploatare conform prevederilor normelor tehnice de specialitate;
- standurile cu exponate vor fi amplasate și realizate în așa fel încât căile de evacuare și de circulație destinate publicului să fie permanent libere;
- circuitul vizitatorilor va fi marcat prin indicatoare corespunzătoare (săgeți), începând cu ușa de intrare în sălile de expunere până la ieșirea din acestea, iar circulația vizitatorilor se va face numai într-un singur sens și va fi dirijată de către personalul de supraveghere instruit special în acest scop;
- întocmirea planurilor de evacuare a vizitatorilor, precum și a exponatelor, (în primul rând a celor cu cea mai mare valoare, precizând locurile de depozitare, personalul de supraveghere etc.), iar pentru obiectele voluminoase ce nu se pot evacua, se prevăd prelate care în caz de incendiu vor fi umezite cu apă înainte de așezarea lor pe obiectele ce urmează să fie protejate de acțiunea focului;
- asigurarea supravegherii permanente a vizitatorilor atât la intrare, pentru a nu introduce substanțe inflamabile în muzeu, cât și pe tot timpul vizionării sălilor;
- neutilizarea pentru încălzire a sobelor metalice sau a altor sisteme de încălzire cu foc deschis sau suprafețe incandescente;
- asigurarea între elementele sistemelor de încălzire și obiectele de artă și documentele de valoare combustibile expuse, a unor spații de siguranță de min. 1,00 m;
- în muzeele de literatură, documentele prevăzute cu sigilii de ceară și cele scrise pe diferite pergamente, vor fi expuse în vitrine cu sistem electric de iluminat din exterior și așezate la distanțe corespunzătoare față de sursele de căldură din vecinătate;
- reproducerile textelor, facsimilelor, sigiliilor etc. nu se efectuează în sălile de expunere ale muzeului, ci în încăperi separate și amenajate corespunzător reglementarilor, prevăzute cu instalații electrice corespunzătoare și dotate cu mobilierul necesar (mese îmbrăcate cu tablă, dulapuri metalice pt. păstrarea substanțelor toxice)
- la muzeele de artă, instalarea stelajelor și a vitrinelor pe care sunt expuse țesături, costume, cusături etc. se face la distanță de cel puțin 0,50 m față de elementele de încălzire

centrală și sobele cu acumulare de căldură și de cel puțin 1,00 m față de sobele acumulare de căldură;

- atunci când se curăță pardoselile din materiale combustibile (dușumea, parchet, etc.) cu lichide inflamabile și/sau ceară se întrerupe focul în sobe și se aerisesc încăperile până la evacuarea totală a gazelor și uscarea pardoselii. Se interzice curățarea costumelor, stofelor etc. cu substanțe inflamabile în interiorul sălilor de expuneri.

Art.288 În atelierelor de restaurare a obiectelor muzeale, se vor aplica următoarele reguli și măsuri specifice:

- pe mesele de lucru din atelierelor de pictură, ceramică, sculptură foto, mobilier, textile etc. ale muzeelor de artă, vopselele și soluțiile inflamabile se vor păstra în cantități cât mai mici (care să nu depășească 100 ml.), iar în spațiul atelierelor se păstrează numai obiecte care sunt în execuție, evitându-se astfel aglomerarea materialelor care nu sunt strict necesare;

- cârpele îmbibate cu uleiuri, vopsele, lacuri, diluanți etc., folosite la curățarea pensulelor, tablourilor; sculpturilor etc. vor fi strânse în cutii metalice închise și evacuate din atelier după terminarea lucrului

Art.289 La atelierelor muzeelor de artă unde se restaurează țesături, cusături etc. se menține permanent curățenia, înlăturându-se scamele și deșeurile care pot provoca incendii; iar fiarele de călcat vor fi ținute pe suporturi izolați atât în timpul folosirii, cât și după scoaterea lor din priză. Curățarea costumelor; cusăturilor etc. cu neofalină sau benzină este admisă numai în încăperi separate, în care nu există surse de foc deschis asigurându-se aerisirea completă a încăperii, iar lichidele folosite vor fi introduse numai în cantitățile limitate pentru o zi de lucru și păstrate în vase închise.

Art.290 Depozitarea obiectelor de artă ale muzeelor se va realiza în următoarele condiții:

- încăperile folosite numai în scopul păstrării și depozitării obiectelor și a documentelor muzeale vor fi separate față de restul construcțiilor prin pereți incombustibili rezistenți la foc, iar ușile rezistente la foc ale acestora vor avea dispozitivele de închidere automată sau de autoînchidere în bună stare de funcționare;

- se va evita depozitarea obiectelor și a documentelor muzeale în clădiri și în încăperi situate în apropierea atelierelor de prelucrarea a materialelor combustibile, a locurilor unde se lucrează cu foc deschis, depozitelor cu substanțe combustibile lichide;

- pentru sistemele de încălzire și ale iluminatului electric se vor lua aceleași măsuri ca la sălile de expuneri; acordându-se atenție deosebită aerisirii depozitelor și păstrării temperaturii în raport cu indicii de conservare specifici obiectelor muzeale depozitate;

- prin amplasarea rafturilor în depozite se vor asigura culoarele de acces, circulație și intervenție necesare, care în permanență trebuie să fie libere, interzicându-se cu desăvârșire aglomerarea obiectelor și a documentelor în rafturi sau aglomerarea rafturilor în depozite;

- în interiorul depozitelor este interzis cu desăvârșire fumatul și folosirea focului deschis, precum și păstrarea lichidelor combustibile.

3.5. Bănci

Art.291 Căile de acces și de evacuare din clădire, locul în care sunt amplasate utilajele și instalațiile pentru stingerea incendiilor și orice alte instalații care în caz de incendiu presupun manevre obligatorii (în vederea micșorării pericolului de incendiu, a limitării întinderii acestuia, a semnalizării incendiului, etc.) vor fi clar și vizibil marcate conform prevederilor STAS.

Art.292 Este interzisă blocarea drumurilor, aleilor, trotuarelor, a căilor de acces la clădiri, etc. cu materiale sau ambalaje, chiar dacă este vorba de ocupare temporară.

Art.293 În construcțiile destinate publicului nu este admis accesul cu lichide inflamabile, cu recipiente care conțin gaze combustibile lichefiate sau comprimate, precum și cu substanțe puternic oxidante.

Art.294 Este strict interzis a se depozita sau păstra în încăperi materiale folosite pentru șters (bumbac, cârpe etc.).

Art.295 Materialele folosite pentru șters, îmbibate cu solvenți, alte materiale inflamabile sau combustibile vor fi colectate în cutii metalice prevăzute cu capace și vor fi evacuate la

sfârșitul programului de lucru în locuri special stabilite în acest scop (în care nu există pericol de incendiu).

Art.296 Locurile de trecere, intrările – ieșirile încăperilor precum și scările de acces vor fi menținute în permanență libere, fiind interzisă blocarea lor cu orice fel de obiecte, materiale, ambalaje etc.

Art.297 Pe ușile încăperilor și clădirilor în care se găsesc instalații sau utilaje cu pericol de incendiu sau în care sunt amplasate generatoare de forță, transformatoare, tablouri de distribuție, motoare, cazane de aburi, etc. se vor afișa plăci avertizoare „INTRAREA OPRITĂ” – precum și mențiuni asupra pericolului respectiv („PERICOL DE INCENDIU”, „PERICOL DE EXPLOZIE”, etc.).

Art.298 Încălzirea electrică este interzisă în încăperile unde există pericol de incendiu, (cu excepția instalațiilor de încălzire speciale).

Art.299 La construcțiile la care casa scârilor se continuă spre subsol, se vor afișa la loc vizibil semne indicatoare corespunzătoare, afișarea făcându-se în sensul ieșirii spre exterior.

Art.300 În încăperi, de regulă, nu se vor depozita sau păstra materiale combustibile care să depășească necesarul pentru 8 ore.

Art.301 În clădirile administrative nu se vor depozita sau păstra materiale inflamabile și nici lichide combustibile în cantități mai mari decât cele necesare proceselor tehnologice (această cantitate se va păstra numai în bidoane închise și în locuri ferite de posibilitatea incendierii).

Art.302 Este strict interzisă curățarea pardoselii cu benzină sau alte substanțe inflamabile în încăperi în care se lucrează cu foc deschis sau se fumează, această operație se va putea efectua numai cu substanțe neinflamabile.

Art.303 La lipirea cu adezivi inflamabili a covoarelor din PVC, a tapetelor sau a altor materiale plastice, se vor respecta următoarele reguli:

- în încăperile respective, se vor deschide toate ferestrele și ușile pentru a se asigura o cât mai bună ventilație;
- se vor stinge toate focurile, se vor decupla toate aparatele electrice și se vor stinge punctele de iluminare electrică iar fumatul va fi strict interzis;
- lucrările respective nu se vor efectua concomitent cu alte lucrări care pot genera incendii sau explozii;
- cantitățile de adeziv aduse în încăperea de lucru vor fi limitate numai la strictul necesar desfășurării operațiilor respective;
- operațiile prevăzute mai sus vor fi supravegheate permanent, limitându-se accesul persoanelor în încăperile respective.

Art.304 De regulă, perdelele, draperiile, covoarele, mochetele, materialele de tapițerie sau alte obiecte combustibile vor fi ignifugate după caz, vopsite cu lacuri sau vopsele termosfumante.

Art.305 Pentru asigurarea evacuării persoanelor din sală și pentru o intervenție corespunzătoare în caz de incendiu, se vor respecta următoarele:

- se va întocmi un plan de evacuare al sălii, care va fi afișat în locuri vizibile și binecunoscut de personalul de organizare a activității din sală.
- în timpul desfășurării activității în sală, precum și în încăperile anexă, ușile de pe toate traseele de evacuare vor fi descuriate și vor fi deschise la simpla apăsare pe mâner;
- se va controla și asigura, buna funcționare în permanență, a iluminatului de evacuare al sălii;
- se vor numi persoane care să răspundă de organizarea și supravegherea evacuării persoanelor și obiectelor.

Traseele de evacuare vor fi bine marcate și semnalizate în special în cazul existenței unor uși false, oglinzi, draperii etc., care ar putea deruta persoanele ce se evacuează.

Art.306 Accesul la hidranți, mijloace de primă intervenție și mijloace speciale de stingere, la vanele principale ale conductelor de apă, gaze, tablouri electrice de distribuție etc., trebuie lăsat liber, pentru ca în caz de pericol să se poată interveni nestânjenit.

Art.307 Este interzisă blocarea în poziție deschisă a ușilor caselor de scări, coridoarelor sau a altor căi care, în caz de incendiu, au rolul de a opri pătrunderea fumului pe ușile de evacuare și propagarea incendiului de la un nivel la altul.

Art.308 Dispozitivele care asigură deschiderea automată în caz de incendiu, a ușilor și obloanelor antifoc, precum și cele care mențin în permanență, în poziție închisă ușile încăperilor tampon vor fi verificate săptămânal și întreținute corespunzător.

Art.309 În casele scărilor, pe coridoare sau alte căi de evacuare ale clădirii, nu este admisă amenajarea de încăperi sau locuri de muncă, depozite, etc., care pot împiedica evacuarea personalului din clădire în caz de incendiu. De asemenea, nu se admite amplasarea pe căile de evacuare a dulapurilor, fișetelor, etc., pentru a nu îngreuna evacuarea personalului și a mări cantitatea de materiale combustibile.

Art.310 Căile de evacuare ale clădirilor (uși, coridoare, scări, etc.), nu trebuie să conducă spre spații din care evacuarea nu poate fi continuată, ramificațiile din căile de evacuare care conduc către asemenea spații vor fi marcate corespunzător.

Art.311 La terminarea programului de lucru se vor lua obligatoriu următoarele măsuri:

- curățirea locului de muncă de resturi și deșeuri combustibile;
- scoaterea de sub tensiune a aparatului electric;
- verificarea instalației de avertizare;
- stingerea focurilor și întreruperea sau reducerea la strictul necesar al încălzirii;
- întreruperea iluminatului general și trecerea pe cel de siguranță;
- închiderea ferestrelor;
- verificarea spațiilor, în vederea eliminării surselor potențiale de inițiere a incendiilor și asigurarea funcționalității mijloacelor de protecție împotriva incendiilor.

Art.312 În încăperile cu aparatură de birotică (pentru evitarea unor neajunsuri ca suprasolicitarea rețelei electrice, supraîncălziri de aparate, prize și cabluri, scurtcircuite etc.), se vor lua următoarele măsuri:

- proiectarea și execuția instalațiilor electrice se va face în strictă conformitate cu normativele de specialitate în vigoare;
- sunt interzise improvizațiile de orice fel;
- se interzice utilizarea siguranțelor necalibrate;
- materialele combustibile sau explozibile nu se vor depozita în aceste încăperi sau la un loc cu aparatura de birotică aflată în funcțiune;
- coșurile pentru păstrarea deșeurilor (hârtie, etc.) vor fi din materiale incombustibile;
- se va asigura dotarea cu stingătoare cu dioxid de carbon;
- fumatul se va permite numai în locuri stabilite, cu dotare corespunzătoare.

Art.313 Depozitarea tezaurului se face în încăperi speciale, la care prin proiectare se stabilesc detalii constructive, instalații utilitare aferente precum și dotarea cu utilajele și substanțele necesare pentru prevenirea și stingerea incendiilor. Pentru aceste încăperi, se asigură numai dispozitive și instalații omologate, cu instrucțiuni de funcționare, utilizare și întreținere privind prevenirea și stingerea incendiilor

Art.314 La nivelul încăperilor pentru tezaur nu sunt admise mai mult de 20 de persoane care să desfășoare activitate în același timp.

Art.315 Toate materialele combustibile ce se introduc în încăperile pentru tezaur (rafturi de lemn, cutii, saci de pânză, boxpaleți, ambalaje etc.), vor fi în prealabil ignifugate, cu excepția bancnotelor și altor hârtii de valoare. Se vor folosi numai substanțe pentru ignifugare care nu afectează valorile depozitate, certificate de Centrul Național pentru Securitate la Incendiu și Protecție Civilă al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență.

Art.316 Instalațiile electrice de ventilație și climatizare precum și cele de alertare, alarmare și stingere a incendiilor vor avea un grad sporit de fiabilitate și eficacitate, astfel:

- instalațiile electrice de iluminat vor fi etanșe la praf și gaze, cu protecție împotriva exploziei lămpilor de iluminat și căderilor de părți incandescente pe materiale depozitate;
- instalația de ventilație-climatizare va fi independentă, cu prize la tavan și pardoseală, prevăzută cu posibilități de blocare la declanșarea instalației de stingere și de repornire în momentul începerii acțiunii de stingere de către personalul de intervenție;

- canalele de ventilație se vor prevedea cu sisteme de obturare, cu închiderea automată în caz de incendiu, având asigurată funcționarea indiferent de compartimentul în care s-ar produce incendiul;

- se vor asigura instalații automate de detectare (prin detectori de fum), semnalizare și alarmare (optică și acustică), care să poată fi acționate și manual;

- se va asigura aparatura necesară depistării infiltrațiilor de gaze combustibile (metan) îndeosebi la tezaurele situate în subsoluri și pentru semnalizarea prezenței dioxidului de carbon (toxic pentru oameni) în scopul luării măsurilor de prevenire necesare înainte de atingerea concentrațiilor periculoase;

- încăperile de tezaur vor avea realizată cea de a doua sursă independentă de energie pentru asigurarea funcționării instalațiilor de mai sus pe timpul căderii sursei de bază sau a altor defecțiuni.

Art.317 Depozitarea valorilor se face astfel încât să nu afecteze instalațiile de stingere și utilitare, să nu creeze obturări și blocări care ar întârzia sesizarea, alarmarea și intervenția pentru stingere.

Art.318 Accesul la încăperile de tezaur situate în subsoluri se va face numai cu mască contra fumului și gazelor pregătite pentru a fi folosite, aparate izolante autonome de respirat, după caz, pentru intervenție și lanterne. Este interzis accesul cu mijloacele de iluminat cu foc deschis precum și cu brichete, chibrituri sau țigări aprinse.

Art.319 În laboratoarele de metale prețioase, la efectuarea analizelor care folosesc lichide combustibile, se va lucra cu cantități minime. Pentru încălzire se va folosi abur sau apă caldă. Toate operațiile și reacțiile din care rezultă gaze sau vapori combustibili se vor executa numai sub nișă.

Art.320 Buteliile de sticlă ce conțin lichide combustibile vor fi amplasate deasupra unor cuve de retenție, pentru ca în cazul spargerii buteliei să nu se împrăștie conținutul;

Art.321 Înainte de începerea lucrului, se va controla dacă aparatura și reactivii ce se vor folosi sunt curați, dacă instalațiile sunt etanșe și ventilația funcționează normal.

Art.322 La operațiile de distilare, baloanele din sticlă se vor introduce în capsulă de tablă, pentru ca în cazul spargerii conținutul să nu se reverse în jur.

Art.323 Se interzice ca verificarea etanșeității aparaturii și a conductelor de gaze combustibile să se facă cu flacăra deschisă, folosindu-se numai emulsie de apă și săpun.

Art.324 Lucrările și analizele în urma cărora rezultă hidrogen sulfurat, hidrocarburi și alte gaze combustibile, se vor executa cu mare atenție, sub nișă și fără prezența flăcării deschise în încăperea.

Art.325 La regenerarea solvenților combustibili se vor folosi vase metalice, încălzindu-se prudent și introducându-se în interior cioburi de porțelan pentru prevenirea revărsării lichidului.

Art.326 În timpul operației de distilare se va asigura apa necesară răcirii refrigerentului, pentru a evita încălzirea și spargerea acestuia.

Art.327 Este interzisă folosirea pâlniilor lungi din sticlă la turnarea combustibilului dintr-un vas în altul, pentru evitarea formării sarcinilor electrostatice. Curelele de transmisie ale agregatelor se vor acoperi cu substanțe bune conducătoare de electricitate iar instalațiile se vor lega la pământ.

Art.328 La agitarea lichidelor ușor volatile în vase închise se va evita ca presiunea ce se formează, să arunce dopul, împrăștiind conținutul.

Art.329 Se interzice în laborator a recipientilor care conțin gaze sau lichide combustibile, dacă nu sunt necesare. În jurul aparaturii de laborator nu se vor depozita nici un fel de substanțe combustibile.

Art.330 Este interzisă aruncarea sau turnarea lichidelor inflamabile la canalul de scurgere. Deșeurile combustibile se vor colecta în vase închise și se vor evacua la terminarea lucrului, în vederea distrugerii lor.

Art.331 Substanțele inflamabile, necesare lucrărilor curente de laborator se vor păstra în dulapuri metalice, ferite de foc și numai în cantități pentru o zi de lucru.

Art.332 Lămpile de gaze, vor funcționa numai în prezența și sub supravegherea personalului din laborator. Aparatura electrică va fi prevăzută cu becuri semnalizatoare pentru indicarea funcționării și întreruperii acesteia.

Art.333 La terminarea lucrărilor și părăsirea laboratorului se vor închide gazele și se vor scoate din funcțiune instalațiile electrice.

Art.334 În oficiile de calcul, camerele serverelor, săli de compensare, cantitățile de hârtie necesare funcționării calculatoarelor vor fi reduse la minimum și repartizate pe echipamente.

Art.335 În sala calculatoarelor sunt interzise:

- fumatul și folosirea focului deschis;
- introducerea de mașini și echipamente ce nu condiționează direct funcționarea calculatorului;
- executarea lucrărilor de reparații, cu excepția celor legate direct de echipamente care nu pot fi deplasate din camera calculatorului;
- introducerea oricărui material sau mobilier combustibil, ori efectuarea unor operațiuni care pot fi efectuate în afara încăperii;
- acumularea deșeurilor de hârtie, alte materiale sau substanțe combustibile sub pardoseala falsă;
- folosirea altor sisteme de încălzire (reșouri, radiatoare, etc.) în afara celor prevăzute prin documentația de execuție;
- executarea lucrărilor de sudare și lipire a materialelor cu surse termice fără „permis de lucru cu foc”;
- introducerea sau manipularea lichidelor inflamabile cu excepția celor pentru executarea operațiunilor de întreținere zilnică și care vor fi în cantități minime, fără a depăși 250 ml. Aceste cantități vor fi introduse în ambalaje cu capac și vor fi evacuate imediat după terminarea operațiunilor.

Art.336 Accesul în încăperile în care sunt amplasate centralele de climatizare, va fi permis numai personalului de exploatare precum și organelor de control și verificare. Încăperea va fi menținută în perfectă stare de curățenie fiind interzisă introducerea și păstrarea în aceasta a oricărui material sau substanță combustibilă, în afara celor necesare funcționării normale a echipamentelor respective.

Art.337 Sunt interzise următoarele:

- efectuarea operațiilor de întreținere periodică, utilizând solvenți combustibili, în timpul procesului de prelucrare sau pe timpul efectuării unor lucrări cu foc deschis sau cu degajare de căldură;
- continuarea procesului de prelucrare în timpul efectuării operațiilor de întreținere a instalației de climatizare sau a executării unor lucrări de reparații cu foc deschis la aceste instalații;
- manipularea lichidelor inflamabile, folosirea altor sisteme de încălzire, acumularea deșeurilor de hârtie precum și orice alte operațiuni în încăperile calculatorului.

3.6. Spitale, cabinete medicale

Art.338 Saloanele pentru bolnavi nu vor fi încărcate peste capacitate iar căile de evacuare din spitale, policlinici etc. vor fi păstrate în permanență libere.

Art.339 Se vor stabili din timp măsuri și mijloace de evacuare pentru bolnavi sau alte persoane care nu se pot evacua singure (tărgi, coșuri pentru copii etc.).

Art.340 În saloane, pe coridoare, case de scări etc. se va asigura funcționarea în cele mai bune condiții a iluminatului de siguranță.

Art.341 În unitățile spitalicești se vor prevedea, de regulă, instalații de încălzire centrală; unde nu este posibil acest lucru, se vor folosi sobe cu acumulare de căldură care vor avea afișat programul de funcționare, persoanele care răspund de aprinderea, supravegherea și stingerea focului etc.

Art.342 În saloane și în săli de operații buteliile de oxigen (sau alte gaze) vor fi acoperite cu huse de pânză albă sau albastră. Închiderea și deschiderea robinetelor se face numai de personal instruit.

Art.343 Pentru prevenirea exploziilor pe timpul anesteziilor generale se va asigura protecția prin conectarea aparatelor, anesteziștilor și a mesei de operație la priza de împământare. Aparatele de anestezie vor avea vaporizatoare etalonate de către personal calificat.

Art.344 Pardoseala sălilor de operație va fi confecționată din material care nu produce scânteii; aparatele medicale, cărucioarele, măsuțele mobile etc. vor avea roți sau dopuri de cauciuc.

Art.345 În încăperile laboratoarelor și în secțiile de cercetare se va controla periodic etanșeitatea recipientilor cu substanțe inflamabile.

Art.346 Mesele de laborator vor fi folosite numai pentru operații care nu produc degajări de substanțe inflamabile. Lucrările cu substanțe toxice și cu acizi concentrați vor fi executate exclusiv sub nișă, al cărei tiraj va fi controlat în prealabil.

Art.347 Toate lucrările de laborator se vor executa cu foarte mare precauție și cu o temeinică documentare prealabilă.

Art.348 Rețeaua de gaze a laboratorului va avea un ventil central care să permită oprirea gazelor pentru întreg laboratorul.

Art.349 În clădirile pentru sănătate în care sunt spitalizate persoane care nu se pot deplasa singure, se interzic scări cu rampe curbe sau cu trepte balansate, iar scări deschise se admit doar între două niveluri succesive.

Art.350 Casele de scări ale clădirilor pentru sănătate vor fi, pe cât posibil, iluminate natural

Art.351 În clădirile pentru sănătate etajate, se recomandă dispunerea încăperilor pentru bolnavi transportabili cu targa sau căruciorul, la primele niveluri supraterane:

Art.352 Clădirile pentru sănătate cu locuri de spitalizare, vor avea asigurate condiții de acces ale autospecialelor pompierilor cel puțin la două fațade.

3.7. Săli de sport, stadioane, clădiri administrative, complexe sportive, spații de cazare sportive, patinuarie și piscine acoperite

Art.353 Accesul publicului în sălile de sport se va admite numai în limita numărului de locuri.

Art.354 Se interzice fumatul și focul deschis, precum și folosirea artificiilor, petardelor sau a oricăror surse de aprindere.

Art.355 Elementele metalice din structura de rezistență vor fi protejate pentru a li se îmbunătăți comportarea la foc; se vor ignifuga materialele combustibile.

Art.356 Schimbarea destinației unor spații din aceste categorii de clădiri se supune avizării și autorizării privind prevenirea și stingerea incendiilor.

Art.357 Instalațiile de iluminat de siguranță, semnalizare și stingere a incendiilor vor fi menținute în permanentă stare de funcționare.

Art.358 Căile de acces și evacuare vor fi în permanență libere și marcate conform standardelor în vigoare; culoarele, scările și porțile situate în zonele spectatorilor trebuie vopsite în galben viu, conform regulamentului UEFA.

Art.359 Înaintea începerii fiecărui meci și după încheierea lui, organizatorii vor efectua control de prevenire a incendiilor și vor lua măsuri urgente pentru înlăturarea neregulilor constatate.

Art.360 La magazii de echipament și vestiare fumatul, focul deschis și orice surse de foc sunt interzise.

Art.361 Sursele de alimentare cu apă vor fi în permanență libere și marcate conform standardelor în vigoare.

Art.362 După terminarea meciului, deșeurile combustibile vor fi colectate, depozitate, evacuate sau distruse în locuri special amenajate și sub o strictă supraveghere.

Art.363 În sălile de competiții sportive nu se admite accesul unui număr mai mare de utilizatori (persoane) decât cel stabilit prin proiect, în funcție de destinația construcțiilor în care acestea sunt amplasate .

Art.364 Se interzice fumatul și utilizarea focului deschis în astfel de încăperi, precum și iluminarea cu flacăra deschisă (lumânări, chibrituri, facle, etc.) în poduri, magazii, alte încăperi, spații și locuri cu risc de incendiu din aceste construcții.

Art.365 În sălile și încăperile în care încălzirea se face cu sobe, alimentarea cu combustibil a acestora se va întrerupe înainte de accesul utilizatorilor în interiorul lor. Pentru acele încăperi care sunt destinate copiilor de vârstă preșcolară, alimentarea sobelor cu combustibili se face numai din exteriorul încăperilor.

Art.366 Foaierile sălilor de competiții sportive, sălilor de spectacole, expozițiilor, holurile și culoarele acestora , precum și cele ale bibliotecilor și cluburilor se dotează cu scrumiere cu picior pentru colectarea resturilor de țigări și chibrituri, care se amplasează la o distanță de minimum 1,5 m față de draperii și perdele.

Art.367 Covoarele, mochetele, preșurile etc. utilizate în aceste încăperi, pe holuri, coridoare, culoare și scări se fixează în pardoseală, pentru a nu împiedica evacuarea utilizatorilor în caz de incendiu.

Art.368 La amplasarea mobilierului în cluburi, săli de competiții sportive, săli de spectacole și expoziții se vor asigura culoare de circulație corespunzător direcționate și se va ține seama de următoarele recomandări :

- se interzice cu desăvârșire introducerea scaunelor suplimentare față de numărul prevăzut în proiect, precum și staționarea persoanelor în picioare pe timpul desfășurării competițiilor sportive, spectacolelor, expunerilor, prezentărilor etc;

- scaunele și băncile se fixează de pardoseala dacă aceste încăperi se încadrează în categoria sălilor aglomerate (cu suprafața care revine utilizatorului mai mică de 1,5 mp/loc), fiind admise maximum 12 scaune mobile în logii, balcoane și maximum 20 în discoteci, cluburi, săli de dans etc;

- dacă încăperile respective sunt din categoria celor cu aglomerări de persoane dar nu săli aglomerate, iar în aceste locuri există mai mult de 20 de scaune, acestea se solidarizează între ele pe pachete, fără a se fixa de pardoseală.

Art.369 Pentru toate categoriile de încăperi și săli prevăzute în prezentul subcapitol, nu se admit denivelări la capetele circulațiilor dintre rândurile de bănci ori scaune.

Art.370 Se interzice amplasarea meselor, scaunelor, băncilor, fișetelor sau a altui mobilier în apropierea ușilor de evacuare sau pe circulațiile, holurile, culoarele care constituie căi de evacuare în caz de incendiu.

Art.371 În sălile dotate cu cabine de proiecție se vor respecta următoarele reguli și măsuri:

a) înainte de începerea proiecției se va verifica starea aparatelor de proiecție, a mecanismelor de derulare, vizorilor de proiecție și control și, după caz, funcționarea obloanelor rezistente la foc de protecție a golurilor cabinei ;

b) pe timpul proiecției filmului operatorul este obligat să stea în permanență lângă aparatul de proiecție;

c) în cabina de proiecție se pot păstra cel mult două bobine de film, restul depozitându-se în camerele de derulare sau în dulapuri metalice închise;

d) eventualele capete de pelicule se colectează în cutii metalice închise care după proiecție vor fi înlăturate;

e) la orice oprire a aparatelor de proiecție acestea trebuie scoase de sub tensiune.

Art.372 Pentru evacuarea utilizatorilor din săli și încăperi în condiții de siguranță se vor lua următoarele măsuri:

a) conducerile obiectivelor respective vor întocmi planuri de evacuare a utilizatorilor pe tot timpul desfășurării activităților în aceste săli, ușile interioare și exterioare de pe traseul de evacuare vor fi descuiate, ele trebuind să se deschidă spre exterior prin simpla apăsare a dispozitivului de deschidere;

b) se va controla și asigura în permanență buna funcționare a instalațiilor pentru iluminatul de siguranță înlăturându-se operativ improvizațiile și neregulile constatate;

c) traseele spre căile de evacuare se marchează corespunzător, potrivit prevederilor STAS 297/2 și SR ISO 6309;

d) stabilirea persoanelor care să organizeze și să supravegheze operațiunile de evacuare a utilizatorilor (persoane și bunuri materiale) în caz de incendiu;

e) în caz de incendiu evacuarea utilizatorilor se asigură obligatoriu pe toate căile prevăzute în planul de evacuare al sălii;

f) pentru sălile de competiții sportive, spectacol, cluburi sportive, expoziții prevăzute cu inscripții luminoase "IEȘIRE" poziționate deasupra ușilor de evacuare se va asigura păstrarea acestora în locurile precizate prin proiect și iluminarea corespunzătoare;

g) periodic se vor efectua exerciții de evacuare potrivit planului stabilit ;

Art.373 Pentru sălile care se încadrează în categoria săli aglomerate, cu scene amenajate se vor respecta în exploatare și măsurile specifice acestora, astfel:

a) instalația electrică se utilizează conform programului stabilit de către conducerea unității împreună cu tehnicianul de specialitate. Programul trebuie să cuprindă în mod obligatoriu circuitele care să acționeze înainte de începerea spectacolului, între acte, în timpul spectacolului și după terminarea lui, evitându-se suprasolicitarea instalației.

b) nu se admit nici un fel de improvizații la instalațiile electrice, iar acționarea acestora, precum și a aparatului electric și electronic se face numai de către electricienii de serviciu anume angajați;

c) reflectoarele se amplasează față de elementele combustibile din sală, la distanțe indicate de tehnicieni (în raport cu puterea radiației calorice, recomandându-se întreruperi periodice pentru răcire), iar conectările cablurilor pentru aparatele aferente filmărilor directe din sală se face numai în exteriorul acesteia;

d) la terminarea spectacolelor și repetițiilor, instalația electrică a sălii se scoate de sub tensiune cu excepția circuitelor care alimentează iluminatul strict necesar și pe cel de siguranță;

e) toate corpurile de iluminat din scenă vor avea plase metalice de protecție, iar după terminarea programului cele mobile vor fi scoase din scenă;

f) corpurile de iluminat din scenă și fose se amplasează la distanța de minim 1 m față de materialele combustibile (perdele, draperii, cortina, decoruri, recuzita etc), iar dacă în mod justificat aceste materiale sunt la distanțe mai mici, se protejează cu materiale incombustibile pe o porțiune care să depășească cu minim 0,5 m suprafața corpului de iluminat;

g) pe tot timpul spectacolelor și al repetițiilor se va asigura supravegherea permanentă a orgii de lumini, de către personal numit în acest scop;

h) în scenă se introduc numai decorurile și recuzita necesară pentru repetiția din ziua respectivă;

i) între decoruri ori pereții de pe scenă se va asigura distanțe de minim 1 m față de reflectoare, corpuri de iluminat, tablouri, doze etc;

j) fumatul în scenă se admite numai atunci când textul și acțiunea spectacolului o cer, asigurându-se în această situație scrumiere amplasate corespunzător atât în scenă cât și la intrările și ieșirile din scenă (minim 1,5 m față de draperii, cortine, materiale combustibile);

k) când subiectul spectacolului reclamă focuri, lumânări sau explozii pe scenă, acestea se vor simula pe cât posibil prin efecte luminoase, electrice, sonore, utilizându-se numai în condiții deosebite cloratul de potasiu și folosirea focului deschis. Dacă totuși acest lucru este absolut necesar se vor lua măsuri de siguranță pentru înlăturarea oricăror posibilități de izbucnire a incendiului;

l) se interzice introducerea în scena sub orice formă a lichidelor inflamabile;

m) materialele combustibile ale scenei vor fi ignifugate conform reglementarilor în vigoare;

n) toate trecerile, culoarele, intrările și ieșirile buzunarelor laterale ale scenei, în care se țin decorurile pentru spectacolele următoare, trebuie menținute libere;

o) după terminarea spectacolelor toate decorurile, materialele, recuzita și costumele se depozitează în magaziiile pentru astfel de destinații, nepermițându-se depozitarea lor sub scena, în fose, pe platforme, coridoare;

p) în cabinetele de coafură, perucherie, masaj și în cabinetele artiștilor se pot folosi lichide inflamabile (eter, uleiuri, vaseline, grime) numai în cantitățile strict necesare, dacă se păstrează în vase de sticlă bine închise și așezate în sertare și dulapuri;

r) se interzice folosirea focului deschis și a fumatului pe timpul efectuării operațiilor de grimaj în cabinetele artiștilor (dacă în compoziția acestora intră substanțe inflamabile);

s) toate deșeurile de vată și hârtie îmbibate cu grime, uleiuri, eteruri se colectează în cutii speciale prevăzute cu capac și se evacuează zilnic, după terminarea programului.

Art.374 În depozitele de costume se vor respecta următoarele măsuri:

a. Este interzisă folosirea aparatelor electrice de încălzit, a mașinilor de călcat, reșourilor, radiatoarelor etc, precum și fumatul și utilizarea focului deschis;

b. Curățirea obiectelor de garderobă prin utilizarea lichidelor inflamabile se face numai în afara depozitelor, în locuri ferite de surse de căldură, scânteii etc;

Art.375 La magazinele și depozitul pentru recuzită se asigură următoarele:

a. Decorurile și recuzita se păstrează pe grupe, asigurându-se accese, circulații și căi de evacuare libere care să permită intervenția operativă în caz de incendiu;

b. Depozitarea decorurilor se face astfel încât să se păstreze o distanță de cel puțin 0,30 m față de tablourile și dozele electrice și minim 0,50 m față de corpurile de iluminat;

c. Corpurile de iluminat se prevăd cu globuri de protecție și grătare împotriva loviturilor;

d. Se interzice utilizarea instalațiilor electrice improvizate ori folosirea lămpilor portative. Se pot folosi lanterne cu baterii (acumulatori).

Art.376 La terminarea programului de lucru toate spațiile, încăperile și locurile din clădiri în care a avut acces publicul se controlează de către personalul cu atribuțiuni în acest domeniu, pentru depistarea și înlăturarea eventualelor surse de aprindere sau focare de ardere. Cu acest prilej se vor scoate de sub tensiune instalațiile și echipamentele electrice a căror funcționare nu este necesară pe timpul întreruperii activității.

Art.377 Este strict interzisă executarea lucrărilor cu foc deschis pe timpul desfășurării activităților cu public.

Art.378 Echipele de intervenție în caz de incendiu se instruiesc privind cunoașterea și punerea operativă în aplicare a măsurilor de evacuare, salvare și stingere cuprinse în planurile de intervenție.

3.7.1. Clădiri administrative și complexe sportive

Art.379 Pe timpul exploatării încăperilor, compartimentelor și spațiilor aferente clădirilor administrative și complexe sportive trebuie luate măsuri de reducere la minim posibil a riscului de incendiu prin limitarea la strictul necesar a cantităților de materiale combustibile și a eventualelor surse cu potențial de aprindere a acestora.

Art.380 Nu se admite depozitarea pe culoare, coridoare, case de scări și alte trasee de evacuare ale clădirii, a materialelor care să împiedice evacuarea utilizatorilor în caz de incendiu. Se interzice amenajarea de boxe sau depozitarea de materiale în casele de scări și sub rampele scărilor.

Art.381 În clădirile administrative precum și în clădirile complexelor sportive pot fi păstrate pentru curățenie, igienizare, deparazitare, dezinfecție, în bidoane ermetice închise și locuri special amenajate, lichide inflamabile în cantitate totală de maxim 25 l.

Art.382 Curățirea pardoselii (parchet, dușumele, mochete etc.) cu benzină, neofalină sau alte produse inflamabile este interzisă. Aceasta operațiune de curățire se poate face cu materiale special destinate, numai la lumina zilei, cu respectarea instrucțiunilor precizate de producător, a prevederilor generale din prezentele norme și a următoarelor reguli și măsuri:

a) Interzicerea fumatului și a oricăror lucrări cu foc deschis pe toată perioada desfășurării activității;

b) Scoaterea de sub tensiune a tuturor aparatelor electrice și întreruperea iluminatului electric, precum și a utilizării gazelor naturale ori lichefiate;

c) Asigurarea ventilației necesare;

d) Utilizarea unor ustensile și materiale (vase, cârpe, perii etc.) care nu produc electricitate statică, fiind interzise cele din mase plastice și fire sintetice;

e) Introducerea în încăperi numai a cantităților de lichide inflamabile strict necesare;

f) Montarea de indicatoare avertizoare la intrarea în încăperile respective;

g) Verificarea încăperilor vecine pentru a nu exista surse de foc deschis și avertizarea personalului din acestea despre operațiunile ce se execută;

h) Verificarea evacuării vaporilor inflamabili din încăperi.

Art.383 Materialele, substanțele și ustensilele folosite pentru operațiunile de curățenie vor fi evacuate la terminarea lucrului din încăperi, urmând ca cele ce nu mai sunt necesare să fie distruse prin ardere în locuri special amenajate și fără pericol de incendiu, iar celelalte se vor curăța de lichide combustibile și depozita în locurile destinate.

Art.384 Se interzice folosirea aparatelor electrocasnice (radiatoare, reșouri, fiare de călcat etc) în birouri, spații de depozitare, ateliere, laboratoare, arhive și alte încăperi din aceste clădiri.

Art.385 Se interzice fumatul și utilizarea focului deschis pentru executarea unor lucrări în poduri, magazii și depozite de materiale combustibile, precum și în oricare alte încăperi cu risc mijlociu, mare și foarte mare de incendiu (pericol de explozie). În caz de strictă necesitate, lucrările cu foc deschis se execută pe baza permisului de lucru cu foc și numai după luarea măsurilor de prevenire și stingere a incendiilor specifice acestor lucrări.

Art.386 Locurile și zonele în care este permis fumatul se stabilesc și se aprobă de către conducerea obiectivelor respective, acestea marcându-se și amenajându-se corespunzător. Se interzice aruncarea la întâmplare a resturilor de țigări, chibrituri sau golirea scrumierelor în coșuri pentru colectat deșeuri de hârtie.

Art.387 Căile de acces și evacuare în/din clădirile administrative și complexele sportive se mențin permanent în stare liberă pentru a putea fi utilizate în caz de incendiu.

3.7.4.Stadioane

Art.420 La stadioanele prevăzute cu tribune pentru public, înaintea fiecărei manifestări (activitate sportivă, concert pop-rock, etc.) se vor lua următoarele măsuri:

a. verificarea ușilor și porților de evacuare, inclusiv a mecanismelor și dispozitivelor de închidere a acestora, pentru a se asigura ca acestea pot fi deschise imediat în caz de necesitate;

b. testarea tuturor instalațiilor și sistemelor de detectare, semnalizare și anunțare a incendiilor, pentru iluminat de siguranță și a celorlalte sisteme de comunicare ce se adresează publicului;

c. colectarea și evacuarea tuturor deșeurilor combustibile și depozitarea acestora în locuri special amenajate, în afara zonelor de acces al publicului;

d. menținerea liberă și ușor accesibilă a căilor de evacuare, astfel încât acestea să poată fi utilizate în condiții de siguranță;

e. verificarea existenței indicatoarelor de direcționare a publicului în caz de necesitate și a iluminării corespunzătoare a acestora (în cazul activităților desfășurate în "nocturnă");

f. asigurarea unui număr suficient de persoane cu atribuții de îndrumare a publicului și de intervenție în caz de incendiu;

g. verificarea existenței și funcționării mijloacelor tehnice de stingere a incendiilor din dotarea stadionului;

h. verificarea, acolo unde este cazul, a tuturor spațiilor amenajate sub tribunele stadionului și eliminarea tuturor surselor potențiale de incendiu.

Art.421 După fiecare manifestare, se vor lua următoarele măsuri:

a. inspectarea întregului stadion pentru depistarea oricărei situații necorespunzătoare apărute, asigurându-se înlăturarea imediată a acesteia;

b. colectarea și evacuarea din incinta stadionului a tuturor deșeurilor combustibile.

Art.422 Pe timpul pauzelor competiționale, se vor asigura:

a. verificarea modului de pregătire a personalului cu atribuții de îndrumare a publicului în caz de necesitate și de asigurare a primei intervenții pentru stingerea incendiilor;

b. executarea de exerciții și aplicații pentru însușirea procedurilor de acțiune în caz de urgență.

Art.423 Anual, înaintea începerii sezonului competițional, se vor lua următoarele măsuri:

a. inspectarea detaliată a stadionului, inclusiv a elementelor de separare dintre sectoarele rezervate publicului (garduri, bariere, parapete, etc.);

b. verificarea funcționării tuturor mijloacelor tehnice destinate prevenirii și stingerii incendiilor

c. verificarea instalațiilor utilitare ale stadionului (încălzire, electrice - inclusiv a instalației de "nocturnă", gaze combustibile, telecomunicații, etc.);

d. asigurarea marcării corespunzătoare a căilor de acces și evacuare.

Art.424 Se interzice permiterea accesului spectatorilor peste capacitatea maxima a stadionului.

Art.425 Pe lângă regulile și măsurile de p.s.i. precizate în acest capitol, se vor respecta și instrucțiunile și precizările impuse de organele și organismele sportive internaționale (FIFA, UEFA, s.a.) privind organizarea și desfășurarea competițiilor sportive.

3.8. Școli, grădinițe, creșe

Art.426 Se va asigura o bună întreținere a căilor de acces și evacuare (culoare, case de scări, uși etc.) interzicându-se blocarea sau reducerea lățimii acestora.

Art.427 Periodic, se vor efectua exerciții de evacuare cu elevii din școli și cu copiii din grădinițe, în vederea prevenirii panicii, a reducerii timpului de evacuare etc..

Art.428 Se interzice exploatarea cu defecțiuni sau improvizații a instalațiilor electrice și de încălzire, precum și intervenția unor persoane neautorizate la aceste instalații. Personalul de serviciu al școlii va fi instruit pentru aprinderea, supravegherea și stingerea focului în sobe.

Art.429 În încăperile laboratoarelor se vor asigura condiții corespunzătoare de păstrare și utilizare a lichidelor inflamabile sau a altor substanțe periculoase. Lucrările de laborator se vor efectua numai după efectuarea instructajului în domeniul situațiilor de urgență și sub stricta supraveghere a profesorului de specialitate.

Art.430 Se va urmări respectarea normelor și regulilor de depozitare a bunurilor materiale interzicându-se păstrarea materialelor combustibile sub casele de scări, în podurile clădirilor etc..

Art.431 Lucrările cu foc deschis se vor executa cu respectarea strictă a normelor, numai în afara orelor de program cu elevii.

Art.432 La creșe și grădinițe se vor stabili din timp măsuri speciale de evacuare a copiilor în caz de pericol (pregătirea unor mijloace adecvate de evacuare, instruirea personalului, amenajarea căilor de evacuare etc.).

3.9. Târguri, oboare și piețe

Art.433 Administratorii unor astfel de locuri publice vor lua măsuri pentru:

a. delimitarea locurilor destinate diverselor activități ce se desfășoară în perimetrul târgului (comercializare animale, cereale, bunuri de consum, scânduri și materiale de construcții);

b. interzicerea focului deschis pe timpul desfășurării activității în târguri și piețe;

c. depozitarea jarului de la grătarele de preparare a gustărilor calde în alte locuri decât cele special amenajate;

d. menținerea liberă a căilor de acces și evacuare în caz de incendiu;

e. furajele necesare pentru hrana animalelor aduse în târg vor fi aprovizionate numai în cantitățile necesare consumului pe durata târgului;

f. amenajarea și dotarea postului de incendiu cu mijloace și materialele de primă intervenție;

g. stabilirea de către factorii de conducere ai târgului a modului de anunțare a incendiilor la serviciile de urgență (pompieri).

Art.434 Reglementarea accesului autovehiculelor, astfel:

a. în târgurile pentru autoturisme parcarele acestora se face astfel încât să se asigure gabarite corespunzătoare pentru evacuarea rapidă în caz de incendiu, precum și intervenția pentru stingere;

b. în târgurile pentru autoturisme se interzice comercializarea sau distribuirea de combustibil;

c. târgurile pentru comercializarea autovehiculelor se vor amplasa la distanțe de siguranță față de vecinătăți;

d. se interzice introducerea în târguri a autovehiculelor care prezintă scurgeri de combustibil;

e. autovehiculele și autoturismele vor fi parcate în târguri grupate, în raport de tipul, de destinație a lor.

3.10. Lăcașuri de cult

Art.435 Ușile de acces - evacuare trebuie să aibă deschiderea spre exterior și să fie dimensionate corect.

Art.436 Se interzice reducerea gabaritelor traseelor de circulație în zona de acces a bisericilor prin amenajarea unor puncte de vânzare a obiectelor cu specific bisericesc ori de alt tip.

Art.437 La muzeele și expozițiile de carte veche sau manuscrise, instalațiile de detectare și semnalizare a incendiilor trebuie să fie menținute în stare de funcționare.

Art.438 Clădirile principale de importanță arhitecturală ori de patrimoniu vor fi prevăzute cu sisteme adecvate de semnalizare și stingere a incendiilor.

Art.439 Elementele constructive combustibile din structura podurilor, acoperișurilor, șarpantelor și catapetesmelor trebuie să fie protejate cu substanțe ignifuge.

Art.440 Este interzisă exploatarea instalațiilor electrice cu defecțiuni sau improvizații.

Art.441 Se interzice utilizarea mijloacelor de încălzire fără acumulare de căldură, neomologate sau improvizate, neîntreținerea coșurilor de fum și a instalațiilor de protecție împotriva descărcărilor electrice atmosferice.

Art.442 Se va asigura protejarea termică a coșurilor de fum față de elementele de construcții combustibile.

Art.443 În perioada sărbătorilor creștinești, când bisericile cunosc un număr sporit de credincioși care le frecventează, se vor lua măsuri pentru:

a. aducerea la cunoștința enoriașilor a măsurilor de protecție antiincendiu specifice, îndeosebi privind utilizarea focului deschis;

b. limitarea accesului credincioșilor în incinta bisericilor peste capacitatea bisericii, în scopul evitării producerii unor accidente;

c. supravegherea permanentă de către o persoană special desemnată a sobelor sau altor mijloace de încălzit, pe toată durata funcționării lor;

d. stingerea focurilor cu scoaterea de sub tensiune a aparatelor electrice de încălzit, înainte de părăsirea și încuierea bisericii;

e. amenajarea unor locuri pentru depunerea lumânărilor aprinse, la distanța de siguranță față de elementele combustibile din interiorul bisericii, de preferință în tăvi metalice umplute cu nisip;

f. stingerea lumânărilor la terminarea activităților și evacuarea resturilor în locuri sigure, în afara bisericii.

Art.444 Este interzisă depozitarea materialelor inflamabile ori combustibile în poduri sau mansarde ale clădirilor aparținătoare lăcașelor de cult.

Art.445 La terminarea activităților se vor verifica toate încăperile și întreaga clădire va fi deconectată de la rețeaua electrică.

Art.446 Clădirile de cult, vor avea asigurate cel puțin două căi de evacuare a persoanelor, distincte și independente. Excepție fac cele cu capacitatea maximă simultană de 30 persoane.

Art.447 Clădirile de cult cu subsol, vor avea asigurat accesul separat al subsolului și în cazul în care acesta cuprinde spații funcționale necesare cultului, se pot realiza și circulații interioare între subsol și parter, cu condiția ca acestea să fie prevăzute cu uși rezistente la foc minimum 45 de minute și echipate cu dispozitive de autoînchidere sau închidere automată în caz de incendiu.

Art.448 Amplasarea clădirilor de cult, de regulă, se realizează independent la distanță față de clădiri învecinate; În cadrul ansamblurilor mănăstirești, clădirile de cult pot fi comasate sau grupate cu alte construcții ale mănăstirii, în cadrul compartimentelor de incendiu normate.

Art.449 Utilizarea focului deschis (lumânări, candelă, etc.) în clădirile de cult este admisă numai în condițiile asigurării măsurilor specifice de prevenire a incendiilor și, după caz, numai în locurile stabilite și amenajate corespunzător.

Art.450 Clădirile de cult cu capacitatea de 30 de persoane și mai mult, vor avea ușile de evacuare cu deschiderea în exterior.

Art.451 Clădirile de cult prevăzute cu locuri fixe (scaune, bănci, strane), vor avea acest mobilier fixat de pardoseală ori pereți, sau solidarizat pe pachete de scaune (bănci), conform prevederilor art. 4.1.45. din Normativul P.118/1999.

Art.452 Instalațiile utilitare aferente clădirilor de cult (sanitare, electrice, încălzire, ventilare, etc.), se proiectează și realizează conform prevederilor reglementărilor tehnice specifice acestora.

Art.453 Clădirile de cult vor avea asigurat accesul autospecialelor de în caz de incendiu, cel puțin la o fațadă.

3.11. Săli aglomerate

Art. 454. Este obligatoriu să se asigure cel puțin două uși de evacuare, distincte și judicios distribuite pentru :

- fiecare nivel a sălii aglomerate, precum și pentru nivelul de loji și balcoane cu mai mult de 100 persoane;
- foaiere, bufete, garderobe și alte încăperi de servire a publicului, cu aria de peste 100 mp.

Art. 455. Pentru asigurarea evacuării rapide și fără accidente a publicului, în sălile aglomerate, scaunele, băncile și în general mobilierul, se fixează de pardoseală, astfel încât să nu fie răsturnate în caz de panică. Fac excepție lojile, în care se admit maxim 12 scaune mobile, precum și expozițiile și saloanele de dans, în care se recomandă solidarizarea lor pe pachete (fără fixare pe pardoseală).

Art. 456. La sălile de întruniri cu o capacitate de maxim 200 locuri, scaunele sau băncile pot fi nefixate de pardoseală, cu condiția solidarizării între ele pe pachete de minimum 3 rânduri.

Art. 457. Amplasarea mobilierului în sălile aglomerate se face astfel încât să se realizeze culoare de trecere cu lățimi corespunzătoare, care să asigure accesul publicului la ieșirea din sală.

Art. 458. Spațiul liber de trecere dintre rânduri și scaune, trebuie să fie de minimum 0,45 m.

Art. 459. La amplasarea mobilierului în săli cu locuri la mese, trebuie să se asigure culoare de evacuare în caz de incendiu, ținând seama și de următoarele recomandări :

- mesele de maxim 8 locuri, se amplasează cu cel puțin o parte a lor, lângă un culoar;
- mesele dreptunghiulare, amplasate cu latura lungă perpendiculară pe culoarele de evacuare, vor avea pe fiecare latură cel mult 8 locuri, dacă au acces la un singur culoar, sau 16 locuri dacă au acces la două culoare de evacuare, la capetele acestor mese, nu se prevăd scaune în culoarele de evacuare;
- dacă numărul de locuri pe o latură este mai mare de trei (între culoarul de evacuare și perete) sau de șase) între două culoare) se prevăd treceri de acces la culoarele de evacuare, având o lățime liberă de cel puțin 0,45 m.
- la determinarea lățimilor libere de trecere, se iau în vedere și dimensiunile scaunelor, retrase la o distanță de 0,15 m de marginea mesei.

Art. 460. Utilizarea draperiilor, perdelelor, cortinelor, etc., care pot întrerupe căile de evacuare ale sălilor aglomerate, chiar atunci când sunt incombustibile, este interzisă. Pe căile de evacuare ale sălilor aglomerate nu se admit uși false sau placări cu oglinzi.

Art. 461. Ușile de pe traseul evacuării publicului din sălile aglomerate trebuie să se deschidă în sensul evacuării la simpla apăsare a sistemelor de închidere și să nu aibă proeminențe care ar putea îngreuna trecerea persoanelor. La ușile exterioare sau care separă alte funcțiuni din clădiri, se permit sisteme de zăvorâre fără încuiere, ușor de acționat în condițiile aglomerării persoanelor în fața lor.

Art. 462. În fața ușilor din clădiri sau săli aglomerate trebuie asigurat un spațiu liber pentru persoanele ce se evacuează.

Art. 463. Scările exterioare folosite pentru evacuarea sălilor aglomerate trebuie să aibă o înclinare de maxim 1:2, iar rampele și podețele se recomandă de minimum 1,60 m lățime și să fie acoperite.

Art. 464. Planurile înclinate acoperite, sunt admise ca ieșiri de evacuare, dacă îndeplinesc condițiile specifice acestora.

Art. 465. Curțile interioare și spațiile dintre clădiri cu săli aglomerate pot fi luate în considerare pentru evacuarea persoanelor în caz de incendiu, dacă au lățimea suficientă pentru trecerea fluxului rezultat din calcul, dar nu mai puțin de 10 m.

Art. 466. În sălile aglomerate nu se admite accesul unui număr mai mare de persoane decât capacitatea stabilită și declarată. Se interzice accesul publicului în săli aglomerate cu materiale și substanțe inflamabile sau cu alte mijloace care pot produce incendii sau explozii.

Art. 467. Foaierele vor fi dotate cu scrumiere, amplasate la minimum 1,5 m distanță față de draperii și perdele.

Art. 468. În sălile în care încălzirea se face cu sobe, alimentarea acestora se va întrerupe înainte de accesul persoanelor în sală.

Art. 469. Pentru asigurarea evacuării persoanelor din sală, se vor respecta următoarele reguli :

- se va întocmi un plan de evacuare al sălii;
- în timpul desfășurării activității, ușile de pe toate traseele de evacuare vor fi deschise, ele trebuind să se deschidă ușor;
- se va controla și asigura buna funcționare în permanență a iluminatului de siguranță;
- se vor numi persoane care să asigure organizarea și supravegherea persoanelor care se evacuează, precum și a obiectelor.

3.12. Circuri mobile

Art. 470. Începerea activității acestor circuri, se va face numai după obținerea avizelor și autorizațiilor prevăzute de lege.

Art. 471. Înainte de amplasarea circuitului, terenul se va curăța de vegetație uscată pe o suprafață care trebuie să depășească cu cel puțin 10 m perimetrul amenajării.

Art. 472. Amplasarea vagoanelor de circ și a menajeriilor, se va face astfel încât să nu împiedice evacuarea persoanelor și accesul autospecialelor de stins incendii.

Art. 473. Elementele de construcție combustibile (lemn, materiale textile), vor fi ignifugate.

Art. 474. Se va crea posibilitatea deschiderii pe 3 laturi a perimetrului circuitului.

Art. 475. Instalațiile electrice de iluminat și forță, vor fi executate și exploatate în conformitate cu prevederile normativelor în vigoare.

Art. 476. În interiorul circuitului este interzis fumatul, precum și accesul publicului cu produse și substanțe inflamabile sau cu alte mijloace care pot produce incendii sau explozii.

Art. 477. După terminarea repetițiilor și spectacolelor, se va executa o verificare amănunțită a întregii amenajări, pentru depistarea și înlăturarea oricărei surse potențiale de incendiu.

3.13. Locuințe multifamiliale

Art. 478. În casele de scări nu vor fi amenajate spații de lucru, depozite ori cu alte destinații (în afară de circulație).

Art. 479. Se interzice depozitarea în casele de scări, precum și pe căile de acces și evacuare, a unor materiale de orice natură care duc la reducerea gabaritului acestora.

Art. 480. Se interzice depozitarea materialelor sau lichidelor combustibile în podurile clădirilor.

Art. 481. Nu se admite amenajarea de boxe din lemn în podurile imobilelor sau executarea unor compartimentări din elemente combustibile.

Art. 482. În subsolul sau demisolul clădirilor de locuit, se pot amenaja boxe gospodărești, cu condiția utilizării acestora numai pentru depozitarea materialelor și substanțelor fără risc mare de incendiu și cu asigurarea condițiilor de protecție corespunzătoare.

Art. 483. Se interzice blocarea hidranților de incendiu stradali, precum și a platformelor de acces și amplasare a autospecialelor de intervenție.

Art. 484. Lucrările de verificare, întreținere și reparații la instalațiile electrice, se vor efectua numai de către personal autorizat.

Art. 485. Se interzice exploatarea sistemelor de încălzit improvizate sau cu defecțiuni, supraalimentate cu combustibil sau nesupravegheate, precum și aprinderea focului utilizându-se lichide inflamabile.

Art. 486. Verificarea, repararea ori izolarea termică și curățarea periodică a coșurilor de evacuare a fumului, sunt obligatorii de 2 ori pe an.

Art. 487. Se interzice depozitarea în apartamente a lichidelor combustibile. Se admite păstrarea a maximum 25 l lichide combustibile, care se vor depozita în ambalaje metalice special destinate, închise ermetic, în locuri protejate, la distanță de siguranță față de sursele de căldură, ori protejate astfel încât să nu fie posibilă aprinderea lor.

Art. 488. Pentru consumatorii casnici este permisă utilizarea a maximum 2 butelii STAS într-o încăpere.

Art. 489. Buteliile se amplasează la distanțe de minimum 1 m față de aparatul de gătit pe care-l alimentează și de alte surse de căldură.

3.14. Activități în aer liber care presupune prezența unui număr mare de persoane

Manifestații publice și spectacole în aer liber.

Art. 490. Amenajările în aer liber se dispun față de vecinătăți la distanțele de siguranță prevăzute de reglementările tehnice în vigoare. Amenajările în aer liber vor asigura spații pentru public la o distanță de minimum 3 m față de scenă și de minimum 6 m față de spațiile de circulație funcționale și de evacuare a publicului.

Art. 491. Amenajările în aer liber vor avea asigurate căi de evacuare a utilizatorilor, corespunzător dimensionate prin care aceștia să ajungă la nivelul terenului înconjurător sau al circulației carosabile adiacente.

Art. 492. Distanța maximă de parcurs, de la cel mai îndepărtat loc până la un acces la nivelul terenului sau o circulație carosabilă, va fi de maximum 50 m.

Art. 493. Distanța liberă de circulație între rândurile de scaune, va fi de minimum 0,35 m.

Art. 494. Scaunele prevăzute la amenajările în aer liber se solidarizează pe rânduri și apoi de platforma amenajată.

Art. 495. Amenajările în aer liber se dotează cu mijloace de primă intervenție, asigurându-se un post exterior de incendiu la maximum 1000 mp. Și câte un stingător portabil (6 kg) la fiecare 250 mp.

Art. 496. Realizarea spectacolelor (jocurilor) de artificii, este admisă numai cu respectarea normelor și măsurilor specifice de prevenire și stingere a incendiilor și cu avizul autorităților abilitate prin lege.

3.15. Parcaje publice deschise în interiorul localității

Art. 497. Pentru reducerea riscului de incendiu, în interiorul parcajelor publice se interzice:

- completarea sau scoaterea de carburant din rezervoarele autoturismelor ori transvânzarea lichidelor combustibile;
- fumatul și utilizarea focului deschis, sub orice formă;
- repararea sau întreținerea autoturismelor, indiferent de natura defecțiunilor, cu excepția necesității de înlocuire a roților;
- staționarea autoturismelor în afara spațiilor destinate, amenajate și marcate în acest scop;
- utilizarea în alte scopuri a spațiilor de parcare;
- accesul autoturismelor și a remorcilor acestora în care se află substanțe periculoase (inflamabile, explozive, corozive, radioactive), în afara carburanților și lubrefianților autoturismului;
- staționarea (parcarea) unui număr mai mare de autoturisme decât capacitatea maximă a parcării și blocarea căilor de rulare.

3.16. Gospodării cetățenești

Art. 498. Respectarea regulilor și măsurilor de prevenire a incendiilor la grajduri, magazine și alte dependințe:

10. este interzis a intra în grajduri, fânare, magazine și celelalte dependințe cu lumânări, chibrituri aprinse sau lămpi de iluminat cu petrol;

11. în cazul iluminatului electric nu este permisă folosirea instalațiilor improvizate sau cu defecțiuni, care pot da naștere la scurtcircuite sau flame. Instalațiile electrice trebuie executate de către personal autorizat, cu respectarea întocmai a normativului I7 și a celorlalte norme și instrucțiuni elaborate în acest sens;

12. ușile grajdurilor vor fi construite fără praguri și se vor deschide în afară. Nu este permisă blocarea ușilor cu diferite obiecte sau materiale;

13. în grajduri, magazine, fânare este interzis cu desăvârșire fumatul;

14. este interzisă folosirea afumătorilor improvizate care prezintă pericol de incendiu (în magazine, sub șoproane sau în apropierea acestora);

15. încălzirea grajdurilor trebuie făcută numai cu sobe fixe, construite din cărămidă. Iar aprinderea focului trebuie să se facă din exterior;

16. nu este permisă depozitarea în magazine sau alte dependințe a oricărui fel de carburant-petrol, benzină, etc. în cantitate mai mare de 25 de litri. Această cantitate trebuie păstrată în bidoane bine închise și la locuri ferite;

Art. 499. Respectarea regulilor și măsurilor de prevenire la depozitarea furajelor și a altor materiale combustibile:

- furajele, paietele și alte materiale combustibile vor fi depozitate după posibilități, cât mai departe de casă, bucătării de vară, cuptoare, magazine, etc.;
- este interzis fumatul și folosirea focului deschis sau a se întrebuința diverse mijloace de iluminat cu flacără liberă pe lângă furaje și alte materiale combustibile;
- focurile deschise făcute pentru diverse scopuri în curți, trebuie să fie în permanență supravegheate. Pe timp de vânt este interzis aprinderea focului în curți, pe străzi sau grădini;
- în apropierea locului de depozitare a furajelor, paietelor, etc. fumatul este interzis;

Art.500. Respectarea regulilor și măsurilor de prevenire a incendiilor la amenajarea și folosirea bucătăriilor de vară:

- este interzis a se instala cuptoare, mașini de gătit sau a se folosi bucătării improvizate lângă casele de locuit, în apropierea grajdurilor și magaziiilor, a locurilor de depozitare și a altor materiale combustibile;
- este interzis a se scoate burlanele de metal pe fereastră sau pe sub streșină fără să fie izolate părțile combustibile ale construcției. În cazul acoperișurilor cu învelitoare din material combustibil nu este permisă scoaterea burlanelor pe sub streșină. În acest caz construcția trebuie să aibă coș de zidărie, la care să se racordeze burlanele metalice. Burlanele metalice se izolează pe o distanță de 40 cm., atât la intrare cât și la ieșire din peretele combustibil, îmbrăcându-se la exterior cu un strat gros de 5 cm. Din vată de sticlă sau azbest tencuit. Între fațada lor exterioară și elementele combustibile ale peretelui se lasă o distanță de cel puțin 25 cm., care se va umple cu zidărie din cărămidă, distanța dintre burlanele metalice să nu fie mai mică de 70 cm. față de pereții din scândură sau paiantă – când aceștia sunt izolați cu tencuială, ori la o distanță mai mică de 1 m., în cazul în care pereții combustibili nu sunt astfel izolați. În exterior, burlanele metalice trebuie să depășească streșina acoperișului incombustibil cu cel puțin 50 cm., luându-se măsuri de ancorarea lor pentru a li se asigura stabilitatea.
- cenușa nu trebuie aruncată la întâmplare, pe lângă furaje, magazine, grajduri sau alte materiale combustibile. Cenușa se va depozita într-o groapă special amenajată după ce mai întâi a fost bine stinsă cu apă.

Art. 501. *Respectarea regulilor și măsurilor de prevenire a incendiilor la instalarea și folosirea sobelor:*

a. sobele de metal să nu fie situate la o distanță mai mică de 1 m. față de pereții combustibili sau ale materiale ce se pot aprinde ușor. Când pereții combustibili sunt izolați, distanța poate fi de 70 cm., izolarea se face prin captușirea peretelui cu cărămizi așezate pe muchie, pe o suprafață care să nu depășească cu 50 cm. dimensiunile sobei, vertical și orizontal;

b. este interzis ca sobele de metal să fie așezate direct pe dușumea de scânduri. Dacă înălțimea picioarelor sobelor depășește 25 cm., ele vor fi așezate pe un postament de cărămidă în grosime de 7 cm. Dacă picioarele sobelor au înălțimea sub 25 cm., postamentul va avea grosimea de 25 cm., postamentul trebuie să depășească perimetrul sobei cu 25 cm., iar în fața ușii cu 50 cm.

c. nu este permisă folosirea sobelor cu ușițele defecte;

d. este interzis a se aprinde focul în sobă cu benzină sau alte lichide inflamabile, în asemenea condiții încât să prezinte pericol de incendiu, ori să se ardă în sobe lemne lungi, netăiate, care pe timpul arderii nu intră în întregime în sobă;

e. sobele de cărămidă vor avea pe dușumeaua din fața ușitelor, o tablă metalică cu dimensiunile de 70 x 50 cm.;

f. nu este permis să se pună la uscat, la mai puțin de 1 m depărtare de sobele metalice, haine, rufe sau alte obiecte casnice care se pot aprinde ușor. De asemenea, astfel de obiecte să nu se pună pe sobele de zid sau în imediata lor apropiere;

- g. focul în sobe nu trebuie lăsat sub supravegherea sau în grija copiilor;
- h. se va urmări ca sobele de metal sau de cărămidă să nu se încălzească peste măsură, deoarece pot aprinde ușor obiectele din jur.

Art. 502. Respectarea regulilor și măsurilor de prevenire a incendiilor la instalarea și folosirea coșurilor burlanelor:

a) coșurile de zid vor fi izolate față de elementele combustibile ale planșeelor și acoperișurilor astfel:

a) la trecerea prin planșeu, prin îngroșarea zidăriei de cărămidă a coșurilor de 25 cm. În spațiul dintre coș și planșeu se introduce un strat de azbest sau două straturi de păslă îmbinate cu argilă;

b) la trecerea prin acoperiș, prin lăsarea unei distanțe de cel puțin de 10 cm între fața exterioară a zidăriei coșului și elementele acoperișului, iar golul produs se închide cu un șorț de tablă ;

- nu este permis ca în coșuri să fie zidite elemente combustibile ale acoperișului, planșeului, etc.;
- coșurile se prelungesc deasupra acoperișului cu 0,5-0,8 m;
- coșurile de zid vor fi permanent întreținute fără crăpături și curățate. Este interzis a se folosi coșurile de zid netencuite;
- se interzice montarea în încăperi a burlanelor cu o lungime mai mare de 10 m, sau mai mult de trei coturi.

Art. 503. Respectarea regulilor și măsurilor de prevenire a incendiilor la folosirea instalațiilor electrice:

- este interzis să se folosească instalații și aparate electrice defecte sau improvizate, cu conductori neizolați, cu prize sau întrerupătoare defecte, doze de derivații fără capace, etc.;
- este interzisă înlocuirea siguranțelor electrice cu sârmă, cuie etc., siguranțele arse vor fi reparate numai de electrician autorizat;
- se interzice folosirea siguranțelor supradimensionate la tablourile de distribuție și suprasolicitarea circuitelor de iluminat și forță;
- nu este permis să fie lăsat sub tensiune, fără supraveghere, nici un fel de aparat electric (televizor, radio, fier de călcat, reșou, radiator, etc.);
- fiarele de călcat vor fi așezate pe timpul folosirii pe suportți de sârmă sau cărămidă;
- este interzisă executarea sau modificarea instalațiilor electrice de către persoane neautorizate.

Art. 504. Respectarea regulilor și măsurilor de prevenire a incendiilor la folosirea lămpilor de iluminat și gătit cu lichide inflamabile:

- lămpile de iluminat și de gătit cu petrol, trebuie să fie în stare bună, rezervorul să nu prezinte fisuri și să nu aibă scurgeri, iar umplerea rezervoarelor să se facă numai când lămpile sunt stinse;

- este interzisă așezarea lămpilor de iluminat sau de gătit în apropierea obiectelor care se pot aprinde ușor sau în locuri în care din neglijență ar putea fi răsturnate, dând naștere la incendii;

- lămpile de iluminat sau de gătit nu trebuie lăsate fără supraveghere în timpul funcționării lor sau în grija copiilor;

- este interzis să se depoziteze în locuințe, dependințe și magazii a oricărui fel de lichid inflamabil cu excepția celui necesar uzului casnic, în cantitate de cel mult 25 l. Această cantitate se va păstra în bidoane bine închise, la locuri ferite de posibilitatea incendierii;

- curățirea cu substanțe ușor inflamabile a parchetelor, dușumelelor, hainelor este permisă numai în încăperi în care nu există surse de foc și în care se asigură o aerisire (ventilație) corespunzătoare.

Art. 505. Respectarea regulilor și măsurilor de prevenire a incendiilor la folosirea buteliilor cu gaze petroliere lichefiate (aragaz):

- este interzis a se mânui și transporta buteliile de G.P.L. fără luarea măsurilor de protecție împotriva loviturii, căderii sau deformării lor;

- buteliile de G.P.L. nu se vor folosi fără regulator de presiune, cu garnituri deteriorate, cu furtunul de cauciuc ce prezintă porozități, crăpături sau lărgiri la capete;

- buteliile de gaze lichefiate nu se vor păstra în apropierea surselor de căldură sau sub acțiunea directă a razelor de soare. Distanța între butelie și mașina de aragaz va fi 1 m, iar față de o sursă de căldură cu flacără deschisă, de cel puțin 2 m.;

- este interzis a se folosi butelii în poziție culcată sau înclinată. Nu este permisă încălzirea buteliilor. Aprinderea focului în cazul folosirii gazelor lichefiate se va face respectând principiul „gaz pe flacără”;

- se interzice transportul buteliilor și folosirea aragazelor de către copii sub 12 ani;

- este interzisă trecerea gazului din butelii în orice alte recipiente, de asemeni folosirea de butelii false sau alt tip decât cele confecționate conform STAS.

Art.506 . Respectarea regulilor și măsurilor de prevenire a incendiilor în podurile clădirilor:

- este interzisă construirea de boxe din lemn sau depozitarea de materiale lemnoase, furaje sau alte materiale combustibile, în podurile clădirilor;

- este interzisă folosirea afumătorilor improvizate în podurile clădirilor, prin scoaterea unor cărămizi;

- este interzis să se folosească pentru iluminatul în poduri, chibrituri, lămpi cu petrol, lumânări, etc. Pentru iluminat se vor folosi lanterne sau felinare de vânt în bună stare de funcționare;

- nu este permisă folosirea podurilor pentru bucătării sau spălătorii.

CAPITOLUL IV

REGULI ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ SPECIFICE UNOR ACTIVITĂȚI ȘI SERVICII

4.1. Prevederi comune pentru ateliere și spații de întreținere și reparații

Art.507. Administratorul asigură în permanență funcționarea mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor și a instalațiilor de protecție împotriva incendiilor la parametri stabiliți în documentația tehnică corespunzătoare.

Art.508. Pe timpul lucrului în atelierele și spațiile în care se desfășoară activitățile de întreținere și reparații ale aparaturii, echipamentelor, mașinilor, utilajelor, instalațiilor și altora similare, trebuie luate măsuri de reducere a riscului de incendiu prin limitarea la strictul necesar a cantităților de materiale combustibile și a eventualelor surse cu potențial de aprindere a acestora.

Art.509. Exploatarea sistemelor, instalațiilor, dispozitivelor, echipamentelor, aparatelor, mașinilor și utilajelor de orice categorie se face conform reglementărilor tehnice specifice, precum și instrucțiunilor producătorului.

Art.510. (1) Pe timpul desfășurării activității în ateliere și spații de întreținere și reparații, ușile de pe căile de evacuare se mențin în permanență descuiate.

(2) Prin proiect se admite adoptarea de soluții cu uși pe căile de evacuare prevăzute cu electromagneți acționați de centrale de detecție și semnalizare a incendiilor și de declanșatoare manuale, prevăzute cu surse de alimentare cu energie electrică de rezervă.

Art.511. În incinta atelierelor și spațiilor de întreținere și reparații, precum și în afara acestora trebuie să fie asigurate marcarea și semnalizarea, conform reglementărilor în vigoare, a:

- a) căilor de acces, de evacuare și intervenție;
- b) locurilor pentru fumat/de interdicere a fumatului;
- c) locurilor de adunare a utilizatorilor în caz de incendiu;
- d) locurilor de evacuare;
- e) locurilor de depozitare a bunurilor în caz de incendiu;
- f) locurilor de parcare;
- g) mijloacelor inițiale de intervenție.

Art.512. (1) Se interzice fumatul în ateliere și spații de întreținere și reparații.

(2) Fumatul este permis numai în locuri special amenajate în afara clădirii.

Art. 513. (1) Lucrările cu foc deschis se execută numai după obținerea permisului de lucru cu foc și după luarea măsurilor de prevenire necesare, cu excepția atelierelor care au ca obiect de activitate executarea lucrărilor de acest gen.

(2) Permisul de lucru cu foc este emis în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Art.514. Se interzice utilizarea buteliilor cu fluide tehnologice improvizate, necertificate conform legii, neechipate cu aparatură de măsură și control și neasigurate împotriva răsturnării.

Se interzice utilizarea buteliilor de aragaz cu defecțiuni sau în stare avansată de uzură, neechipate cu aparatură de măsură și control și neasigurate împotriva răsturnării.

Art.515. Instalațiile utilitare aferente atelierelor și spațiilor de întreținere și reparații, precum și instalațiile tehnologice se exploatează potrivit reglementărilor tehnice și măsurilor specifice de apărare împotriva incendiilor, astfel încât acestea să nu constituie surse de inițiere și/sau de propagare a incendiilor.

Art.516. Instalațiile aferente atelierelor și spațiilor de întreținere și reparații trebuie să corespundă destinației, tipului și categoriei de importanță a construcției, precum și nivelului de risc de incendiu, să aibă nivelul de protecție corespunzător mediului în care sunt amplasate și să respecte prevederile din normele specifice de apărare împotriva incendiilor.

Art.517. Instalațiile tehnologice se exploatează cu respectarea strictă a instrucțiunilor și regulilor de utilizare, precum și a măsurilor de apărare împotriva incendiilor, stabilite de proiectanți și de producători/furnizori.

Art.518. Pe timpul exploatării instalațiilor aferente atelierelor și spațiilor de întreținere și reparații sunt obligatorii:

- a) respectarea instrucțiunilor de funcționare;
- b) funcționarea cu sisteme, aparate și echipamente corespunzătoare pentru controlul și menținerea parametrilor;
- c) întreținerea elementelor prevăzute pentru izolare termică sau electrică ori pentru separare;
- d) respectarea termenelor stabilite pentru efectuarea lucrărilor de întreținere și reparații sau executarea necorespunzătoare a acestora;
- e) executarea lucrărilor de întreținere și reparații sau a unor modificări numai de către personal autorizat;
- f) utilizarea unor aparate/echipamente care să nu prezinte risc de incendiu și/sau de explozie;
- g) asigurarea protecției la foc corespunzătoare față de materialele și substanțele combustibile existente în spațiul în care sunt utilizate.

Art.519. La terminarea programului de lucru în ateliere și spații de întreținere și reparații se efectuează următoarele operațiuni obligatorii:

- a) întreruperea alimentării cu energie electrică, gaze, abur și altele asemenea a mașinilor, utilajelor, aparatelor, dispozitivelor care nu necesită funcționare permanentă;
- b) verificarea închiderii tuturor robinetelor de gaz de pe conducte și recipiente;
- c) evacuarea deșeurilor rezultate în urma desfășurării activității și efectuarea curățeniei la locul de muncă;
- d) întreruperea iluminatului, cu excepția celui de siguranță;
- e) încuierea și predarea cheilor la locurile stabilite de persoanele cu atribuții de conducere.

Art.520. (1) Instalațiile electrice se execută, se întrețin și se exploatează conform prevederilor reglementărilor tehnice de specialitate în vigoare.

(2) Orice modificare a instalațiilor electrice existente se realizează de către personal autorizat, pe bază de documentație tehnică.

Art.521. Instalația electrică se verifică periodic de persoane fizice sau juridice autorizate, conform reglementărilor specifice.

Art.522. La exploatarea instalațiilor și receptoarelor electrice se interzic:

- a) înlocuirea siguranțelor, releelor de protecție și a întreruptoarelor automate cu altele necalibrate sau improvizate;
- b) încărcarea instalației electrice - conductori, cabluri, întreruptoare, comutatoare, prize, transformatoare și altele asemenea peste sarcina maximă admisă;

- c) realizarea unor contacte electrice imperfecte, care nu au rezistență de trecere comparabilă cu rezistența ohmică a conductorilor legați, sigure în timp și ușor de verificat;
- d) asigurarea altui nivel de izolație decât cel al conductorilor la legăturile electrice;
- e) supunerea legăturilor electrice la eforturi de tracțiune mai mari decât cele pentru care au fost dimensionate;
- f) nepregătirea suprafețelor de contact ale conductorilor înainte de execuția legăturilor electrice prin mijloace adecvate;
- g) executarea legăturilor electrice prin mijloace și metode neadecvate astfel încât să existe contacte imperfecte care să genereze supraîncălziri, perlări sau scântei;
- h) lăsarea neizolată a capetelor conductorilor electrici, în cazul demontării parțiale a unei instalații;
- i) folosirea legăturilor provizorii prin introducerea conductorilor electrici, fără ștecăr, direct în prize;
- j) utilizarea prizelor, neprevăzute cu dispozitiv de protecție diferențială și de limitare a puterii, amplasate la distanță mai mică de 1,00 m de materiale combustibile, în depozitele și magazinele cu materiale combustibile;
- k) utilizarea receptorilor de energie electrică - radiatoare, reșouri, fiare de călcat, ciocane de lipit și altele asemenea, fără luarea măsurilor de izolare față de materialele și elementele combustibile din spațiul sau încăperea respectiv/respectivă;
- l) utilizarea lămpilor mobile/portative, alimentate prin cordoane improvizate și/sau uzate;
- m) folosirea la corpurile de iluminat a filtrelor de lumină/abajururilor improvizate din carton, hârtie sau din alte materiale combustibile;
- n) așezarea pe motoarele electrice a unor materiale combustibile precum cârpe, hârtii, folii de material plastic, lemne etc.;
- o) utilizarea radiatoarelor și a reșourilor electrice neomologate ori în alte locuri decât cele stabilite prin instrucțiuni sau agremente tehnice;
- p) folosirea în stare defectă, uzată și/sau cu improvizații a instalației electrice și/sau a receptorilor electrici;
- q) suspendarea corpurilor de iluminat direct de conductorii de alimentare;
- r) agățarea sau introducerea în interiorul panourilor, nișelor, tablourilor, canalelor sau a tunelurilor electrice a obiectelor de orice fel;
- s) depozitarea de obiecte și/sau materiale combustibile în posturile de transformare, în încăperile tablourilor generale de distribuție a energiei electrice, precum și sub/în cutiile tablourilor electrice;
- t) efectuarea lucrărilor de întreținere, revizii și reparații de către personal necalificat și neautorizat;
- u) exploatarea tablourilor electrice, releelor, contactoarelor, reostatelor de pornire, dozelor de derivație, conexiunilor motoarelor electrice și altora asemenea, fără carcase și capace de protecție.

Art.523. Instalațiile/Aparatele electrice trebuie să aibă gradul de protecție corespunzător condițiilor de mediu în care sunt exploatate, grad de protecție menținut pe întreaga perioadă de funcționare și utilizare în mediile respective, să nu prezinte defecțiuni și improvizații și să fie legate la pământ conform normelor în vigoare.

Art.524. Traseele cablurilor electrice trebuie astfel alese încât să se asigure protecția acestora împotriva deteriorărilor mecanice, a coroziunii, vibrațiilor și supraîncălzirii.

Art.525. Motoarele, corpurile de iluminat, întreruptoarele și altele asemenea care echipează atelierile și spațiile de întreținere și reparații trebuie să corespundă condițiilor de mediu în care se utilizează.

Art.526. (1) Exploatarea și întreținerea instalațiilor fixe de gaze naturale sau G.P.L. se asigură de proprietarul construcției în care sunt amplasate ateliere și spații de întreținere și reparații, dacă nu se prevede altfel în contractul, convenția sau în alt act juridic similar încheiat între proprietar/locator și chiriaș/locatar.

(2) Măsurile de apărare împotriva incendiilor se asigură de către proprietar/locator sau chiriaș/locatar, conform obligațiilor prevăzute în contractul, convenția sau în alt act juridic similar încheiat între părți.

Art.527. Instalațiile pentru G.P.L. se utilizează cu respectarea strictă a prevederilor normativelor în vigoare.

Art.528. (1) Elementele instalațiilor - conducte, robinete, arzătoare și altele asemenea se verifică periodic și se întrețin în bună stare de funcționare, înlăturându-se orice posibilitate de scurgere a gazelor.

(2) În cazul în care se constată miros de gaze, înainte de a se aprinde focul se aerisește încăperea respectivă, se depistează și se înlătură de către personal autorizat defectele care au provocat scăpările de gaze.

Art.529.(1) Aprinderea și stingerea focului se execută numai de personal instruit în acest scop.

(2) Pentru aceasta, la fiecare sobă se pune câte o etichetă, pe care se menționează, pe lângă ora de aprindere și stingere, următorul text: "Pentru aprinderea și stingerea focului răspunde: numele și prenumele persoanei".

(3) La aprinderea și stingerea focului la aparate consumatoare de combustibili gazoși se respectă prevederile Normelor tehnice pentru proiectarea, executarea și exploatarea sistemelor de alimentare cu gaze naturale, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 5/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Art.530. Se interzice folosirea gazelor în sobele sau aparatele defecte și a căror etanșeitate a canalelor și coșului de evacuare a fumului nu este asigurată.

Art.531. (1) Exploatarea și întreținerea mijloacelor de încălzire locală permanente și provizorii pentru deservirea utilizatorilor sunt asigurate de proprietarul construcției în care sunt amplasate ateliere și spații de întreținere și reparații.

(2) Mijloacele de încălzire locală trebuie să fie omologate, certificate și adecvate spațiului în care sunt utilizate.

Art. 532. În cazul în care se impune suplimentarea cu surse de încălzire, aceasta se realizează cu respectarea măsurilor de prevenire a incendiilor.

Art.533. Se interzice utilizarea surselor de încălzire cu flacăra deschisă în spațiile de lucru cu pericol de incendiu și/sau de explozie.

Art.534. Materialele sau elementele combustibile din fața focarelor și cenușarelor se așază la distanță de minimum 1,25 m față de acestea, iar cele greu combustibile la 1,00 m.

Art.535. (1) În încăperile în care sunt amplasate sobele se interzice depozitarea unor cantități de combustibili solizi care să depășească consumul pentru 24 de ore.

(2) Depozitarea/Amplasarea materialelor combustibile se face la o distanță mai mare de 0,50 m la sobele cu acumulare de căldură.

(3) Este interzisă așezarea materialelor combustibile deasupra sobelor sau direct pe acestea.

Art.536. Mijloacele de încălzire locală cu combustibili solizi sau gaze, precum și rezervoarele de consum ale sobelor care utilizează combustibili lichizi, a căror protecție termică a fost asigurată de producător pe baza încercărilor efectuate și acceptată la omologarea produsului, pot fi amplasate la distanțe mai mici decât cele prevăzute mai sus, doar dacă acest lucru este precizat în instrucțiunile de folosire.

Art.537. În fața ușiței de alimentare a sobei cu combustibili solizi, pardoseala combustibilă se protejează cu tablă metalică având dimensiunile minime de 0,70 m x 0,50 m.

Art.539. (1) Înainte de utilizare, sobele și coșurile de fum trebuie verificate amănunțit, reparate, curățate și date în exploatare în perfectă stare de funcționare.

(2) Nu se admite utilizarea sobelor fără ușițe la focare și cenușare, defecte sau izolate necorespunzător față de elementele combustibile ale clădirilor.

Art.540. Este interzisă aprinderea focului în sobe prin stropire cu benzină, petrol sau alte lichide combustibile.

Art.541. Se interzice uscarea hainelor sau a altor materiale combustibile pe sobe ori în imediata lor apropiere.

Art.542. Nu se admite folosirea lemnului mai lungi decât vatra focarului sobei sau a cărbunilor cu o putere calorică mai mare decât cea stabilită de producător.

Art.543. Cenușa se evacuează periodic într-un loc stabilit și amenajat în acest scop, fără pericol de incendiu și numai după ce se sting complet resturile de jar.

Art.544. Se interzice supraalimentarea cu combustibil a sobelor, astfel încât să se evite încălzirea excesivă a acestora.

Art.545. Gurile de alimentare cu combustibil a sobelor cu acumulare de căldură se amplasează în exteriorul atelierelor și spațiilor de întreținere și reparații.

ART. 45 În ateliere și spații de întreținere și reparații se interzice folosirea sobelor fără acumulare de căldură.

ART. 46 Amplasarea centralelor termice se realizează în conformitate cu prevederile reglementărilor tehnice specifice și cu prescripțiile producătorului/furnizorului.

ART. 47 Exploatarea centralelor termice, precum și a instalațiilor de cazane aferente se efectuează numai de către personal calificat și autorizat.

ART. 48 Punerea în funcțiune și exploatarea centralelor termice cu abur sau apă supraîncălzită se fac numai pe baza autorizației de exploatare, eliberată de Inspectoratul de Stat pentru Controlul Cazanelor, Recipientelor și Instalațiilor de Ridicat (I.S.C.I.R.).

ART. 49 Punerea în funcțiune și exploatarea centralelor termice cu abur de joasă presiune și apă caldă până la 100°C se execută conform instrucțiunilor în vigoare.

ART. 50 Se interzice depozitarea în centrala termică a unor utilaje sau materiale care nu au legătură cu exploatarea efectivă a acesteia.

ART. 51 Aparatele pentru controlul temperaturii și presiunii din cazane și conducte, indicatoarele de nivel pentru combustibil, supapele de siguranță și altele asemenea se mențin în perfectă stare de funcționare.

ART. 52 (1) Cazanele alimentate cu combustibil lichid se prevăd, în fața focarelor, sub injectoare, cu tăvi metalice umplute cu nisip, pentru colectarea eventualelor scurgeri provenite din instalații.

(2) Scurgerile accidentale de combustibil se colectează și se evacuează imediat în locuri special amenajate.

ART. 53 Înainte de aprinderea combustibilului la injectoare se verifică focarul și se îndepărtează eventualele scurgeri de combustibil.

ART. 54 Înainte de punerea în funcțiune a cazanelor, precum și după oprirea acestora, focarele și canalele de fum se ventilează timp de 10 minute, folosindu-se instalația prevăzută în acest sens sau instalația utilizată pentru evacuarea gazelor arse.

ART. 55 Aprinderea combustibilului pulverizat în focarele cazanelor se efectuează fie electric, fie cu ajutorul unei torțe fixate pe o vergea metalică lungă de circa 80,00 cm, nefiind admise improvizațiile.

ART. 56 Se interzice reaprinderea focului de la zidăria incandescentă a focarului sau de la flacăra altui arzător.

ART. 57 Centralele termice care folosesc combustibil gazos se pun în funcțiune numai după verificarea arzătoarelor și numai dacă acestea corespund presiunii din conductele de gaze, în limitele prevăzute de norme.

ART. 58 (1) Controlul etanșeității conductelor/instalațiilor/echipamentelor cu gaz se execută numai cu emulsie de apă și săpun.

(2) La apariția unei neetanșeități sau ruperi a unei conducte din sala cazanelor, se închide robinetul de pe conducta principală din exteriorul clădirii și se deschid ferestrele și ușile pentru aerisirea intensă a sălii.

ART. 59 Aprinderea arzătoarelor cu gaze în focarele cazanelor de la centralele termice se face pe principiul "gaz pe flacăra".

ART. 60 Circuitul de alimentare al fiecărui arzător se prevede cu două robinete montate în serie, dintre care unul cu acționare manuală.

ART. 61 Poziția ventilelor "închis" sau "deschis" se marchează vizibil.

ART. 62 Pentru fiecare cazan se asigură efectuarea periodică a reviziei și lucrările de reparații potrivit termenelor prevăzute de normele I.S.C.I.R.

ART. 63 (1) Sistemele de ventilare pentru evacuarea fumului și gazelor fierbinți, de climatizare se verifică și se întrețin periodic, conform instrucțiunilor producătorului/furnizorului și reglementărilor tehnice specifice.

(2) Sistemele de ventilare trebuie să asigure, în caz de incendiu, evacuarea fumului și gazelor fierbinți din clădire pentru a permite ieșirea utilizatorilor și accesul echipelor de intervenție în condiții de siguranță.

ART. 64 Sistemele de ventilare natural organizată și sistemele de ventilare mecanică ale încăperilor în atmosfera cărora se degajă gaze, vapori, praf sau pulberi combustibile se întrețin și se utilizează astfel încât în exploatarea normală să se evite posibilitatea acumulării acestor substanțe în cantități ce pot prezenta pericol de incendiu ori explozie.

ART. 65 Plasele de sârmă sau grătarele de protecție de la prizele de ventilare se mențin în bună stare astfel încât să împiedice pătrunderea diferitelor corpuri străine în canalele de ventilare.

ART. 66 Amplasarea în încăperi a gurilor de absorbție se face în raport cu greutatea specifică a gazelor sau a vaporilor ce se evacuează, iar la ventilările locale, acestea trebuie să se afle cât mai aproape de locul de formare a vaporilor, a gazelor sau a pulberilor combustibile.

ART. 67 Ventilatoarele montate în încăperile/zonele cu degajări de substanțe combustibile precum gaze, vapori sau praf care pot forma cu aerul amestecuri explozive sau care vehiculează astfel de substanțe se mențin în bună stare de funcționare și se prevăd cu protecții corespunzătoare mediului.

ART. 68 Se interzice evacuarea, prin aceeași instalație de ventilare, a substanțelor combustibile și a celor inflamabile, precum și a substanțelor care, în amestec, pot provoca aprindere sau explozie.

ART. 69 La exploatarea instalațiilor de ventilare se realizează măsuri pentru:

- a) menținerea unei exhaustări continue și a unei viteze constante de circulație a aerului în canale pentru a se înlătura posibilitățile de formare a amestecurilor explozive;
- b) interzicerea utilizării surselor de căldură sau scânteii la instalațiile amplasate în medii în care există praf, vapori ori gaze combustibile sau inflamabile;
- c) întreținerea, verificarea și curățarea periodică de depunerile combustibile a canalelor, tubulaturii și a ventilatoarelor;
- d) limitarea posibilităților de propagare a incendiilor prin canalele sistemului de ventilare, prin întreținerea în bune condiții a clapetelor antifoc prevăzute.

ART. 70 La instalațiile de ventilare care prezintă pericol de incendiu sau explozie se mai respectă și următoarele măsuri specifice:

- a) tubulatura de aspirație trebuie să asigure posibilitatea curățării ei fără dificultate;
- b) conductele de ventilare trebuie să fie bine întreținute, pentru a nu permite scăpări de particule și de vapori inflamabili;
- c) grătarele care se află deasupra canalelor de aspirație ce sunt dispuse sub podea trebuie executate din materiale care nu produc scânteii la lovire.

ART. 71 (1) Înainte de începerea activității, instalațiile de ventilare/climatizare se verifică urmărindu-se în principal dacă acestea corespund destinației amenajării.

(2) La verificarea instalațiilor de ventilare/climatizare se ține cont de modul de funcționare a clapetelor antifoc, a etanșeităților la trecerea tubulaturii prin elemente de construcție, de modul de asigurare și funcționare a motoarelor de rezervă și altele asemenea.

ART. 72 Instalațiile de protecție împotriva trăsnetului se mențin și se exploatează în bună stare de funcționare, conform prevederilor legale.

ART. 73 Menținerea în stare corespunzătoare a instalațiilor și sistemelor de captare și scurgere la pământ a descărcărilor electrice atmosferice este obligatorie la construcții și instalații, utilaje și echipamente tehnologice, conform reglementărilor tehnice specifice.

ART. 74 Verificarea și întreținerea instalațiilor de protecție împotriva trăsnetului se efectuează numai de personal specializat și autorizat, cu respectarea strictă a cerințelor reglementărilor tehnice în vigoare.

ART. 75 Instalațiile de protecție împotriva trăsnetului se verifică periodic, conform unui grafic stabilit și cu respectarea prevederilor normativului de specialitate, urmărindu-se integritatea fizică, continuitatea și buna funcționare a tuturor elementelor componente: dispozitive de captare, conductoare de coborâre, prize de pământ și altele asemenea.

ART. 76 Este obligatorie utilizarea sistemelor de captare și scurgere la pământ a electricității statice conform instrucțiunilor specifice și reglementărilor tehnice.

ART. 77 (1) În ateliere și spații de întreținere și reparații căile de acces, evacuare și intervenție trebuie să respecte condițiile impuse de reglementările tehnice.

(2) Se interzice blocarea sau diminuarea gabaritului căilor de evacuare.

(3) Gabaritul căilor de evacuare trebuie asigurat în vederea exploatării facile de către toate categoriile de utilizatori.

ART. 78 În ateliere și spații de întreținere și reparații, riscul de incendiu se identifică, se evaluează și se controlează conform prevederilor actelor normative specifice.

ART. 79 Se interzice utilizarea instalațiilor și aparaturii electrice neomologate, necertificate ori cu defecțiuni și/sau improvizatii.

ART. 80 Se interzic depozitarea, chiar temporară, în ateliere și spații de întreținere și reparații, de materiale în cantități mai mari decât cele necesare consumului pe schimb, precum și depozitarea produselor finite în spațiile menționate anterior.

ART. 81 Se asigură permanent curățarea de praful și pulberile ce se depun pe corpurile și conductele de încălzire, corpurile de iluminat, tubulaturile de ventilare și altele asemenea.

ART. 82 Accesul autospecialelor pentru stingerea incendiilor trebuie asigurat permanent pe căi de circulație libere și practicabile.

ART. 83 (1) La ateliere și spații de întreținere și reparații focul deschis se folosește în scopuri tehnologice.

(2) Se interzice lăsarea fără supraveghere a focului deschis.

ART. 84 (1) Efectuarea lucrărilor de sudare, tăiere, lipire sau a altor asemenea operațiuni care prezintă pericol de incendiu se poate executa în spațiile respective numai după ce s-au luat măsuri pentru îndepărtarea sau protejarea materialelor combustibile, golirea, spălarea, blindarea traseelor de conducte ori a utilajelor, aerisirea sau ventilarea atelierelor și spațiilor de întreținere și reparații, dotarea locurilor de muncă cu mijloace de limitare și stingere a incendiilor.

(2) Lucrările menționate la alin. (1) se execută în conformitate cu prevederile art. 12.

(3) Permisul de lucru cu foc nu este obligatoriu dacă destinația spațiilor în care sunt efectuate lucrările este specifică operațiunilor de sudare, tăiere, lipire și altele asemenea.

(4) În toate cazurile prevăzute la alin. (1) sunt obligatorii instruirea personalului de execuție, control și supraveghere asupra măsurilor de apărare împotriva incendiilor, precum și informarea serviciului voluntar public/privat pentru situații de urgență.

ART. 85 (1) Permisul de lucru cu foc prevăzut la art. 84 alin. (3) se întocmește în două exemplare, dintre care unul se înmânează șefului formației de lucru sau persoanei care execută operațiunile cu foc deschis, iar celălalt rămâne la emitent.

(2) Permisul de lucru cu foc este valabil o singură zi.

(3) La terminarea lucrului, permisul de lucru cu foc se predă de către executant emitentului.

ART. 86 Șeful atelierului sau spațiului pentru întreținere și reparații în care se execută operațiuni cu foc deschis are obligația să asigure măsuri pentru:

- a) pregătirea locului;
- b) instruirea personalului;
- c) controlul după terminarea lucrării.

4.2. Garaje și platforme de parcare

Art.454 La clădirile și construcțiile destinate parcării autovehiculelor se va respecta capacitatea de garare stabilită în funcție de GRF a construcției și de tipul autovehiculelor. Garajele auto vor fi dotate cu instalații și utilaje precum și materiale de stingere a incendiilor, conform normelor în vigoare.

Art.455 Garajele trebuie prevăzute cu sisteme de ventilație și aerisire naturală sau mecanică pentru evacuarea vaporilor de benzină și a gazelor de ardere.

Art.456 Iluminarea garajelor se va face electric, cu instalații de tip etanș. Lămpile portative vor fi armate, iar cablul nu va fi așezat pe căile de acces și va fi ferit de loviri.

Art.457 Încălzirea garajelor se va face cu instalații de încălzire centrală cu apă caldă, aer sau abur. Încălzirea cu sobe este admisă numai în garaje cu capacitatea de cel mult 5 autocamioane sau 10 autoturisme. În acest caz, ușițele de alimentare a sobelor trebuie instalate în exteriorul garajelor.

Art.458 În interiorul garajelor nu este admisă utilizarea sobelor metalice, reșourilor electrice precum și a improvizatiilor de orice natură.

Art.459 Este interzisă introducerea în garaj a autovehiculelor:

- încărcate cu materiale explozive, combustibile sau inflamabile;

- cu rezervoarele de carburanți fisurate, sparte, cu capace lipsă sau deteriorate care prezintă scurgeri de carburanți sau lubrefianți;
- cu motoarele și țevile de eșapament supraîncălzite sau fără tobe de eșapament;
- cu instalația electrică defectă, prezentând pericol de incendiu.

Art.460 În interiorul garajelor nu este permisă păstrarea bidoanelor cu combustibili lichizi, unguenți sau alte materiale combustibile precum și depozitarea chiar temporară a altor obiecte sau materiale care nu fac parte din inventarul garajelor sau al autovehiculelor.

Art.461 Alimentarea cu carburanți a mijloacelor auto se va face numai în locuri special amenajate, în timpul zilei, numai în cazuri excepționale în timpul nopții la lumina lămpilor electrice protejate. Pe timpul alimentării, motorul va fi oprit. Nu este admisă alimentarea autovehiculelor în interiorul garajelor.

Art.462 În cazul revărsării carburanților sau lubrefianților pe pardoseala garajului, petele se vor acoperi imediat cu nisip, după îmbibare va fi imediat evacuat în locuri ce nu prezintă pericol de incendiu.

Art.463 Este interzisă evacuarea reziduurilor combustibile la gurile de canalizare.

Art.464 Cârpele, câlții și în general materialele textile folosite la curățarea și la ștergerea mâinilor sau a unor piese îmbibate cu carburanți sau ulei, vor fi depuse în lăzi metalice prevăzute cu capace de închidere, care se evacuează la sfârșitul zilei de lucru în locurile stabilite în acest scop.

Art.465 În timpul examinării motorului (carburator, conducte de carburanți) și a rezervorului de combustibil nu se lucrează cu foc deschis în apropiere.

Art.466 Rezervorul și conductele de carburanți ale vehiculului trebuie să fie în bună stare și să nu prezinte fisuri și pierderi de carburanți.

Art.467 Sistemul de alimentare și carbucație, instalația electrică, de aprindere și iluminat ca și sistemul de frânare trebuie să fie în perfectă stare de funcționare.

Art.468 Conductorii electrici trebuie să fie neîntrerupți, bine izolați, contactele bine fixate.

Art.469 Motorul, frâna și conductele electrice trebuie curățate de scurgerile de ulei, praf etc..

Art.470 În cazul vărsării accidentale în garaj a benzinei sau a altor produse inflamabile, se vor lua următoarele măsuri:

- a) se opresc motoarele autovehiculelor;
- b) se întrerupe intrarea sau ieșirea autovehiculelor în și din garaj;
- c) se deschid ușile și ferestrele garajului;
- d) se curăță produsul inflamabil sau benzina scursă cu nisip, prin ștergerea cu cârpe din bumbac sau prin spălarea cu apă.

Art.471 Pornirea motoarelor se va face numai după terminarea curățării produsului inflamabil scurs și după asigurarea că încăperea garajului a fost eliberată de aceste gaze până la limitele care nu prezintă nici un pericol de incendiu sau de explozie.

Art.472 Acumulatoarele autovehiculelor se vor încărca numai în încăperi special amenajate. Se interzice încărcarea acestora în garaje.

Art.473 În interiorul garajelor este interzisă folosirea focului deschis (lămpi cu benzină etc.), pentru încălzirea motorului sau pentru executarea unor lucrări de sudură, lipire etc..

Art.474 Punerea motorului în funcțiune în scopul scoaterii sau introducerii autovehiculului în garaj se va face numai după aerisirea prealabilă a acestuia.

Art.475

Este interzisă folosirea benzinei sau a petrolului pentru curățirea în garaje a pardoselilor, mâinilor, îmbrăcăminte sau a pieselor.

Art.476 Așezarea autovehiculelor în garaje se va face astfel încât să se păstreze spațiul între ele (0,7 m când sunt alăturate, 1 m când sunt spate în spate) și între ele și pereți. În acest sens se vor marca pe pardoseală atât spațiile pentru garare cât și cele ce trebuie să fie libere, în funcție de poziția ușilor de evacuare.

Art.477 Pe lângă normele de apărare împotriva incendiilor, orice garaj va avea și un plan de evacuare cu indicarea precisă a operațiunilor de efectuat în caz de incendiu și a mijloacelor ce vor fi folosite pentru evacuarea rapidă. Normele de apărare împotriva

incendiilor și planul de evacuare se vor afișa în locuri vizibile, vor fi prelucrate cu lucrătorii din subordine de către șeful garajului, pentru a fi cunoscute și respectate.

Art.478 Cheile de contact ale mașinilor trebuie păstrate la poartă.

Art.479 Platformele exterioare de parcare se vor amplasa față de construcțiile vecine, în funcție de pericolul și de GRF al acestora.

Art.480 Platformele de parcare se întrețin în perfectă stare de curățenie. Este interzisă parcare pe platforme a autovehiculelor care prezintă scurgeri de carburanți. Se interzice utilizarea focului deschis pentru încălzirea motoarelor autovehiculelor sau în vederea menținerii în stare de funcționare (caldă) a celor aflate pe platforma de parcare.

Art.481 Este interzisă amplasarea autovehiculelor pe căile de acces ale platformelor de parcare.

4.3. Ateliere de întreținere și reparații auto

Art.482 În atelierele de întreținere se vor introduce numai numărul de autovehicule corespunzător prevederilor proiectului. Numărul de autovehicule ce se vor introduce în secțiile de întreținere, amenajate în clădiri care inițial au avut altă destinație, se va stabili astfel:

a. între autovehicule să existe spațiile minime impuse de procesul tehnologic respectiv;

b. să se asigure evacuarea rapidă a autovehiculelor din interiorul atelierului în caz de incendiu.

Spațiile minime prevăzute între autovehicule sunt:

- 1,2 m între două autovehicule așezate alături (paralele) precum și între autovehicul și perete (autovehiculul paralel cu peretele);

- 1,2 m între două autovehicule așezate unul în spatele celuilalt. Distanța se măsoară de la planul oblonului, de la spatele autovehiculului din față, până la bara de protecție a autovehiculului din spate;

- 1,5 m de la spatele autovehiculului până la perete;

- 1 m de la partea din față a autovehiculului la un banc de lucru așezat la perete.

Art.483 La autovehiculele aduse în atelierele de reparații, combustibilul din rezervoare trebuie să fie evacuat, iar legăturile de la acumulator desfăcute.

Art.484 Degresarea, curățarea și spălarea pieselor în secțiile de întreținere se va face numai în băi cu soluție de sodă caustică încălzită. Petrolul lampant sau motorina se pot folosi numai în cantități mici la spălarea pieselor și numai în băi speciale, cu capace, amenajate în locuri ferite de pericolul aprinderii sau incendierii. Băile care folosesc cantități mai mari de solvenți trebuie amplasate în încăperi separate, respectându-se cu strictețe normele de apărare împotriva incendiilor (interzicerea fumatului, a sudurii, a folosirii lămpilor de benzină). În aceste încăperi se va asigura o bună aerisire (hote de aspirație, montate deasupra băii, instalații mecanice de ventilație).

Art.485 Deșeurile combustibile (uleiuri, unsori) provenite de la mecanismele autovehiculelor aflate în revizie sau în reparații vor fi colectate în vase speciale acoperite cu capac ce vor fi evacuate din atelier, la terminarea lucrului.

Art.486 Cârpele îmbibate cu ulei, unsori, se vor depune în cutii metalice cu capac care, la sfârșitul zilei de lucru se vor evacua în locuri stabilite sau amenajate pentru aceasta. De asemenea, reziduurile de pe pardoseală se colectează cu nisip care se adună și se evacuează din secție.

Art.487 Este interzis a se depozita, în interiorul secțiilor și atelierelor de reparații auto, bidoane care conțin carbid, vopsele, diluanți, cauciucuri, cherestea și în general, orice alt material combustibil.

Art.488 Lucrările de sudură la autovehicule se vor face numai după înlăturarea uleiului și curățarea pieselor. Operația de sudare a rezervorului de benzină se va face numai după purjarea acestuia cu aburi, apă caldă.

Art.489 Sunt interzise:

- sudura sub autovehicul înainte de curățarea acestuia de ulei;

- sudura la caroserie fără a se lua măsuri de protecție a capitonajelor, conductelor de carburanți, conductelor electrice;

- sudura la rezervorul de combustibil al autovehiculului, fără o prealabilă curățare radicală interioară a acestuia;

- folosirea canistrelor de benzină și ulei necorespunzătoare (fără capac etanș, nerezistente, uzate sau din material plastic).

Art.490 Este interzisă folosirea în interiorul stației de întreținere a lămpilor de benzină sau a focului deschis pentru diverse necesități de ordin tehnologic, în afară de locurile special amenajate în acest scop.

Art.491 Aprinderea focurilor la cuptoarele forjelor sau la cuptoarele de tratament termic, la cazane de calorifere, cazane de vulcanizare, încălzitoare mobile, funcționând cu combustibil lichid sau cu gaze se va face cu mare atenție pentru a nu se acumula în cuptor gaze care ar putea exploda în momentul introducerii flăcării pentru aprindere. În acest scop, se vor respecta următoarele reguli:

- înainte de aprindere se va ventila cuptorul până la evacuarea completă a gazelor nearse, care eventual ar exista în interiorul acestuia;

- focul în cuptor va fi permanent supravegheat de o persoană instruită în acest sens.

Art.492 Pentru asigurarea unei intervenții imediate în caz de incendiu, secțiunile vor fi dotate cu mijloace de stingere iar pentru evacuarea rapidă a autovehiculelor se va întocmi un plan de evacuare cu indicarea precisă a operațiunilor ce trebuie efectuate și a utilajelor ce vor fi folosite în acest scop.

4.4. Autovehicule care pleacă în cursă

Art.493 Înainte de a pleca în cursă, șefii de garaje și ajutoarele lor vor organiza verificarea tuturor autovehiculelor pentru prevenirea incendiilor și vor da instrucțiuni speciale șoferilor, menționându-se acest lucru în foaia de parcurs a autovehiculului, dacă este cazul. La autovehiculele aflate în parcurs sunt interzise:

a. staționarea în apropierea focurilor deschise;

b. staționarea în medii cu lichide ușor inflamabile;

c. staționarea pe terenuri acoperite cu păioase sau lângă șire de paie uscate.

Art.494 Este interzisă alimentarea carburatorului cu benzină prin turnare liberă (cu sticlă, furtun racordat la bidoane sau prin alte sisteme improvizate).

Art.495 Înainte de plecarea în cursă, se va verifica: starea tehnică a mașinii, reglajul la instalațiile de alimentare (dacă prezintă scurgeri de ulei trebuie luate măsuri imediate pentru remedierea deficiențelor constatate), de eșapare, instalația electrică. Se interzice plecarea în cursă cu defecțiuni la instalația de alimentare și electrică.

Art.496 Este interzisă folosirea focului deschis în cabinele autobuzelor, microbuzelor și autocamioanelor.

Art.497 Este interzis a se transporta în autobuzele destinate transportului în comun, în autoturisme sau în cabinele autocamioanelor butelii cu gaze lichefiate și substanțe inflamabile.

Art.498 La încărcarea, descărcarea autocisternelor de combustibil se va asigura legarea acestora la pământ, pentru scurgerea electricității statice.

Art.499 La autocisternele de transport combustibil se vor verifica, înainte de plecarea în cursă, vanele și conductele pentru a se evita scurgerile care pot produce incendierea autovehiculelor. Autocisternele vor purta inscripții avertizoare de pericol și vor fi dotate cu mijloace de stingere.

4.5. Autostivuitoare, electrocare, electrostivuitoare

Art.500 În timpul staționării se va evita blocarea drumului sau a culoarelor de circulație precum și oprirea în pantă.

Art.501 Este interzisă supraîncărcarea vehiculului sau transportarea de materiale periculoase (lichide inflamabile, explozive) fără a se lua măsuri speciale de siguranță.

Art.502 Mijloacele de transport se vor păstra în perfectă stare de curățenie și funcționare, asigurându-se un control și o întreținere corespunzătoare.

Art.503 Întreținerea vehiculului se va face astfel ca frânele să funcționeze normal, să nu prezinte scurgeri de ulei sau carburanți, conductele electrice să fie în bună stare (vor fi înlocuite cele avariate) legăturile să aibă contacte fixe etc..

Art.504 Este interzisă folosirea electrocavelor, electrostivuitoarelor care au partea electrică necapsulată sau care prezintă defecțiuni, în medii cu pericol de incendiu sau explozie.

Art.505 Utilizarea electrocavelor, a electrostivuitoarelor și autostivuitoarelor se va face astfel încât să se evite supraîncălzirea rezistențelor electrice, a cutiei de viteze, frânelor etc..

Art.506 Electrocaele care circulă în instalații cu pericol de incendiu cât și electrostivuitoarele vor fi omologate pentru a lucra în mediu exploziv și vor fi marcate vizibil cu o placă ANTIEX, sau cu specificarea că pot circula în secțiunile respective.

Art.507 Este interzisă gararea electrocavelor, electrostivuitoarelor și autostivuitoarelor în încăperile unde se depozitează ori se prelucrează material combustibil.

4.6. Stații de pompe

Art.508 Este interzisă utilizarea pompelor care nu corespund condițiilor de temperatură și presiune pentru care au fost instalate.

Art.509 Este interzisă utilizarea pompelor acționate prin curele de transmisie în casele de pompe care vehiculează produse volatile sau cu temperatură de inflamabilitate sub 450 C.

Art.510 Pornirea pompelor acționate cu aburi se va face numai după ce s-a procedat la scurgerea condensului și încălzirea cilindrului cu aburi.

Art.511 Este interzisă punerea în funcțiune a pompelor de înaltă presiune, cu produse calde sau reci care pot genera presiuni mai mari decât acelea de regim, care nu sunt prevăzute cu supape de siguranță montate pe conductele de refulare. Supapele de siguranță vor avea evacuările legate la conductele de aspirație ale pompelor.

Art.512 Este interzisă punerea în funcțiune a pompelor dacă pe conductele de refulare ale acestora nu sunt montate manometre în stare de funcționare.

Art.513 În cazul pompelor de produse fierbinți cu temperaturi de peste 2000 C este interzisă punerea lor în funcțiune dacă piesele de presare a garniturilor de la cutiile de etanșare nu au contrapiulițe.

Art.514 Pompele de alimentare a cuptoarelor în funcțiune se vor supraveghea continuu cu ajutorul unuia sau a mai multor aparate de măsură și control, indicatoare și înregistratoare, de către personalul instalației, conform instrucțiunilor de serviciu. De asemenea, se va supraveghea continuu nivelul de lichid în recipientele din care trag pompele calde care alimentează cuptoarele.

Art.515 Este interzisă orice operație de demontare la pompele calde în timpul funcționării acestora sau în timp ce conțin material sub presiune.

4.7. Stații de compresoare

Art.516 Amplasarea compresoarelor și aparatelor de măsură și control trebuie făcută astfel încât să permită o supraveghere fără dificultăți.

Art.517 Aparatele de măsură și control (A.M.C.) trebuie să fie bine iluminate iar parametrii de funcționare limită (presiune maximă, temperatură maximă) să fie marcați vizibil.

Art.518 Este interzisă cu desăvârșire exploatarea unor instalații având A.M.C. defecte.

Art.519 Ușile și ferestrele stației de compresoare trebuie să se deschidă spre exterior.

Art.520 Prizele de aer proaspăt pentru alimentarea compresoarelor vor fi ferite de surse de gaze sau de vapori inflamabili.

Art.521 În cazul instalațiilor cu două sau mai multe trepte de comprimare se va monta un manometru pentru fiecare cilindru al cărui volum depășește 5000 cm³ precum și dispozitive de siguranță pentru limitarea presiunii. Fac excepție compresoarele centrifugale.

Art.522 Este interzisă montarea între supapele de siguranță și compresor a robinetelor de închidere.

Art.523 Înainte de pornirea compresorului se va verifica nivelul de ulei, instalația de ungere și funcționarea corectă a răcitorului intermediar. Ungerea compresoarelor de aer se va efectua în cantitățile prevăzute de proiectanți și constructori cu uleiuri care au vâscozitatea și punctul de aprindere bine stabilite.

Art.524 Se va evita un consum exagerat de ulei, care poate duce la aprinderea lui în cazul supraîncălzirii aerului, la ieșirea din compresor.

Art.525 Curățarea și verificarea conductelor rezervoarelor de aer comprimat se va face conform instrucțiunilor fabricilor furnizoare. Este interzisă cu desăvârșire curățirea

părților interioare ale țevilor și rezervoarelor cu benzină sau cu produse similare și care pot produce incendii sau explozii la pornirea instalației.

Art.526 Este interzisă, de asemenea, dezghețarea conductelor de aer cu surse de căldură cu foc deschis.

Art.527 Între compresor și rezervorul tampon nu trebuie montate ventilele de închidere, pentru a se evita pericolul de explozie datorat creșterii presiunii în cazul în care ventilul de închidere ar fi fost închis.

Art.528 În scopul evitării producerii scânteilor - apărute prin descărcări electrostatice - se va asigura legarea la pământ a tuturor părților metalice ale instalațiilor de comprimare a aerului.

Art.529 Este interzisă amplasarea conductelor din rețeaua de aer comprimat în vecinătatea focurilor deschise sau lângă pereți calzi. Temperatura aerului din rețeaua de distribuție să fie cu cel puțin 75% mai scăzută decât cea de aprindere a uleiului folosit pentru ungerea instalației.

Art.530 Se va evita pozarea conductelor de aer comprimat neîngropate pe sub rețelele electrice. În cazul în care acest lucru nu este posibil, se vor prevedea plase sau alte dispozitive pentru a împiedica stabilirea unui contact direct între rețeaua de aer comprimat și firele electrice sub tensiune.

Art.531 În cazul scăpărilor de gaze combustibile de la presa garniturilor unui compresor în funcțiune se va proceda la oprirea acestuia și punerea în funcțiune a compresorului de rezervă luându-se măsuri de remediere a defecțiunii compresorului scos din funcțiune.

4.8. Stații de reglare a gazelor

Art.532 Clădirile stațiilor de reglare a gazelor nu vor avea etaje sau subsoluri și vor fi marcate cu inscripții STAS de atenționare și avertizare.

Art.533 Pardoseala și tâmplăria încăperilor stației vor fi incombustibile. Părțile mobile ale tâmplăriei vor fi protejate cu materiale care nu produc scântei prin lovire.

Art.534 Geamurile, ferestrele stației de reglare a gazelor vor fi mate sau vopsite în culori albe, grosimea geamurilor va fi de 2 mm, iar suprafața totală a acestuia se va stabili conform prevederilor normelor de apărare împotriva incendiilor.

Art.535 În încăperile stațiilor de reglare a gazelor se va asigura în permanență ventilarea naturală.

Art.536 Iluminatul exterior al stației de reglare a gazelor se va efectua de reflectoare așezate în exterior, la o distanță de 0,5 m de fereastră sau luminator, sau din interior cu instalații de iluminat tip antiexploziv.

Art.537 În încăperile stației de reglare, se interzice utilizarea unor improvizații la instalațiile electrice (iluminat, curenți slabi).

Art.538 Conductele care pornesc de la stație vor fi marcate vizibil pentru a se cunoaște direcțiile către consumatori, astfel ca, în caz de accident, avarie, etc. să se poată asigura închiderea rapidă a fiecărei conducte în parte.

Art.539 La conductele de intrare în stațiile de reglare a gazelor se va monta un dispozitiv de siguranță, care va închide conducta când presiunea la ieșire depășește valoarea maximă sau minimă admisă.

Art.540 Sistemele și dispozitivele de siguranță vor fi menținute în perfectă stare de funcționare, ele vor fi verificate periodic conform graficelor stabilite.

Art.541 Intrarea și ieșirea conductelor din clădirea stației de reglare a gazelor se va face prin pereți și numai prin tuburi de protecție.

Art.542 În încăperea stației de reglare a gazelor cât și în jurul ei sunt interzise executarea lucrărilor cu foc deschis (sudură) precum și depozitarea oricăror materiale combustibile.

Art.543 La executarea reparațiilor în caz de avarie sau de lucrări în interiorul stației se vor folosi scule și unelte care nu provoacă scântei prin lovire.

Art.544 Lucrările vor fi executate numai de muncitori calificați și instruiți în acest scop.

Art.545 În încăperile stațiilor de reglare a gazelor este interzis a se face foc. În cazul în care încălzirea este necesară, aceasta se va face numai cu sistemele prevăzute de prescripțiile tehnice de specialitate.

4.9. Stații de alimentare cu carburanți

Art.546 Pentru proiectare, execuție și exploatare se vor respecta prevederile normativului N.P. 004-2003 – în scopul satisfacerii cerințelor de siguranță la foc pe întreaga durată de existență a acestora, denumite și BENZINĂRII.

Art.547 Conductele și rezervoarele vor fi controlate permanent în ce privește etanșeitatea.

Art.548 Capacele rezervoarelor vor fi prevăzute cu garnituri de cauciuc.

Art.549 Opritoarele de flăcări de pe conductele de aerisire a rezervoarelor vor fi întreținute și menținute în stare bună de utilizare.

Art.550 Golirea rezervoarelor în vederea verificărilor și reparațiilor se va efectua cu pompe acționate prin motoare protejate antiexploziv sau alte sisteme ce nu prezintă pericol de incendiu sau explozie.

Art.551 Nu se va umbla cu foc deschis și nu se va fuma pe o rază de 50 m de la locurile unde ar putea avea loc degajări de vapori inflamabili.

Art.552 Alimentarea cu carburanți a autovehiculelor se va face la lumină corespunzătoare, cu motorul oprit, ajutorul va face contact cu rezervorul fără lovire, se va evita deversarea carburantului. Se recomandă coborârea pasagerilor din autovehicule pe timpul alimentării acestora cu carburanți.

Art.553 Scurgerile de benzină se vor îndepărta înainte de pornirea autovehiculului, prin acoperirea acestora cu nisip care după îmbibare se va ridica și se va transporta la loc ferit.

Art.554 Este interzisă alimentarea autovehiculelor din vase deschise, cu excepția motoarelor care necesită alimentarea cu amestecuri de benzină și ulei.

Art.555 Motoarele și echipamentele electrice aferente pompelor vor fi menținute cu gradul de protecție antiexploziv prevăzut. Este interzisă înlocuirea acestora cu altele având grad de protecție mai scăzut.

Art.556 Este interzisă folosirea benzinei pentru curățenie.

Art.557 Se interzice distribuirea carburanților în vase din materiale plastice.

Art.558 În incinta stației se vor folosi numai scule antiscânteii.

Art.559 Se interzice orice fel de reparații la autovehicule în incinta stației.

4.10. Stații de acetilenă

Art.560 Amenajarea stațiilor de acetilenă în subsolurile clădirilor este interzisă.

Art.561 Încălzirea încăperilor în stațiile de acetilenă se va face numai cu apă caldă ce nu va depăși 100° C.

Art.562 În stațiile de acetilenă nu este admis ca temperatura să scadă sub 50 C.

Art.563 Încăperile pentru generatoarele de acetilenă trebuie prevăzute cu o bună ventilație, naturală sau mecanică.

Art.564 Pentru producerea acetilenei se vor folosi numai generatoare și aparate omologate și în perfectă stare de funcționare.

Art.565 Înainte de pornirea generatoarelor de acetilenă, întreaga instalație va fi suflată cu gaze inerte (azot).

Art.566 La exploatarea generatoarelor de acetilenă, trebuie controlată etanșeitatea legăturilor. Controlul se va face numai cu emulsie de apă și săpun.

Art.567 Pentru prevenirea posibilității de autodescompunere a acetilenei trebuie controlat regimul de temperatură al funcționării generatorului și presiunea gazului.

Art.568 Pentru evitarea creșterii rapide a presiunii și supraîncălzirii acetilenei, se interzice încărcarea generatorului cu praf de carbid sau carbid cu granulație mai mică decât cea indicată în cartea tehnică.

Art.569 Presiunea maximă admisă pentru acetilena din generator sau de pe conducte va fi de 1,5 bari. Se vor monta dispozitive de siguranță și manometre, pe care presiunea maximă de lucru va fi marcată vizibil.

Art.570 Pentru prevenirea supraîncălzirii acetilenei, încărcarea și curățarea de nămol trebuie făcută corect, iar alimentarea cu apă trebuie făcută fără defectțiuni.

Art.571 Supapele hidraulice de pe conducte pentru protejarea rețelei de distribuție și a generatorului, se vor controla înainte de începerea sudării precum și la intervale de timp indicate în cartea tehnică.

Art.572 Temperatura apei și a tuturor părților generatorului nu trebuie să depășească valorile stabilite de norme.

Art.573 Generatorul de acetilenă trebuie reîncărcat numai după descompunerea rapidă a carbidului, după îndepărtarea nămolului, spălarea și uscarea dispozitivului de încărcare. Ultima încărcare a carbidului în generator trebuie făcută în așa fel încât până la sfârșitul lucrului carbidul să poată fi complet descompus.

Art.574 Deasupra locului de descărcare a nămolului, în încăperi trebuie prevăzute hote de ventilație locală. Nămolul de carbid scos din generatoare se va depozita în gropi amenajate în afara încăperii de generatoare. Lângă gropile de nămol trebuie să se afișeze pancarde cu interzicerea fumatului și a focului deschis.

Art.575 Nu este admis transportul generatoarelor în stare încărcată.

Art.576 La repararea generatorului trebuie luate măsuri de prevenire a exploziilor; înainte de reparație generatorul se spală de trei ori cu apă, se usucă și se suflă cu gaze inerte.

Art.577 Pe timp de iarnă, după terminarea lucrului, generatoarele din încăperile lipsite de încălzire trebuie complet golite de apă. Gheața va fi dezghețată numai cu apă caldă sau aburi. Vasele în care apa s-a încălzit la flacără deschisă nu vor fi apropiate de locul de așezare al generatorului înghețat. Gheața formată sub generatoare nu se va tăia sau străpunge de răngi sau alte obiecte care produc scânteii.

Art.578 În stațiile de acetilenă neprevăzute cu covoare de cauciuc sau mase plastice, se interzice purtarea încălțămintelor ce pot produce scânteii (cu ținte, blacheuri etc.).

Art.579 Repararea robinetelor de la conductele de gaze se va face numai după evacuarea întregii cantități de gaze din interior și din încăperea respectivă.

Art.580 Distribuția gazelor combustibile și a oxigenului de la racordurile de alimentare se va face numai prin furtun armat.

4.11. Ateliere de prelucrare a metalelor

Art.581 La executarea operațiunilor de prelucrare a metalelor cu scule așchietoare, se va evita încălzirea excesivă a mașinilor-unelte și aruncarea șpanului sau așchiilor încinse pe materiale combustibile.

Art.582 Prelucrarea metalelor și a aliajelor cu conținut de magneziu, aluminiu, titan etc. ale căror pulberi sunt pirofore, se va executa cu multă atenție, ținându-se seama că șpanul și pulberile metalice rezultate se pot aprinde, provocând astfel incendii și explozii. Deșeurile rezultate de la prelucrarea acestor aliaje vor fi colectate în recipiente închise și vor fi distruse prin ardere, în locuri special amenajate.

Art.583 Bumbacul, cârpele, câlții și în general, materialele textile ce s-au folosit la curățarea pieselor și care, fiind îmbibate cu ulei, prezintă pericol de autoaprindere, vor fi colectate în cutii metalice și evacuate la sfârșitul lucrului în locuri special amenajate pentru aceasta.

Art.584 Se interzice folosirea abajurilor improvizate din hârtie sau din alte materiale combustibile.

Art.585 La controlul cutiilor de viteze, angrenajelor etc. nu se va folosi pentru iluminat flacăra deschisă, vor fi utilizate numai lămpi portative armate, conectate la tensiuni de maxim 24 V.

Art.586 Se interzice instalarea polizoarelor și în general a oricăror mașini care produc scânteii în locurile unde se pot degaja gaze combustibile, sau în imediata vecinătate a acestor locuri.

Art.587 Ciocanele de lipit utilizate în ateliere, când sunt încinse, se vor păstra pe suporturi incombustibile. De asemenea, se interzice folosirea sau lăsarea ciocanului de lipit în apropierea materialelor combustibile.

Art.588 Ciocanele de lipit ce se încălzesc la foc trebuie asigurate în așa fel încât să nu cadă pe pardoseală, iar cele electrice se vor ține în priză doar atâta timp cât sunt folosite.

Art.589 Lămpile cu benzină, sobițele pentru încălzit, ciocanul de lipit, reșourile și alte aparate cu foc deschis, nu vor fi lăsate în funcțiune fără a fi supravegheate.

Art.590 Degresarea, curățarea sau spălarea pieselor pregătite pentru lipire se face numai cu soluții neinflamabile.

Art.591 Decaparea cu acid azotic a metalelor neferoase se face numai în nișe de decapare cu ventilație forțată.

Art.592 Prepararea soluțiilor diluate din acizi concentrați pentru decapări se va face numai de personal calificat, evitându-se contactul acizilor cu materiale combustibile.

Art.593 La folosirea lămpilor cu benzină se vor respecta următoarele reguli:

a. alimentarea cu benzină se va face numai după ce arzătorul s-a răcit complet, iar rezervorul se va umple numai cu 3/4 din volumul său;

b. dopul orificiului de alimentare va fi bine înșurubat, fiind prevăzut cu garnitura corespunzătoare;

c. aprinderea lămpii de benzină se va face la cel puțin 5 m de orice material combustibil;

d. lămpile de lipit vor fi prevăzute cu un sistem de siguranță reglat la presiunea de lucru, iar cele cu rezervorul mai mare de 3 l trebuie prevăzute cu manometre;

e. este interzisă reducerea presiunii prin șurubul pentru aer și prin orificiul de alimentare atunci când lampa este aprinsă;

f. lămpile de benzină nu trebuie demontate și reparate lângă surse de foc deschis. De asemenea, se interzice scoaterea combustibilului din rezervor, lângă surse de foc;

g. se interzice folosirea lămpii de benzină în încăperi în care se află lichide combustibile, substanțe explozive sau surse de gaze;

4.12. Ateliere de tapițerie

Art.594 În atelierele de tapițerie și velatură se interzice:

- folosirea focului deschis sau a lămpilor de benzină;

- folosirea reșourilor;

- depozitarea uleiurilor și a materialelor inflamabile;

- folosirea instalațiilor de iluminat electric sau de forță în stare defectă sau improvizate;

- contactul corpurilor incandescente sau supraîncălzite cu orice fel de materiale folosite în cadrul lucrărilor de tapițerie sau cu alte elemente combustibile;

- folosirea instalațiilor de încălzire fără acumulare de căldură (a sobelor metalice sau a sobelor cu acumulare de căldură) având ușițele de alimentare în interiorul secției.

Art.595 În atelierele de tapițerie și velatură, instalația de iluminat electric și de forță trebuie să fie de tip etanș la praf.

Art.596 În atelierele de tapițerie și velatură se va păstra o perfectă ordine și curățenie. Încăperile destinate acestor lucrări se vor prevedea cu o bună ventilație.

Art.597 Încălzirea atelierelor de tapițerie și velatură se va face prin instalații cu apă caldă sau cu abur de joasă presiune. Radiatoarele de încălzire și conductele instalației de încălzire vor fi în permanență curățate de praf, de scame și de alte obiecte combustibile.

Art.598 Materialele combustibile se depozitează la o distanță de cel puțin 1 m față de instalația de încălzire și iluminat.

Art.599 În atelierele de tapițerie și velatură și anexele lor, zilnic la terminarea programului de lucru, se va curăța praful de pe instalația de iluminat, de încălzit, de forță și de pe pereți, se vor evacua deșeurile, talajul și tot gunoiul industrial rezultat în urma desfășurării procesului tehnologic.

Art.600 Se interzice depozitarea în atelierele de tapițerie și velatură a materialelor în cantități mai mari decât cele necesare unui schimb.

Art.601 Pentru stingerea incendiilor la astfel de ateliere se folosesc mijloacele inițiale de stingere din dotare (stingătoare cu spumă chimică, cu praf și CO₂) și apă pulverizată din rețeaua de hidranți.

Art.602 La lucrul cu spumă chimică și apă se vor proteja motoarele electrice pentru a nu le degrada. De asemenea, instalațiile de forță și iluminat vor fi scoase de sub tensiune.

4.13. Gări

Art.603 Rezervoarele de păcură de pe tenderele locomotivelor și cele de motorină de pe LDE, LDH, automotoare, conductele și valvele de alimentare vor fi perfect etanșe. Combustibilul nu trebuie să deverseze sau să se scurgă din rezervoare.

Art.604 Injectoarele de păcură și motorină se vor menține în perfectă stare de curățenie, iar manipularea instalațiilor de alimentare cu păcură și motorină de pe locomotive, automotoare etc. se va face cu mare atenție și numai în locurile stabilite.

Art.605 În procesul tehnologic de echipare și alimentare cu carburanți și lubrefianți a locomotivelor și a celorlalte vehicule care folosesc asemenea combustibili, este interzis fumatul sau folosirea focului deschis pentru orice intervenție, precum și aruncarea sau depozitarea în această zonă a materialelor textile folosite la ștersul și curățatul acestor vehicule.

Art.606 Este interzis fumatul și folosirea focului deschis în sala mașinilor la locomotive, automotoare etc..

Art.607 Pentru evitarea incendiilor locomotivelor diesel-hidraulice, automotoarelor cu transmisie mecanică și WIT, se va face spălarea depunerilor uleioase de sub motor cu ocazia reparațiilor programate, iar LDE, LDH, automotoare diesel-electrice și electrice se va face numai curățare prin rașchetare și suflare cu aer.

Art.608 La locomotive, automotoare se va menține în stare de curățenie echipamentul electric și mecanic de pe boghiuri.

Art.609 Pe canale și locuri speciale de curățare a zgurei este interzisă introducerea vagoanelor-cisternă, a vagoanelor încărcate cu produse combustibile, precum și a LE, LDE, LDH, a automotoarelor, a vagoanelor de încălzit trenurile și a drezinelor cu motor.

Art.610 Viteza de circulație a locomotivelor pe liniile de garaj ale rampelor petroliere va fi de maxim 5 km/h.

Art.611 În cabinele de conducere ale LDE, LDH, a automotoarelor, ale locomotivelor cu abur, precum și în sala acestor vehicule, este interzisă păstrarea vaselor cu motorină, benzină, petrol etc. iar materialul de șters se va păstra numai în cutii metalice închise, în locuri fără pericol de incendiu.

Art.612 Este interzisă dezghețarea cu foc deschis a instalațiilor de frână și apă a automotoarelor, acest lucru se va face numai cu apă caldă sau abur.

Art.613 În cadrul procesului tehnologic de revizie și reparație în depouri se va da o atenție deosebită instalațiilor electrice, termice și mecanice care au o legătură cu apariția incendiilor, pentru ca acestea să corespundă instrucțiunilor și reglementărilor în vigoare.

Art.614 Se va controla și verifica starea tehnică a agregatului "Vapor" pentru a se înlătura orice posibilitate de producere a unui incendiu.

Art.615 Se va verifica și asigura etanșeitatea întregii instalații de combustibil.

Art.616 Se va verifica dispozitivul de oprit flăcările în instalația de aerisire a carterului.

Art.617 La executarea reviziilor și reparațiilor în afara prevederilor din instrucțiunile și reglementările în vigoare se va urmări:

a. starea curățeniei sălii mașinilor, cabinei de conducere și a părților exterioare ale locomotivei, cât și sub vehicul. La LDE se vor curăța depunerile provenite din pierderile de ulei, apă și motorină prin demontarea capacelor de pe podeaua locomotivei, aceasta pentru a se evita în timpul parcurșului folosirea de cârpe, bumbac și lavete pentru împiedicarea răspândirii lor în sala mașinilor;

b. starea instalației de recuperare a motorinei și golirea obligatorie a rezervoarelor respective la LDE;

c. menținerea în bună stare de funcționare a instalațiilor de semnalizare și de prevenire a incendiilor;

d. în stații unde timpul de staționare este mai mare de 5 min. personalul de locomotivă va face o revizie exterioară a locomotivei, în special a părților montate sub locomotivă, să nu se simtă fum sau miros anormal de cabluri arse sau supraîncălzite;

e. la LE se va verifica și asigura etanșeitatea transformatorului principal.

Art.618 La locomotive, automotoare se va interveni:

- cu ocazia reviziilor la canal, revizorul de locomotivă și personalul de locomotivă vor verifica etanșeitatea instalației de ulei de la motorul diesel, transmisia hidraulică, reductor și inversor, instalația hidraulică și instalația de combustibil;

- când LDH care circulă în stare remorcată vor avea mufa de regim (inversor) blocată și se va verifica blocarea mufei în poziție medie cu dispozitivul existent, conform ordinilor în vigoare;

- când mecanicul sau mecanicul ajutor, în linie curentă, va deschide ușa de acces la demaror sau dinam pentru a constata dacă iese fum, apar scânteii nepermise, dacă este un început de incendiu sau dacă se simte miros de cauciuc sau de izolație arsă, la LDE și LE se

va observa aceasta prin intrarea în sala mașinilor. Se exceptează locomotivele în conducere simplificată numai în timpul mersului;

- se interzice personalului de locomotivă, automotor și WIT de a usca materialul de șters pe conducte, schimbători de căldură etc..

Art.619 Este interzis a se folosi flacăra deschisă la controlul bateriilor de acumulare.

Art.620 În cazul apariției pericolului de incendiu la locomotive, mecanicul și mecanicul ajutor sunt obligați să ia măsuri pentru stingere, în care scop mecanicul va executa următoarele:

a. aduce controlerul în poziția zero, oprește motorul și frânează trenul;

b. deconectează întrerupătorul principal al bateriei de acumulatori;

c. închide robinetul de combustibil (la LE deconectează pantograful); folosește stingătoarele din dotare;

d. pentru stingerea incendiului se permite folosirea apei dar numai după oprirea completă a motorului și deconectarea bateriei de acumulatori, interzicându-se turnarea apei peste aparatele electrice, cabluri și mașini electrice;

e. nisipul se poate folosi numai în cazuri deosebite când sunt epuizate celelalte mijloace din dotare;

Art.621 La exploatarea locomotivelor pe liniile electrificate se vor lua următoarele măsuri de apărare împotriva incendiilor:

a. la LE toți conductorii electrici ai agregatelor, care se scot din funcție pentru o cauză oarecare trebuie să fie deconectați și de la sursa de alimentare, capetele lor vor fi izolate și se vor suspenda într-o poziție care exclude atingerea la masă;

b. interzicerea utilizării conductorilor provizorii suspendați liber sau improvizați;

c. interzicerea montării de siguranțe fuzibile și automate necalibrate, de calibru mare sau a legăturilor provizorii cu lițe în locul siguranțelor care prezintă defecțiuni sau sunt arse;

d. sitele parascânteii de la locomotivele cu abur trebuie să fie bine fixate, pentru a nu se desprinde și atinge linia de contact;

e. stropirea cărbunilor la locomotivele cu abur se va face cu apă, numai în gura tenderului;

f. salopetele, halatele sau hainele îmbibate cu produse petroliere vor fi păstrate în dulapuri metalice;

g. scurgerile de carburanți și lubrefianți care ajung pe pardoseala atelierelor și halelor, vor fi șterse imediat și locul va fi presărat cu nisip uscat.

Art.622 Conductorii electrici ce sunt montați sub dușumea, vor fi cu izolația perfectă și protejați împotriva deteriorării.

Art.623 Pe locomotive și automotoare capsele pocnitoare se vor păstra în cutiile de protecție ce se țin într-un compartiment închis, după caz, ferite de umezeală și foc.

Art.624 Pentru menținerea în perfectă stare de funcționare a stingătoarelor din dotarea locomotivelor, automotoarelor, vagoanelor de încălzit trenurile (WIT), acestea se vor verifica obligatoriu lunar, potrivit instrucțiunilor tehnice de întreținere.

Art.625 Instruirea practică a personalului pentru stingerea unui început de incendiu simulat se va face periodic, conform reglementărilor în vigoare, iar verificarea cunoștințelor se va face odată cu examinarea anuală.

Art.626 La punctele de alimentare cu carburanți și lubrefianți din depouri și remize se vor respecta următoarele:

a. în aceste locuri se vor întrebuiți numai instalații corespunzătoare, cu asigurarea etanșeității vanelor, racordurilor, furtunurilor etc., astfel încât să se evite pierderile și scurgerile din conținutul acestor produse. Este interzisă folosirea de mijloace improvizate sau defecte;

b. în zonele de descărcare și de distribuire a carburanților și lubrefianților se va păstra permanent ordinea și curățenia corespunzătoare. În acest sens se vor șprițui cu jet de apă sub presiune platformele, canalele de revizie și colectoarele, pentru înlăturarea urmelor de reziduuri petroliere;

c. încăperile de pompare pentru transvazarea și distribuirea carburanților vor fi ventilate natural sau mecanic. Este interzisă spălarea și uscarea materialelor textile cu substanțe inflamabile, cât și întrebuințarea oricărei surse de foc în aceste spații;

d. canalele în care sunt pozate conductele de transport pentru carburanți și lubrefianți vor fi aerisite și curățate permanent de eventualele scurgeri;

e. în dreptul gurilor rezervoarelor la vehiculele ce se alimentează se vor așeza tăvi pentru recuperarea eventualelor scurgeri de motorină rămasă pe furtunuri după terminarea acestei operații. Motorina din tăvi va fi colectată permanent în vase închise pentru refolosire;

f. operația de alimentare cu motorină și păcură va fi supravegheată atât de pompagiu cât și de conducătorul vehiculului, pentru evitarea deversărilor la umplerea rezervoarelor;

g. uleiurile și alte lichide combustibile necesare vehiculelor intrate pe procesul tehnologic de echipare și alimentare se vor distribui numai în vase metalice închise și în bună stare de folosință.

4.14. Stații livrare butelii GPL

Art.627 Pentru proiectarea, execuția, exploatarea și postutilizarea punctelor de desfacere a buteliilor cu GPL la consumatori, se vor respecta prevederile normativului N.P.018/1997.

Art.628 La proiectarea punctelor de desfacere a buteliilor, organizate în șoproane închise perimetral cu plasă de sârmă sau rastele speciale, se vor determina și marca zonele cu pericol de explozie.

Art.629 Punctele de desfacere a buteliilor cu GPL se modulează pentru următoarele capacități de stocare:

- a. până la 250 kg de GPL;
- b. între 250-750 kg GPL;
- c. între 750-1250 kg GPL.

Art.630 La calculul capacității de stocare toate buteliile vor fi considerate pline indiferent cât GPL se află efectiv în ele.

Art.631 Punctele de desfacere a buteliilor se pot organiza în:

- a. șoproane metalice închise perimetral cu plasă de sârmă;
- b. rastele metalice acoperite.

Art.632 În interiorul șoproanelor, buteliile se pot stivui în poziție verticală, cu robinetul în sus, pe maximum două rânduri suprapuse, cele pline și pe cel mult trei rânduri cele goale.

Art.633 Buteliile de tipodimensiuni diferite vor fi stivuite separat, pentru a se asigura stabilitatea stivelor.

Art.634 Stivuirea buteliilor în șoproane se va realiza de regulă pe latura din NORD.

Art.635 Se pot organiza puncte de desfacere având stocat un număr diferit de butelii, cu condiția de a nu depăși capacitățile modulate și maxim 1250 kg GPL.

Art.636 În rastele, buteliile pline și cele goale se pot dispune împreună numai pe două rânduri, cu robinetele în sus.

Art.637 Punctele de desfacere a buteliilor portabile, organizate în rastele sau șoproane, se amplasează față de vecinătăți astfel încât să respecte distanțele minime prevăzute de N.P. 018/1997.

Nr. crt.	Denumirea obiectivului învecinat	Distanța în m , pentru punctele de desfacere care stochează (kg. GPL)		
		până la 250 m	între 250-750 m	Între 750-1250
1.	Construcții, indiferent de gradul de rezistență la foc pentru funcțiuni: - locuințe - social administrative - producție și / sau depozit de materiale combustibile sau incombustibile			
		5	8	10
		5	8	10
		7	10	15
		15	20	30

	- publice (școli, spitale, muzee, cluburi, săli aglomerate, clădiri înalte și foarte înalte) - magazine de produse combustibile și incombustibile	6	8	10
2	Construcții sub nivelul terenului, goluri în pereți (uși, ferestre)	4	5	6
3	Ateliere, garaje remize CF, centrale și puncte termice, posturi de transformare și distribuție electrică	6	8	10
4	Căi ferate curente:			
	- cu tracțiune diesel; - cu tracțiune cu abur sau electrică.	15	20	20
		6	9	10
5	Linii de tramvai sau trolebus	6	9	10
6	Linii electrice aeriene (H- înălțimea stâlpului)	1,5 H		
7	Marginea carosabilului străzilor și drumurilor	5	8	10
8	Păduri	13	13	15
9	Limita terenului (gardul)	3	4	5

NOTE:

1) distanțele se măsoară pe orizontală, de la limita obiectivului vecin până la punctul de desfacere a buteliilor (plasa de sârmă la șoproane sau exteriorul rastelului);

2) Pentru poziția a 4 din tabelul de mai sus, distanțele de amplasare vor respecta prevederile CFR, dar nu vor fi mai mici decât cele din tabel:

3) Pentru pozițiile 4, 5 și 6 din tabel, distanțele se măsoară de la limita punctului de desfacere a buteliilor până la axul căii ferate sau proiecția în plan a limitei de contact și a axului rețelei aeriene.

Art.638 Punctele de desfacere a buteliilor se amplasează pe terenuri cât mai orizontale (panta maximă admisă 3%). Panta nu trebuie să conducă scăpările de GPL spre surse de foc sau să fie orientată pe direcția vântului dominant.

Art.639 Pe distanța de 3 m față de punctul de desfacere a buteliilor, nu se vor afla materiale (combustibile sau incombustibile), iar terenul din acest spațiu se acoperă cu nisip sau se sapă periodic.

Art.640 În stațiile de distribuție a carburanților la autovehicule (benzinării), se pot amplasa puncte de desfacere a buteliilor, organizate în rastele acoperite, dispuse astfel încât să se respecte distanțele minime din tabel. De asemenea, zonele "Ex" ale punctelor de desfacere a buteliilor nu vor coincide cu cele ale benzinăriilor (guri de vizitare, de alimentare, de aerisire, pompe de distribuție, etc.).

Art.641 Se pot organiza puncte de desfacere a buteliilor portabile cu GPL, în rastele, fără a depăși cantitatea totală de 500 kg GPL, lângă garduri din beton sau zidărie existente, pline și etanșe, cu înălțimea de minim 1,8 m și rezistența la foc de cel puțin 60 min.

Art.642 Punctele de desfacere a buteliilor organizate în rastele, cu maxim 500 kg GPL, se pot amplasa și lângă zidurile pline și etanșe, rezistente la foc, ale construcțiilor, cu excepția celor având destinații sociale, culturale, învățământ, săli aglomerate și clădiri înalte în următoarele condiții:

- a. rezistența la foc a zidului: maxim 60 min.;
- b. distanța de la rastel la cel mai apropiat gol al zidului: conform tabelului.

Art.643 Protecția se va realiza prin parapete (paravane) de protecție, incombustibile, înalte de minim 1,8 m.

Art.644 Punctele de desfacere a buteliilor sunt constituite din șoproane sau rastele.

Art.645 Șoproanele vor fi cu structuri metalice, dimensionate conform reglementărilor în vigoare și funcțional conform cantităților de GPL ce urmează a fi stocate. Ele vor fi fixate pe platformele din beton, cu strat exterior antiscântei, ce va depăși conturul șoproanelor cu 20 cm.

Art.646 Șoproanele vor fi închise perimetral cu plasă de sârmă cu ochiuri de maxim 5 cm. Închiderea perimetrală cu plasă de sârmă are rolul de a:

- a. permite circulația normală a aerului în spațiul de stocare a buteliilor;
- b. împiedica accesul persoanelor neautorizate;
- c. împiedica manevrarea robinetelor buteliilor din exteriorul șopronului.

Art.647 Fiecare șopron va fi prevăzut cu ușă de acces de 1,0x2,1 m cu toc, din profile metalice. Jumătatea inferioară a ușii va fi realizată din plasă de sârmă, iar cea superioară din tablă, pentru a permite inscripționările de avertizare-interzicere, necesare. Suprafețele de contact ale ușii cu tocul, se vor proteja cu materiale care nu produc scântei la lovire. Ușa va fi prevăzută cu încuietoare.

Art.648 Rastelele de desfacere a buteliilor sunt structuri metalice sudate, care permit stocarea pe două rânduri a buteliilor.

Art.649 Pentru a satisface cerințele de mai sus, rastelele sunt închise lateral prin fâșii de tablă, care au și rolul de a proteja buteliile împotriva razelor solare.

Art.650 Rastelele se fixează pe sol împotriva răsturnării și pe una din laturi se prevăd cu uși pentru introducerea și preluarea buteliilor. Ușile vor dispune de încuietori.

Art.651 Punctele de desfacere a buteliilor vor fi prevăzute cu accese amenajate pentru transportul manual al buteliilor din/în stradă.

Art.652 Șoproanele și rastelele vor fi acoperite cu tablă, plană sau cutată, prinsă în puncte de sudură, pentru a asigura:

- a. protecția la intemperii și razele solare;
- b. împiedicarea accesului persoanelor neautorizate;
- c. continuitatea electrică pentru legarea la pământ.

Art.653 Structurile metalice ale punctelor de desfacere a buteliilor (șoproane sau rastele) se vor lega la pământ .

Art.654 Protecția anticorozivă a structurilor metalice a punctelor de desfacere a buteliilor se va realiza prin vopsire, de regulă, cu vopsea galbenă.

Art.655 Pe ușile punctelor de desfacere, la șoproane și pe fâșiile de tablă la rastele, se vor realiza următoarele inscripționări:

- Gaze petroliere lichefiate;
- Pericol de explozie;
- Numele și adresa proprietarului;
- Programul de lucru.

Art.656 De asemenea, se vor monta indicatoare de avertizare și interzicere conform STAS 297/2:

- Produse inflamabile;
- Pericol de explozie ;
- Fumatul interzis.

Art.657 Punctele de desfacere a buteliilor se dotează cu minimum 2 stingătoare cu praf și CO₂ tip P6. Stingătoarele se vor monta în exteriorul punctelor de desfacere, astfel încât să fie ușor accesibile.

Art.658 Pentru alarmare în cazul unor situații periculoase la punctele de desfacere, se vor prevedea dispozitive adecvate. Acestea vor fi folosite pentru a anunța scăpări periculoase de gaze, care implică evacuarea persoanelor din zonă și stingerea focurilor din vecinătatea punctului de desfacere a buteliilor sau pentru alertare în caz de incendii.

Art.659 Punctele de desfacere a buteliilor, de regulă, nu se prevăd cu instalații de iluminat. Dacă, totuși, se impune iluminarea, instalațiile aferente se vor proiecta și realiza în conformitate cu prevederile specifice instalațiilor electrice în medii cu pericol de explozie.

Art.660 Atunci când punctul de desfacere a buteliilor este amenajat pe un loc neîmprejmuit, se prevede un gard incombustibil de minim 1,8 m înălțime, prevăzut cu poartă

de acces și asigurată cu sisteme de încuiere. Pentru punctele de desfacere a buteliilor prevăzute în spații împrejmuite, nu se prevăd alte garduri.

Art.661 Amplasarea punctelor de desfacere a buteliilor, nu trebuie să împiedice sau să primejduiască ieșirile în caz de incendii, din clădirile aflate în aceeași curte sau în vecinătate.

Art.662 Pentru a asigura funcționarea normală, fără accidente, avarii, scăpări de gaze, incendii sau explozii, la toate activitățile ce se desfășoară în punctele de desfacere a buteliilor, trebuie respectate măsurile de operare și de prevenire prevăzute în normativ.

Art.663 Transportul buteliilor pline sau goale de la stația de îmbuteliere la punctul de desfacere și invers, se realizează prin grija stației de îmbuteliere sau a societății autorizate de aceasta, cu mijloace de transport amenajate corespunzător.

Art.664 Aprovizionarea se va realiza ritmic, astfel încât să nu se stocheze o cantitate mai mare de GPL decât cea pentru care a fost autorizat punctul de desfacere.

Art.665 Descărcarea buteliilor pline din mijlocul de transport amenajat corespunzător, va începe numai după oprirea motorului și asigurarea mijlocului de transport cu frână de siguranță, în prezența conducătorului auto sau a delegatului care îl însoțește.

Art.666 Buteliile se descarcă manual, bucată cu bucată, cu mare atenție, pentru a putea verifica dacă fiecare butelie:

- are eticheta de control/garanție sau sigiliul stației de îmbuteliere;
- are capacul de protecție montat și operabil, astfel încât, prin demontare să se poată realiza celelalte controale;
- are robinetul închis;
- are montată piulița înfundată din plastic;
- are inscripționat vizibil termenul de verificare periodică ISCIR;
- nu prezintă urme de striviri sau deformări, care s-ar fi putut produce în timpul transportului;
- nu prezintă scăpări de gaze detectabile de operatori.

În nici un caz nu se vor controla scăpările cu flacăra.

Art.667 Buteliile care nu satisfac aceste condiții nu vor fi acceptate la punctul de desfacere, fiind returnate cu același mijloc de transport la stația de îmbuteliere.

Art.668 Buteliile care corespund verificărilor sunt transportate manual în interiorul punctului de desfacere, unde sunt stivuite conform prevederilor normativului.

Art.669 În fața cumpărătorului se verifică etanșeitățile buteliei cu soluție de apă-săpun și se remontează capacul de protecție. Consumatorilor noi li se înmânează instrucțiunile scrise de folosire.

Art.670 Buteliile goale vor fi aduse la punctele de desfacere cu robinetele închise, curate și cu capacele de protecție montate. Vor fi primite la schimb numai buteliile standardizate. Celor care sunt aduse cu robinetele deschise, li se închid robinetele și sunt însemnate, astfel încât stația de îmbuteliere să poată lua măsurile corespunzătoare.

Art.671 În punctele de desfacere temperatura buteliilor nu trebuie să depășească 40⁰ C.

Art.672 Punctele de desfacere a buteliilor nu vor fi amenajate în spații cu medii corozive pentru materialul buteliilor.

Art.673 Principalele măsuri de apărare împotriva incendiilor la punctele de desfacere a buteliilor:

- amplasarea acestora la distanțe de siguranță și ferite față de surse de foc;
- asigurarea condițiilor specifice de transport, manipulare și stocare a buteliilor;
- reducerea posibilităților de acces a persoanelor străine, iresponsabile, prin închidere și închidere corespunzătoare;
- acceptarea la punctele de desfacere numai a buteliilor fără scăpări de gaze.

Art.674 La exploatarea punctelor de desfacere a buteliilor se vor respecta următoarele măsuri:

- a. în interiorul punctelor de desfacere și pe o distanță de 3 m în jurul lor, se interzice depozitarea oricăror obiecte sau materiale, combustibile sau incombustibile;

b. în interiorul punctelor de desfacere și pe o distanță de 10 m în jurul acestora, se interzice depozitarea buteliilor cu alte gaze și a unor ambalaje cu produse petroliere lichide; se exceptează stingătoarele cu praf și CO₂ din dotare;

c. se interzice fumatul și efectuarea lucrărilor cu foc deschis la mai puțin de 10 m de punctele de desfacere;

d. se interzice distribuirea buteliilor pe timpul nopții, dacă punctul de desfacere nu este prevăzut cu instalație de iluminat corespunzătoare;

e. se interzice orice intervenție la butelii în centrul de desfacere, ca de exemplu: repararea robinetelor; înlocuirea robinetelor; transvazarea conținutului buteliilor; controlul încărcării buteliilor prin deschiderea robinetului; reparații la corpul sau fusta buteliei și orice intervenții care ar putea produce scântei;

f. se interzice oprirea autovehiculelor și desfășurarea oricărei activități nespecifice la mai puțin de 5 m de punctul de desfacere.

Art.675 În cazul constatării unei scăpări de gaze se va proceda astfel:

- se identifică butelia cu scăpări;
- se strânge cu atenție robinetul;
- se strânge piulița de plastic înfundată.

Art.676 Dacă scăparea a fost oprită și butelia funcționează normal, ea poate fi vândută, în caz contrar, butelia va fi scoasă din punctul de desfacere și dusă într-o zonă deschisă, ventilată și fără surse de foc, unde va fi supravegheată până la golirea completă.

Art.677 În cazul aprinderii gazului de la o butelie, se va proceda astfel:

- se dă alarma;
- se încearcă oprirea sursei de scăpări;
- se intervine cu stingătoarele aflate în dotare.

Art.678 În cazul producerii unui incendiu în vecinătate se anunță imediat serviciile de urgență, se intervine pentru stingerea incendiului, se stropesc buteliile cu apă și se evacuează buteliile într-un loc ferit de radiațiile termice ale incendiului.

Art.679 Intervenția la buteliile din punctul de desfacere se va efectua numai sub controlul proprietarului.

Art.680 Exploatarea punctelor de desfacere a buteliilor se va realiza numai de persoane valide, de preferat care nu fumează și instruite corespunzător.

Art.681 Instruirea practică se va referi la operațiunile ce trebuie efectuate la punctul de desfacere, la măsurile de apărare împotriva incendiilor, precum și de protecția muncii.

Art.682 Personalul de operare va fi dotat cu echipamentul de protecție prevăzut de reglementările în vigoare.

Art.683 La fiecare punct de desfacere a buteliilor se asigură:

- Fișe de instruire a personalului de operare angajat în domeniul situațiilor de urgență;
- Instrucțiuni specifice de operare și desfacere.

4.15. Ateliere mecanice și electrice

Art.684 La încălzirea metalelor, în ateliere de forjă, construcția, amplasarea și exploatarea cuptorului de încălzire se va face cu respectarea Normelor de arderea combustibilului în focarele instalației industriale.

Art.685 Răcirea și depozitarea pieselor calde trebuie să se efectueze în spațiu special amenajat, la sol, în gropi sau în containere. Între aceste spații și utilaje sau căile de acces se cere o distanță de minim 1 metru. Nu este admisă pătrunderea cu materiale inflamabile (scurgeri de ulei, păcură, gaze etc.) sau apă în intervalul spațiilor de depozitare sau răcire.

Art.686 Utilajele pentru prelucrarea metalelor în stare caldă vor fi verificate în ceea ce privește scurgerile de ulei în zona de încălzire sau împrăștiere de particule calde de metal, care vor fi oprite prin paravane construite din materiale rezistente la foc.

Art.687 Este interzisă repararea utilajelor care lucrează la cald (cuptoare), în timpul funcționării lor; repararea se face după oprirea, răcirea și aerisirea lor.

Art.688 La tratarea termică se va asigura respectarea procesului tehnologic, manipularea corectă și funcționarea sigură a instalației mecanice de ventilație și cea naturală.

Art.689 Distanța între cuptorul de călire și rezervorul de ulei trebuie să fie minim 1 m. Rezervorul trebuie să fie prevăzut cu robinet de purjare a apei la partea lui inferioară.

Art.690 La călirea cu ulei nu se va folosi decât ulei deshidratat la temperatura de 120⁰ C, cu temperatura de aprindere de minim 180⁰-200⁰ C.

Art.691 Se va evita încălzirea uleiului peste 80-85⁰C pentru a evita aprinderea lui, la introducerea pieselor calde, când condițiile impun, uleiul se va răci (cu apă prin serpentine la fundul sau mantaua rezervorului).

Art.692 Se interzice răcirea cu apă a băilor de ulei care lucrează peste temperatura de spumare a uleiului.

Art.693 Se interzice încălzirea băilor de ulei cu flacăra deschisă, se pot încălzi cu serpentine cu abur sau rezistențe electrice capsulate.

Art.694 Hotele de ventilație de deasupra băilor vor fi periodic curățate de depuneri.

Art.695 Locul de muncă trebuie păstrat în cea mai mare curățenie.

Art.696 La cementarea cu mediu de carburare solid se va folosi mediu de carburare gata pregătit, preparat de întreprinderi specializate.

Art.697 Depozitarea pulberilor metalice se va face în ambalaje speciale, în încăperi destinate.

Art.698 Utilajele din încăperea de preparare a prafului, vor avea și corpurile de iluminat protejate contra exploziei, puse la pământ și amplasate astfel încât să permită accesul liber spre toate scările și ieșirile de evacuare.

Art.699 În spațiile de degresare - decapare în cazul degresării în benzină se vor folosi numai băi cu închidere automată și sisteme de golire rapidă a solvenților. Construcția trebuie să fie rezistentă la foc.

Art.700 Se interzice spălarea pieselor cu benzină, petrol, motorină, diluant etc. în tăvi deschise, în încăperi în care se lucrează cu foc deschis sau unde se produc scânteii electrice. Se admit spălări când cantitatea de solvent este mică (1-2 l) halele sunt mari, concentrația vaporilor de solvenți este sub limita de explozie, iar focul deschis este la distanța de 40-50 m.

Art.701 Decaparea pieselor din metale neferoase în acid azotic se va face numai în nișe de decapare cu ventilație forțată.

Art.702 Manipularea, depozitarea, lucrul cu acizi concentrați și prepararea soluțiilor se va face numai de personal calificat.

Art.703 Pardoseala spațiilor de depozitare a acizilor va fi din beton antiacid.

Art.704 Nu se va depozita acid sulfuric în aceeași încăpere cu acidul azotic, substanțe oxidante, lichide periculoase cu tendință de autoaprindere.

Art.705 În operațiunile de șlefuire cu șaibe de filț sau cârpe se produc scame, praf etc., acestea se vor colecta în cutii metalice, iar utilajele vor fi prevăzute cu instalație de ventilație cu aer.

Art.706 În cazul folosirii în aceeași încăpere a șaibelor textile și a pietrelor de polizor se vor lua măsuri de evitare a aprinderii prin scânteie.

Art.707 La prelucrarea aliajelor cu conținut de magneziu de peste 80% se va ține seama de pericolozitatea la incendiu și explozii; elementele de construcție, ușa, ferestrele vor fi din material incombustibil realizate astfel încât să nu se depună praful, și să se poată curăța ușor.

Art.708 La operațiile de așchiere, găurire, frezare etc. se va avea grijă ca utilajele să nu se încălzească prea tare. Șpanul, praful, deșeurile rezultate se vor îndepărta imediat și depozita în recipiente închise, depozitate în încăpere separată.

Art.709 La evacuarea prin ventilator se vor lua măsuri pentru protecția vecinătăților prin captarea umedă a prafului.

Art.710 În atelierile electrice de întreținere nu se vor executa improvizații la instalațiile electrice și nu se vor folosi aparate și receptoare supradimensionate sau necorespunzătoare.

Art.711 Impregnarea bobinajelor, motoarelor sau transformatoarelor se va face în camere separate, bine aerisite, cu instalații de forță și iluminat antiex.

Art.712 Pentru uscarea bobinajelor motoarelor sau transformatoarelor care se fac în atelierile electrice, nu se vor utiliza radiatoare sau becuri cu puteri mari, care suprasolicite instalația; când uscarea se face în cuptoare speciale acestea vor fi prevăzute cu sisteme de control a temperaturii, cu sisteme de încălzire indirectă și cu aerisire.

Art.713 Ciocanele de lipit în stare incandescentă se vor păstra pe suporturi necombustibile și nu se vor lăsa în funcțiune nesupravegheate.

4.16. Ateliere de forjă și de tratamente termice

Art.714 În atelierele de forjă și de tratamente termice este interzisă introducerea sau depozitarea materialelor și lichidelor combustibile, folosirea dulapurilor de lemn pentru scule sau îmbrăcăminte, sau a altor materiale care măresc pericolul de incendiu sau explozie.

Art.715 Lubrefianții și combustibilii necesari în procesul tehnologic se vor depozita în afara spațiului de lucru, asigurate contra incendiilor.

Art.716 La operația de forjare nu se vor utiliza scule murdare de păcură, ulei ori alte substanțe combustibile.

Art.717 Vetrele atelierelor de forjă trebuie prevăzute cu hote pentru captarea scânteilor cu site parascânteii, din materiale incombustibile și protejate față de elementele de construcție combustibile.

Art.718 Se va urmări la toate utilajele integritatea sistemului de ungere și răcire, sistând orice scurgere de ulei, lubrifianți, lichide de răcire etc..

Art.719 La utilizarea preselor și ciocanelor pneumatice, conductele de aer comprimat se vor prevedea cu separatoare de ulei și cu termometre. Ciocanele activate cu abur se prevăd cu oale de condens.

Art.720 Utilajele de forjat se vor prevedea cu paravane de protecție din materiale rezistente la foc; scurgerile de ulei sau unsori, care se produc după ungere se vor curăța și îndepărta în cel mai scurt timp.

Art.721 Punerea în funcțiune a cuptorului de încălzire se va face cu respectarea următoarelor reguli:

- ventilarea sau aerisirea cuptorului înainte de aprindere timp de 10 – 30 minute;
- încălzirea treptată a cuptorului;
- respectarea ordii de aprindere a arzătoarelor, injectoarelor conform instrucțiunilor;
- aprinderea se va face cu o torță sau alt mijloc experimentat și omologat.

Art.722 Supravegherea permanentă a focului în cuptor de personalul de deservire.

Art.723 La oprire se închide conducta de combustibil și apoi cea de aer.

Art.724 Amplasarea utilajelor de încălzire se va face astfel încât accesul în jurul lor să fie liber, canalele și tuburile de evacuare a gazelor arse vor fi izolate față de elementele combustibile și metalice ale construcției.

Art.725 Conductele de combustibili nu se vor amplasa în vecinătatea instalațiilor electrice, a canalelor sau tuburilor de evacuare a gazelor arse.

Art.726 Semifabricatele ce urmează a fi introduse în cuptorul încălzit trebuie să fie uscate.

Art.727 Piesele calde se vor depozita și răci în locuri amenajate, lăzi metalice, containere sau gropi.

Art.728 Cuptoarele se vor prevedea în mod obligatoriu cu aparate de măsură și control (pirometre optice, etc.) pentru supravegherea regimului termic.

4.17. Șlefuirea și polizarea mecanică

Art.729 Atelierele de șlefuire și de polizare mecanică, deoarece produc degajări de praf și de scame combustibile, vor fi separate de restul atelierului de acoperiri metalice și dotate cu instalații de ventilație corespunzătoare.

Art.730 Mașinile de șlefuit și polizat și în special cele ce folosesc șaipe din material textil, vor fi prevăzute cu dispozitive de aspirație locală pentru absorbția prafului și a scamelor.

Art.731 Curățirea prafului și a scamelor din instalația de ventilație și de pe perete se va efectua conform unui grafic întocmit în acest scop. Colectarea prafului și scamelor se va face în cutii metalice care vor fi golite în locuri destinate acestui scop.

Art.732 La operațiile de polizare cu pietre abrazive, se vor respecta prevederile din normele de protecție a muncii și normele de prevenire și stingere a incendiilor în vigoare prescrise pentru acestea.

4.18. Vopsirea suprafețelor metalice

Art.733 Prepararea vopselelor, grunduirea sau vopsirea, în cazul folosirii a mai mult de 10 litri de substanțe inflamabile pe schimb se vor executa numai în spații special

amenajate, având standuri, cabine prevăzute cu filtre pentru reținerea particulelor de vopsea, cu instalații de evacuare a aerului nociv, precum și cu mijloace de stingere a incendiilor.

Art.734 Spațiile de vopsire vor fi prevăzute cu sisteme de ventilație pentru evacuarea aerului viciat și introducerea aerului proaspăt. Ventilația se va pune în funcțiune cu 5 minute înainte de începerea lucrului și se va opri la 5 minute după încetarea lucrului.

Se interzice lucrul la cabinele de pulverizat în cazul în care ventilația de evacuare, filtrele, perdelele de apă și celelalte instalații auxiliare nu funcționează la parametrii normali.

Art.735 Tubulatura de evacuare a vaporilor de solvent și aerosolilor de vopsea va fi curățată periodic pentru a evita acumulările de material combustibil, periodicitatea de curățire se va stabili în funcție de depunerile constatate.

Art.736 Pentru înlăturarea crustei de vopsea de pe conducte, utilaje, perete, pardoseli etc., se vor folosi scule din materiale care nu produc scântei.

Art.737 Se va verifica zilnic buna funcționare a sistemelor de interblocare între pistoalele de vopsire și pompele de injectare a solventului inflamabil, pentru vopsire sau degresare, precum și ventilația de evacuare a aerului viciat interzicând lucrul la cabinele la care acest interblocaj nu funcționează.

Art.738 Toate atelierele sau zonele periculoase din punct de vedere al incendiilor vor fi marcate vizibil cu indicatoare de pericol de incendiu.

Art.739 Se interzice fumatul în toate spațiile în care există materiale inflamabile, precum și orice activitate cu foc deschis, surse de scântei sau corpuri incandescente.

Art.740 Intervenția cu foc deschis în acest spațiu este permisă numai după evacuarea vaporilor substanțelor inflamabile, a tuturor depunerilor de materiale inflamabile care s-ar putea aprinde, de asemenea după evacuarea tuturor recipientelor cu solvenți, vopsele grunduri. Intervenția se va face numai pe bază de permis de lucru cu foc, sub supraveghere și dotare cu mijloace necesare intervenției.

Art.741 În spațiile de lucru este interzisă păstrarea unor cantități de material inflamabil mai mari decât necesarul pentru un schimb.

Art.742 Toate materialele de vopsire vor fi păstrate în recipiente metalice bine închise, ferite de radiațiile calorice.

Art.743 Transportul materialelor de vopsire se va face în recipiente metalice închise sau din materiale din care nu se pot scurge, care după golire se depozitează în locuri special amenajate.

Art.744 În cazul schimbării materialelor de vopsire, toate utilajele de pregătire, grunduire, vopsire și uscare se vor spăla și curăța de depunerile anterioare.

Art.745 Reviziile, reparațiile, întreținerile se vor face de către muncitori calificați, instruiți în prealabil și care cunosc instalațiile.

Art.746 La prepararea emailului de aluminiu praful de aluminiu se va manipula cu precauție pentru a nu se degaja în atmosferă, în caz de aprindere se va stinge cu pulberi stingătoare sau bioxid de carbon, nu se va folosi apa.

Art.747 Depozitarea materialelor pentru vopsire se va face în încăperi separate, rezistente la foc, ferite de acțiunea razelor solare, iar geamurile ferestrelor se vor vopsi în alb.

4.19. Pregătirea vopselelor

Art.748 Aceasta se va executa în stații de preparat vopsele sau în încăperi separate, bine ventilate și cu acces spre exterior.

Art.749 Deschiderea capacelor metalice ale recipientilor se va face cu scule ce nu produc scântei.

Art.750 Se interzice depozitarea, prepararea sau manipularea altor substanțe, în afara celor strict necesare în ziua respectivă.

Art.751 Agitatoarele pentru preparare și pompele pentru transport vopsea vor fi acționate pneumatic; se interzice transportul vopselelor și solvenților prin conducte cu ajutorul aerului comprimat.

Art.752 Intrarea electrocarilor, electrostivuitoarelor neprotejate corespunzător în spațiile de pregătire, preparare a vopselelor este strict interzisă.

Art.753 Se interzice accesul cu chibrituri, brichete sau orice alte surse de foc sau scântei în acest spațiu.

4.20. Vopsirea cu pensula, prin imersiune, pulverizare

Art.754 Se va face în locuri special amenajate sau în secții cu alt specific (mecanic, montaj etc.) cu condiția ca în zonă să nu existe surse de aprindere a solventilor, iar ventilația generală să fie suficientă pentru a menține concentrația de solvent în limita admisă.

Art.755 Vopsirea prin imersiune se face în băi metalice, prevăzute cu sistem de ventilație. Băile vor avea capac sau un sistem de golire rapidă în cazul băilor cu sistem mai mare de 2 m³. Ele vor fi prevăzute cu indicatoare de nivel, umplerea făcându-se ținând cont și de volumul pieselor ce urmează a se introduce în baie.

Art.756 Încăperile și instalațiile în care se execută operațiile de pulverizare se vor prevedea cu sisteme de ventilație corespunzătoare, care se pun în funcțiune înainte cu 5 minute de începerea lucrului și se opresc după 5 minute de la terminarea lucrului.

Art.757 Vopsirea prin pulverizare în afara instalației este permisă când se execută ocazional cu un consum sub 10 l pe schimb și 20 grame pe oră și metru cub încăpere, asigurând în timpul vopsirii o ventilație corespunzătoare.

Art.758 Pulverizarea vopselei se face cu aer comprimat, azot sau dioxid de carbon sau prin presiune hidraulică, fiind interzisă folosirea gazelor combustibile.

Art.759 Instalația fixă de pulverizat va fi legată la pământ.

Art.760 Încăperile pentru pulverizarea lacurilor pe bază de nitroceluloză vor fi separate față de cele pentru pulverizarea locurilor poliesterice.

Art.761 În cazul schimbării materialelor de lăcuire toate instalațiile se vor curăța de depunerile anterioare.

Art.762 Camerele în care se execută operația de lăcuire trebuie prevăzute cu filtre umede sau alte sisteme de filtrare.

Art.763 Materialul care urmează să fie lăcuit va fi stivuit în mod ordonat pe cărucioare, palete, platforme etc..

Art.764 În cazul vopsirii în câmp electrostatic se vor respecta cu strictețe parametrii tehnologici stabiliți pentru instalație.

Art.765 Săptămânal se va face o curățenie generală completă a atelierului, cu care ocazie se vor îndepărta toate depunerile, impuritățile, praful etc. din atelier.

4.21. Uscarea suprafețelor vopsite

Art.766 Uscarea naturală a pieselor vopsite în atmosfera atelierului se poate face numai pe platforme ventilate care asigură menținerea concentrației de vapori de solventi sub limita inferioară de explozie.

Se admite uscarea naturală fără măsuri speciale când:

- cantitatea de solvent din componența vopselelor nu depășește 10 l/schimb și 20 g/m³/h;
- în jurul pieselor pe o rază de 6 m nu există surse de scântei sau flacără deschisă;
- în zonă nu există materiale inflamabile.

Art.767 Uscarea artificială se face în instalații prevăzute cu sisteme de evacuare a solventilor în timpul uscării. Instalațiile vor avea sisteme de control și reglare automată a temperaturii.

Art.768 Instalațiile de uscare cu gaze vor fi echipate cu sisteme automate de supravegherea arderii și controlul arderii.

Art.769 În cazul schimbării materialului de vopsire pe lângă spălare și curățare, se va verifica instalația de către o persoană autorizată care va certifica în scris că instalația corespunde din punct de vedere al prevenirii și stingerii pentru noul material folosit.

Art.770 În exploatare se va urmări respectarea proceselor tehnologice pentru produsul sau piesa ce se usucă, privind:

- temperatura maximă de uscare;
- timpul de uscare;
- încărcarea instalației (kg solvent/h);
- natura solventului.

Art.771 În cazul folosirii radiațiilor infraroșii, concentrația de solventi trebuie menținută sub limita de aprindere cu cel puțin 50%, în funcție de temperatura de uscare.

Art.772 În cazul folosirii aburului sau apei supraîncălzite pentru înlăturarea pericolului de explozie, concentrația de solvenți va fi menținută sub limita de aprindere cu cel puțin 20%, în funcție de temperatura de uscare.

Art.773 Părțile interioare ale instalației de uscare și conductele de evacuare a aerului vor fi în perfectă stare de curățenie.

Art.774 Semestrial se vor verifica depunerile de solvent în interiorul panourilor izolante, în vederea depistării posibilității de impregnare cu condens de solvent a materialului poros izolant, care poate duce la fenomene de autoaprindere.

Art.775 Se va urmări permanent funcționarea corectă a filtrelor de aer proaspăt și vor fi curățate și verificate.

Art.776 Dispozitivele, aparatele de siguranță, reglaj, măsură și control vor fi controlate periodic, orice defect fiind reglat imediat.

Art.777 Pentru stingerea eventualelor incendii la instalația de uscare, aceasta se va dota cu stingătoare manuale sau portabile și alte mijloace adecvate de intervenție.

4.22. Ateliere foto

Art.778 La atelierele și laboratoarele foto, care folosesc arc voltaic ca sursă de lumină și diverse substanțe combustibile, în procesul de producție se impun următoarele măsuri:

a. montarea de cutii sau tăvi metalice sub lămpile cu arc voltaic pentru captarea resturilor de cărbuni incandescenti;

b. în atelierele foto unde se lucrează cu colodiu pentru prepararea plăcilor pe timpul operațiunilor se va înlătura orice sursă de foc deschis sau scânteii;

c. instalația electrică la mesele de lucru executate din lemn și iluminate pe dedesubt va fi executată pe plăci izolatoare;

d. toți transformatorii electrici 220/24V vor fi acoperiți cu capace de metal cu orificii de aerisire;

e. abajururile lămpilor tip pentru camerele obscure vor fi confecționate din materiale incombustibile;

f. asigurarea funcționării în bune condiții a instalației de aerisire pe timpul lucrului;

g. se interzice așezarea substanțelor combustibile și a lichidelor combustibile în apropierea proiectoarelor și reflectoarelor.

Art.779 La operațiile de copiat și retuș, pe lângă măsurile de mai sus, în timpul manipulării filmelor și a montajelor acestea se vor proteja de eventualele particule de cărbuni aprinși ce pot cădea de la lămpile cu arc voltaic folosite la iluminarea ramelor de copiat.

4.23. Ateliere de confecții și tricotate

Art.783 La mașinile de tăiat și croit se vor respecta următoarele:

a. ascuțirea cuțitelor se va face în locuri special amenajate;

b. la mașinile de croit fixe, ascuțirea se va face după îndepărtarea de pe masa mașinii a materialului de prelucrat și numai cu instalația de absorbire locală oprită;

c. pietrele de polizor cu care se face ascuțirea vor fi protejate în carcase pentru restrângerea acțiunii scânteilor rezultate din polizare.

Art.784 Se va verifica zilnic starea tehnică a fiarelor de călcat precum și a cordoanelor și fișelor. Așezarea lor în timpul întreruperii călcatului se va face numai pe suporturi speciale incombustibile; la terminarea lucrului, acestea se vor scoate din prizele de alimentare.

Art.785 Instalațiile de forță, montate sub sau pe pardoseală vor fi protejate împotriva loviturilor mecanice. Utilajele vor fi dotate cu legătura de descărcare la pământ.

Art.786 La mașinile, instalațiile și aparatele specifice folosite se vor respecta următoarele:

a. nu se va lucra cu mașini care prezintă defecțiuni electrice sau mecanice;

b. curățarea scamelor din interiorul utilajelor precum și ungerea se va efectua conform graficului întocmit;

c. la terminarea lucrului, utilajele și instalațiile vor fi scoase de sub tensiune;

d. tubulatura de evacuare a scamei se va curăța cel puțin o dată pe lună;

e. instalațiile electrice de iluminat și forță montate aparent vor fi curățate săptămânal de scame și praf.

4.24. Ateliere de încălzăminte

Art.787 Se interzice folosirea focului deschis în secțiunile productive unde se lucrează cu substanțe combustibile precum și în depozite de materii prime și materiale.

Art.789 În mod cu totul excepțional se admit arzătoare cu flacără deschisă pentru curățarea prin ardere a ațelor la finisarea încălzăminte.

Art.790 Materialele cu proprietăți de autoaprindere ca: praf de lemn îmbibat cu ulei, praf de cauciuc, praf de piele etc., se vor curăța și evacua din ateliere în locurile special amenajate.

De asemenea, instalațiile de ventilație de la locurile de muncă vor fi curățate zilnic.

Art.791 Mașinile pentru confecționarea încălzăminte prevăzute cu corpuri de încălzire electrice vor fi puse în funcțiune numai după ce se vor îndepărta substanțele combustibile din jur.

Art.792 Se interzice depozitarea în atelierul de ștanță a pânzei impregnate pentru bombeu în cantități care depășesc necesarul pentru 8 ore de lucru.

Bombeurile ștanțate vor fi depuse în cutii și nu vor fi depozitate în apropierea motoarelor electrice sau aparatelor ce ar putea provoca scânteii.

Art.793 Furdalele de pânză Kapensteif ca și furdalele de talpă rezultate din procesul ștanțării vor fi evacuate zilnic din atelier în locuri special amenajate.

Art.794 La mașinile de subțiat marginea fețelor, nu este permisă ascuțirea simultan cu operația de subțiere. Ascuțirea se va efectua numai după evacuarea deșeurilor din mașină.

Art.795 Ștanțarea bombeurilor din nitroceluloză va fi executată la o singură mașină care se verifică zilnic din punct de vedere mecanic și electric.

Art.796 La mașina de șlefuit bombeuri de nitroceluloză va lucra numai o instalație specială de desprăfuire cu perdea de apă, filtrele curățându-se din oră în oră.

Art.797 Reșourile electrice prevăzute cu plită de protecție folosite pentru topirea parafinei vor fi bine protejate, iar în caz de nefolosire, deconectate. Măsura este obligatorie și pentru reșourile folosite la topirea cerii pentru șnit.

Art.798 La secțiunile de rihuit, uns, brant și tălpi, marochinărie etc., se vor utiliza cantități mici de abraziv și solvenți, care se vor păstra în vase prevăzute cu capac și deschidere pentru introdus pensula.

Art.799 Deșeurile de soluție de cauciuc Ago, precum și alte deșeuri impregnate cu soluții de lipit se vor colecta în cutii metalice cu capac și se vor evacua după fiecare schimb în locuri destinate pentru ardere.

Art.800 Arzătoarele cu flacără deschisă folosite la curățarea prin ardere a ațelor de la finisat vor fi montate pe mese de material incombustibil și prevăzute cu apărători spre banda rulantă.

Art.801 Se interzice spălarea cu benzină a încălzăminte în secțiunile de producție sau depozite.

4.25. Ateliere de vulcanizare

Art.802 Încăperile atelierelor de vulcanizare trebuie să fie prevăzute cu instalații de ventilație corespunzătoare.

Art.803 În atelierelor de vulcanizare unde se degajă praf, instalațiile electrice de iluminat și forță trebuie să fie prin construcție, etanșe la praf, iar în atelierelor unde se produc lucrări care degajă vapori inflamabili, instalația electrică de iluminat trebuie să fie de tip antiex.

Tablourile de distribuție a curentului electric trebuie să fie amplasate în exteriorul atelierului de vulcanizare.

Art.804 Încălzirea încăperilor, atelierelor se va face cu apă caldă sau abur de joasă presiune, radiatoare de încălzire și conductele fiind în mod permanent curățate de praf, iar la distanța de 50 de metri de acestea să nu fie nici un fel de material combustibil.

Încălzirea cu sobe cu acumulare de căldură se admite numai la atelierelor mici de vulcanizare și numai cu condiția ca acestea să aibă ușițele de alimentare situate în exteriorul atelierului.

Art.805 În atelierelor de vulcanizare sunt interzise:

- a. fumatul și aprinderea chibriturilor;
- b. a se umbla cu corpuri incandescente;

- c. a se umbla cu flacăra deschisă;
- d. a se depozita materiale inflamabile deoarece în atelierele de vulcanizare, acestea se aprind cu ușurință.

Art.806 Tăierea și polizarea cauciucurilor se va face în încăperi separate de încăperile destinate pentru tratament termic.

Art.807 Autoclavele de vulcanizare fiind recipiente sub presiune trebuie verificate la anumite intervale de către organele metrologice de stat.

Art.808 Autoclavele vor fi echipate cu ventile de siguranță și cu manometre pentru presiunile interioare și separat pentru presiunile din conductele de legătură care se află sub presiune.

4.26. Ateliere de reparații Radio-TV

Art.809 În atelierele de întreținere și depanare aparate de radio, televizoare, obiecte electro-casnice se vor respecta obligatoriu următoarele:

- a. Organizarea obligatorie a apărării împotriva incendiilor pe locurile de muncă;
- b. Organizarea instruirii personalului, în domeniul situațiilor de urgență, fiind interzisă admiterea în lucru a celor cărora nu li s-a făcut instructaj;
- c. Încercările aparatelor și probele pentru medie și joasă tensiune se vor efectua numai în locuri special destinate;
- d. În zona destinată probelor și încercărilor nu se va afla decât personalul care execută încercarea;
- e. Se interzic montajele provizorii, dacă este cazul acestea se vor executa conform condițiilor ca și la instalațiile electrice definitive;
- f. În cazul executării montajelor pentru probe sau încercări nu se vor posta cabluri de legătură, indiferent de tensiune în apropierea conductelor din materiale inflamabile sau sub acestea;
- g. Cablurile mobile de legătură se controlează înainte de punerea sub tensiune, verificându-se izolația, legătura la pământ, existența materialelor de conexiune, ștehere, papuci, cleme etc.;
- h. Toate instalațiile de distribuție și protecție vor fi păstrate în perfectă stare de curățenie, elementele de protecție, siguranțe, întrerupătoare, conductoare, rele etc., se vor verifica periodic;
- i. Toate montajele pentru probe sau încercări vor fi executate cu elemente corespunzătoare, comutatoare, aparate de măsură, cablaje, aparate de protecție etc., astfel încât să fie exclus orice pericol de scurt circuit sau supraîncălzire accidentală;
- j. Existența obligatorie la standul de probă a tăblițelor avertizoare de tipul "NU SE STINGE CU APĂ";
- k. Se interzic improvizațiile, grupuri de iluminat montate provizoriu, fără respectarea normelor, lângă elemente combustibile, în ateliere de reparații Radio-TV.

4.27. Ateliere de bijuterii

Art.810 Se vor respecta prevederile normelor referitoare la organizarea intervenției pe locul de muncă, afișarea sarcinilor specifice și generale a planului de evacuare, a instruirii personalului, existența și cunoașterea modului de utilizare a mijloacelor de stingere.

Art.811 Utilizarea lămpilor cu gaz folosite în procesul de prelucrare se va face cu respectarea normelor specifice utilizării gazelor.

Art.812 Se va verifica periodic starea instalației de gaz, starea furtunelor de racord a lămpilor, existența colierelor de fixare a furtunelor.

Art.813 Se vor respecta condițiile de păstrare a buteliilor pentru oxigen, asigurate în rastele, cu capacele montate, precum și cele referitoare la manipularea acestora.

4.28. Ateliere tipografice, copiatoare, multiplicatoare

Art.814 În atelierele tipar probă, unde se lucrează cu benzină la ștersul formelor și la spălarea valțurilor se interzice fumatul sau pătrunderea în încăperi cu sursă de foc deschis.

Art.815 La atelierele monoturnat se interzice:

- executarea de instalații electrice pe pereții izolației fonice. Trecerea conductorilor electrici prin astfel de pereți se face numai cu tub I.P.E. metalic;
- introducerea în cazanele de topit aliaj a materialelor combustibile (hârtie, cârpe etc.);

- funcționarea mașinii de turnat și arderea gazului în timpul spălării mașinilor.

Art.816 La atelierele monofoto, textoprint se vor folosi numai lămpi de perete tip cameră obscură cu carcase metalice iar filmele se vor păstra în dulapuri metalice.

Art.817 În atelierele de închis forme și matrițe, spălarea formelor cu benzină se va face numai pe materiale incombustibile.

Uleiul pentru presele de matrițat va fi adus în ateliere numai în ziua când se schimbă cel din mașină.

Se interzice cu desăvârșire depozitarea substanțelor combustibile pe piesele de matrițat sau pe mesele auxiliare ale acestora, care sunt încălzite electric.

Art.818 La atelierele de mașini plane și rotative cărți, retușările cu eter sau alte substanțe volatile se vor face numai sub directă supraveghere a maștrilor care au obligația să amenajeze locuri de muncă speciale situate cât mai departe de mașinile de producție, lângă ferestre deschise. Se interzice înlocuirea benzinei cu alți solvenți.

Art.819 În atelierele de stereotipie cărți, aprinderea focului la mașinile care se încălzesc prin gaze naturale va fi făcută numai de lucrătorul destinat și instruit în acest scop.

Curățarea aliajului de impurități prin foc deschis sau cu ajutorul sondei se va face numai în prezența maistrului sau șefului de formație care sunt obligați să respecte normele în vigoare.

Art.820 În atelierele rotative cărți, spălarea cu benzină a pieselor de la cilindrii mașinilor se va face numai în lăzi metalice cu capace, în locuri ferite de influența surselor de căldură, foc, instalațiilor electrice etc..

Art.821 În încăperile pentru depozitarea și turnarea valțurilor unde se află cazanele pentru topit clei de valțuri, vor fi introduse numai materialele folosite în procesul tehnologic și în cantitățile unei zile de lucru.

Art.822 Materialele de lipit clișee preparate cu solvenți volatili, folosite în atelierele de montat clișee pe suport metalic se vor scoate din magazie în cantitățile necesare unei zile de lucru și se vor păstra în dulapuri metalice, iar diluarea lor se va face în afara atelierelor, în spații special amenajate.

Art.823 Aparatele de pulverizat din atelierele de imprimare vor fi prevăzute cu condensatori autoparaziți, pentru anularea scânteilor, iar în cazul retușărilor cu eter sau cu alte substanțe volatile se vor respecta prevederile normelor în vigoare.

Art.824 În atelierele de copiat și în atelierele pentru prepararea plăcilor și tiparelor de probă, montajele de filme, vor fi protejate de sursele de lumină sau căldură, iar după terminarea lucrului montajele din spațiul atelierelor vor fi predate arhivei pentru depozitarea în dulapuri metalice.

Art.825 În atelierele de aclimatizat a hârtiei unde încălzirea aerului se realizează cu ajutorul bateriilor de rezistențe electrice, iar refularea aerului se realizează cu ventilatoare cuplate la bateriile de încălzire, se vor respecta următoarele măsuri:

- nu se vor depozita lichide combustibile pe gura de vizitare a rezistențelor electrice sau în tubulatura de evacuare a aerului cald;

- capacul de vizitare a rezistențelor va fi deschis numai de electricienii de întreținere pentru efectuarea controalelor și reviziilor periodice după care capacul se va închide;

- rezistențele electrice se vor folosi numai cu ventilația în funcțiune;

- se va controla zilnic temperatura din atelierul de aclimatizare pentru a nu depăși limita de încălzire permisă echipamentului și instalațiilor electrice.

Art.826 Folosirea acizilor pentru forme în atelierele de imprimare se va face numai în prezența maistrului.

Art.827 Este interzisă vărsarea în canal a lichidelor inflamabile recuperate provenite de la operațiile efectuate în atelierele de cromare.

Art.828 În atelierele de imprimare, bidoanele cu toluen și cerneluri vor fi ermetic închise pentru a împiedica degajările de gaze. În cursul transvazării cernelii se va avea grijă ca aceasta să nu se răspândească pe pardoseală.

Pentru evitarea degajării vaporilor de toluen în spațiul atelierelor, gurile de absorbție vor fi montate în imediata apropiere a jgheburilor de cerneală ale mașinilor de tipar.

Art.829 În atelierul de fălțuit, pregătirea colilor, broșat, scoarțe și Kristenzen se impun următoarele restricții:

- depozitarea semifabricatelor se va face la o distanță de cel puțin 1 m de mașini;
- eliminarea ștreifurilor de la mașinile de tăiat și transportul lor în locurile de balotare se va face îndată ce acestea se produc;
- nu este admisă așezarea materialelor (hârtii, cartoane, soluții etc.) în spațiile de siguranță, lângă reșouri, rezistențe de încălzire, reostate, cazane de încălzit, clei etc.;
- evitarea supraîncălzirii motoarelor de la mașinile de ascuțit cuțitele deoarece se pot aprinde bobinajele motoarelor;
- respectarea cu strictețe a instrucțiunilor de folosire și deservire a generatoarelor de înaltă frecvență și a mașinilor de uscat bloc-carte;
- se interzice introducerea în mașinile de uscat cărți a altor materiale bune conducătoare de electricitate care pot provoca scânteii electrice și scurtcircuite;
- curățarea zilnică de impurități a benzilor transportoare ale mașinilor de uscat blocuri, a prafului pe electrozii mașinilor de uscat și pe filtrul de aer al generatorului;
- reșourile electrice folosite la încălzirea cleiului și a mașinilor de călcat vor fi instalate pe suporturi incombustibili iar acolo unde cleiul de lipit se prepară la flacără această operație se va face în afara secțiilor de legătorii și cartonaje, în încăperi special amenajate.

Art.830 La atelierele de lăcuit-celofanat, materialele folosite la lăcuire vor fi păstrate în afara atelierelor, în locuri special amenajate.

Acolo unde uscarea coperților în mașinile de lăcuit se face cu radiatoare infraroșii, se interzice oprirea benzilor transportoare în timpul funcționării radiatoarelor.

Operația de lăcuire se va face numai cu instalația de ventilație în funcțiune pentru eliminarea vaporilor și a gazelor ce se produc.

Art.831 În încăperile în care se lucrează într-o atmosferă nocivă de gaze emanate din substanțele și soluțiile folosite, lucrul se va desfășura numai cu sistemul de ventilație în funcțiune pentru evacuarea din încăperea a gazelor ce ar putea genera incendii.

Art.832 Curățarea mașinilor cu lichide combustibile este permisă numai după ce acestea au fost deconectate de la rețeaua electrică și s-au răcit, respectându-se regulile privind interzicerea fumatului sau folosirea mijloacelor de iluminat cu flacără deschisă.

Art.833 În atelierele de tipărire-multiplicare se interzice cu desăvârșire executarea de instalații electrice cu caracter de improvizație, folosirea ștecherelor, prizelor, întrerupătoarelor, automatelor, cordoanelor electrice, prelungitoarelor în stare defectă.

Art.834 În locurile de muncă unde se folosesc substanțe inflamabile, care în amestec cu aerul pot forma amestecuri explozive, instalația electrică va fi antiex.

Art.835 Este interzis fumatul în locurile de muncă unde există pericol de incendiu sau explozii. În aceste locuri de muncă se vor afișa în locuri vizibile inscripții care să atenționeze pericolul de incendiu sau explozie: "FUMATUL INTERZIS", "ATENȚIE ! PERICOL DE INCENDIU", "ATENȚIE! PERICOL DE EXPLOZIE".

Art.836 Fumatul este permis numai în locuri special amenajate prevăzute cu inscripția " LOC PENTRU FUMAT".

4.29. Stații de preparare a mixturilor asfaltice

Art.837 (1) Este interzisă folosirea utilajelor și instalațiilor acționate cu motoare electrice (malaxoare, uscătoare, predozatoare, buncăre etc.) fără a fi protejate împotriva incendiilor.

(2) Stațiile de prepararea mixturilor asfaltice la cald vor fi prevăzute cu materiale și mijloace necesare primei intervenții pentru stingerea incendiilor, conform normelor de dotare specifice.

Art.838 În cazul lucrărilor cu lianți bituminoși, regulile de protecție împotriva incendiilor prevăd următoarele dispoziții:

a. rezervoarele de combustibil lichid se vor fixa și izola corespunzător, pentru evitarea scurgerii sau aprinderii;

b. este strict interzis să se alimenteze rezervoarele de combustibil ale stațiilor și topitoarelor de bitum cu vase deschise. Transportul motorinei se va face cu ajutorul pompelor prin conducte;

c. în jurul topitoarelor, batalurilor și habelor de bitum, se va păstra ordinea și curățenia și se va interzice accesul persoanelor străine neautorizate sau al muncitorilor care nu sunt repartizați să lucreze la aceste utilaje;

d. descărcarea butoaielor în topitoare se va face cu mare atenție, astfel încât bitumul să nu scape brusc în masa topită, provocând împrăștierea ei, pentru a nu se produce incendiu;

e. este interzisă încălzirea cu flacără a conductei de scurgere a bitumului de la cisternele CFR și cisternele auto, precum și a pompei de extras bitum din batal. Această încălzire se va face numai cu abur sau apă caldă;

f. aprinderea arzătoarelor se va face numai cu ajutorul unor bucăți de bumbac îmbibate cu motorină și fixate la capătul unei vergele metalice de cel puțin 1 m lungime. Manipularea acestui dispozitiv de aprindere se va face cu atenția și numai în poziție laterală față de direcția flăcării și a gazelor arse;

g. se interzice turnare în focar sau peste arzătoare a motorinei, petrolului sau benzinei pentru aprinderea sau activitatea focului;

h. la batalurile unde încălzirea bitumului se face cu picurătorul se vor respecta următoarele reguli:

1. pentru evitarea stingerii picurătorului în timpul funcționării, rezervoarele vor fi prevăzute cu site prin care se va trece motorina;

2. în cazul când picurătoarele se sting singure, reaprinderea lor nu se va face mai devreme de o oră și după ce, în prealabil, s-a făcut evacuarea gazelor eventual formate;

3. pentru prevenirea incendiilor se va evita scurgerea motorinei în batal sau în camera de topire;

4. aprinderea și stingerea picurătoarelor se va face conform instrucțiunilor privind funcționarea acestora;

5. este interzisă montarea rezervoarelor de motorină direct deasupra picurătoarelor; montarea lor se va face numai lateral și pentru evitarea autoaprinderii bitumului, este interzisă funcționarea picurătoarelor când nivelul bitumului din batal nu este cu cel puțin 20 cm deasupra țevilor orizontale ale picurătorului;

6. pentru evitarea autoaprinderii bitumului, este interzisă funcționarea picurătoarelor când nivelul bitumului din batal nu este cu cel puțin 20 cm deasupra țevilor orizontale ale picurătorului;

7. în scopul îndepărtării depunerilor provenite din arderea motorinei, se vor efectua la rece revizii dese de întreținere a picurătoarelor;

8. la intervale regulate de timp se va controla temperatura bitumului din camera de preîncălzire, pentru a nu depăși temperatura prevăzută în STAS 17473;

i) instalațiile pentru încălzit bitum și tancurile de bitum, se vor îngrădi cu o plasă de sârmă; se vor monta indicatoarele de interzicere a accesului persoanelor străine sau al muncitorilor neavizați să lucreze în aceste locuri;

j) este interzisă efectuarea oricărui lucrări de sudură sau un foc deschis la instalațiile pentru încălzit bitum, fără a se întocmi permis de lucru cu foc și fără a se lua toate măsurile pentru stingerea unei eventual început de incendiu;

k) conductele de combustibil și bitum se vor verifica zilnic, înainte de începerea lucrului, pentru a fi în perfectă stare de funcționare (fără scurgeri) și se vor opri imediat funcționarea autogudronatorului, când se constată pierderea de benzină sau bitum până la remedierea defectiunii.

Art.839 La amestecarea bitumului cald cu diferiți solvenți organici se vor respecta următoarele:

- nu este permisă amplasarea cazanului într-un loc în care vântul poate aduce vapori de substanțe inflamabile, de la un depozit apropiat;

- în apropierea cazanului în care se execută această operație sunt strict interzise accesul și staționarea în zonă a muncitorilor care nu participă la acest proces tehnologic;

- este interzis cu desăvârșire fumatul sau focul deschis pe o rază de 40 m față de locul amestecului, în vederea prevenirii incendiilor sau exploziilor;

- este interzisă folosirea benzinei pentru diluare.

Art.840 Scurgerea bitumului din topitor se va face prin deschiderea treptată a vanei, pentru a se evita împrăștierea surselor de încălzire a acestuia.

Art.841 Nu este permisă alimentarea cu carburanți și lubrifianți, sau executarea lucrărilor de întreținere și reparații, în timpul funcționării motoarelor sau injectorului autogudronatorului.

Art.842 Conductele de combustibil și bitum se vor verifica zilnic, înainte de începerea lucrului, pentru a fi în perfectă stare de funcționare (fără scurgeri) și se va opri imediat funcționarea autogudronatorului când se constată pierderea de benzină sau bitum, până la remedierea defecțiunii.

Art.843 La umplerea cisternei cu bitum trebuie ca flăcările să fie stinse, iar autovehiculul frânat. În cazul umplerii prin gura de sus a cisternei jgheburile sau țevile de umplere trebuie bine fixate.

Art.844 În cazul aprinderii injectoarelor (arzătoarelor) de la autogudronator, pentru menținerea bitumului cald se vor lua următoarele măsuri:

- pentru funcționarea injectoarelor (atât fixe cât și mobile) se va folosi petrol lampant. Este interzis folosirea benzinei sau white -spiritului;
- se interzice supraîncălzirea bitumului pentru evitarea autoaprinderii;
- se interzice folosirea injectoarelor în apropierea materialelor combustibile;
- se interzice folosirea arzătorului mobil când are defecțiuni la furtun sau în cazul legării necorespunzătoare a acestuia;
- se va urmări permanent dacă manometrele și supapa de siguranță funcționează normal, iar în caz de defecțiuni se vor lua imediat măsuri de remediere;
- se interzice lăsarea fără supraveghere a injectoarelor în funcțiune și încălzirea bitumului din cisternă în timpul transportului.

Art.845 În timpul răspândirii bitumului, se va asigura în permanență semnalizarea între conducătorul auto și mecanicul care manevrează manetele mecanismelor de stropire.

Art.846 La încălzirea pompei de bitum și a conductelor pentru trecerea bitumului, manevrarea injectorului mobil va fi făcută numai de către șoferul mașinii sau de către mecanicul ajutor, care vor fi instruiți în prealabil, pentru evitarea producerii incendiilor.

Art.847 La cisternele termoizolate pentru transportul bitumului, periodic se va verifica izolația termică, pentru menținerea în stare fluidă a bitumului ce se transportă de la rafinării la stațiile de preparat mixturi asfaltice și pentru evitarea autoaprinderii bitumului sau incendierii autovehiculului.

Art.848 Este interzis a se face foc lângă sau sub cisternă sau a se apropia cu flacăra de aceasta.

Art.849 Înainte de efectuarea transportului se va verifica închiderea etanșă a vanei și a capacului de la gura de umplere a bitumului.

Art.850 Orice intervenție legată de întreținere, reparare la cisternă, se va face numai după ce bitumul a fost golit și numai de către persoane competente.

Art.851 Pentru toate categoriile de lucrări cu lianți bituminoși se vor respecta întocmai și prevederile referitoare la prevenirea și stingerea incendiilor înscrise în Normele de P.S.I. specifice activității din sectorul drumurilor naționale.

Executarea lucrărilor de construcții și instalații

4.30. Lucrări de organizare de șantier

Art.852 Prezentul capitol cuprinde normele ce trebuie respectate la lucrările de organizare de șantier, în scopul îndeplinirii măsurilor specifice de prevenire și stingere a incendiilor și de folosire a dotărilor.

Art.853 Lucrările de organizare de șantier se realizează conform proiectului de organizare de șantier, parte componentă și obligatorie a documentației economice pentru orice categorie de lucrări de construcții montaj, indiferent de forma de proprietate a unității care execută lucrările respective.

Art.854 Folosirea provizorie pentru organizarea de șantier a încăperilor din construcțiile sau clădirile cu caracter permanent în curs de execuție precum și modificarea sau schimbarea destinației celor existente se face numai cu respectarea prevederilor din prezentul normativ.

Art.855 Pentru modificările sau schimbările de destinație care nu duc la înrăutățirea situației existente din punct de vedere al prevenirii și stingerii incendiilor, dispozițiile prezentului normativ nu sunt obligatorii, urmând a se lua de la caz la caz,

măsurile posibile de îmbunătățire a protecției în funcție de importanța, valoarea și vulnerabilitatea obiectului de organizare de șantier.

Art.856 Amplasarea obiectelor de organizare de șantier, fie ele tip sau nu și determinarea ariei construite, maxim admisă a compartimentelor de incendii, se stabilesc în funcție de gradul de rezistență la foc, numărul de niveluri și de pericol de incendiu sau destinație astfel încât, în cazul izbucnirii unui incendiu posibilitatea de extindere a acestuia, să fie limitată.

Art.857 Pentru stabilirea distanțelor de siguranță dintre construcțiile provizorii de organizare de șantier și construcțiile de bază în curs de execuție (care la sfârșitul lucrărilor vor avea gradul I - II de rezistență la foc), acestea din urmă se vor asimila cu construcțiile de gradul III.

La amplasarea obiectelor din organizarea de șantier, se are în vedere comasarea sau alipirea lor în cadrul unor compartimente de incendiu normate (fără a lua în considerare distanțele funcționale dintre acestea) și dispunerea unor astfel de grupări (comasări, alipiri) la distanțe normale față de alte obiecte..

Pentru categoria A și B (ateliere, depozite) sunt admise numai construcții realizate din materiale incombustibile și amplasate la distanțe (compartimente) de celelalte obiecte învecinate;

Art.858 La adaptarea la teren a obiectelor de organizare de șantier, se va avea în vedere amplasarea acestora în afara (independente) sau în incinta unui obiectiv aflat în exploatare. În acest ultim caz măsurile de protecție contra incendiilor prevăzute în proiect se vor completa cu măsuri specifice de exploatare a obiectivului comunicând beneficiarului obiectivului aflat în exploatare, măsurile de prevenire și stingere a incendiilor, adaptate.

Art.859 În cazul în care pe un șantier sunt mai multe unități de execuție, proiectantul de organizare al antreprenorului general va coordona, în mod obligatoriu, măsurile de prevenire a incendiilor comune tuturor obiectivelor, urmărind:

- reducerea distanțelor dintre diferitele obiecte de organizare;
- amplasarea diferitelor obiecte de organizare astfel încât să se reducă rețelele de apă, canal, energie termică, electrică, aer comprimat, etc;
- utilizarea pentru nevoile de organizare, a unor obiecte definitive, executate cu prioritate.

Art.860 Ariile construite și numărul de niveluri maxim admise pentru ateliere, puncte de întreținere, clădiri cu caracter social-cultural, de cazare și administrative, necesare organizării de șantier se vor stabili, în funcție de gradul lor de rezistență la foc.

Art.861 La amplasarea obiectelor de organizare de șantier față de clădiri civile sau industriale învecinate, se vor respecta distanțele normate

Art.862 În cazul unor obiective vecine aflate în construcție se va analiza posibilitatea luării unor măsuri comune de prevenire și stingere a incendiilor.

Art.863 Drumurile și platformele utilizate pentru transportul pe șantier pe durata execuției lucrărilor de construcții montaj vor fi realizate, pe cât posibil, cu prioritate în soluție definitivă, (inclusiv lucrările de canalizare și evacuare a apelor pluviale).

Art.864 Drumurile interioare vor fi prevăzute cu iluminat corespunzător pe timp de noapte.

Art.865 Drumurile de circulație vor avea podețe de trecere peste șanțuri, sau se asigură căi de ocolire a șanțurilor. La intersecția liniilor de cale ferată cu drumuri, nivelul carosabil se va executa la aceeași cotă a șinelor.

Art.866 Căile rutiere, trebuie întreținute corespunzător și fără obstacole astfel încât intervenția în caz de incendiu să se efectueze normal fiind interzisă depozitarea materialelor și a utilajelor pe acestea.

Art.867 În cadrul organizării de șantier trebuie să fie asigurat corespunzător iluminatul pe timp de noapte. Instalațiile improvizate sunt interzise.

Art.868 Se va asigura funcționarea corectă și permanentă a iluminatului de siguranță, evacuare, continuarea lucrului, circulație, veghe și pază

Art.869 Corpurile de iluminat nu se suspendă de conductoarele care le alimentează, ele fiind fixate de plafon cu cârlige sau de perete prin console, în afara celor construite special.

Art.870 Întreruperea sau restabilirea circuitului electric trebuie executate numai prin intermediul întreruptoarelor sau prizelor neadmițându-se contactul capetelor de conductoare neizolate (fără ștechere).

Art.871 Încălzirea obiectelor de organizare de șantier se poate asigura local (cu sobe, radiatoare electrice, aeroterme, etc.) sau cu instalație de încălzire centrală. Sistemul de încălzire se va alege în funcție de categoria pericolului de incendiu a încăperilor sau a construcțiilor respective.

Art.872 Încălzirea locală (cu sobe cu sau fără acumulare de căldură) se admite în încăperi:

- social-administrative;
- de categoriile de incendiu D și E;
- de garare pentru maximum 10 mașini, dacă alimentarea sobelor se face din exterior sau din încăperi alăturate fără pericol de incendiu;

Art.873 Nu se admite instalarea sobelor fără acumulare de căldură (metalice) în încăperi de categoria C pericol de incendiu, în magazii de materiale combustibile sau de mare valoare și în clădiri cu amplasament necorespunzător.

Art.874 La executarea sobelor și a coșurilor de fum se vor respecta prescripțiile de amplasare și izolare a acestora față de materialele combustibile din apropiere (STAS 3607).

Art.875 Asigurarea alimentării cu apă pentru stingerea incendiilor în faza de organizare de șantier trebuie să se facă, de regulă, prin executarea instalațiilor definitive de alimentare cu apă, înaintea începerii execuției principalelor lucrări de construcții.

Art.876 Atunci când aceasta nu este posibil, se va asigura un sistem provizoriu de alimentare cu apă pentru stingerea incendiilor în faza de organizare de șantier.

Art.877 Alimentarea provizorie cu apă se poate asigura, prin rețele de conducte cu hidranți de incendiu, sau din bazine ori rezervoare din care apa să fie utilizată în caz de incendiu cu ajutorul pompelor mobile.

Art.878 Organizările de șantier care au rețele de joasă presiune sau bazine cu apă trebuie să fie dotate cu autopompe sau cu pompe manuale de incendiu. În raport cu mărimea și vulnerabilitate lor la incendiu, conform normelor de dotare.

Art.879 În cazul alimentării cu apă din bazine sau rezervoare, numărul și capacitatea acestora se vor stabili în funcție de mărimea și vulnerabilitatea organizării de șantier, conform STAS 1478.

Art.880 Rezervoarele, bazinele sau alt surse de alimentare cu apă rece, situate la distanțe mai mici de 1000 m față de organizarea de șantier și luate în considerație pentru stingere, vor avea asigurate posibilități de alimentare a pompelor de incendiu mobile direct din acestea. Punctele de staționare și alimentare a pompelor mobile de incendiu la bazine, rezervoare sau alte surse de apă, se vor stabili astfel încât radiația termică sau alte efecte ale incendiului la obiectele învecinate să nu împiedice desfășurarea acțiunii de intervenție.

Art.881 Vor fi amenajate platforme de alimentare a pompelor mobile, astfel încât înălțimea de aspirație a pompelor să nu depășească 6 m, iar în dreptul sorbului să se asigure o adâncime a apei de minimum 1 m.

Art.882 Acolo unde există surse naturale de apă (râuri, iazuri, lacuri, fântâni cu debit suficient și adâncime corespunzătoare) vor fi amenajate pentru utilizare la alimentarea cu apă în caz de incendiu.

Art.883 Instalațiile cu apă pentru stingerea incendiilor se execută astfel încât să fie ferite de îngheț și să poată funcționa pe durata normată de intervenție în caz de incendiu.

Art.884 Obiectele cu caracter social administrativ din organizarea de șantier, de regulă nu vor fi comasate cu cele productive, cu excepția birourilor, vestiarelor etc. aferente.

Art.885 La amplasarea paturilor în dormitoare comune se vor asigura culoare de circulație și evacuare corespunzătoare numărului de persoane din acestea.

Art.886 Coridoarele de evacuare din clădirile provizorii destinate cazării sau pentru administrație, vor avea lățimea de minimum 1,25 m.

Art.887 Corpurile electrice de iluminat incandescente din încăperile de cazare comună vor fi prevăzute cu globuri de protecție.

Art.888 Obiectele cu caracter special se dispun izolat, iar în încăperile de cazare comună (dormitoare) se interzice:

- utilizarea reșourilor și radiatoarelor electrice, precum și a altor aparate și mijloace electrice de încălzit și iluminat defecte, improvizate ori nesupravegheate;
- lăsarea nesupravegheată a focului în sobe.

Art.889 La distanță mai mică de 10 m față de vagoanele dormitor și barăcile combustibile se interzice folosirea focului deschis.

Art.890 Prepararea hranei, servitul mesei, spălarea, uscarea și călcarea lenjeriei și îmbrăcăminte se vor face în încăperi special destinate acestor scopuri cu echipamente și aparate în perfectă stare de folosință și funcționare.

Art.891 Amplasarea meselor și scaunelor în sălile de mese (cantină) se va face astfel încât să se asigure circulația funcțională și evacuarea persoanelor în caz de incendiu.

Art.892 La cantinele și cluburile care nu se încadrează în categoria sălilor aglomerate (sub 200 de persoane) situate la parter, pot avea o singură cale de evacuare cu lățimea de 1,20 m. Pentru cele care se încadrează în categoria sălilor aglomerate, se asigură minimum două căi de evacuare, distincte și independente, dimensionate corespunzător.

Art.893 Patronul, respectiv Consiliul de administrație, stabilește necesitatea și optează asupra procurării unor soluții mai sigure față de cele existente în scopul reducerii riscului de izbucnire și întreținere a incendiilor cum sunt:

- utilizarea sobelor cu acumulare de căldură, pentru încălzirea încăperilor de organizare de șantier;

- folosirea de obiecte de organizare de șantier rezistente la foc și omologate, demontabile sau nedemontabile (producție, cazare, cantine, administrație etc).

Art.894 În caz de incendiu în spațiile de cazare comună, se evacuează în primul rând persoanele și apoi bunurile materiale, iar stingerea incendiului se face cu apă și spumă.

Art.895 Depozitele de materiale combustibile solide (material lemnos, carton asfaltat, pânza bitumată, polistiren etc.) precum și depozitele de lichide combustibile, cu excepția carburanților amenajate pe platforme deschise, se vor amplasa la o distanță de minimum:

- 16 m față de construcțiile de organizare de șantier de gradul I și II rezistență la foc;
- 20 m față de construcțiile de organizare de șantier de gradul III, IV și V și de cele existente sau în curs de execuție, indiferent de gradul lor de rezistență la foc.

Art.896 Materiale combustibile necesare procesului de execuție a lucrărilor de bază, construcții și instalații, în cantitățile minime necesare fluxului tehnologic, pot fi depozitate temporar, în:

- exteriorul construcțiilor în curs execuție;
- interiorul construcției în curs de execuție fără a împiedica accesul pe căile de acces și evacuare și de intervenție. În ambele situații și de la caz la caz, se asigură măsurile necesare pentru prevenirea și stingerea incendiilor.

Art.897 Depozitarea lichidelor combustibile în subsolul construcțiilor de organizare de șantier, sau în construcțiile în curs de execuție este interzisă.

Art.898 La depozitele de lichide combustibile din clasele I și II. se vor prevedea măsuri de protecție contra radiațiilor termice. Nu este permisă depozitarea lichidelor combustibile în vase deschise.

Art.899 Depozitarea carburanților și lubrifianților se poate face în depozite îngropate, semiîngropate sau supraterane (închise sau deschise). Depozitele vor fi împrejmuite și amplasate la o distanță de minimum 16 m față de construcțiile de gradul I și II rezistente la foc și 20 m față de cele de gradul III, IV și V rezistență la foc (inclusiv cele definitive sau în curs de execuție) indiferent de gradul lor de rezistență la foc.

Art.900 Se interzice delimitarea spațiilor de depozitare prin elemente de separare combustibile.

Art.901 Depozitarea în ambalaje (recipiente, rezervoare etc.) a maximum 2 mc de lichide combustibile cu temperatura de inflamabilitate a vaporilor sub 28°C sau 10 m³ de lichide combustibile cu temperatura de inflamabilitate a vaporilor peste 28°C, se poate face în:

- construcțiile supraterane realizate din materiale incombustibile; fără a se norma limita lor de rezistența la foc, amplasate la distanța de 20 m față de alte obiecte;
- construcții subterane (bordeie) acoperite cu un strat de pământ de minimum 0,40 m grosime.

Art.902 Depozitarea vopselelor în ulei, a uleiurilor și a produselor lubrifiante, se poate face în:

- magazii proprii pentru lichide combustibile;
- încăperi separate ale magaziei generale a șantierului, separarea realizându-se prin pereți cu rezistența la foc minimum 2 ore și acces din exterior; .
- se admite depozitarea în magazia generală de materiale a șantierului a unei cantități de maximum 200 kg a acestor produse, în ambalajele originale.

Art.903 Este admisă depozitarea unei cantități de maximum 150 kg de carbid, în magazia generală de materiale în ambalajul original al producătorului, ferite de umezeală și să se prevadă la intrarea în magazie, indicatoare de pericol conform STAS 297/1,2.

Art.904 Depozitarea a maximum 20 de recipiente cu gaze sub presiune se poate face numai în clădiri independente executate din materiale incombustibile. Este interzisă depozitarea recipientelor de gaze, butelii de oxigen, argon, etc. pe coridoare, ganguri, în încăperi cu circulație de persoane, în aer liber, neprotejate.

Art.905 Depozitele de materiale incombustibile pot fi amplasate la orice distanță de construcțiile pentru organizarea de șantier sau de cele existente ori în curs de execuție, cu condiția sa nu blocheze căile de acces la construcții, la sursele de apă, pichetele PSI și căile de evacuare din construcție.

Art.906 Depozitarea materialelor combustibile bituminoase (suluri de carton asfaltat, pâna gudronată, bitum etc.) se face în depozite acoperite (șoproane) protejate de razele solare și pe timp călduros se stropesc periodic cu apă. Sulurile de carton asfaltat se așează pe un singur rând în poziție verticală), iar sulurile de pânză gudronată se vor așeza în stive orizontale, despărțite de un strat de filer de calcar sau nisip fin.

În cadrul gospodăriei de bitum și la aceasta până la mijlocul de transport pe verticală, precum și la punctele de lucru (acoperișuri), se vor păstra în permanența căile de acces și de circulație libere, astfel încât să fie posibilă intervenția imediată în caz de incendiu.

Butoaiele sau blocurile de bitum, se vor depozita astfel încât să poată fi evacuate sau izolate cu ușurință în caz de incendiu.

Art.907 Varul nestins se depozitează în clădiri acoperite, având nivelul pardoselii cu minimum 20 cm deasupra terenului înconjurător. Depozitul pentru var nestins să fie uscat și bine aerisit.

Art.908 Platformele betonate pe care se depozitează cărbunii trebuie să nu permită infiltrarea apei în masa cărbunilor și să aibă pante spre exterior de minim 1%. Platformele nu trebuie executate din lemn sau asfalt.

Art.909 Nu este permisă depozitarea lichidelor combustibile în vase deschise.

Art.910 Pentru stingerea incendiilor la depozitele pentru materiale combustibile de construcții se vor utiliza:

- apă sau spumă pentru materialele din lemn, produse de cauciuc, policlorura de vinil,
- spumă, abur, gaze inerte, nisip, pentru prenadez și alți adezivi sau solvenți inflamabili și lichide combustibile;
- apa sub formă de jeturi puternice pentru materiale solide;
- pulberi stingătoare, gaze inerte, nisip și spumă pentru bitum;
- apa pulverizată, spuma și pulberi stingătoare pentru produse din plută;
- nisip uscat pentru pulberea de aluminiu, într-un raport de cel puțin 2 kg nisip la 1 kg pulbere de aluminiu;
- apa pulverizată, spume și gaze inerte pentru spumele din mase plastice (polistiren, poliuretan, etc.).

Personalul de intervenție în caz de incendiu va fi echipat cu mijloace de protecție a căilor respiratorii și după caz anticalorice.

Art.911 La depozitele închise pentru materiale sau substanțe combustibile (mase plastice, bitum, produse petroliere etc.) se va asigura evacuarea fumului și a gazelor fierbinți produse în caz de incendiu).

4.31. Ateliere pentru sudarea și tăierea metalelor

Art.912 (1) Generatorul/Tubul de acetilenă și tubul de oxigen aferent care alimentează un singur post de lucru se amplasează într-o boxă din materiale incombustibile prevăzută cu ventilare naturală.

(2) Spațiile destinate generatorului/stațiilor de acetilenă se marchează cu indicatoare de securitate, conform prevederilor standardelor specifice.

(3) În timpul lucrărilor de sudare este interzisă folosirea hainelor, mănușilor sau a altor materiale cu urme de grăsimi, uleiuri, benzină, petrol și altele asemenea.

Art.913 În cazul sudării oxiacetilenice generatoarele de acetilenă transportabile se instalează în aer liber, în afara încăperii în care se sudează, ferite de razele solare și de sursele de foc deschis.

Art.914 În cazuri justificate tehnic se admite instalarea unui singur generator de acetilenă transportabil cu debit maxim de 3,20 mc/h numai în încăperi în care se execută lucrări de reparații, montaj sau întreținere cu caracter temporar, cu respectarea următoarelor condiții:

- a) generatorul să fie verificat și să aibă placa de timbru;
- b) încărcătura de carbid să nu depășească 4,00 kg, iar încăperea să aibă un volum minim de 300 mc și să fie bine ventilată;
- c) utilizarea și supravegherea generatorului să fie asigurate de personal calificat și autorizat în acest scop;
- d) distanța de la generator și butelia de oxigen până la flacăra de sudare sau la orice sursă de căldură cu temperaturi peste 500°C trebuie să fie de minimum 10,00 m, iar între generator și butelia de oxigen de minimum 5,00 m;
- e) utilajele la care se lucrează cu flacăra sau care produc scântei în timpul funcționării se opresc pe toată perioada amplasării generatorului în încăpere.

Art.915 Se interzice instalarea generatoarelor de acetilenă transportabile în locuri unde există surse de căldură și foc deschis.

Art.916 Atelierele de sudare și tăiere a metalelor se dotează cu dispozitive de aprindere, vase cu apă rece curată pentru răcirea becului arzătorului în caz de supraîncălzire, precum și cu suporturi cu cârlig pentru agățarea arzătorului în timpul întreruperii lucrului.

Art.917 În atelierele de sudare și tăiere a metalelor se interzic recipiente sau vase care conțin substanțe combustibile ori lichide inflamabile.

Art.918 Arzătoarele (sulfaiurile) de sudare se controlează înainte de începerea și la terminarea lucrului, pentru ca robinetele de oxigen și acetilenă să se închidă perfect.

Art.919 La efectuarea operațiilor de sudare de orice fel - autogenă, electrică sau de gaze, se interzic:

- a) sudarea conductelor și aparatelor aflate sub presiune de gaze, lichide și aer, precum și a celor sub tensiune electrică;
- b) agățarea arzătorului aprins de butelia cu gaze, generator sau materiale combustibile;
- c) demontarea, curățarea și asamblarea generatoarelor mobile de acetilenă în ateliere, precum și folosirea acestora fără filtre și supape hidraulice de siguranță umplute cu apă la nivelul corespunzător;
- d) dezghețarea generatorului de acetilenă cu flacăra deschisă sau obiecte incandescente;
- e) așezarea cablurilor electrice pentru sudare împreună cu furtunurile și conductele pentru sudare cu gaze;
- f) contactul buteliilor, conductelor și furtunurilor cu uleiuri, vaselină sau alte grăsimi, precum și cu mâna sau cu obiecte îmbibate cu aceste substanțe;
- g) descărcarea generatorului de acetilenă, precum și curățarea furtunurilor în încăperi;
- h) reînceperea sudării după întrerupere fără ca în prealabil să se fi aerisit încăperea în care se sudează.

Art.920 Se interzic deplasarea cu arzătorul aprins în afara zonei de lucru, precum și urcarea pe scări, schele și altele asemenea.

Art.921 (1) La întreruperi ale lucrului care depășesc 10 minute, se închid robinetele buteliei de oxigen și ale generatorului de acetilenă sau de la punctele de distribuție, când alimentarea cu gaze se face de la conducte.

(2) La întreruperea lucrului pe o perioadă mai îndelungată (o noapte sau zi de repaus) se evacuează carbidul din generator.

Art.922 În cazul șocurilor produse de întoarcerea flăcării se impun următoarele măsuri:

- a) se închid imediat robinetele pentru acetilenă și oxigen;
- b) se introduce becul într-un vas cu apă rece curată;
- c) se purjează furtunul pentru acetilenă;
- d) se desfundă becul cu sârmă din metal moale sau se schimbă;
- e) se verifică dacă nivelul apei din supapa de siguranță este la înălțimea robinetului de control.

Art.923 Lucrările de sudare la instalații, rezervoare, recipiente ori conducte prin care s-au vehiculat sau în care s-au depozitat substanțe combustibile ori vapori inflamabili se execută numai după golirea, aerisirea, spălarea, umplerea cu apă sau gaz inert, precum și izolarea acestora prin flanșe oarbe de restul instalațiilor și numai după obținerea rezultatelor analizelor de laborator.

Art.924 (1) În spațiile unde se sudează, materialele și substanțele combustibile transportabile se îndepărtează la distanță de minimum 10,00 m de locul operațiunii.

(2) Materialele care nu pot fi îndepărtate, precum și elementele de construcție combustibile se umezesc cu apă sau se protejează cu panouri incombustibile.

(3) Se verifică și se iau măsuri ca sursele de aprindere precum scânteii, particule incandescente să nu pătrundă, prin deschiderile din pereți sau prin pardoseală, la materiale combustibile aflate în încăperile alăturate sau la o cotă inferioară.

Art.925 (1) Periodic și după terminarea lucrului se verifică dacă nu s-au creat focare de incendiu.

(2) Toate materialele și elementele care au fost protejate împotriva aprinderii se verifică dacă sunt în stare intactă.

Art.926 (1) La executarea lucrărilor de sudare și/sau tăiere oxiacetilenică a pieselor, instalațiilor și altora asemenea se curăță în prealabil urmele de uleiuri, resturile textile precum bumbac, câlți și altele asemenea.

(2) În ceea ce privește piesele vopsite, acestea se curăță de vopsea pe o porțiune de minimum 0,10 m în jurul punctelor de lucru.

Art.927 Lucrările de sudare și/sau de tăiere oxiacetilenică la instalații electrice se execută numai după scoaterea de sub tensiune a acestora și luarea măsurilor împotriva conectării lor accidentale la rețea.

Art.928 În atelierele de sudare se interzice executarea concomitentă a lucrărilor de sudare electrică și de sudare sau tăiere cu flacără oxiacetilenică.

Art.929 Operațiile de sudare și tăiere a metalelor cu aparate și instalații speciale, altele decât cele electrice sau oxiacetilenice, se execută respectându-se atât normele de mai sus, cât și cele stabilite de producător/furnizor.

Art.930 (1) Recipientele (buteliile) încărcate cu fluide tehnologice, prevăzute cu inele de cauciuc și capace de protecție, se amplasează la cel puțin 1,00 m de corpurile de încălzire ale instalațiilor de încălzire centrală și la minimum 10,00 m față de sobe sau alte surse de foc deschis, scânteii și altele asemenea, fixate în poziție verticală în brățări (coliere) speciale.

(2) Se interzice depozitarea recipientelor/buteliilor în aer liber sub acțiunea directă a razelor solare sau în locuri umede ori cu acțiune corosivă.

(3) Este interzisă utilizarea recipientelor/buteliilor de gaze fără reductoare de presiune.

Art.931 (1) Reductoarele de presiune se verifică înaintea folosirii, trebuind să fie etanșe.

(2) Se interzice folosirea reductoarelor de presiune dacă:

- a) prezintă urme de uleiuri sau alte grăsimi;
- b) au garnitura de etanșare defectă;
- c) filetul piuliței olandeze de racordare este defect;
- d) manometrele lipsesc sau sunt defecte.

(3) Reductoarele de presiune și manometrele se întrețin și se repară numai de persoane autorizate.

Art.932 (1) Furtunurile de cauciuc se folosesc conform destinației lor, cu respectarea prevederilor standardelor specifice.

(2) Fixarea capetelor furtunurilor la aparatele de sudură se face etanș, prin coliere metalice strânse bine.

(3) La supapele hidraulice de siguranță, furtunurile se racordează cât mai strâns, fără a se fixa în coliere.

(4) Controlul etanșeității la furtunurile pentru acetilenă se execută obligatoriu folosindu-se numai emulsie de săpun în apă.

(5) Se interzice folosirea furtunurilor murdare de uleiuri sau de alte grăsimi, fisurate ori crăpate.

Art.933 Conductele de acetilenă și cele de oxigen se vopsesc și se marchează în conformitate cu prevederile standardelor specifice.

Art.934 (1) Curățarea generatorului de acetilenă de resturile de carbid se execută cu unelte din lemn sau alamă.

(2) Nămolul și resturile descompuse de carbid se evacuează din încăperi în containere speciale și se depun în gropi amenajate în locuri fără pericol de incendiu, marcate în conformitate cu prevederile standardelor specifice.

(3) Se interzice cu desăvârșire evacuarea subproduselor menționate la alin. (2) în conductele de canalizare sau păstrarea lor în încăperi.

Art.935 (1) Se interzice manevrarea buteliilor de oxigen cu mâini, scule sau echipamente murdare de uleiuri, vaseline și alte produse grase.

(2) Reductoarele pentru oxigen se utilizează numai la buteliile care conțin acest gaz.

Art.936 (1) Corpurile agregatelor pentru sudare electrică și ale transformatoarelor, carcasa tablourilor de distribuție, mesele pentru sudare, piesele supuse sudării trebuie legate electric la pământ.

(2) Punerea la pământ a instalațiilor transportabile de sudare electrică se execută înainte de începerea lucrului, iar contactul la locul de fixare trebuie bine realizat.

(3) Se interzice lucrul cu agregate care au cablurile electrice și cleștele portelectrod defecte sau cu izolația deteriorată.

(4) Este interzisă așezarea cablurilor electrice în locuri umede, lângă sau împreună cu alte conducte ori tubulaturi prin care se transportă gaze combustibile sau oxigen.

Art.937 Pentru protecția instalației electrice de sudare împotriva suprasarcinilor și a scurtcircuitelor trebuie folosite siguranțe fuzibile la intensitatea nominală maximă admisibilă.

Art.938 Capetele electrozilor în stare caldă se depun în vase metalice sau pe platforme incombustibile.

Art.939 Pe timpul sudării electrice cu arc deschis, materialele combustibile trebuie protejate pe o distanță de 10,00 m de locul unde se execută operația.

Art.940 La întreruperea operației de sudare electrică, aparatele se scot de sub tensiune

4.32. Ateliere de cizmărie

Art. 941 Materialele, adezivii și vopselele necesare tehnologic se introduc în atelier numai în cantitățile corespunzătoare unei zile de lucru.

Art.942 Aplicarea adezivilor și vopselelor necesare în procesul tehnologic se execută numai sub hote prevăzute cu ventilație eficientă.

Art.943 În atelierelor de cizmărie se interzic fumatul și focul deschis.

Art.944 Încălzirea atelierelor de cizmărie se realizează numai cu mijloace certificate și corespunzătoare mediului de lucru.

4.33 Ateliere de spălătorie-vopsitorie

Art.945 Spălarea și vopsirea materialelor textile se execută cu respectarea strictă a măsurilor de prevenire și stingere a incendiilor privind folosirea focului deschis.

Art.946 Se interzice folosirea substanțelor inflamabile în operațiunile de spălare/curățare/vopsire.

Art.947 Uscarea materialelor textile provenite din operațiunile de spălare/curățare/vopsire se execută în atelier numai în cantități ce nu depășesc volumul unei zile de lucru.

Art.948 Suporturile pentru uscarea materialelor textile se amplasează la minimum 15,00 m de cazan.

Art.949 (1) Mașinile de spălat și fiarele de călcat electrice se leagă la pământ.

(2) La folosirea fiarelor de călcat electrice se respectă prevederile art. 203-205.

Art.950 La mașinile de uscat, presele hidraulice cu încălzire electrică, calandre și alte utilaje încălzite cu abur sau rezistență electrică se verifică faptul ca, după terminarea lucrului, să fie îndepărtate toate produsele textile.

Art.951 La terminarea programului de lucru în spațiile destinate activităților de spălătorie-uscătorie și în călcătorii:

a) se deconectează toate aparatele și mașinile electrice, utilizate în activitățile desfășurate în aceste spații, de la alimentarea cu energie electrică;

b) se evacuează toate deșeurile și se face curățarea locului de muncă;

c) se întrerupe iluminatul artificial, se încuie încăperile și se predau cheile persoanelor desemnate pentru acest scop.

CAPITOLUL V

REGULI ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ ÎN INDUSTRIA DE PRELUCRARE A LEMNULUI

5.1. Prevederi generale

Art.952 În toate unitățile în care au loc procese de prelucrare a lemnului, în afară de măsurile de mai jos se vor respecta cu rigurozitate și normele generale de prevenire și stingere a incendiilor.

Art.953 Prevederile din aceste norme sunt valabile pentru mai multe categorii de unități de prelucrare și industrializare a lemnului (depozite, fabrici de cherestea, mobilă, tapiserii, ateliere de tâmplărie, fabrici de făină de lemn, uscătorii, parchete, placaje, paneele, furnire PAL, PAF, PFL, lăzi, uși, ferestre, depozite și magazii aferente acestora, ateliere mecanice etc.) în care se găsesc secții de fabricație de acest gen.

Pentru produsele, tehnologiile și instalațiile noi, care se vor introduce în viitor, se vor elabora, după caz, măsuri suplimentare corespunzătoare de prevenire și stingere a incendiilor.

Art.954 Liniile de fabricație, mașinile și orice echipament auxiliar vor fi exploatate cu respectarea strictă a tehnologiei, a instrucțiunilor specifice ale furnizorului și proiectantului, care vor fi folosite și la instructajul personalului ce le utilizează.

Utilajele în curs de experimentare vor fi puse sub supraveghere specială în timpul funcționării. Liniile de fabricație și mașinile nu se vor porni, deservi și opri decât de personal anume instruit și desemnat.

Este interzis a se folosi scule de lucru uzate sau necorespunzătoare, precum și orice utilaje defecte sau improvizate.

Art.955 Schimbările de tehnologii, instalații, modificări și adaptări ale acestora, se vor face cu respectarea normelor de prevenire și stingere a incendiilor.

Art.956 Pentru fabricile sau secțiile din cadrul obiectivelor de prelucrare sau industrializare a lemnului, cu procese tehnologice specifice altor sectoare de activitate decât celor de prelucrare a lemnului, se vor respecta și normele de prevenire și stingere specifice profilului de activitate în care se încadrează tehnologiile respective.

Art.957 Periodic la intervale de o săptămână și ori de câte ori este necesar se va curăți praful combustibil și rumegușul de pe mașini, instalații, construcții.

Art.958 În curtea obiectivelor și în spațiile dintre construcții este obligatorie păstrarea, curățeniei, înlăturarea gunoaielor menajere, care conțin substanțe combustibile, a rumegușului, a prafului etc..

Art.959 Este interzisă depozitarea (*chiar și în mod provizoriu*) a materialelor combustibile, lângă pereții construcțiilor. De asemenea se va înlătura pericolul de propagare a incendiilor din exterior în interiorul construcțiilor.

Pentru accesul la intervenție în cazul stingerii incendiilor se vor păstra libere căile de acces.

Art.960 Fumatul este interzis pe întreg teritoriul unităților de prelucrare a lemnului, cu excepția locurilor marcate și amenajate în acest scop.

Locurile pentru fumat vor fi marcate cu plăci vizibile, cu inscripția “**LOC PENTRU FUMAT**” și vor fi prevăzute cu lădițe metalice cu nisip sau vase cu apă, în scopul colectării și stingerii resturilor de țigări și a chibriturilor aprinse.

Locurile pentru fumat se vor amenaja numai în spațiile libere, amplasându-se la distanțe corespunzătoare evitării pericolului de incendiu.

Art.961 Accesul persoanelor străine în spațiile de producție și depozitare este interzis, fără aprobare.

Art.962 Este interzis accesul cu foc deschis în spațiile de producție și depozitare. Diversele lucrări periculoase: sudură, tăierea cu flacăra, topirea bitumului etc. sau lucrări care produc căldură sau scântei, găurire, ciocănire etc., vor fi executate numai cu **PERMIS DE LUCRU CU FOC**.

5.2. Depozite de material lemnos

Art.963 Materialul lemnos: bușteni, cherestea, lobde, rămășițe, tocătură, crăci, rumeguș, etc. se depozitează în stive sau halde pe grupe, secții, sectoare, cu distanță de siguranță între ele, în conformitate cu normativul cu privire la distanțele de amplasare a depozitelor de materiale lemnoase și a halelor de prelucrare a lemnului față de sursele de incendii (*linii CFR, centrale termice etc.*).

Art.964 Drumurile și spațiile de siguranță din depozite nu vor fi blocate cu materiale; ele vor fi astfel întreținute încât să asigure accesul mașinilor de intervenție pentru stingerea incendiilor, în orice anotimp.

Art.965 Teritoriul depozitului va fi clar delimitat (*de drumuri de acces, garduri, etc.*).

Art.966 Teritoriul depozitului, inclusiv o zonă de cel puțin 25 m în jur, va fi curățat periodic de deșeuri, vegetație uscată sau alte materiale combustibile.

Solul nebetonat sau nepietruit din incinta depozitelor se va stropi cu var ori ierbicid pentru a se împiedica creșterea vegetației.

Art.967 Se interzice executarea pe teritoriul depozitului a lucrărilor cu foc deschis (*sudură, topirea bitumului sau a asfaltului, încălzirea cu flăcări a conductelor, etc.*).

Asemenea lucrări se pot admite în cazuri excepționale, numai pe bază de “**PERMIS DE LUCRU CU FOC**”, cu luarea măsurilor de prevenire a incendiilor pe toată durata lucrării (*stabilirea razei de lucru, îndepărtarea sau protejarea materialelor combustibile din apropiere, instruirea muncitorilor, supravegherea, controlul la terminarea lucrului etc.*).

Art.968 La sosirea la rampa de descărcare a mijlocului de transport cu material lemnos se va controla dacă încărcătura nu prezintă un focar ascuns de incendiu.

Art.969 Locurile de acces în depozite vor avea plăci avertizoare pe care se va scrie: “**Interzis accesul cu foc deschis în depozit**”

Art.970 Se interzice accesul în depozite a mijloacelor de transport cu motoare cu ardere internă care prezintă scurgeri de carburanți sau lubrifianți cu tobe de eșapament defecte sau fără dispozitive parascântei: scurgerile în depozit se vor îndepărta imediat prin acoperire cu nisip, măturarea și evacuarea acestuia în afara depozitului. Este interzisă efectuarea oricărei lucrări de reparație a mijloacelor de transport pe teritoriul depozitului.

Art.971 Deșeurile de lemn și materiale rezultate la curățirea locurilor de muncă, ce sunt îmbibate cu ulei, lacuri sau substanțe ușor combustibile sau inflamabile se vor îndepărta zilnic. Ele nu se vor depozita ci vor fi selectate astfel ca să nu existe posibilitatea producerii de reacții chimice între substanțele cu care sunt impregnate, în funcție de cantitatea zilnică rezultată, se vor depozita în lăzi de metal, cu capac sau pe platforme împrejmuite cu panouri pline, confecționate din materiale necombustibile. Lăzile sau platformele vor fi amplasate la o distanță corespunzătoare față de depozitele deschise de materiale inflamabile sau combustibile, ținându-se seama de direcția și intensitatea vânturilor dominante. Săptămânal, deșeurile vor fi evacuate din locurile de depozitare. Arderea acestor deșeuri în sobe sau în cazane este interzisă.

Art.972 Pe teritoriul depozitelor este interzisă descărcarea, manipularea sau depozitarea altor substanțe sau materiale combustibile decât cele lemnoase (*motorină, păcură, lubrifianți, lacuri, vopsele, diluanți etc.*).

Art.973 Se interzice depozitarea rămășițelor de lemn pe instalațiile electrice, motoare, cutii de conexiuni, tablouri de comandă etc. care deserve depozitul.

Art.974 Legăturile electrice ale motoarelor și instalațiilor electrice din incinta depozitelor se vor controla periodic, înlăturându-se toate defecțiunile care pot provoca supraîncălziri, scurtcircuite, scântei electrice (*contacte și legături defecte, deteriorări ale izolației conductoarelor, acoperirea conductoarelor cu deșeuri, supraîncărcarea accidentală a circuitelor etc.*).

Art.975 Teritoriul depozitului trebuie asigurat în permanență cu iluminat pe timp de noapte și supravegheat mai ales pe timp de secetă, de căldură și vânturi mari, fiind interzisă folosirea în depozit a iluminatului cu flacără deschisă.

Art.976 Se va asigura în permanență funcționarea la parametri a rețelei de apă sau a bazinelor în cazul existenței acestora sau asigurarea de recipiente cu apă, de mijloace de primă intervenție etc..

5.3. Fabrici de cherestea

Art.977 Pentru depozitul de materie primă se vor respecta instrucțiunile de la Capitolul "Depozite".

Art.978 Înainte de a se introduce buștenii în hala de fabricație, vor fi examinați atent sau trecuți prin detectoare de metal pentru a depista și îndepărta eventualele corpuri metalice, a pietrișului și nisipului.

Art.979 Scurgeri de uleiuri amestecate cu praf sau rumeguș se vor înlătura după fiecare schimb de lucru.

Art.980 Instalațiile de transport al rumegușului (*transportoare cu bandă sau cu racleți, transportoare pneumatice*), trebuie să funcționeze permanent pentru a evita aglomerările de deșeuri. În caz de nefuncționare a instalațiilor de transport, se vor lua măsuri pentru evacuarea manuală a rumegușului.

Art.981 Săptămânal, se va curăța praful depus pe utilaje, instalații, pereți, grinzi, fermele construcției halei de fabricare a cherestelei, inclusiv a subsolului.

Art.982 Halele de gatere a căror construcție este din lemn, o dată la doi ani se vor ignifuga.

Art.983 Ungerea lagărelor utilajelor se va face pe baza unui grafic stabilit conform cărții tehnice a utilajelor.

Art.984 Se interzic aglomerările și stocurile în hale, a materialului lemnos peste cantitățile normale și necesare desfășurării procesului tehnologic.

Art.985 Deșeurile rezultate din fabricație (*calote, șipci etc.*) vor fi evacuate în mod permanent.

Art.986 Transportul materialelor lemnoase: bușteni, cherestea, șipci, rumeguș la și de la hala de gatere se va face cu grijă, evitându-se împrăștierea de resturi de prelucrare și rumeguș în hală sau pe căile de circulație.

Art.987 În șopronul de sortare a cherestelei se vor evita aglomerările de material lemnos, peste cantitățile necesare desfășurării procesului de producție. Coaja rezultată în șopronul de sortare a cherestelei se va evacua zilnic.

Art.988 Se interzice accesul în șopronul de sortare (*pentru preluarea pachetelor de cherestea și transport în depozit*) a mijloacelor de transport cu ardere internă, care prezintă scurgeri de carburanți, cu tobe de eșapament defecte, sau cu orice alte defecte ce ar putea provoca incendii.

5.4. Uscătorii

Art.989 Uscătoriile și spațiul din jurul acestora vor fi menținute permanent în stare curată. Se interzice depozitarea materialului lemnos pe căile vagonetelor sau pe calea podului transportor. Căile de acces ale mașinilor de intervenție vor fi menținute libere.

Art.990 Se interzice a se monta instalații electrice în interiorul spațiilor de uscare. Pentru iluminat se vor prevedea prize pe pereții exteriori, în vederea utilizării de lămpi portative. Rețeaua electrică respectivă trebuie să aibă tensiunea de 24 V.

Art.991 Toate instalațiile de uscare vor fi construite și exploatate pe bază de proiecte și instrucțiuni emise de furnizori.

Art.992 Toate tipurile de uscătorii vor fi prevăzute cu aparate, sisteme, termometre pentru controlul temperaturii agentului termic folosit și al aerului în circulație.

Art.993 Lucrările de reparații-întrețineri se vor face numai cu camerele răcite fiind interzisă funcționarea ventilației pe perioada operației de sudură.

Art.994 Pentru înlăturarea pericolului de incendiu și explozie la instalațiile de uscare, ce se protejează în interior contra corodării părților metalice și pentru impermeabilizarea pereților cu vopsea anticorozivă se vor lua următoarele măsuri:

- aplicarea substanței de protecție se va face numai în perioada de revizie, după evacuarea materialului lemnos pe suprafețe bine curățate și uscate, respectând instrucțiunile furnizorului pentru aceste substanțe;

- instalația va fi repusă în funcțiune numai după uscarea completă a vopselei și după o ventilație prealabilă, care să asigure evacuarea vaporilor de solventi;

- pe durata aplicării și uscării vopselei ușile și ferestrele încăperii în care sunt instalațiile vor fi închise.

Art.995 Instalația electrică, temperatura cuptoarelor electrice, a lagărelor se vor verifica periodic pentru a evita supraîncălzirea acestora.

Art.996 Accesul la vanele de închidere ale conductelor de agenți termici și la întrerupătoarele electrice ale ventilatoarelor trebuie să fie în permanență libere.

Art.997 Lagărele vagonetelor de manipulare vor fi unse o dată pe lună cu unsori având temperatura de picurare prescrisă în cartea tehnică a instalației, cu care ocazie se va verifica starea lagărelor, remediindu-se defecțiunile și înlăturându-se eventualele scurgeri de ulei de pe pardoseala instalației.

Art.998 Vagoanele înainte de introducerea în instalație vor fi bine curățate de praf.

Art.999 În spațiul instalațiilor de uscare, materialul va fi depozitat pe vagonete, fiind interzisă staționarea acestora în fața uscătoriiilor pe podul transportor.

Art.1000 Uscătoriiile se vor curăța după cum urmează:

- deșeurile de lemn și praful se colectează și evacuează din instalație după fiecare șarjă;
- conductele, registrele, bateriile de încălzire vor fi curățate înainte de fiecare încărcare.

Art.1001 Se va asigura supravegherea permanentă în toate cele 3 schimburi a instalațiilor de uscare, prin persoane calificate corespunzător care au și sarcina unei întrețineri normale, conform instrucțiunilor furnizorului.

Art.1002 În caz de incendiu la instalațiile în funcțiune, ușile se vor închide sau se vor menține închise, se vor opri ventilatoarele, se închide încălzirea și se va deschide conducta de abur pentru umezire, injectându-se astfel în instalație abur pentru înăbușirea incendiului.

La oprirea lucrului, vagonetele cu material lemnos vor fi evacuate din spațiul uscătoriiilor, depozitându-se în spațiul de acumulare.

5.5. Ateliere pentru prelucrarea lemnului

Art.1003 Utilajele și dispozitivele folosite pentru ascuțirea pânelor de fierăstraie, a cuțitelor mașinilor de prelucrare a lemnului, polizoarele și alte utilaje care pot provoca scânteii, vor fi amplasate în încăperi separate de cele pentru prelucrarea materialului lemnos.

Art.1004 Se interzice folosirea focului deschis, a lămpilor de benzină sau petrol pentru încălzirea cleiului în secțiile de prelucrare a lemnului. Această operație se va executa în recipiente încălzite cu abur sau apă supraîncălzită.

Art.1005 Se admite folosirea focului deschis pentru încălzirea cleiului numai în ateliere mici, cu o suprafață mai mică de 300 m², prin respectarea următoarelor condiții:

a. dacă încălzirea se face cu reșouri electrice acestea vor fi fixate rigid pe un suport din material incombustibil, cu înălțimea de minim 0,80 m, izolat cu azbest, fiind interzisă utilizarea pentru racordarea la rețea a cablurilor neizolate sau a altor conductoare electrice improvizate;

b. dacă încălzirea se face cu gaze naturale sau lichefiate, arzătoarele vor fi fixate și protejate ca la aliniatul precedent. Amplasarea buteliilor se face într-un loc ferit de căldură și pe cât posibil ventilat;

c. amplasarea reșourilor electrice sau a arzătoarelor cu gaz se va face la o distanță de minim 1,5 m de orice material combustibil.

Art.1006 Materialul lemnos, înainte de a fi introdus pentru prelucrare în mașini, va fi examinat cu grijă pentru înlăturarea eventualelor bucăți de metal înglobat (*schije, cuie, sârmă, scoabe etc.*).

Art.1007 Instalațiile electrice de iluminat și forță vor fi executate în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare, verificarea, exploatarea și întreținerea acestora se va face numai de către personal calificat.

Art.1008 Încălzirea atelierelor pentru prelucrarea lemnului se va face cu instalații de încălzire centrală (*apă caldă, abur, aer cald etc.*) cu respectarea normelor de prevenire și stingere a incendiilor în vigoare, privind executarea lor și așezarea materialelor combustibile față de elementele instalației.

În atelierelor mici cu suprafață până la 300 m² pot fi utilizate și sobe obișnuite cu acumulare de căldură (*teracote*) executate astfel ca ușițele de alimentare să fie amplasate în afara acestor încăperi.

Art.1009 Se interzice folosirea sobelor fără acumulare de căldură (*sobe metalice de orice fel*) și a radiatoarelor electrice indiferent de tipul lor.

Art.1010 Se interzice așezarea și uscarea materialelor combustibile pe sobe sau corpuri de încălzire.

Art.1011 Materialul lemnos se va introduce în atelierelor numai în cantitățile strict necesare ce urmează a fi prelucrat în schimbul respectiv. Acesta se va stivui în mod ordonat, pe platforme, cărucioare, transportoare, palete, grinzi de podea etc., lăsându-se libere căile de acces și evacuare, respectând măsurile de prevenire și stingere a incendiilor.

Art.1012 La sfârșitul fiecărui schimb, deșeurile de material lemnos (*praf de lemn, rumeguș, talaș etc.*) vor fi colectate și evacuate în afara atelierului, în locuri ce se vor stabili în acest scop, cu respectarea normelor de prevenire și stingere a incendiilor în cazul în care acumulările sunt mari și blochează căile de acces, evacuarea trebuie făcută de mai multe ori într-un schimb.

Art.1013 În atelierelor de prelucrare a lemnului sunt interzise depozitarea, transportul și manipularea lichidelor inflamabile sau explozive, cu excepția celor strict necesare procesului de lucru și nu mai mult decât pentru un schimb de lucru. Lichidele combustibile se vor păstra în ambalaje închise etanș.

Art.1014 Lubrifianții necesari ungerii utilajelor se vor păstra în locuri special amenajate, ferite de orice sursă de foc sau de încălzire.

Art.1015 Executarea lucrărilor cu foc deschis, sudură, lipire, este permisă numai pe bază de **“PERMIS DE LUCRU CU FOC”** și după luarea măsurilor de curățire a locului, protejare, stropire cu apă, asigurarea cu mijloace de stingere și sub strictă supraveghere.

Art.1016 La terminarea programului de lucru, șeful de atelier nu va părăsi atelierul până nu va asigura:

- curățirea utilajelor și a locurilor de muncă;
- evacuarea tuturor deșeurilor;
- deconectarea de sub tensiune a tuturor mașinilor și dispozitivelor electrice;
- oprirea tuturor utilajelor;
- punerea în funcțiune, acolo unde există, a iluminatului de siguranță;
- întreruperea instalației electrice și de iluminat de la tabloul principal al atelierului;
- închiderea tuturor geamurilor și a ușilor.

Art.1017 Se interzice fumatul în atelierelor pentru prelucrarea lemnului.

Art.1018 Utilajele pentru prelucrarea lemnului vor fi prevăzute cu instalații de exhaustare a prafului, rumegușului etc..

Art.1019 Utilajele pentru șlefuirea uscată în alb a lemnului vor avea sistem de exhaustare separat față de restul utilajelor de prelucrare a lemnului, fiind interzisă colectarea comună a talașului, rumegușului cu praful de lemn.

Art.1020 Pentru localizarea și lichidarea unui incendiu izbucnit în aceste atelierelor se vor lua următoarele măsuri:

- se va opri sistemul de ventilație, se va scoate de sub tensiune instalația electrică de iluminat și forță;
- se va acționa asupra materialelor incendiate cu stingătoarele din dotare, cu apă, nisip etc.;

- concomitent cu stingerea se va organiza și evacuarea utilajelor, materialelor etc..

Art.1021 Se interzice blocarea cu materiale sau unelte de lucru a căilor de acces din ateliere.

5.6. Ateliere de vopsitorie și finisaj

Art.1022 Încăperile pentru degresare, preparare, vopsire, grunduire, lăcuire etc., vor fi prevăzute cu sisteme de ventilație corespunzătoare. Evacuarea gazelor din ateliere se face printr-un sistem dublu de ventilație: unul pentru evacuarea aerului viciat și altul pentru introducerea aerului proaspăt, instalații care vor fi separate față de instalațiile de ventilație ale celorlalte ateliere.

Art.1023 Sistemul de ventilație se pune în funcțiune cu 10 minute înainte de începerea lucrului și se menține în funcțiune 15 minute după terminarea lui.

Art.1024 Instalația de iluminat, ventilație și cea de forță, motoarele și restul utilajelor vor fi de tip antiex.

Art.1025 Încălzirea acestor spații se face numai prin sistem de încălzire centrală cu abur de joasă presiune, apă sau aer cald. Elementele de încălzire vor fi cu suprafețe netede și vor fi protejate împotriva depunerilor de vopsea, lac, grund, praf etc..

Art.1026 Pardoselile acestor spații vor fi rezistente la foc, netede, din materiale care să nu producă scântei, lipsite de rosturi și ușor de curățat.

Art.1027 În depozitul tampon al atelierului nu se vor păstra concomitent materiale de vopsit, acizi, baze sau alte substanțe chimice, împreună cu praf de aluminiu ori substanțe de vopsit în ambalaje deschise.

Art.1028 Spațiile periculoase din punct de vedere al incendiilor vor fi marcate vizibil cu indicatoare de securitate.

Art.1029 Înlăturarea crustei de vopsea lac de pe utilaje, conducte, pereți, pardoseli, se va face cu scule care nu produc scântei, apă caldă sau abur, resturile rezultate din această operație se vor colecta în vase metalice închise, se vor distruge în locuri special amenajate, fiind interzisă arderea în sobe, cazane, cuptoare etc..

Art.1030 Lucrările de intervenție și reparare, revizii a utilajelor, instalațiilor, se vor executa numai după ventilarea spațiului și după evacuarea tuturor materialelor.

Art.1031 La terminarea lucrului, instalațiile se vor opri, goli și spăla, cârpele folosite se vor păstra în cutii metalice închise.

Art.1032 Îmbrăcămintea va fi din fire de bumbac și se va păstra în afara atelierului, în dulapuri metalice.

Art.1033 La sfârșitul fiecărei săptămâni se va executa o curățenie generală a atelierelor (*conduce, cabine, pereți, pardoseli, corpuri de încălzire, de iluminat, cărucioare etc.*).

Art.1034 Transportul, păstrarea vopselelor, lacurilor, grundurilor, diluanților se va face numai în recipiente metalice închise, se interzice folosirea recipientelor din PVC.

Art.1035 Materialele pentru vopsire, lăcuire se vor păstra în încăperi separate, rezistente la foc, ferite de acțiunea razelor solare, geamurile ferestrelor acestor spații vor fi vopsite în alb.

Art.1036 Degresarea suprafețelor metalice, cu ajutorul solvenților organici se va efectua în spații bine ventilate, folosindu-se inhalatori pentru reducerea cantității de hidrogen.

Art.1037 Vopsirea, uleiarea, finisarea se va face în camere cu aspirație locală, bazinele vor fi prevăzute cu capace de închidere în caz de aprindere a substanței de finisare.

Art.1038 În atelierele în care consumul de material de finisare depășește 10 litri pe schimb, vopsirea prin pulverizare se va face obligatoriu în cabine ventilate, prevăzute cu filtre pentru reținerea particulelor de vopsea și cu ventilație pentru eliminarea vaporilor de solvenți.

Art.1039 Cabinele trebuie realizate din materiale incombustibile și ușor de curățat și vor fi iluminate din exterior.

Art.1040 Pulverizarea se va face cu aer comprimat, azot sau CO₂, neadmițând folosirea oxigenului sau altui gaz combustibil, fiind interzisă pulverizarea fără funcționare integrală a utilajului și instalațiilor auxiliare (*perdea de apă, ventilatoare etc.*) instalația de pulverizare va fi legată de pământ.

Art.1041 Încăperile pentru pulverizarea lacurilor pe bază de nitroceluloză vor avea o ventilație separată față de cele pentru pulverizarea lacurilor poliesterice.

Art.1042 Materialul lemnos în curs de lăcuire, va fi stivuit în mod ordonat pe cărucioare, palete, platforme etc..

Art.1043 Lucrările de reparații a instalațiilor, utilajelor prin sudură sau cu mijloace care produc scânteii se vor executa numai pe bază de **Permis de lucru cu foc**.

Art.1044 Vopsirea în câmp electrostatic se poate face cu instalații portabile, cu acționare manuală a pistolului, curentul maxim de scurt-circuit nu va depăși 0,2 mA, sau cu instalații fixe și închise acționate de la panoul de comandă, cabina va fi prevăzută cu o ventilație perfectă, între pistol și piesă trebuie păstrată o distanță de siguranță.

Art.1045 Ușile de acces în secțiile de finisare vor fi marcate cu plăcuțe avertizoare:

- PERICOL DE INCENDIU
- FUMATUL STRICT OPRIT
- INTRAREA PERSOANELOR STRĂINE STRICT OPRITĂ

Art.1046 În cazul folosirii mașinilor de turnat lac, se vor respecta regulile de transportare a materialelor, golire și spălare a mașinii. Nu se va lucra simultan cu lacuri diferite care reacționează dacă vin în contact.

Art.1047 Începerea aplicării lacului prin pulverizare se va face în următoarea ordine:

- pornirea ventilației generale cu 10 minute înainte;
- pornirea instalației de absorbție cu apă, care este obligatorie la fiecare cabină, fiind interzis lucrul fără aceasta;
- așezarea pieselor în fața cabinei în vederea pulverizării.

La terminarea lucrului se va lăsa să funcționeze încă 15 minute instalația de producere a perdelei de apă și a instalației de ventilație.

Art.1048 Paletele ventilatoarelor de la instalația de ventilație prin care se vehiculează vapori inflamabili vor fi executate din materiale neferoase.

Art.1049 Instalațiile electrice de iluminat și forță vor fi în exclusivitate antiex, conform normativelor în vigoare (NP 099-04).

5.7. Ateliere de tapițerie

Art.1050 La sectorul de prelucrare a sârmei și a benzilor metalice pentru confecționarea miezurilor din arcuri se vor respecta normele generale privitoare la ordine și curățenie.

Art.1051 La sectorul de confecționat covor împislit din fibre vegetale instalațiile electrice se vor executa capsulat.

Art.1052 Este interzisă funcționarea instalației de confecționat covor fără funcționarea instalației de transport pneumatic.

Art.1053 Pentru împiedicarea formării electricității statice (*periculoase pentru aprinderea prafului*) utilajele vor fi dublu legate la pământ.

Art.1054 Este interzisă manipularea, în sectorul de covoare împislite, a prafului și a scamelor impurificate cu urme de ulei sau de grăsimi.

Art.1055 Zilnic se va evacua praful și depunerile de fibră de pe utilaje iar săptămânal se vor curăța depunerile de praf de pe instalații, conducte termice, pereți, motoare etc..

Art.1056 Se vor menține libere culoarele de acces, uși de evacuare, în sector se vor păstra numai stocuri pentru maxim o zi.

Art.1057 Se interzice păstrarea în ateliere a bidoanelor cu prenadez, acesta se va păstra în încăperi separate. Pentru lipirea poliuretanului se admite folosirea prenadezului care se va păstra în vase nemetalice de 1 litru cu capac.

Art.1058 În cazul în care lipirea se face prin pulverizare, operația se va executa în cameră separată prevăzută cu instalație de ventilație și instalații de tip antiexplozive.

Art.1059 Zilnic se vor curăța utilajele de croit și tocat poliuretan, de depuneri.

Art.1050 Se interzice folosirea motorinei, petrolului pentru ștergerea meselor utilajelor de debitat poliuretan, resturile de poliuretan îmbibate cu produse petroliere sau de finisaj (*baițuri, diluante, acetonă etc.*) se vor evacua din atelierele de prelucrare poliuretan.

Art.1061 În ateliere nu se vor depozita decât materialele necesare pentru maxim 8 ore. Produsele finite, saltele, elemente topite se vor depozita în spații separate, magazii.

5.8. Stații de filtre

Art.1062 Stațiile vor fi întreținute , verificate și curățate periodic.

Art.1063 Praful rezultat în urma operațiilor de curățire și golire a filtrelor va fi depozitat numai în locuri special destinate.

Art.1064 Când transportul prafului se face cu tractoare cu remorci, pe timpul încărcării, motorul va fi oprit. Tractoarele nu trebuie să prezinte scurgeri de carburanți sau lubrifianți, tobele de eșapament să aibă dispozitive parascânteii și să nu prezinte defecțiuni.

Art.1065 Clapetele antipraf trebuie montate pe fiecare separator, într-o poziție ușor de controlat.

Art.1066 Instalația electrică va fi de tip antiex.

Art.1067 Toate părțile metalice ale stației de filtru vor fi legate la centura de pământare.

Art.1068 Se interzice funcționarea stațiilor de filtre cu saci filtranți lipsă sau rupți.

Art.1069 Aerul comprimat folosit trebuie să fie lipsit de apă și ulei și să fie la parametrii prescriși în documentația tehnică.

Art.1070 Personalul de deservire a stației va purta îmbrăcăminte din fibre vegetale.

Art.1071 Se interzice lucrul cu foc deschis în zona stațiilor de filtre. În caz de sudură și reparații, stația va fi oprită, curățată complet, iar zona de lucru cu sudură se va umezi cu apă.

Art.1072 Se interzice depozitarea rămășițelor de lemn, a prafului sau a altor materiale combustibile în zona stației de filtre.

Art.1073 Se interzice efectuarea oricărei modificări, improvizații, dezafectări ale instalațiilor electrice și de automatizare fără acordul proiectantului.

Art.1074 Ventilatoarele se vor numerota conform planului tehnologic iar cele ce trebuie oprite în caz de incendiu vor purta inscripția "**Acest utilaj în caz de incendiu se oprește**".

Art.1075 Conductele de exhaustare și în special cele montate pe acoperișuri vor fi marcate cu inscripții de unde vin deșeurile combustibile și unde ajung.

Art.1076 Stațiile de filtre vor fi prevăzute cu platforme, balustrade de protecție și scări pentru intervenție operativă.

Art.1077 Tubulatura va fi bine fixată și etanșă; desfundarea conductelor de exhaustare se va face numai cu șipci de lemn sau prin desfacerea pe tronsoane a tubulaturii.

CAPITOLUL VI

REGULI ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ LA SPAȚII DE DEPOZITARE

6.1. Prevederi generale

Art.1078 Construcțiile de depozitare și în general depozitele de materiale și substanțe vor avea stabilite categoriile de pericol de incendiu funcție de natura activității desfășurate, caracteristicile de ardere ale materialelor și substanțelor utilizate, manipulate și a densității sarcinii termice.

Art.1039 Categoriile de pericol de incendiu și clasa de pericolozitate se stabilește pe zone și încăperi precum și independent pentru fiecare compartiment de incendiu în parte, menționându-se obligatoriu în documentația tehnico-economică.

Art.1040 La realizarea depozitelor aferente clădirilor civile se respectă și prevederile specifice acestor clădiri.

Art.1041 Înglobarea încăperilor de depozitare a materialelor și substanțelor combustibile în construcții de producție și în clădirile civile este admisibilă atunci când considerentele funcționale o impun, cu condiția să fie îndeplinite condițiile și măsurile specifice prevăzute în actele normative.

Art.1042 Este admisă depozitarea diferitelor materiale și substanțe în aceeași încăpere, dacă amestecul lor sau al vaporilor respectivi nu prezintă pericol de autoaprindere sau explozie iar în caz de incendiu se pot utiliza aceleași produse de stingere.

Art.1043 Depozitele de materiale și produse pot fi amplasate independent, grupate sau comasate atunci când sunt în construcții închise și amplasate numai independent când sunt depozite deschise.

Art.1044 Construcțiile independente de depozitare se amplasează față de obiective învecinate la distanțe de siguranță stabilite în reglementările tehnice de specialitate, sau vor fi compartimentate conform normelor.

Art.1045 Construcțiile depozitelor pe care beneficiarul le consideră importante sau de mare valoare, se recomandă să fie amplasate independent.

Art.1046 La amplasarea depozitelor se are în vedere limitarea posibilităților ca un incendiu produs în depozit să pună în pericol construcții sau instalații vecine importante, centre populate, precum și aprinderea depozitului datorită unui incendiu la un obiectiv învecinat.

Art.1047 Depozitele de materiale și substanțe combustibile se amplasează în zone astfel situate încât, pe cât posibil, direcția vântului dominant să nu fie spre construcțiile vecine, iar când nu este posibil, se iau măsuri de protecție corespunzătoare.

Art.1048 Depozitele de lichide combustibile, de regulă, se amplasează în zone situate mai jos decât construcțiile vecine astfel încât să nu fie posibilă deversarea sau scurgerea lichidelor și propagarea incendiului la vecinătăți, sau se asigură măsuri de protecție corespunzătoare (diguri, ziduri de protecție). De asemenea prin amplasarea acestor depozite se vor asigura măsuri și distanțe de protecție față de cursuri de apă, lacuri, iazuri, situate în vecinătate.

Art.1049 Depozitarea materialelor combustibile solide împreună cu lichide sau gaze combustibile, de regulă, nu este admisă. Fac excepție situațiile admise în normativ.

Art.1050 La depozitarea de materiale și substanțe care prezintă pericol de autoaprindere, este obligatorie stabilirea duratei de depozitare a acestora și luarea măsurilor de verificare a creșterii temperaturii lor.

Art.1051 Nu se permite trecerea prin depozite de materiale sau lichide combustibile sau încăperi de depozitare, a conductelor care transportă fluide combustibile (gaze, lichide), a celor de încălzire și ale rețelelor electrice aferente altor consumatori.

Atunci când soluția se justifică tehnic aceste treceri vor fi realizate în canalizări proprii închise, cu pereți incombustibili C0 (CA1) având o rezistență la foc corespunzătoare cu condițiile de separare impuse de depozit.

Art.1052 Pozarea conductelor de apă, a produselor care conțin apă ori pe care poate condensa apa în depozite pentru materiale sau substanțe care reacționează periculos cu apa, este interzisă.

Art.1053 Materialele și substanțele combustibile se pot păstra în spațiile și încăperile de producție, numai în cantitățile minime necesare fluxului tehnologic pentru un singur schimb. Depozitarea în cantități mai mari se realizează în clădiri proprii, alcătuite, realizate conform normelor în vigoare.

Art.1054 Depozitele vor avea asigurate căi de acces, dimensionate și realizate încât să asigure limitarea posibilităților de propagare a focului și să permită intervenția de stingere. Pentru depozitele fără locuri permanente de lucru (vizitabile de max. 8 ori/schimb), nu sunt obligatorii asigurarea căilor de evacuare în caz de incendiu.

Art.1055 Depozitele de materialele sau substanțele combustibile se echipează cu instalații de semnalizare și stingere a incendiilor corespunzătoare materialelor și substanțelor depozitate, precum și a cantității și importanței acestora, potrivit prevederilor tehnice de specialitate.

6.2. Depozite închise

Art.1056 Construcțiile închise pentru depozitele de materiale și substanțe pot fi de gr. I-IV de rezistență la foc în funcție de categoria de pericol de incendiu și clasa de pericolozitatea a materialelor, prevăzute în actele normative de specialitate.

Art.1057 Dacă depozitul este amplasat în construcții de tip monobloc sau blindate, este obligatorie și respectarea prevederilor corespunzătoare acestor tipuri de clădiri.

Art.1058 Construcțiile închise stabilite de beneficiar, în care sunt depozitate materialele, substanțe, produse, obiecte de valoare sau cu risc mare de incendiu, se

recomandă să fie compartimentate în arii construite de max. 750 m² și echipate cu instalații de semnalizare și stingere a incendiilor.

Art.1059 Construcțiile închise de depozite etajate trebuie realizate cu planșee pline rezistente la foc, astfel realizate încât să împiedice propagarea incendiilor între nivelurile construcției. Podurile funcționale se protejează cu elemente de închidere corespunzătoare.

Fac excepție depozitele cu platforme de stocare mecanizate, fără locuri permanent de lucru, la care platformele pot fi din materiale incombustibile C0 (CA1) rezistente la foc 15 min. dacă sunt prevăzute instalații automate de stingere la fiecare nivel.

Art.1060 Depozitele cu stive mai înalte de 6 m trebuie să îndeplinească condițiile și nivelele de performanță stabilite în reglementările tehnice de specialitate corespunzător densității sarcinii tehnice și pericolului de propagare a focului. De regulă aceste depozite trebuie echipate cu instalații automate de semnalizare și stingere a incendiilor.

Art.1061 Încăperile de depozitare a materialelor și substanțelor combustibile din clasa P4 și P5 de pericolozitate, cu aria desfășurată peste 36 m² se separă de restul construcției cu pereți incombustibili având rezistența la foc în funcție de densitatea sarcinii tehnice (între 1 oră și 7 ore). Atunci când sunt amplasate în clădiri cu mai multe niveluri, planșeele incombustibile vor avea o limită de rezistență la foc de 1 oră și 30 min.

Golurile se protejează corespunzător în funcție de elementul de construcție străpuns (perete, planșeu) asigurându-se aceeași rezistență la foc.

Art.1062 Încăperile de depozitare a materialelor și substanțelor combustibile din clasa P2 și P3 de pericolozitate, cu aria desfășurată peste 36 m² se separă de restul construcției prin pereți și planșee incombustibile având limita de rezistență la foc de minim 1oră și 30 min., respectiv 1 oră.

Art.1063 Golurile de circulație sau funcționale se protejează cu elemente având rezistența la foc de minim 45 min., echipate cu dispozitive de închidere automată în caz de incendiu.

Art.1064 Încăperile de depozitare a materialelor și substanțelor din clasa P1 de pericolozitate se separă față de restul construcției cu pereți și planșee incombustibile iar golurile de circulație sau funcționare se protejează cu elemente de închidere incombustibile.

În încăperile de depozitare a materialelor combustibile din clasele de pericolozitate P3, P4, P5 nu sunt admise spații libere pentru birouri, pentru finisarea, încercarea sau repararea produselor depozitate precum și pentru distribuirea lichidelor combustibile.

Asemenea spații se amenajează separat, compartimentate special, iar spațiile pentru recepție-expediție, de regulă se separă în același mod.

Art.1065 Nu este obligatorie separarea spațiilor de recepție-expediție a depozitelor din clasele P3, P4, și P5 față de depozit dacă se asigură aceleași măsuri de siguranță la foc ca la încăperile de depozitare aferente și de asemenea, nici la depozitele din clasele de pericolozitate P1 și P2.

Art.1066 Construcțiile supraterane închise pentru depozitarea lichidelor combustibile se realizează din materiale incombustibile, asigurându-se compartimentarea antifoc sau antiex, după caz, pentru încăperile de depozitare cu capacitate maximă 50 m³ de lichide din clasele L I, sau L II (respectiv echivalentul acestora pentru L III și L IV).

Art.1067 Încăperile pentru depozitarea a maximum 20 m³ lichide combustibile necesare consumului funcțional al instalațiilor utilitare aferente construcției (centrală termică, grup electrogen etc.) precum și a celor aferente funcționării unor echipamente (ascensoare, platforme etc.) se separă de restul construcției cu elemente incombustibile având o rezistență la foc de minimum 2 ore.

Art.1068 Încăperile prevăzut anterior pot avea un gol de acces practicat în elemente de construcție protejat cu element de închidere rezistent la foc, 45 de minute și prevăzut cu un prag care să aibă înălțimea stabilită încât să nu fie posibilă scurgerea lichidului în afara încăperii în caz de avarie. Rezervoarele se prevăd cu preaplin și conducta de aerisire cu opritor de flăcări dispus la exterior. Nu este obligatorie prevederea suprafețelor de decomprimare sau a dispozitivelor de evacuare a fumului iar dacă se prevede iluminat, acesta va corespunde mediului de montaj.

Art.1069 Depozitele închise cu aria desfășurată peste 36 m² pentru materiale și substanțe combustibile se prevăd cu dispozitive de evacuare a fumului asigurându-se 1 %

din aria pardoselii, iar atunci când încăperile sunt de categorie A, B, C și clase de pericolozitate P3, P4, P5 cu aria liberă (fără pereți interiori) de peste 10.400 m² se prevăd sisteme de evacuare a fumului și gazelor fierbinți conform reglementărilor în vigoare.

Art.1070 Depozitele închise pentru materiale și substanțe combustibile se echipează cu instalații de semnalizare și stingere a incendiilor conform reglementărilor tehnice de specialitate, asigurându-se și dotarea corespunzătoare cu mijloace tehnice de stingere în caz de incendiu.

6.3. Depozite deschise

Art.1071 Amplasarea și realizarea depozitelor deschise de materiale și substanțe combustibile solide, lichide sau gazoase se realizează potrivit prevederilor în vigoare, asigurând limitarea pierderilor în caz de incendiu și condiții de intervenție corespunzătoare.

Art.1072 În cazul depozitelor pe aceeași platformă a materialelor și substanțelor combustibile din sorturi diferite se va asigura dispunerea organizată a acestora astfel încât să nu favorizeze propagarea incendiilor pe suprafețe mari.

Art.1073 Depozitele deschise de lichide combustibile, de regulă, se amplasează în zone mai joase decât obiectele învecinate. Dacă sunt amplasate mai sus, se iau măsuri care să împiedice pătrunderea lichidelor combustibile la obiectele vecine.

Art.1074 Rezervoarele fără pereți dubli sau grupurile de astfel de rezervoare supraterane sau semiîngropate se prevăd cu cuva de retenție mărginită de diguri sau pereți incombustibili continui, care să reziste la solicitările mecanice și termice survenite la avarii sau incendii. Cuvele de retenție se dimensionează să nu permită deversarea lichidelor în afara lor.

Art.1075 Depozitarea lichidelor combustibile în ambalaje sau recipiente se face pe platforme executate din materiale incombustibile, situate deasupra nivelului terenului înconjurător și prevăzute cu rigole de scurgere.

Art.1076 Depozitele deschise de materiale și substanțe combustibile se dotează cu mijloace de primă intervenție și se echipează cu instalații de semnalizare și stingere a incendiilor corespunzător reglementărilor tehnice de specialitate.

Art.1077 Pentru accesul și intervenția operativă în caz de incendiu, depozitele deschise vor avea accesul pe toate laturile.

6.4. Depozite și magazine de lichide combustibile (depozit carburanți)

Art.1078 Depozitele de lichide combustibile vor fi amenajate în clădiri sau încăperi separate, funcție de natura produselor și volumul lor, în rezervoare sau ambalaje corespunzătoare, marcate cu inscripții privind conținutul, așezate pe categorii și perfectă ordine, lăsându-se spații pentru manipulare și circulație.

Art.1079 La lichidele combustibile din clasele I, II de pericolozitate se vor lua măsuri de protecție împotriva radiațiilor solare. Rezervoarele supraterane se vopsesc în culori care reflectă razele solare.

Art.1080 Rezervoarele sau instalațiile trebuie să fie prevăzute cu sisteme vizibile de control al nivelului lichidelor combustibile. Este obligatorie montarea de opritori de flăcări și supape de respirație, conform normelor în vigoare.

Art.1081 Se interzice montarea pe mantalele rezervoarelor, a robinetelor de luat probe sau a sticlelor de nivel neomologate.

Art.1082 Măsurarea nivelelor lichidelor în rezervoare, cisterne etc., se va face numai cu dispozitive executate din materiale care nu produc scântei prin lovire.

Art.1083 La fiecare depozit se va afișa schema din care să rezulte amplasarea rezervoarelor, pozarea conductelor, locul ventilelor de închidere și mijloacele de stingere a incendiilor.

Art.1084 Se interzice circulația persoanelor pe rezervoare, pe podețe, pe pardoseala caselor de pompe cu încălțăminte care poate provoca scântei capabile să producă aprinderea amestecurilor explozive.

Art.1085 Se interzice lucrul cu foc deschis la o distanță mai mică de 40 m de orice instalație sau rezervor al depozitului de lichide combustibile, de stații de pompare, rampe etc..

Art.1086 Rezervoarele trebuie să fie prevăzute cu cuve de retenție 1/3 din capacitate.

Art.1087 Pentru lucrul cu foc la rezervoarele de depozitare a produselor combustibile se vor respecta următoarele măsuri:

- se golește complet rezervorul;
- se închid și se blochează robinetele de pe toate conductele de legătură ale rezervorului;
- se decuplează rezervorul de toate conductele de legătură;
- se deschid gurile de vizitare de pe mantaua rezervorului și gurile de lumină de pe capacul rezervorului;
- se efectuează purjarea cu abur și aerisirea rezervorului;
- se iau probe de gaz pentru analiză;
- se începe lucrul după confirmarea analizelor.

Se interzice utilizarea sculelor care produc prin lovire scântei, la rezervoare și ambalaje metalice pentru produse petroliere.

Art.1088 Se interzice executarea oricărei lucrări la instalațiile electrice sub tensiune în timpul manevrării lichidelor pentru produse petroliere.

Art.1089 Curățarea rezervoarelor de reziduri inflamabile se va face periodic, conform graficului stabilit de către comisia tehnică a unității, cu luarea măsurilor de securitate împotriva incendiilor.

Art.1090 Se interzice colectarea în bazine, gropi deschise, improvizatii pe teritoriul depozitului, a oricăror reziduri de lichid combustibil.

Art.1091 Canalizarea apelor cu reziduri inflamabile trebuie să se facă separat față de canalizarea apelor menajere ale clădirilor cu alte destinații.

Art.1092 Rastelele metalice pe care se depozitează butoaiile sau bidoanele, autocisternele, vagoanele-cisternă, precum și conductele și vanele în care se face transportul sau transvazarea, vor fi legate la pământ împotriva electricității statice.

Art.1093 Se interzice folosirea ambalajelor din material plastic pentru păstrarea, manipularea sau transportarea produselor inflamabile.

Art.1094 În locurile unde există emanații sau concentrații mari de vapori și gaze inflamabile, este interzisă folosirea îmbrăcămintei confecționate din fibre sintetice, care poate produce scântei, capabile să aprindă amestecurile explozive.

Art.1095 La depozitarea vopselelor, lacurilor și a altor substanțe inflamabile se vor respecta și instrucțiunile furnizorului.

Art.1096 Vopselele și lacurile pe bază de nitroceluloză se depozitează în compartimente separate față de lacurile poliesterice.

Nitrolacul se poate depozita împreună cu diluanții și white-spirit-ul.

Art.1097 Lacul poliestic se poate depozita împreună cu bidoanele (de tablă) care conțin lichidul de spălare.

Art.1098 Întăritorul, grundul activ și acceleratorul de polistiren se păstrează la întuneric și la o temperatură redusă a mediului ambiant.

Art.1099 Este interzisă depozitarea lacurilor poliesterice în depozite amplasate în aer liber sau manipularea violentă a butoaiilor sau bidoanelor.

Art.1100 Dacă s-a gelificat poliesterul într-un butoi, lacul va fi evacuat imediat în exterior și distrus prin ardere în locuri special amenajate.

Art.1101 Bidoanele sau butoaiile cu lac poliestic vor fi folosite în ordinea intrării lor în depozit.

Art.1102 Lagărele și piesele în mișcare ale pompelor de produse combustibile vor fi permanent verificate și unse pentru evitarea supraîncălzirilor.

Art.1103 Pompele acționate de motoare cu combustie internă sau de electromotoare neasigurate contra exploziilor vor fi instalate în încăperi separate prin pereți antifoc, țevile de eșapament ale motoarelor vor avea dispozitive anticântei. Conductele de alimentare cu combustibil vor avea robinetele de închidere în exteriorul casei de pompe și marcate vizibil.

Art.1104 Dezghețarea instalațiilor, conductelor, armăturilor, ventilelor, legăturilor, pompelor prin care circulă lichide sau gaze combustibile se va face numai cu abur, apă caldă, nisip fierbinte sau surse care nu prezintă pericol de incendiu.

Art.1105 Demontările, înlocuirile, reparațiile și alte operații similare la pompe, ventile etc., care necesită folosirea focului deschis se vor efectua numai după oprirea instalației respective, luarea măsurilor corespunzătoare și emiterea "Permisului de lucru cu foc".

Art.1106 Lucrul cu foc deschis la conductele montate în canale se va face numai după ce:

a. s-a curățat canalul pentru conducte pe o distanță de minimum 10 m unde se va lucra cu foc;

b. s-a golit conducta și s-a purjat cu abur;

c. s-au golit conductele vecine celei în lucru;

d. s-au executat blindaje în amonte și aval de punctul de lucru.

La instalațiile de pompare se vor respecta următoarele reguli:

a. armăturile instalațiilor, conductele etc., vor fi etanșe, nu se admit furtunuri flexibile sau cu fisuri;

b. pentru admiterea diferitelor mijloace de transport la încărcare se prevăd manșoane din metale care la lovire nu produc scântei;

c. la încărcare autovehiculele pentru transport lichide combustibile vor avea asigurată legătura la pământ, pentru scurgerea electricității statice.

Art.1107 În cazul alimentării directe din rezervoare supraterane sau semiîngropate, vehiculele nu se vor apropia la o distanță mai mică de 10 m față de rezervoare.

Art.1108 Etanșeitarea conductelor și rezervoarelor va fi controlată și asigurată permanent.

Art.1109 Este interzisă folosirea felinarelor și altor asemenea mijloace pentru iluminarea depozitelor, rampelor și stațiilor de încărcare-descărcare.

Art.1110 Digurile și pragurile de reținere a produselor petroliere combustibile vor fi realizate din materiale incombustibile etanșe și să asigure reținerea întregii cantități de lichide.

Art.1111 Orice scurgere de lubrifianți pe pardoseală va fi îndepărtată imediat cu nisip sau cu cârpe, iar materialele folosite pentru curățenie vor fi depozitate în cutii metalice închise și evacuate în locuri special amenajate.

Art.1112 Platformele betonate ale rampelor, depozitelor etc., vor fi prevăzute cu posibilități de spălare și menținute permanent curate.

Art.1113 Circulația locomotivelor pe rampă de cale ferată în timpul încărcării-descărcării produselor combustibile lichide este interzisă. În timpul încărcării-descărcării acestor produse este interzisă circulația autovehiculelor cu motoare cu ardere internă în apropierea rampelor.

Art.1114 Viteza de mișcare a vagoanelor manevrate la rampă nu va depăși 5 km/oră. De asemenea nu se vor tampona aceste vagoane.

6.5. Depozite de vopsele, lacuri și solvenți

Art.1115 Depozitarea materialelor se face, în general, în încăperi separate, după natura lor, în ambalaje rezistente, cu inscripția și semnul distinctiv al conținutului, așezate în rastele, între care se va lăsa spațiu liber de manipulare și circulație. Spațiul de sub rastele trebuie să permită o bună curățire a pardoselii.

Art.1116 Pentru depozitarea vopselelor, lacurilor și altor materiale speciale, inflamabile, este obligatoriu a se respecta instrucțiunile furnizorului. Este interzisă depozitarea acestor materiale în apropierea corpurilor de încălzire și celor de iluminat.

Art.1117 Vopsele și lacurile pe bază de nitroceluloză se depozitează în compartimente separate față de lacurile poliesterice. Întăritorul, grundul activ și acceleratorul de poliesteri se vor depozita separat.

Art.1118 Lacurile poliesterice, grundul activ, întăritorul și acceleratorul trebuie păstrate la întuneric și la temperatură cu 100 C mai redus decât mediul ambiant, iar lichidele inflamabile trebuie ferite de acțiunea razelor solare.

Art.1119 Este obligatoriu a se controla periodic etanșeitarea recipientelor cu materiale inflamabile. În caz de constatare a unor deficiențe în această privință, recipientul va fi scos din depozit. Este interzis a se târî pe pardoseală recipientii cu materiale inflamabile.

Art.1120 Ambalajele goale de vopsele, lacuri etc., vor fi bine scurse de lichid și vor fi evacuate din depozit imediat și cu capacul bine închis. După spălarea cu solvenții respectivi,

se vor depozita la loc ferit de razele solare prevăzut cu placă indicatoare de pericol de explozie. Aceste locuri vor fi amplasate la cel puțin 5 m distanță de drumuri sau clădiri.

Art.1121 Deschiderea și închiderea ambalajelor ce conțin materiale inflamabile se va face numai cu scule neferoase pentru a se evita producerea unor scântei.

Art.1122 Este interzisă folosirea sculelor care pot produce scântei prin frecare sau lovire, la executarea lucrărilor de demontări, montări sau reparații în locurile unde există pericolul aprinderii produselor inflamabile.

Art.1123 Dacă se constată că există butoaie în care poliesterul s-a gelifiat, lacul va fi evacuat imediat în exterior și distrus prin ardere în loc anume destinat pentru aceasta.

Art.1124 Pentru a se evita gelifierea lacului poliesteric bidoanele sau butoaiile vor fi folosite în ordinea intrării lor în depozit

Art.1125 Transvazarea lor din butoaie în canistre cu capac etanș prevăzute cu inscripții de recunoaștere, în care se face transportul lichidelor inflamabile la secțiile de producție nu este permis a se face decât cu pompă de mână și pâlnie din alamă sau plumb.

Art.1126 Depozitarea butoaielor și bidoanelor se va face în ordine și în condiții care să nu provoace deteriorarea acestora.

Art.1127 Rastelele metalice pe care se depozitează butoaiile sau bidoanele ca și vasele în care se face transvazarea vor fi legate la pământ pentru scurgerea electricității statice. Este interzisă păstrarea în magazie a îmbrăcămintei muncitorilor, a altor obiecte străine sau materiale combustibile.

Art.1128 Orice scurgere de lichid inflamabil pe pardoseală sau prelingere pe rastel, butoi etc., va fi îndepărtată imediat prin acoperirea cu nisip, respectiv ștergerea cu cârpe care vor fi evacuate imediat în exterior, unde vor fi arse în locuri special amenajate.

Art.1129 Instalațiile electrice, de încălzire și ventilație sau răcire se vor executa conform proiectului și normativelor în vigoare.

6.6. Depozite de carbid

Art.1130 Butoaiile de carbid se depozitează în magazii uscate, ferite de umezeală și inundații, bine aerisite. Este interzisă amplasarea depozitelor de carbid la subsolul cladirilor sau în spații inundabile.

Art.1131 Butoaiile metalice în care se păstrează carbid vor fi închise ermetic, având inscripția "Carbid, a se feri de umezeală". În depozitele mecanizate, păstrarea butoaielor se poate face în stive suprapuse pe trei rânduri, intercalate cu scânduri cu grosime de 4-5 cm, astfel ca butoaiile să aibă stabilitate și să se evite rostogolirea lor.

Art.1132 Pardoseala încăperilor pentru depozitarea butoaielor de carbid vor fi cu 0,20 m mai ridicată decât cota încăperilor vecine. Dacă pardoseala nu poate fi înălțată la această cotă, butoaiile vor fi instalate la cota minimă de plus 0,20 m față de pardoseala acestor încăperi și 0,50 m față de cota terenului înconjurător.

Art.1133 Este interzis a se depozita butelii cu gaze sub presiune împreună cu butoaiile de carbid.

Art.1134 Se interzice trecerea conductelor de apă de canalizare sau de încălzire prin încăperea depozitului de carbid ori prin pereții și planșeul acestora.

Art.1135 Se interzice deschiderea butoaielor de carbid cu flacăra sau cu scule care pot produce prin lovire scântei, pentru această operație se vor folosi numai scule din metale neferoase și care să nu conțină cupru în aliaj peste 65 %.

Art.1136 Se interzice manipularea bruscă a butoaielor cu carbid pentru a nu se produce scântei între bulgării de carbid solidificați din interiorul butoiului, unde, din cauza conținutului inevitabil de aer există întotdeauna un amestec explozibil.

Art.1137 Butoaiile avariate în timpul transportului trebuie golite imediat în alte ambalaje care se pot închide ermetic.

Art.1138 Nu este permisă depozitarea carbidului la locul de sudură, în subsoluri sau demisoluri.

Art.1139 Se interzice introducerea oricărui fel de lichid fie combustibil sau necombustibil în magaziiile destinate depozitării carbidului.

Art.1140 Ușa depozitului va fi marcată cu inscripții care interzic folosirea focului deschis, a apei, precum și cu indicator de avertizare în ceea ce privește pericolul de explozie.

Art.1141 Butoaiele golite vor fi curățate perfect de praful de carbid, după care se vor umple cu apă, se vor spăla bine și numai după efectuarea acestor operații vor fi depozitate în locurile stabilite.

Art.1142 Se interzice utilizarea focului deschis, a corpurilor incandescente sau a surselor care produc scânteii în apropierea depozitului de carbid.

Art.1143 Butoiul deschis se va ține acoperit cu capac, etanș la apă, ale cărui margini trebuie să depășească gabaritul butoiului.

Art.1144 La transportul carbidului se vor lua măsuri de protecție împotriva umidității.

Art.1145 Cantități până la 2000 kg carbid pot fi depozitate în încăperi separate prin pereți cu limită de rezistență la foc de minimum 3 ore având ieșirea direct în exterior.

În locurile care vin în contact cu acetilena este interzisă folosirea sculelor cu un conținut mai mare de 65% cupru, precum și a celor care produc scânteii prin lovire.

6.7. Depozite de cărbuni.

Art.1146 Depozitarea cărbunilor se va face pe sorturi și în grămezi. Dimensiunile grămezilor sunt condiționate de modul de exploatare a depozitului, de felul cărbunelui, de durata de depozitare, precum și de felul de așezare al straturilor. În depozit se vor monta plăci indicatoare cu cantitatea și data depozitării.

Art.1147 Platformele pe care se depozitează cărbunii trebuie să fie bine bătătorite pentru a evita amestecarea cărbunilor cu pământul. Ele nu trebuie să permită infiltrarea apei în masa cărbunilor, în acest scop fiind necesară amenajarea unor pante înclinate spre exterior, de minim 3 grade.

Art.1148 Se va evita amestecarea grămezilor de cărbuni cu plante, așchii de lemn, turbă, fragmente de conducte metalice sau alte deșeuri. Nu este admisă depozitarea cărbunilor pe platformă de lemn sau asfalt.

Art.1149 Așezarea cărbunilor în grămezi se face în straturi de aproximativ 50 cm care se tasează folosindu-se diverse mijloace. Suprafața grămezilor trebuie acoperită cu un strat de cărbune fărâmițat și bine bătătorit pentru a nu permite pătrunderea aerului în interior. Marginile grămezilor trebuie bine taluzate.

Art.1150 Se recomandă stropirea grămezilor de cărbune fărâmițat cu soluție foarte diluată de sulfat de amoniu, pentru a diminua creșterea temperaturii în straturi.

Art.1151 Temperatura în straturile grămezilor de cărbuni va fi în permanență supravegheată și controlată pentru a se evita astfel formarea focarelor prin autoaprindere și propagarea arderii în masa cărbunilor.

Art.1152 În momentul în care se constată o temperatură mai mare de 60°C în grămada de cărbuni, aceasta se desface și se dă imediat în consum. La depozitele mecanizate ca și cele nemecanizate de cărbuni presați trebuie să se prevadă platforme de rezervă în suprafață de minim 5% din suprafața totală a grămezilor pentru desfacere, împrăștiere și răcirea cărbunilor autoaprinși.

Art.1153 Dacă depozitarea cărbunilor se face sub șoproane, se va evita contactul între elementele combustibile ale construcției și cărbuni.

6.8. Depozite de butelii

Art.1154 Transportul buteliilor pline sau goale de la stația de îmbuteliere la punctul de desfacere și invers, se realizează prin grija stației de îmbuteliere sau a societăților autorizate de aceasta, cu mijloace de transport amenajate corespunzător.

Art.1155 Aprovizionarea cu butelii a depozitului se va face doar pe timpul zilei dacă nu este prevăzut cu instalație de iluminat.

Nu se va stoca o cantitate mai mare de GPL decât cea pentru care a fost autorizat punctul de desfacere.

Art.1156 Descărcarea buteliilor pline din mijlocul de transport amenajat corespunzător va începe numai după oprirea motorului și asigurarea mijlocului de transport cu frâna de siguranță, în prezența conducătorului auto sau a delegatului care îl însoțește.

Art.1157 La fiecare butelie se verifică următoarele:

- existența etichetei de control garanție;
- dacă are capacul de protecție montat și operabil, astfel încât prin demontare să se poată realiza celelalte controale;
- dacă are robinetul închis;

- dacă are montată piulița înfundată din plastic;
- dacă se vede inscripționarea privind termenul de verificare periodică ISCIR;
- dacă prezintă urme de striviri sau deformări;
- dacă prezintă scăpări de gaze detectabile de operatori (nu se încearcă scăpările cu flacăra).

Art.1158 Buteliile de stivuiesc pe maximum 2 rânduri dacă nu sunt prevăzute cu rafturi speciale.

Art.1159 Buteliile goale vor fi depozitate separat având robinetele închise, curate și cu capacele de protecție montate. Vor fi permise la schimb numai buteliile standardizate, celor care sunt aduse cu robinetele deschise li se închid robinetele și sunt însemnate, astfel încât la stația de îmbuteliere să se poată lua măsurile corespunzătoare.

Art.1160 În depozit, temperatura suprafețelor buteliilor nu trebuie să depășească 400 C.

Art.1161 Depozitele de butelii nu vor fi amenajate în spații cu mediu coroziv pentru materialul buteliilor.

Art.1162 Buteliile cu GPL se amplasează la distanțe de siguranță și ferite de sursele de foc.

Se va căuta reducerea posibilităților de acces a persoanelor străine, iresponsabile, prin îngrădire și închidere corespunzătoare.

Art.1163 În interiorul depozitelor de GPL și pe o distanță de 3 metri în jurul lor se interzice depozitarea oricăror obiecte sau materiale combustibile sau incombustibile (lemn, produse vegetale, textile, ambalaje, metale, materiale diverse).

Art.1164 În interiorul depozitelor și pe o distanță de 10 metri în jurul acestora se interzice depozitarea buteliilor cu alte gaze (oxigen, acetilenă, amoniac) și a unor ambalaje cu produse petroliere lichide (butoaie, bidoane, canistre); se exceptează stingătoarele cu praf și CO₂ din dotarea depozitelor.

Art.1165 Se interzice fumatul și efectuarea lucrărilor cu foc deschis la mai puțin de 10 m de depozit.

Art.1166 Nu se permite livrarea de butelii pe timpul nopții dacă depozitul nu este prevăzut cu instalație de iluminat corespunzătoare.

Art.1167 Se interzice orice intervenție la butelii în incinta depozitului, cum ar fi repararea robinetelor, înlocuirea robinetelor, transvazarea conținutului buteliilor, reparații la fanta buteliei etc..

Art.1168 Personalul de operare va fi dotat cu echipamentul de protecție prevăzut de reglementările în vigoare

6.9. Depozite de mărfuri en-gross

Art.1169 La depozitarea materialelor se va ține seama de proprietățile fizico-chimice ale acestora (gradul de pericolozitate, sensibilități la căldură, fum sau la umezeală, reacția față de alte materiale, posibilitatea de aprindere etc.).

Art.1170 Mărfurile, materialele și ambalajele depozitate în interiorul spațiilor de depozitare sau pe suprafețele de teren aferente, vor fi organizate pe stive, grupe, secții sau sectoare în așa fel încât să se asigure spațiile de siguranță și acces între stivele de mărfuri, căile de acces pentru folosirea mașinilor și utilajelor de intervenție în caz de incendiu.

Art.1171 Culoarele de acces între stivele de mărfuri din interiorul încăperilor de depozitare vor fi delimitate și marcate.

Art.1172 Stivele de mărfuri și rafturile pentru depozitarea mărfurilor vor fi dispuse astfel încât spațiile de siguranță sau acces să corespundă cu poziția pe verticală a corpurilor de iluminat. Acolo unde nu este posibil acest lucru se va păstra un spațiu de siguranță de cel puțin 0,50 m de la limita superioară a stivelor de mărfuri și până la nivelul corpurilor de iluminat.

Rafturile combustibile trebuie ignifugate.

În interiorul spațiilor de depozitare se va păstra în permanență ordine și curățenie perfectă.

Art.1173 Toate deșeurile provenite din ambalaje (scânduri, talaș, rumeguș, hârtie, sticlă, textile etc.), vor fi adunate imediat și evacuate în locuri special amenajate și asigurate împotriva incendiilor.

Art.1174 Ferestrele depozitelor de mărfuri și materiale situate la parter, demisol sau subsol vor fi asigurate cu gratii de fier și plasă de sârmă rezistentă pentru împiedicarea pătrunderii în interior a resturilor de țigări sau chibrituri.

Art.1175 Operațiile scriptice, în afara celor stricte pentru gestiune se vor executa în încăperi separate sau izolate față de spațiul de depozitare.

Art.1176 Utilajele și aparatele electrice sau mecanice folosite în depozite pentru descărcarea, încărcarea sau preambalarea mărfurilor vor fi verificate cel puțin o dată la începutul fiecărui trimestru, conform instrucțiunilor tehnice respective.

Art.1177 Se interzice folosirea în depozite a reșourilor și radiatoarelor electrice precum și a lămpilor electrice defecte sau neasigurate cu globuri sau grătare de protecție.

Art.1178 Se interzice păstrarea lichidelor inflamabile destinate curățeniei, (motorină, petrol, petrosin) în depozite sau în încăperile unde există pericol de incendiu.

Personalul depozitului va supraveghea în permanență materialele periculoase care prezintă sensibilitate la încălzire sau la reacții în contact cu alte materiale.

Art.1179 Se va interzice cu strictețe aprinderea și utilizarea focurilor de orice natură, precum și fumatul cu excepția locurilor special amenajate.

Art.1180 Lucrările de sudură se vor executa doar în cazuri excepționale, pe bază de permis de lucru cu foc și numai cu indicarea persoanelor răspunzătoare de măsurile ce trebuie luate pentru prevenirea și stingerea incendiilor.

Art.1181 Instalațiile electrice de forță și iluminat ale depozitelor de mărfuri vor fi executate conform normelor în vigoare.

Art.1182 Corpurile de iluminat din depozitele de mărfuri combustibile vor fi asigurate du globuri, iar acolo unde există pericolul loviturilor mecanice, corpurile de iluminat vor fi prevăzute și cu grilaje de protecție.

Art.1183 Se interzice compartimentarea spațiilor sau suprafețelor de depozitare prin despărțituri improvizate din ambalaje sau alte materiale combustibile.

Art.1184 Este interzisă încălzirea spațiilor de depozitare cu sobe fără acumulare de căldură, șemineuri cu foc deschis, reșouri, radiatoare electrice sau cu gaze.

Art.1185 Este interzisă blocarea căilor de evacuare cu mărfuri sau ambalaje.

CAPITOLUL VII

REGULI ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ SPECIFICE ACTIVITĂȚILOR AGRICOLE ȘI DE PRODUCȚIE ALIMENTARĂ

7.1. Adăposturi pentru animale și păsări

Art.1186 Grajdurile pentru animale, căile de acces spre ele și terenul din jurul clădirilor vor fi curățate regulat de paie, bălegar sau alte materiale și deșeuri combustibile, astfel încât accesul oamenilor, animalelor și mijloacelor de stingere să fie posibil în orice moment.

Art.1187 Ușile și coridoarele de evacuare a animalelor sau păsărilor vor fi în permanență libere, blocarea lor sub orice formă fiind strict interzisă. Executarea pragurilor sau a treptelor la uși sau pe coridoarele de evacuare a animalelor este interzisă.

Art.1188 În clădirile în care sunt adăpostite animale se interzice:

- a. să se folosească sobe sau coșuri de evacuare a fumului defecte;
- b. să se folosească sobe cu ușile de alimentare din interior;
- c. să se instaleze sobe sau coșuri de evacuare a fumului metalice;
- d. să se încălzească spațiile în timpul nopții fără supraveghere;
- e. să se așeze sau să se agațe felinarele în locuri unde pot fi lovite sau răsturnate;
- f. staționarea tractoarelor, autovehiculelor și a altor mașini agricole sau atelaje în adăposturile pentru animale și păsări;
- g. folosirea focului deschis, a sudurii și a fumatului;
- h. cazarea sub orice formă a lucrătorilor și a altor persoane în adăposturile pentru animale și păsări.

Art.1189 Când nu există iluminat electric, se admite folosirea în grajduri a felinarelor de vânt, numai în timpul cât îngrijitorul de serviciu este în grajd.

Felinarele vor fi bine fixate de stâlpi sau pereți, la o distanță de cel puțin 70 cm de la tavan, 70 cm de pereții combustibili și 1,5 m de furaje, astfel încât să nu poată fi lovite de animale. Stâlpii și pereții combustibili vor fi căptușiți în dreptul felinarului cu tablă de fier montată pe un strat de vată de sticlă, azbest sau alte materiale incombustibile.

Art.1190 În sectoarele avicole, porcine și taurine, pentru încălzirea tineretului se vor respecta următoarele:

- a. instalarea (montarea) eleveuzelor se va face numai conform notiței tehnice care le însoțește și a proiectelor respective;
- b. verificarea periodică a sistemului de suspensie al eleveuzei;
- c. verificarea periodică a legăturilor electrice și înlăturarea eventualelor defecțiuni;
- d. se interzice folosirea eleveuzelor fără termoregulator individual sau central, defecte sau blocate;
- e. eleveuzele vor fi menținute permanent în stare curată

Art.1191 Adăposturile de animale și păsări vor fi prevăzute cu paratrăznete conform prevederilor normativului de specialitate.

Art.1192 Dezlegarea în grup a animalelor legate la iesle este obligatorie în toate grajdurile de bovine cu o capacitate de peste 50 de animale.

7.2. Depozite de furaje fibroase și grosiere

Art.1193 La amenajarea depozitelor de furaje se vor respecta următoarele:

- a. depozitele de furaje se vor amplasa cât mai departe față de construcțiile vecine (grajduri, magazii, ateliere etc.), căi ferate, drumuri sau șosele;
- b. terenurile destinate depozitării furajelor trebuie să fie împrejmuite. În incinta depozitelor, între gard și baza șirelor se va lăsa liberă o fâșie de teren lată de 5 m, care va fi arată și permanent întreținută;
- c. terenurile destinate pentru depozite vor fi curățate de mărcini, tufișuri, uscături etc., care vor fi evacuate și arse sub supraveghere la minimum 100 m;
- d. depozitele de furaje vor avea asigurată paza permanentă (pe timpul cât există depozitate furaje);
- e. depozitele de furaje vor fi protejate cu instalații de paratrăznet;
- f. se interzice amenajarea (depozitarea) șirelor de furaje sub liniile electrice aeriene sau la mai puțin de o dată și jumătate din înălțimea stâlpului de susținere;
- g. pe teritoriul depozitului precum și la 100 m în jur sunt interzise fumatul, iluminatul cu flacără deschisă, focul deschis; în acest scop se vor afișa inscripții vizibile;
- h. autovehiculele și tractoarele pot fi admise în depozit pentru efectuarea de transporturi numai cu dispozitive parascânteii la toba de eșapament și la o distanță de cel puțin 5 m față de șire.

Art.1194 În vederea prevenirii autoaprinderii șirelor și fânarelor se vor respecta următoarele:

- în cazul când șirele de fân sau paie, sunt surprinse de ploi în timpul clădirii lor, imediat după ploaie să se îndepărteze stratul ud și numai după uscare să fie introdus în șiră;
- se va controla periodic starea de conservabilitate a șirelor, urmărindu-se temperatura din interiorul acestora. Controlul se va face cu ajutorul unei sonde cu termometru sau cu o vergea de metal care se introduc cât mai adânc în șiră. În cazul când temperatura se ridică la 45°-55°C și se observă o fumegare intensă, mai ales dimineața, șirele respective trebuie desfăcute, fânul lăsat să se răcească și să se usuce. Șirele pot fi refăcute numai după ce fânul sau paiele s-au uscat și răcit corespunzător.

Art.1195 În depozitele de furaje se vor respecta următoarele:

- se interzice accesul copiilor și a persoanelor străine pe teritoriul depozitului;
- accesul în depozit, pe timpul nopții este permis numai pentru persoanele de pază și organelor de control.

7.3. Depozite de produse agricole

Art.1196 Construcția, amenajarea și organizarea spațiilor de depozitare se vor face în conformitate cu prevederile normelor, instrucțiunilor, prescripțiilor tehnice și altor acte normative care reglementează activitățile respective.

Art.1197 În spațiile de depozitare a produselor agricole se interzice depozitarea altor materiale, ambalaje sau produse chimice.

Art.1198 În jurul spațiilor pentru depozitare se interzice depozitarea de materiale lemnoase, îngrășăminte chimice, staționarea, parcarea mașinilor și a altor utilaje.

Art.1199 Depozitele, magaziiile pentru produse agricole vor fi inscripționate vizibil cu: "DEPOZIT DE CEREALE"; "PERICOL DE INCENDIU"; "FUMATUL ȘI FOCUL DESCHIS INTERZIS".

Art.1200 La înmagazinarea cerealelor și a celorlalte produse agricole vegetale se vor respecta următoarele:

a. înainte de înmagazinare, cerealele și celelalte produse vor fi curățate pentru îndepărtarea prafului și a altor impurități. Pentru produsele la care conținutul de corpuri străine și umiditatea depășește limitele de toleranță admise de STAS, curățirea și uscarea înaintea înmagazinării sunt obligatorii;

b. cerealele și celelalte produse vor fi înmagazinate pe loturi și în straturi a căror grosime se stabilește în raport cu gradul de umiditate al fiecărui produs;

c. se vor supraveghea periodic umiditatea și temperatura cerealelor și a celorlalte produse, luându-se imediat măsurile necesare pentru uscarea și aerisirea lor în vederea răcirii. În perioada depozitării produselor se vor supraveghea în permanență umiditatea și temperatura produselor și nu vor fi depozitate cele care depășesc limitele de toleranță admise;

d. se interzice păstrarea de materiale cu pericol de incendiu la un loc cu cerealele și celelalte produse;

e. păstrarea în magazii a cerealelor și celorlalte produse a căror umiditate depășește limita de toleranță, prezentând pericol de autoaprindere.

Art.1201 În magazii, în dreptul fiecărei uși, se vor crea condiții care să permită evacuarea cerealelor sau a celorlalte produse în caz de incendiu.

Când ușile magaziei se deschid în afară și accesul se face fără greutate, se pot depozita cereale fără a se lăsa liber spațiul din dreptul ușilor. În acest caz, înălțimea cerealelor trebuie să ajungă în dreptul ușilor la cel mult 2/3 din înălțimea acestora și obloanele pe care ele se sprijină să fie formate din părți demontabile.

În magazii se vor asigura culoare pentru evacuare și intervenție în caz de incendiu.

7.4. Depozite de plante tehnice

Art.1202 Materia primă se va depozita în șire cu secțiuni trapezoidală cu baza mare în jos. Umiditatea maximă la depozitare a tulpinilor nu va depăși 18% pentru evitarea fenomenului de autoaprindere.

Dimensiunile șirelor de tulpini de in-câneapă trebuie să fie următoarele:

- lungimea maxim 80 m;
- lățimea maxim 10 m;
- înălțimea 9 - 12 m.

Art.1203 Spațiul dintre șire sau grupele de șire va fi curățat și vor fi îndepărtate toate substanțele combustibile.

Art.1204 Terenurile folosite pentru uscarea tulpinilor de in și cânepă topite, se vor amenaja pe cât posibil în apropierea bazinelor de topire în scopul asigurării unor surse de apă în caz de incendiu.

Art.1205 În funcție de frecvența descărcărilor electrice atmosferice se va stabili de la caz la caz, necesitatea instalării de paratrăznete la depozitele de plante tehnice.

Art.1206 Depozitele vor fi prevăzute pe cât posibil cu rețea de hidranți exteriori (subterani) sau altă sursă apropiată de alimentare cu apă în caz de incendiu.

Art.1207 Căile de acces vor fi în permanență libere iar în jurul depozitului, pe o rază de minimum 10 m, va fi întreținută curățenia permanent.

7.5. Reguli și măsuri apărare împotriva incendiilor specifice campaniei de recoltare a cerealelor

Art.1208 Tractoarele, combinele și celelalte mașini agricole folosite la recoltarea și transportul cerealelor, vor fi revizuite din timp, înlăturându-se toate defectiunile care ar putea produce incendii.

Înainte de a intra în campania de recoltare mașinile menționate mai sus vor fi verificate prin grija conducătorilor unităților care le dețin și pentru fiecare mașină agricolă se va întocmi un proces-verbal în care se va consemna că mașina corespunde din punct de vedere al prevenirii incendiilor și este dotată cu mijloacele de primă intervenție conform normelor de dotare. Un exemplar din acest proces-verbal va însoți mașina respectivă pe tot timpul campaniei, aflându-se asupra mecanicului care o are în primire.

Art.1209 Autovehiculele (camioane, remorci, autoturisme etc.) care participă la campania de recoltare (atât cele proprii cât și cele închiriate) vor fi pregătite în mod special de către unitățile deținătoare, întocmindu-se și un document ce se va afla asupra șoferului, din care să rezulte unitatea și numele persoanei care au efectuat pregătirea tehnică precum și data la care s-a efectuat.

Art.1210 Pentru a fi admise la lucrările de recoltare a cerealelor mașinile trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a. sistemele de aprindere, de alimentare, carbu-rație și distribuție să fie perfect reglate pentru a preveni exploziile false;

b. rezervoarele de combustibil și întreaga instalație de alimentare cu carburanți să fie etanșă și fără pierderi de carburanți;

c. instalațiile electrice să aibă toate conexiunile bine fixate și izolația să fie în perfectă stare; conductoarele și siguranțele să fie dimensionate corespunzător și bine întreținute; acumulatorul să fie bine fixat și să aibă capac de protecție;

d. țevile de eșapament vor fi prevăzute cu tobe (dispozitive) pentru reținerea scânteilor;

e. se va curăța în mod obligatoriu toba de eșapament, specificându-se în documentul de verificare tehnică numele persoanei și data la care s-a efectuat această lucrare;

f. mecanizatorii și șoferii care participă la campania de recoltare a cerealelor vor fi instruiți în mod special, pentru a cunoaște pericolele, cauzele de incendiu precum și regulile și măsurile de prevenire și stingere a incendiilor, mânuirea stingătoarelor și modul practic de acțiune în caz de incendiu, fiecare trebuind să aibă asupra sa o dovadă în acest sens;

g. toate mașinile agricole și autovehiculele vor fi dotate cu câte un stingător cu pulbere și CO₂; în plus combinele vor mai fi dotate cu câte un vas (bidon) cu apă, de 100 litri, o mătură de nuiete cu coadă de 3-4 m și o lopată.

Art.1211 Înainte de pornirea mașinilor agricole, a autovehiculelor ce participă la campania de recoltare a cerealelor se va verifica existența și funcționarea dispozitivelor care asigură protecția contra incendiilor.

Art.1212 Reparațiile de durată și întreținerea mașinilor se vor face numai în afara lanurilor sau ariilor, la cel puțin 20 m de acestea. Micile depanări se pot face și pe locul de muncă fără a se folosi surse de foc (reparațiile care necesită folosirea aparatului de sudură se vor face cât mai departe de lanuri și arii).

Art.1213 Lucrările de recoltare cu combina din lan vor începe prin izolarea lanurilor față de drumuri, căi ferate, masive păduroase cu care se mărginesc, prin crearea unor fâșii paralele arate. Paiele și cerealele vor fi evacuate în afara acestei fâșii.

Art.1214 Zilnic, la terminarea sau înainte de începerea recoltatului, combinele se vor curăța prin spălare de scrugerile de carburanți și lubrifianti precum și de pleavă.

7.6. Reguli și măsuri specifice unor procese tehnologice

Art.1215 În încăperile de lucru sau la operațiile tehnologice care prezintă pericol de incendiu sau explozie, sunt interzise fumatul, intrarea cu foc deschis și producerea scânteilor. În acest scop, se vor instala indicatoare de avertizare.

Art.1216 Utilajele și instalațiile din secțiile productive vor fi curățate și unse conform graficelor avizate de comisia tehnică de prevenire și stingere a incendiilor și afișate în încăperile respective.

Art.1217 Deșeurile, măturătura din jurul și de sub mașini precum și câlții sau cârpele folosite pentru curățarea utilajelor, vor fi colectate în cutii metalice prevăzute cu capac și evacuate zilnic în locurile anume stabilite.

Art.1218 Este interzisă păstrarea materiei prime în secțiile de producție peste necesarul unui schimb.

Art.1219 La mașinile care lucrează cu încălzire (foc deschis sau rezistență electrică) nu se va depăși temperatura admisă iar la sfârșitul programului de lucru acestea se vor scoate din funcțiune.

Art.1220 Solvenții organici folosiți în procesul tehnologic vor fi ținuti la locul de muncă numai în bidoane metalice închise având o capacitate de maximum 0,25 litri, ferite de surse de căldură. La sfârșitul programului de lucru bidoanele respective vor fi depuse sau golite în locurile stabilite ce nu prezintă pericol de incendiu.

Art.1221 Este interzisă deversarea la canalizare, chiuvete etc. a solvenților organici.

Art.1222 Depozitarea materialelor, semifabricatelor sau a produselor finite se va face numai în spațiile stabilite în acest scop.

Art.1223 La deschiderea butoaielor cu alcool se vor folosi chei din materiale care nu produc scântei prin lovire.

7.7. Prelucrarea deșeurilor în făină furajeră

Măsurile de apărare împotriva incendiilor prevăzute în procesul de măcinare și depozitare pentru mori sunt valabile și pentru măcinarea deșeurilor în făină furajeră, completate cu următoarele:

Art.1224 Recipientele cu grăsimea rezultată din decantare și separare vor fi evacuate imediat din secție, pe măsura umplerii lor.

Art.1225 Se vor elimina neetanșeitățile recipientelor sub presiune pentru a se îndepărta posibilitățile de revărsare a grăsimii topite.

Art.1226 La operațiile de măcinare și transport a făinii furajere se interzice răspândirea în atmosfera secției a produsului sub formă de praf fin.

Art.1227 Se interzice contactul direct al produsului finit, chiar ambalat, cu elementele de încălzire sau conductele termice. Este interzisă depozitarea făinii în vrac.

7.8. Activitatea din abatoarele de animale și păsări

Art.1228 La operațiile de pârlire și flambare pe linia de prelucrare se vor respecta cu strictețe normele de folosire a buteliilor cu gaze lichefiate și instalațiilor de gaze naturale.

Art.1229 Aparatul de flambaj trebuie să aibă în mod obligatoriu apărători laterale iar înălțimea flăcării să nu depășească mărimea apărătorii.

Art.1230 Pe toată durata funcționării liniei de flambaj se va urmări ca flacăra să nu se mărească sau să nu se stingă.

Art.1231 În depozitele de pene elementii de încălzire și conductele de aburi vor fi protejate cu plasă deasă de sârmă pentru evitarea depunerilor de fulgi pe ele.

Art.1232 La uscarea, prelucrarea și depozitarea intestinelor (mațelor) uscate se vor respecta următoarele măsuri:

- în sălile de uscare artificială, aerul necesar uscării va fi trecut prin baterii de încălzire în afara sălii de uscare propriu-zisă, iar în cazul folosirii surselor de încălzire, cu abur, calorifere, aeroterme etc., produsele vor fi ținute la uscat la o distanță de cel puțin 0,50 metri de acestea;

- în cazul folosirii sobelor (cu gaze, lemne, cărbuni etc.) produsele vor fi supuse uscării la o distanță de minimum 3 metri de acestea.

Art.1233 Pentru uscătoarele de păr, distanțele între bateriile de încălzire sau conductele termice și produs vor fi de minimum 10 cm, protejate și prin plase de sârmă protectoare.

7.9. Producția de mezeluri, preparate din carne

Art.1234 În cazul folosirii focului cu lemne se va urmări ca în secție să nu se introducă decât necesarul de lemne pentru o șarjă. Depozitul de lemne și cel de rumeguș va fi complet separat față de încăperile unde se folosește focul deschis.

Art.1235 Înainte de aprinderea focului se va controla prin miros fiecare celulă de afumare, pentru a detecta orice scăpare de gaz.

Zgura depusă pe pereții interiori cât și pe piesele boxei de afumare (conducte, grătare, cadre etc.) se va curăța cel puțin de două ori pe lună.

Art.1236 În cazul producerii directe a fumului, sub ultimul rând de preparate din carne, la o distanță de minim 50 cm de la arzător, la fiecare cadru se va monta o plasă metalică, pentru evitarea căderii produselor pe foc și aprinderii grăsimii acestora.

Art.1237 Pentru afumarea la rece a produselor, distanța dintre grilajul superior și vatra unde se produce fumul va fi de minim 2 m la afumătoriile obișnuite.

Elementele interioare de construcție din lemn vor fi ignifugate.

Focurile în afumătorie vor fi supravegheate în permanență.

Este interzisă depozitarea rumegușului și lemnurilor în afumătorie.

7.10. Piscicultură

Art.1238 În jurul clădirilor de la unitățile de producție, terenul va fi în permanență curățat de vegetația uscată, în special de stuf și papură.

Art.1239 Folosirea focurilor în aer liber este permisă numai la o distanță de minim 50 m față de clădiri și spații de exploatare precum și depozite de materiale combustibile.

Art.1240 În magaziiile și silozurile de furaje se vor folosi utilaje și electromotoare capsulate.

Art.1241 Acolo unde au loc concentrații mari de praf prin măcinare sau manipulare, se vor prevedea instalații de ventilație artificială și captare.

Art.1242 Pereții magaziiilor și celorlalte încăperi folosite pentru depozitarea de furaje măcinate și nemăcinate, se vor curăța de praf și vărui periodic.

Art.1243 Se va controla în permanență starea de încălzire a furajelor depozitate pentru a evita fenomenul de autoaprindere, luându-se măsuri de aerisire și lopătare, pentru readucerea la temperatura normală.

Art.1244 Este interzis a se fuma și a intra cu surse de foc în aceste spații.

7.11. Depozite

Art.1245 Încălzirea depozitului se recomandă să se facă prin sistemul de încălzire centrală. În cazul folosirii sobelor de teracotă, alimentarea gurilor de foc se va face din exteriorul depozitului.

Art.1246 Deșeurile de scânduri, hârtie etc., se vor evacua permanent în locurile speciale, în afara depozitului.

Art.1247 Ambalajele se vor depozita pe categorii în stive ordonate cu respectarea culoarelor de circulație principale și laterale.

Art.1248 În incinta depozitelor de ambalaje sunt interzise fumatul, focul deschis, depozitarea substanțelor inflamabile și explozive, a instalațiilor de încălzire cu sobe, a instalațiilor electrice pentru iluminat și forță, defecte sau improvizate.

Art.1249 În depozitele de legume și fructe, unde are loc păstrarea la temperaturi scăzute a acestora, se vor avea în vedere următoarele:

- se interzice ca dezghețarea țevilor să se facă cu foc deschis. Dezghețarea se va face numai cu apă fierbinte, aburi, nisip fierbinte sau alte procedee care nu prezintă pericol de incendiu;

- este interzisă răspândirea lubrifianților pe pardoseli, colectându-se imediat scurgerile ivite, în vase metalice cu capac;

- este interzisă suprasolicitația utilajelor pe timpul exploatării acestora.

Art.1250 Este interzisă încărcarea depozitului peste capacitatea lui.

7.12. Lucrări în sere de legume și flori

Art.1251 Depozitele de paie vor fi amplasate pe cât posibil la distanță față de construcții.

Art.1252 Regulile de prevenire și stingere a incendiilor vor fi aceleași care se aplică și în cazul depozitării și manipulării paielor sau baloturilor din depozitele de furaje.

Art.1253 În timpul transportului în sere al baloturilor de paie și în perioada până la plantarea răsadurilor se interzice fumatul în sere și folosirea focului deschis.

7.13. Sortare-ambalare

Art.1254 În încăperile sau spațiile de lucru unde se efectuează operațiile de sortare-preambalare-ambalare, se vor asigura căile de acces circulației libere, nefiind permisă blocarea cu lăzi, stive etc..

Art.1255 Permanent resturile de etichete, folie, hârtie de ambalaj se vor strânge și depozita în afara clădirii, în locuri desemnate.

Art.1256 În timpul operațiilor de preambalare și ambalare este interzis fumatul și accesul cu flacăra.

7.14.Sectoare de prelucrare mecanică de in, cânepă, bumbac

Art.1257 Se va verifica săptămânal starea tehnică a mașinilor și utilajelor din dotarea secțiilor pentru eliminarea deficiențelor care ar putea genera incendii. De asemenea, acestea vor fi unse cu regularitate potrivit instrucțiunilor de exploatare tehnică a acestora.

Art.1258 Alimentarea utilajelor de prelucrare se va face în așa fel încât să se evite introducerea de corpuri metalice, pietre și alte materiale solide care ar putea provoca scânteii.

Art.1259 Se vor evacua în permanență pleava, praful, pușderia și deșeurile ce rezultă de la prelucrare, menținându-se în permanență curățenia perfectă la fiecare loc de muncă.

Art.1260 Pentru evitarea depunerilor de pușderie, scamă pe acoperișuri, se vor lua măsuri permanente de întreținere în stare de funcționare a instalației de transport pneumatic. Eventualele depuneri de pușderie de pe acoperișuri vor fi înlăturate săptămânal.

Art.1261 Fibrele și deșeurile din jurul și de sub mașinile și utilajele din secții vor fi manipulate numai cu unelte din lemn sau materiale care nu produc scânteii.

Art.1262 Depozitarea materiei prime în procesul tehnologic se va face numai în locuri speciale, marcate, nedepășind cantitatea necesară unui schimb.

Art.1263 Alimentarea cu tulpini a secțiilor de decapsulare și prelucrare mecanică nu va depăși cantitatea necesară unui schimb, cantitatea respectivă păstrându-se încărcată pe mijloace de transport, pentru a putea fi evacuată urgent, în caz de incendiu.

7.15.Sectoare de topire in, cânepă

Art.1264 Nu se vor depozita tulpini netopite sub liniile electrice de înaltă tensiune.

Art.1265 Este interzisă depozitarea în incinta sălii de bazine a unei cantități de tulpini ce depășește o șarjă.

Art.1266 Nu se încearcă cu foc puterea de ardere a spumei de topire, datorită gazelor emanate, se poate aprinde instantaneu întreaga suprafață a bazinului.

Art.1267 Bazinele de topire vor avea un spațiu liber pentru introducerea sorbului de la utilajele de stingere a incendiilor.

Art.1268 Uscătoarele vor fi curățate zilnic de scamă la începerea lucrului, dându-se o atenție deosebită bateriilor de încălzire, benzilor transportoare și axelor ventilatoarelor.

Art.1269 Se va asigura controlul sistematic asupra regimului termic din uscător, fiind interzisă depășirea temperaturii maxime, stabilită prin instrucțiunile tehnice de exploatare a instalațiilor respective.

Art.1270 În funcție de condițiile locale (lacuri, râuri, bălți de topire) se vor amenaja rampe, pentru alimentare cu apă în caz de incendiu a mașinilor pompierilor militari sau ale serviciilor de pompieri civili.

7.16. Întreprinderi de prelucrare a inului, cânepii și bumbacului

Art.1271 Se interzice cu desăvârșire fumatul și focul deschis pe întreg teritoriul unității. Fumatul este admis numai în locuri special amenajate și dotate cu butoaie cu apă, lăzi de nisip și inscripționate cu următorul text: "LOC PENTRU FUMAT".

Art.1272 Ungerea părților mobile ale mașinilor și utilajelor se va face numai cu lubrifianți indicați și numai în stare de repaus a acestora.

Art.1273 Exploatarea utilajelor acționate de electromotoare se va face în limita sarcinilor nominale, nefiind admisă suprasolicitarea lor.

Art.1274 Mașinile, uneltele și utilajele se vor supraveghea și controla pe toată durata funcționării lor pentru a evita frecările, slăbirile mecanismelor, ruperile și deformările pieselor, care prin frecări sau loviri pot produce scânteii.

Art.1275 Curelele de transmisie ale mașinilor vor fi întinse normal fără a patina pe șaipe, interzicându-se tratarea lor cu colofoniu (rășinoase).

Art.1276 Este interzisă folosirea electrocavelor care nu au partea electrică corespunzătoare.

Art.1277 Accesul mijloacelor auto în incinta secțiilor de producție, depozite și magazii se admite numai cu respectarea următoarelor reguli:

- țeava de eșapament să fie dotată cu dispozitiv parascânteii;
- instalația electrică corespunzătoare;
- să nu prezinte scurgeri de carburanți sau lubrifianți;
- în timpul încărcării sau descărcării motorul va fi oprit;
- conducătorul mijlocului de transport nu va părăsi mijlocul de transport;

- verificarea mijloacelor de transport ce intră în depozit se va face zilnic;
- este interzisă alimentarea cu carburanți în interiorul secțiilor, depozitelor sau magaziiilor.

Art.1278 În depozitele de materii prime, magazii de produse finite și secțiile de fabricație, accesul este admis numai persoanelor cu atribuții de serviciu în locul respectiv și instruite pe linia prevenirii și stingerii incendiilor. Accesul copiilor și a persoanelor străine în incinta unității este interzisă.

Art.1279 Periodic se va verifica starea izolației conductelor termice, pentru a împiedica contactul cu materialele combustibile pe porțiunile deteriorate.

Art.1280 Anual se va face verificarea paratrăsnetelor din depozite și se va întocmi un proces-verbal din care să rezulte că acestea sunt în perfectă stare și asigură protecția împotriva descărcărilor electrice.

Un exemplar din acest proces-verbal se va păstra la cadrul tehnic cu atribuții de apărare împotriva incendiilor.

Art.1281 O dată pe trimestru se va verifica etanșietatea la praf a instalațiilor electrice (tablouri, electromotoare, prize, întrerupătoare, doze etc.).

7.17. Mori de cereale și decorticare, secții de panificație

Art.1282 Elevatoarele cu cupe se vor monta astfel încât chinga să nu alunece pe șaibe sau să se frece de pereții tuburilor.

Art.1283 Este interzisă funcționarea tararelor, dacă nu sunt prevăzute cu magneți pentru reținerea corpurilor feroase sau dacă înaintea lor, în fluxul tehnologic nu sunt introduse aparate magnetice. Magneții vor fi curățați de corpurile feroase reținute, de cel puțin patru ori pe schimb. Ei vor fi verificați trimestrial asupra proprietăților magnetice, pe bază de buletin de verificare.

Art.1284 La transmisiile prin curele se vor avea în vedere următoarele:

- curelele de transmisie nu trebuie să patineze pe șaibe, ele trebuie să fie bine și corect întinse;
- la trecerea curelelor de transmisie de la un etaj la altul, dintr-o încăpere în alta, golurile respective vor fi de așa natură încât să nu se producă frecări;
- intervalul dintre două șaibe de transmisii vecine pentru curele late, situate pe același ax, trebuie să fie de minim trei ori lățimea acestor șaibe;
- lagărele vor fi controlate periodic în ceea ce privește ungerea lor și păstrarea lor curate.

Art.1285 Pietrele de decorticat și conurile de șlefuit și lustruit vor fi prevăzute înainte de intrarea produselor în ele, cu aparate magnetice. Se va verifica periodic distanța între pietrele de decorticat și aspectul suprafețelor pietrelor. De asemenea, se va verifica distanța între conurile de șlefuire.

Art.1286 Holenderile din decorticoare vor fi prevăzute cu aparate magnetice înainte de intrarea produselor în ele; se va verifica periodic distanța între rotor și manta.

Art.1287 Se va avea în vedere ca în secția de însăcuire să nu se degaje făina în concentrație mai mare de 20 g/m³, menținându-se în permanență curățenie desăvârșită.

Art.1288 Însăcuirea se va organiza într-o încăpere separată. Mașina pentru însăcuirea făinii va fi prevăzută cu instalație de aspirație, astfel ca în încăpere să nu se depășească o concentrație de praf mai mare de 20 g/m³. Cel puțin odată pe schimb se vor curăța depunerile de praf de pe mașinile din încăpere.

Art.1289 Controlul în interiorul celulelor se va face folosind lămpi electrice portative etanșe, prevăzute cu glob și grătar de protecție.

Art.1290 Instalațiile de transport pneumatic, redlerile, șnecurile, carcusele sau alte piese constructive metalice se vor lega la pământ pentru descărcarea electricității statice, care se formează în timpul funcționării.

7.18. Depozite de făină, tărațe, saci și ambalaje

Art.1291 În aceste depozite se interzice păstrarea, chiar temporar, a altor materiale.

Art.1292 Sacii și ambalajele se vor depozita în așa fel încât să nu se blocheze căile de acces și evacuare sau mijloacele de primă intervenție în caz de incendiu.

Art.1293 Nu se admite intrarea persoanelor străine în depozit.

Art.1294 Se vor realiza culoare de circulație longitudinale și transversale, având lățimea de 1,4 m, astfel ca stivele depozitelor de produse în saci să fie deservite fără a bloca circulația.

Art.1295 Se interzice încălzirea depozitelor cu sobe metalice.

Art.1296 Distanța dintre stive va fi de minim un metru iar înălțimea unei stive va fi de maxim 10 saci culcați pe lățime.

7.19. Secții de cernere a făinii, de preparare și coacere a aluatului pentru pâine

Art.1297 Se va verifica montajul chingilor de la elevatoare astfel ca acestea să nu alunece pe șaibe sau să se frece de pereții tubulari. De asemenea, se va verifica fixarea cupelor în scopul evitării lovirii de pereții țevăriei, pentru a nu se produce scânteii.

Art.1298 Se vor verifica transportoarele elicoidale (melc) pentru a nu exista frecări între melc și jgheab.

Art.1299 La transmisiile prin curele se va controla ca acestea să nu patineze pe șaibe. De asemenea, se va verifica să nu existe frecări la trecerea curelelor de la un etaj la altul

Art.1300 Se va verifica și asigura etanșarea perfectă a utilajelor (transportoare, cernătoare etc.).

Art.1301 Se interzice lăsarea focului aprins în cuptoare fără supraveghere precum și folosirea fochiștilor necalificați sau a cocătorilor neinstruiți privind modul de aprindere a focului la arzătoare.

Art.1302 Instalația de ventilație a uscătoarelor va fi verificată periodic. Se va acorda o atenție deosebită centrării paletelor ventilatoarelor.

Art.1303 Este interzisă depozitarea ambalajelor în apropierea surselor de căldură, distanța minimă admisă față de acestea fiind de un metru.

Art.1304 În secție se vor putea aduce ambalaje necesare numai pentru un schimb de lucru

7.20. Magazii de produse finite

Art.1305 Se interzice depozitarea chiar provizorie a diverselor materiale în aceste magazine.

Art.1306 Se va asigura permanent curățenia spațiilor de depozitare, a grătarelor și a tuturor instalațiilor.

Art.1307 Distanța față de sursele de căldură a stivelor cu produse finite trebuie să fie de minim un metru.

Art.1308 Depozitarea ambalajelor se va face astfel încât să se asigure căi libere de acces la uși, ferestre și la mijloacele de primă intervenție în caz de incendiu.

7.21. Produse de laborator, patiserii

Art.1309 Pentru producția de laborator (torturi, prăjituri etc.) unde se folosește flacăra deschisă, se vor lua toate măsurile pentru supravegherea permanentă a arzătoarelor și pentru înlăturarea tuturor materialelor combustibile.

Art.1310 Arzătoarele de gaze și robinetele de închidere vor fi menținute în stare de funcționare și se vor curăța periodic.

Art.1311 Fiecare substanță inflamabilă (esențe, alcool etc.), va fi însoțită de o etichetă cu înscrisul "Inflamabil". Folosirea acestora în secție se va face numai în recipiente din sticlă protejate corespunzător sau metalice închise.

Art.1312 La prăjitoare trebuie să existe obligatoriu un sistem de ventilație în perfectă stare de funcționare.

Art.1313 Toate canalele orizontale de fum cât și cele pentru evacuarea gazelor din prăjitor, se vor curăța lunar.

Art.1314 Coșul prăjitoarelor va fi curățat de funingine cel puțin o dată la fiecare trei luni sau de câte ori este nevoie.

Art.1315 Recipientele cu ulei vor fi ținute în dulapuri metalice bine închise și așezate la distanță de prăjitor.

Art.1316 Plitele sobelor se vor curăța săptămânal de depunerile de grăsimi.

**REGULI ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ
LA STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICE ȘI DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ**

8.1.Reguli generale

Art.1317 Conducătorul unității asigură în permanență funcționarea mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor și a instalațiilor de protecție împotriva incendiilor, din dotare, conform reglementărilor tehnice și la parametri stabiliți în proiecte tehnice.

Art.1318 (1) Reglementarea fumatului se stabilește prin decizie sau alt act de autoritate, de către conducătorul unității, în funcție de riscul de incendiu, echiparea cu sisteme de protecție și alte reglementări în vigoare.

(2) Camerele în care este admis fumatul se marchează corespunzător, iar sistemele de ventilare prevăzute în aceste încăperi nu trebuie să asigure ventilația în alte părți ale construcției în care este obligatorie asigurarea unor zone libere de fum.

(3) În locurile unde este admis fumatul se asigură un număr suficient de scrumiere, care se colectează și se golesc periodic într-un recipient din materiale cu clasa de reacție la foc minim A2-s1, d0, în care este interzisă colectarea altor materiale combustibile, prevăzut cu capac, amplasat în exterior.

(4) Verificarea locurilor și spațiilor unde este admis fumatul se efectuează periodic, pentru a se asigura că țigările sunt stinse, conținutul scrumierelor a fost colectat și evacuat corespunzător și că nu există cazuri de aprindere a unor materiale combustibile.

Art.1319 În cazul construcțiilor care fac obiectul prezentelor dispoziții generale se interzice blocarea căilor de acces și intervenție cu diferite materiale, mărfuri, precum și prin parcarea mijloacelor de transport și se asigură curățarea și întreținerea acestora pe timp nefavorabil, pentru a fi practicabile în orice situație.

Art.1320 Nu se admite amplasarea, pe căile de evacuare, a unor obiecte care pot îngreuna evacuarea în caz de incendiu.

Art.1321 În scopul asigurării condițiilor pentru evacuarea persoanelor se iau următoarele măsuri:

a) ușile, casele scărilor, ieșirile, precum și traseele către acestea trebuie marcate cu indicatoare de securitate prevăzute în reglementările în vigoare, astfel încât să fie vizibile ziua și noaptea;

b) ușile de pe căile de evacuare se prevăd cu deschiderea în sensul deplasării persoanelor spre exterior și se mențin în permanență descuiate;

c) ușile pietonale utilizate pentru evacuare, în cazul clădirilor prevăzute cu uși glisante sau rotative, sunt menținute în permanență practicabile;

d) pe căile de evacuare se interzice amplasarea oglinzilor sau vitrinelor pentru a nu dezorienta utilizatorii structurii de primire turistice.

8.1. Structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare

Art.1322 Este obligatorie menținerea în permanență a practicabilității căilor de evacuare a persoanelor și se interzice blocarea acestora cu diferite materiale, elemente de mobilier, obiecte electrocasnice, aranjamente florale, cărucioare pentru lenjerie, cărucioare pentru curățat, măsuțe mobile pentru roomservice, combustibili solizi sau recipiente având combustibili lichizi ori alte mărfuri.

Art.1323 Ușile care nu sunt destinate utilizării de către persoanele cazate și au corespondență cu căile de evacuare trebuie marcate corespunzător și păstrate închise sau prevăzute cu dispozitive de autoînchidere.

Art.1324 Se recomandă ca persoanele cu dizabilități, afecțiuni locomotorii sau altele asemenea, să fie cazate la nivelurile inferioare ale clădirilor, în vederea asigurării evacuării rapide și în securitate a acestora.

Art.1325 (1) La recepție și în fiecare cameră se pun la dispoziția utilizatorilor, inclusiv în limbi de circulație internațională, informații clare, scrise, privind posibilitățile de alarmare, alertare, evacuare în caz de incendiu, precum și modul în care trebuie să se acționeze în astfel de situații.

(2) Regulile minime ce se recomandă a fi respectate de utilizatori sunt prezentate în anexa nr. 1.

(3) Planurile de evacuare a persoanelor în caz de incendiu se întocmesc conform prevederilor art. 29 din normele aprobate prin [Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 163/2007](#).

Art.1326 Se interzice folosirea podurilor clădirilor în scopul depozitării materialelor combustibile sau altor întrebuițări, precum spălătorii, ateliere, magazine, afumătorii și altele asemenea.

Art.1327 Se interzice intrarea în poduri și subsoluri cu lumânări, chibrituri aprinse, lămpi și altele asemenea.

Art.1328 Se asigură înlăturarea depunerilor de praf, scame și alte materiale combustibile din canalele de ventilație și puțurile ascensoarelor.

Art.1329 Se interzice utilizarea lichidelor combustibile în scopuri de curățenie.

Art.1330 Este obligatorie asigurarea permanentă a funcționării iluminatului de siguranță.

Art.1331 La construcțiile echipate cu ascensoare de pompieri se urmărește permanent funcționarea acestora, inclusiv a sursei de energie de rezervă.

Art.1332 Se interzice utilizarea aparatelor electrocasnice în camerele de cazare, altele decât cele din inventarul propriu; sunt exceptate aparatele de ras și de uscat părul, care pot fi folosite numai în camerele de baie.

Art. 1333 În officii, cafetierele, fiarele de călcat și alte aparate electrice similare se deconectează întotdeauna de la priză după ce au fost utilizate.

Art.1334 Sunt obligatorii verificarea și menținerea în stare de funcționare a sistemelor de protecție împotriva descărcărilor electrice atmosferice.

Art.1335 În cazul structurilor de primire turistice precizate la art. 2 alin. (1) lit. a), amplasate izolat, se are în vedere, suplimentar, respectarea următoarelor reguli:

a) se interzic fumatul în dormitoare și utilizarea focului deschis în apropierea structurii turistice;

b) focurile de tabără sau pentru prepararea hranei se fac doar pe timp fără vânt, la distanță de siguranță față de construcții și cu asigurarea supravegherii permanente și stingerii acestora cu apă;

c) mijloacele de iluminat cu flacără, precum felinare, lumânări, se utilizează în condiții de siguranță, fiind stinse după folosire;

d) se interzice funcționarea fără supraveghere a mijloacelor de încălzire locală și a celor de preparat și încălzit hrana;

e) se asigură rezervă de apă pentru incendiu și condiții de utilizare eficientă în caz de necesitate;

f) se interzice uscarea hainelor sau altor materiale textile pe aparatele de bucătărie sau de încălzire;

g) se recomandă ca numărul maxim de persoane cazate să nu depășească numărul de locuri din camerele de cazare;

h) se interzice utilizarea aparatelor mobile pentru încălzire sau prepararea hranei alimentate cu combustibil solid, lichid ori gazos în spațiile accesibile publicului și în camerele de cazare;

i) personalul structurii de primire turistice urmărește respectarea regulilor și măsurilor de apărare împotriva incendiilor.

8.3. Structuri de alimentație publică

Art.1336 În spațiile de tip restaurant, cafenea, braserie sau bar nu se admite accesul unui număr de persoane mai mare decât capacitatea stabilită prin proiect.

Art.1337 Amenajarea sălilor pentru servirea mesei se face cu menținerea spațiilor de siguranță între elementele de mobilier, astfel încât să fie asigurate căile de evacuare, iar pentru ușile amplasate pe căile de evacuare se asigură sensul de deschidere spre exterior, potrivit reglementărilor tehnice specifice, precum și menținerea descuiată a acestora pe întreaga durată cât sunt prezente persoane în sală.

Art.1338 Elementele decorative sau de iluminat cu flacără nu sunt admise decât dacă au elemente de susținere din materiale având clasa de reacție la foc minim A2-s1, d0, și se

iau măsuri corespunzătoare de amplasare și protejare, astfel încât să nu intre în contact cu materiale combustibile.

Art.1339 Pentru structurile prevăzute la art. 3 alin. (3) sunt obligatorii următoarele măsuri:

a) este interzisă introducerea în sălile de servire a unui număr mai mare de scaune și mese decât cel prevăzut prin proiect;

b) în fiecare sală de servire trebuie să se afișeze schița de evacuare în locuri vizibile, accesibile și iluminate corespunzător;

c) se interzice blocarea cu mese, scaune, utilaje frigorifice sau altele asemenea a căilor de evacuare;

d) personalul trebuie să fie instruit în ceea ce privește alarmarea și evacuarea persoanelor, precum și asigurarea primei intervenții în caz de incendiu;

e) în spațiile în care se utilizează mijloace de încălzire, de preparare a produselor sau altele asemenea se afișează instrucțiuni specifice de exploatare a acestora și privind lucrul cu foc deschis;

f) se asigură dotarea cu minimum două stingătoare care să aibă performanța de stingere cel puțin conformă cu focare 21A și 113B, conform SR EN 3 sau reglementărilor tehnice echivalente, ori cu mai multe stingătoare mai mici cu performanțe de stingere echivalente.

Art.1340 (1) Prepararea mâncărurilor flambate se face doar la masa la care se servesc.

(2) În sălile pentru servirea mesei se interzice reîncărcarea cu combustibil a dispozitivelor sau recipientelor utilizate pentru preparatele flambate.

(3) În spațiile unde se face reîncărcarea cu combustibil a dispozitivelor sau recipientelor utilizate pentru preparatele flambate se asigură un stingător cu performanțele de stingere minimum 113B, conform SR EN 3 sau reglementărilor tehnice echivalente, ori mai multe stingătoare mai mici cu performanțe de stingere echivalente.

Art.1341 Decorațiunile se realizează din materiale având clasa de reacție la foc minim B, d0 sau d1.

Art.1342 În spațiile de preparare a hranei se asigură realizarea următoarelor măsuri:

a) menținerea permanentă a curățeniei și ordinii, de exemplu: curățarea petelor ori a scurgerilor de grăsimi și ulei, amenajarea de cutii pentru cârpele îmbibate cu grăsimi, separat de cele pentru resturi de țigări, păstrarea cârperelor de lucru departe de sursele de aprindere;

b) afișarea, la loc vizibil, a instrucțiunilor de apărare împotriva incendiilor specifice dispozitivelor și mașinilor termice de preparare a hranei utilizate, a instrucțiunilor de stingere a incendiilor de ulei sau grăsimi, după caz, a instrucțiunilor de evacuare specifice;

c) amenajarea și marcarea locurilor speciale în care se depozitează materialele combustibile provenite din ambalaje, precum: material lemnos, cartoane, hârtii, talaș, paie, polistiren, textile și altele asemenea;

d) amenajarea, organizarea și întreținerea în bune condiții a căilor de acces și evacuare și evitarea blocării acestora;

e) aparatele electrocasnice de tipul cafetierelor, friteuzelor, cuptoarelor cu microunde și altele similare se utilizează conform instrucțiunilor producătorilor și se deconectează întotdeauna de la priză după ce au fost folosite.

Art.1343 Personalul care desfășoară activități în spațiile de preparare a hranei trebuie instruit, cel puțin lunar, de către personalul precizat la art. 9, privind măsurile de prevenire specifice, intervenția pentru stingerea incendiilor de ulei sau grăsimi și regulile specifice privind evacuarea în caz de incendiu.

Art.1344 În spațiile de preparare a hranei se interzic cu desăvârșire:

a) folosirea mijloacelor și dispozitivelor termice de preparare a hranei cu defecțiuni, improvizații ori fără supraveghere și fără respectarea instrucțiunilor specifice de utilizare și de apărare împotriva incendiilor;

b) depozitarea buteliilor de gaz petrolier lichefiat - GPL, altele decât cele aflate în uz;

c) prelingerea grăsimilor din tăvi, utilizarea vaselor umplute peste limită sau manipularea necorespunzătoare a acestora;

d) lăsarea produselor alimentare/culinare, care prezintă pericol de incendiu, precum ulei/grăsime, alcool, în apropierea sau pe sursele de aprindere.

Art.1345 Mașinile de gătit, grătarele pentru fript, aragazele, cuptoarele și celelalte utilaje care degajă temperaturi ridicate se amplasează la o distanță de cel puțin un metru față de elementele combustibile ale construcțiilor sau de materialele combustibile din încăperi.

Art.1346 (1) Sunt obligatorii efectuarea verificării periodice a mijloacelor de preparare și încălzire a hranei și remedierea de îndată a deficiențelor sesizate, în așa fel încât acestea să nu constituie surse de producere a incendiilor.

(2) Se interzice verificarea scăpărilor de gaze cu flacără deschisă.

(3) Verificarea scăpărilor de gaze se face cu emulsie de apă și săpun sau conform instrucțiunilor producătorului.

Art.1346 (1) Mașinile de gătit și grătarele pentru fript se echipează cu hote și tubulaturi de ventilație prevăzute cu site de protecție sau clapete și, după caz, cu instalații de stingere specifice.

(2) Hotele și tubulaturile de ventilație ce deservește mașinile de gătit, grătarele pentru fript, cuptoarele pentru copt se curăță și se degresează săptămânal și ori de câte ori este nevoie.

(3) Se interzice curățarea hotelor prin ardere.

Art.1347 În dreptul fiecărei mașini de gătit cu gaze și gaze lichefiate se afișează instrucțiuni de exploatare a gazelor, iar manipularea robinetelor se face numai cu chei speciale.

Art.1348 (1) Instrucțiunile de exploatare recomandate de producător se afișează în dreptul fiecărui echipament din dotarea încăperii pentru prepararea hranei.

(2) În cadrul instrucțiunilor de exploatare se prevăd reguli specifice de intervenție în caz de incendiu.

Art.1349 La terminarea programului de lucru în aceste spații se efectuează următoarele operațiuni obligatorii:

a) întreruperea alimentării cu energie a mașinilor, utilajelor, aparatelor, dispozitivelor de preparare a hranei;

b) verificarea închiderii tuturor robinetelor de gaz de pe conducte și recipiente;

c) evacuarea deșeurilor rezultate în urma desfășurării activității și efectuarea curățeniei la locul de muncă;

d) întreruperea iluminatului artificial, încuierea și, după caz, predarea cheilor la locurile stabilite de conducătorul unității.

8.4. Depozite și magazine

Art.1350 La exploatarea spațiilor de depozitare și a magaziiilor se respectă regulile și măsurile specifice de prevenire a incendiilor, prevăzute în normele aprobate prin [Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 163/2007](#) și în reglementările specifice.

Art.1351 (1) Este interzis fumatul în depozite, oficii, magazine de materiale.

(2) Această interdicție trebuie afișată în mod vizibil și lizibil.

Art.1352 (1) Cantitatea de produse și materiale admisă în spațiile de depozitare nu trebuie să depășească valorile prevăzute pentru sarcina termică maximă admisă prin proiect.

(2) Amplasarea rafturilor, standurilor, lăzilor frigorifice, mobilierului specific se realizează fără a reduce gabaritele căilor de acces și de evacuare în caz de incendiu.

Art.1353 (1) Depozitarea produselor și materialelor nu trebuie să blocheze sau să îngreuneze accesul la mijloacele de primă intervenție.

(2) Se interzice blocarea cu produse și materiale a ușilor de pe traseele de evacuare.

Art.1354 Rafturile pe care se depozitează produsele și materialele se execută, pe cât posibil, din materiale având clasa de reacție la foc minim A2-s1, d0, ignifugate ori protejate prin metode similare, și se asigură împotriva răsturnării sau căderii bunurilor depozitate.

Art.1355 (1) Instalațiile frigorifice se amplasează în încăperi aerisite în care nu este permis accesul cu surse de foc.

(2) Exploatarea instalațiilor frigorifice se face numai de personal instruit.

Art.1356 La terminarea lucrului, șeful depozitului sau magazinei ia măsuri pentru deconectarea instalațiilor electrice existente, altele decât cele cu rol de protecție împotriva incendiilor sau funcționare continuă, de la rețeaua de alimentare cu energie electrică.

8.5. Activități de spălătorie-uscătorie și călcătorii

Art.1357 Instalațiile electrice de iluminat și prizele se mențin în gradul de protecție pentru care au fost proiectate.

Art.1358 Utilajele, echipamentele, instalațiile și aparatele folosite pentru spălarea produselor textile murdare se curăță în permanență de eventualele depuneri de fibre, fire, scame sau alte deșeuri pe componentele de mișcare ale acestora; curățarea acestora se face de către personal instruit.

Art.1359 (1) În spațiile în care se exploatează mașinile de spălat se interzice păstrarea unei cantități mai mari de rufe murdare decât cea necesară pentru o șarjă.

(2) Se interzice încărcarea mașinilor de spălat cu o cantitate de rufe murdare mai mare decât capacitatea maximă a acestora.

(3) Se interzice depozitarea în spălătorie a diferitelor materiale combustibile.

(4) În încăperile unde se păstrează atât rufele murdare, cât și cele curate este interzis fumatul.

Art.1360 În spațiile unde se desfășoară operațiuni de călcat manual se respectă următoarele măsuri principale:

a) mașinile electrice de călcat se așază pe suporturi din materiale având clasa de reacție la foc minim A2-s1, d0, care să realizeze protecția față de materialele combustibile din vecinătatea acestora;

b) se interzice utilizarea mașinilor electrice de călcat care prezintă deteriorări ale cablurilor de alimentare cu energie electrică sau ale ștecărelor;

c) se interzice păstrarea în spațiile în care se execută operațiuni de călcat a rufelor în cantități mai mari decât cele supuse strict acestei activități;

d) după utilizare sau în momentul în care se lasă nesupravegheate, mașinile electrice de călcat se deconectează de la alimentarea cu energie electrică.

Art.1361 La călcarea obiectelor din materiale textile în a căror compoziție intră fibre sintetice, care nu permit o temperatură ridicată, se utilizează mașini electrice de călcat cu cablurile de alimentare prevăzute cu întreruptoare, spre a se opri curentul electric atunci când se depășește temperatura necesară, sau se utilizează aparate de călcat cu sistem de reglaj pentru diverse tipuri de materiale.

Art.1362 La terminarea programului de lucru în spațiile destinate activităților de spălătorie-uscătorie și în călcătorii se respectă următoarele:

a) se deconectează toate aparatele și mașinile electrice, utilizate în activitățile desfășurate în aceste spații, de la alimentarea cu energie electrică;

b) evacuarea tuturor deșeurilor și curățarea locului de muncă;

c) se întrerupe iluminatul artificial, se încuie încăperile și se predau cheile persoanelor desemnate pentru acest scop de conducătorul unității.

CAPITOLUL IX

REGULI ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ LA EXPLOATAREA INSTALAȚIILOR ELECTRICE ȘI DE ÎNCĂLZIRE

9.1. Instalații electrice de forță și iluminat, aferente construcțiilor

Art.1363 Instalațiile electrice de forță și iluminat normal și de siguranță vor fi proiectate, executate și exploatate cu respectarea prevederilor normelor în vigoare (NP - I7 02, NP 099-04, PE 101, PE 107 etc.).

Art.1364 Instalațiile electrice de orice natură vor fi executate numai de către unități autorizate și personal calificat atestat.

Art.1365 La folosirea instalațiilor electrice de forță și iluminat se va asigura o bună funcționare a utilajelor și a aparatelor respective, prin revizii înainte de intrarea în funcțiune și prin înlăturarea imediată a defecțiunilor constatate.

Art.1366 Tablourile electrice, releele, contactoarele etc., vor fi prevăzute cu carcase de protecție, iar la tablouri se vor întrebuiți numai siguranțe calibrate, conform proiectelor. Se interzice înlocuirea fuzibilelor arse cu fir de liță, staniol sau alte materiale.

Clemele siguranțelor lamelare nu se fixează pe lemn, carton sau alte materiale combustibile.

Art.1367 Se interzice supraîncărcarea circuitelor prin racordarea mai multor consumatori decât cei prevăzuți pentru instalația respectivă.

Art.1368 Instalațiile pentru iluminatul de siguranță, evacuare, continuarea lucrului, gardă, vor fi menținute în permanență în stare de funcționare.

Bateriile de acumulare și celelalte surse de energie de rezervă pentru alimentarea iluminatului de siguranță vor fi verificate periodic și bine întreținute.

Art.1369 Reostatele de pornire sau de reglare a turației diferitelor mașini electrice vor fi protejate cu carcase metalice prevăzute cu orificii de răcire. Acestea vor fi curățate de praf și scame cel puțin o dată pe săptămână.

Se interzice acoperirea lor cu materiale combustibile (hârtie, cârpe, lemn etc.) sau curățirea lor cu lichide inflamabile (benzină, petrol etc.).

Art.1370 Aparatele electrice portative se vor folosi numai cu fișe și conductoare izolate.

Art.1371 La terminarea lucrului, întregul utilaj electric se scoate de sub tensiune.

În încăperi va rămâne sub tensiune numai instalația de iluminat de siguranță.

Art.1372 Revizia, repararea sau înlocuirea diverselor elemente ale instalațiilor electrice de iluminat, forță sau curenți slabi, în medii explozive, se vor face numai după scoaterea lor de sub tensiune.

Art.1373 Se interzice:

a. folosirea în stare defectă a instalațiilor electrice și a receptoarelor de energie electrică de orice fel, precum și a celor deteriorate sau improvizate;

b. încărcarea instalațiilor electrice (conducte, cabluri, transformatoare, întrerupătoare, comutatoare, prize etc.) peste sarcina admisă;

c. suspendarea corpurilor de iluminat direct de conductoarele de alimentare;

d. agățarea sau introducerea pe și în interiorul panourilor, nișelor, tablourilor electrice etc., a obiectelor de orice fel, precum și adăpostirea de obiecte sau materiale în posturile de transformare sau de distribuție;

e. folosirea instalațiilor electrice neprotejate în medii de vapori explozivi și cu degajări de praf combustibil;

f. executarea lucrărilor de întreținere și reparații a instalațiilor electrice de către personal necalificat sau neautorizat;

g. utilizarea lămpilor mobile portative fără globuri și grătare de protecție sau alimentate prin cordoane improvizate sau dezizolate;

h. folosirea la corpurile de iluminat a filtrelor de lumină (abajoare) improvizate din carton, hârtie sau alte materiale combustibile;

i. întrebuintarea radiatoarelor și a reșourilor electrice în alte locuri decât cele stabilite și în condiții care prezintă pericol de incendiu, precum și lăsarea sub tensiune a acestora după terminarea programului de lucru. Cele care se folosesc în condițiile admise vor fi scoase de sub tensiune și vor fi depuse la terminarea programului în locurile stabilite în acest scop;

j. folosirea legăturilor provizorii prin introducerea conductoarelor electrice fără fișe, direct în priză;

k. utilizarea receptoarelor de energie electrică (fiare de călcat, radiatoare, reșouri, ciocane de lipit etc.), fără luarea măsurilor de izolare față de elementele combustibile din încăperi;

l. așezarea pe motoare electrice a materialelor combustibile (cârpe, hârtie, lemne etc.) precum și necurățarea acestora de depunerile de praf, scame și alte materiale combustibile;

m. lăsarea neizolate a capetelor conductoarelor electrice, în cazul demontării parțiale a unei instalații;

n. lăsarea sub tensiune a mașinilor, aparatelor, utilajelor și echipamentelor electrice, după terminarea folosirii, sau programului de lucru la acestea;

o. neîntreruperea instalației electrice de iluminat din spațiile de depozitare după terminarea programului de lucru;

p. folosirea siguranțelor fuzibile și a dispozitivelor de protecție defecte, improvizate sau cu o rezistență electrică mai mare decât cea stabilită pentru instalațiile, mașinile, utilajele, aparatele și echipamentele respective.

9.2. Aparate echipamente și utilaje electrice

Art.1374 Se interzice folosirea aparatelor, echipamentelor și utilajelor electrice:

- fără să aibă gradul de protecție necesar în raport de mediul existent în încăperile, spațiile sau zonele în care se utilizează (uscat, umed cu intermi-tență, umed, ud, cu agenți corozivi, cu temperatură ridicată, cu praf combustibil sau combustibil, expus la intemperii cu pericol de explozie etc.) conform normativelor NP-I7-02 și Normativului pentru proiectarea, executarea, verificarea și exploatarea instalațiilor electrice în zone cu pericol de explozie - indicativ NP 099-04;

- cu protecția menționată la punctul "a" deteriorată;

- cu lagăre și carcase având o temperatură mai mare decât cea admisă;

- fără să aibă protecțiile, izolările sau separațiile de protecție necesare conform normativului NP-I7-02(legare la pământ, legare la nul etc.);

- amplasate necorespunzător față de materialele combustibile, substanțele inflamabile și gazele tehnice comprimate în recipiente ori neizolate față de acestea, astfel încât să se înlăture posibilitatea aprinderii lor;

- nesupravegheate.

Art.1375 Se interzice alimentarea mai multor receptoare electrice de aceeași natură printr-un circuit prevăzut cu protecție comună dacă puterea total instalată depășește 15 Kw.

Art.1376 Tablourile generale de distribuție din spațiile de producție vor fi închise în permanență cu cheia, accesul la ele fiind permis numai electricianului de serviciu, precum și organelor de control și verificare. Încăperea și elementele tabloului vor fi în perfectă stare de curățenie (fără praf, scame etc.).

Art.1377 La toate tipurile de tablouri, legăturile trebuie făcute conform normelor. În apropierea tablourilor sunt interzise păstrarea materialelor și a substanțelor combustibile, precum și blocarea accesului la acestea. La tablourile capsulate, garniturile de etanșare vor fi în bună stare și bine strânse, (fixate). Se interzice legarea directă la bornele tabloului de distribuție a lămpilor de iluminat, a motoarelor electrice sau a altor consumatori de energie electrică.

Art.1378 Toate utilajele și aparatele electrice vor fi prevăzute cu plăcuțe indicatoare pe care sunt trecute caracteristicile lor și schema de conexiuni.

Art.1379 Periodic, pe baza unui grafic, se va face revizia și repararea instalațiilor electrice de iluminat de forță sau de curenți slabi (tablouri de distribuție, siguranțe, starea conductoarelor, dozelor, prizelor, întrerupătoarelor, corpurilor de iluminat, conexiunilor, legăturilor la pământ etc.).

În cadrul lucrărilor de întreținere și reparație se va urmări ca instalațiile electrice de iluminat și forță să se fie în concordanță cu proiectul de execuție și prevederile din normativul NP-I7-02

Revizia completă a instalațiilor electrice montate în medii explozive se va face conform graficului de revizie, de către personalul calificat și cu respectarea normelor specifice de prevenire și stingere a incendiilor.

Art.1380 La montarea conductoarelor aeriene :

- se vor utiliza izolatoare fixate pe suporturi incombustibile, amplasate la distanțele admise de normativul NP-I7-02;

- nu se vor utiliza ca suporturi arborii;

- se vor lua măsuri ca acestea să nu cadă pe construcții, instalații și materiale combustibile ori substanțe inflamabile sau să vină în contact cu ele;

- nu se vor poza în podurile clădirilor și în construcțiile din materiale combustibile;

- se va izola trecerea prin planșee și pereții combustibili.

Art.1381 Se interzice utilizarea conductorilor și cablurilor care sub sarcină se încălzesc peste temperatura admisă.

Art.1382 Se interzice montarea directă pe elementele de construcție combustibile a conductoarelor și cablurilor cu manta din materiale combustibile sau greu combustibile, a tuburilor din P.V.C. , a aparatelor și echipamentelor electrice.

Montarea conductoarelor și a cablurilor menționate mai sus pe elemente de construcție combustibile se poate face numai prin introducerea lor în tuburi de protecție, iar a celorlalte elemente (tuburi P.V.C. , aparate și echipamente electrice) numai pe suporturi incombustibile (zidărie, beton, foi de azbest etc.) sau pe console incombustibile.

Fac excepție instalațiile electrice protejate în carcase metalice cu grad de protecție minimum IP-54.

Art.1383 Legarea conductoarelor izolate se va face numai în cutii de legătură, doze, manșoane, respectându-se prevederile normativului NP-I7-02.

Art.1384 Legarea între ele a conductoarelor din cupru și oțel se va face numai prin răsucire și matisare, cositorire sau cleme corespunzătoare secțiunii conductorilor care se leagă.

Art.1385 Legarea între ele a conductoarelor din aluminiu se face prin cleme speciale pentru aluminiu, iar a celor cu secțiuni mai mari de 10 mm² prin sudură.

Art.1386 Aparatele, tablourile de distribuție și utilajele electrice, precum și racordurile acestora trebuie să aibă gradul de protecție împotriva incendiilor și exploziilor corespunzător categoriei de pericol de incendiu a încăperilor în care se montează.

Art.1387 Nu este admisă folosirea motoarelor și aparatelor electrice cu carcasele și capacele demontate sau în condiții care nu asigură răcirea lor printr-o bună circulație a aerului din jur

Art.1388 Corpurile metalice ale aparatelor, utilajelor și a mașinilor electrice vor fi legate la pământ; secțiunea conductoarelor de legare trebuie să fie conform normativului NP-I7-02.

De asemenea, se vor lega la pământ conductele, rezervoarele metalice și pompele folosite în instalațiile de transport a combustibililor lichizi.

Art.1389 Proiectarea, execuția și verificarea instalațiilor de protecție prin legare la pământ se vor face conform normelor în vigoare și STAS 12604/5.

Art.1390 Montarea, recepția, verificarea și întreținerea instalațiilor de paratrăsnet vor fi efectuate numai de personal specializat și conform normelor în vigoare.

Art.1391 Instalațiile de paratrăsnet se vor controla periodic, conform unui grafic stabilit în baza normativelor existente, urmărindu-se integritatea și buna funcționare a elementelor componente (dispozitive de captare, conductoare de coborâre, prize de pământ etc.), conform normativului PE 116.

Art.1392 Montarea cablurilor prin tuneluri sau canale, pe porțiuni unde s-ar vărsa metale topite, fluide, având o temperatură ridicată sau substanțe care au acțiune distrugătoare asupra învelișurilor cablurilor, este interzisă.

Art.1393 Intrările și ieșirile, cablurilor din dulapuri, secții electrice, canale, tuneluri, precum și la trecerea lor prin planșee sau pereți despărțitori vor fi obturate cu materiale incombustibile.

Art.1394 În toate canalele, tunelurile și puțurile de cabluri se va păstra curățenia. În acest sens se va asigura controlul tuturor locurilor ascunse și se va urmări executarea curățeniei în mod curent în aceste spații.

Art.1395 Stingerea incendiilor în faza incipientă la instalațiile de iluminat și forță se va face cu stingătoare portative cu CO₂ sau cu praf și CO₂.

9.3. Instalații și utilaje care produc electricitate statică

Art.1396 Este interzisă exploatarea instalațiilor cu elemente metalice nelegate la pământ pentru scurgerea electricității statice sau cu instalații de punere la pământ incomplete, defecte sau necorespunzătoare din punctul de vedere al rezistenței ohmice.

Motoarele, echipamentul electric aferent tablourilor de distribuție sau tablourilor de comandă vor fi obligatoriu legate la pământ.

Art.1397 Comisia tehnică de prevenire și stingere a incendiilor este obligată să depisteze acele utilaje care în timpul funcționării produc electricitate statică și va lua măsuri pentru asigurarea descărcării la pământ a acesteia. Verificarea instalațiilor de punere la

pământ a acestor utilaje și, în general, a tuturor echipamentelor electrice, se va face periodic, conform normativului PE 116.

Art.1398 Este interzisă introducerea sub forma de jet a apei necesare pentru spălarea interioară a cazanelor, cisternelor, rezervoarelor și a altor recipiente care au conținut produse volatile și care mai conțin vapori ai acestor produse.

Art.1399 Este interzisă omogenizarea în rezervoare a produselor combustibile prin agitare cu aer, gaze sau dispozitive mecanice.

Art.1400 Înainte de începerea încărcării sau descărcării produselor inflamabile din cisterne sau autocisterne, acestea vor fi legate la pământ.

Art.1401 Vasele metalice de mână, buteliile și butoaiele pentru gaze lichefiate vor fi așezate, în timpul încărcării lor cu produse, pe o placă metalică legată la pământ și vor fi conectate prin intermediul unei legături (cablu) la recipientul din care se face încărcarea.

Art.1402 Este interzisă folosirea îmbrăcămintei de corp confecționată din mătase, fibre sintetice sau artificiale în locurile în care sunt acumulări de gaze inflamabile.

Art.1403 Este interzisă vopsirea cu pistolul de pulverizare a recipientelor care conțin produse volatile și din care se pot emana gaze combustibile.

Art.1404 În locurile cu pericol de incendiu sau explozie se interzice tratarea cu colofoniu (sacâz) a curelelor de transmisie, pentru a preveni patinarea lor. În acest caz, se vor prevedea dispozitive mecanice (glisiere, role de întindere etc.).

9.4. Motoare electrice

Art.1405 Pentru evitarea pericolelor de incendii datorate încălzirii înfășurărilor, a fierului statorului și a rotorului, ca rezultat al scurtcircuitului înfășurărilor, al funcționării în suprasarcină a motorului electric, al funcționării motoarelor trifazate în doua faze, al gripării arborelui motorului și al frecării rotorului de stator și ca urmare a uzării lagărelor, se va da atenție deosebită respectării instrucțiunilor de exploatare și controlului periodic al instalațiilor.

Art.1406 Când se folosesc siguranțe fuzibile, ele se vor monta pe toți conductorii activi. Se vor întrebuița numai siguranțe fuzibile calibrate.

Art.1407 Pentru motoarele mari dotate corespunzător de fabricile furnizoare în exploatare se vor controla periodic curentul absorbit de motor, temperatura lagărelor, temperatura aerului la intrare și la ieșire, temperatura fierului și a cuprului înfășurărilor. Diferența dintre temperatura aerului la ieșirea din motor și temperatura aerului la intrare nu trebuie să depășească valoarea maximă indicată de fabrica constructoare sau determinată prin încercări. Dacă se constată depășiri, trebuie luate măsuri pentru verificarea stării motorului electric.

Art.1408 Dacă în timpul funcționării se observă încălzirea puternică a statorului sau a lagărelor, miros de ars, fum, flăcări, cerc de foc la colector etc., motorul va fi deconectat de la rețea, iar orificiile de admisie și de refulare a aerului la motor vor fi închise, pe cât posibil, etanș. Pentru stingere se vor utiliza stingătoare portabile cu CO₂ sau cu praf și CO₂. Nu se admite stingerea motoarelor cu jet de apă compact.

Art.1409 La reostatele de pornire cu ulei, după fiecare pornire, reostatul va fi scurtcircuitat cu un dispozitiv special sau se va scurtcircuita înfășurarea rotorică a motorului și se vor ridica perile printr-un dispozitiv special prevăzut pe axul motorului.

La revizii se va controla cu atenție starea contactelor fixe și mobile ale dispozitivelor de scurtcircuitare.

9.5. Posturi de transformare electrice

Art.1410 Amplasarea stațiilor de transformare se va face conform normativelor privind proiectarea și executarea construcțiilor și instalațiilor din punct de vedere al prevenirii incendiilor și normativului pentru amenajarea instalațiilor electrice de conexiuni și transformatoare cu tensiuni mai mari de 1 KV.

Art.1411 În încăperile stațiilor și posturilor de transformare este interzisă păstrarea oricăror materiale sau obiecte.

Art.1412 Ventilația încăperilor în care se găsesc instalații de distribuție trebuie să asigure o temperatură care să nu depășească valoarea maximă admisibilă a mediului pentru aparatul montat în aceste încăperi.

Art.1413 Posturile trafo trebuie să fie împrejmuite și închise în permanență.

Art.1414 Pentru evacuarea uleiului în cazul exploziei sau fisurării cuvei se vor amenaja recipiente sau gropi corespunzătoare, necesare colectării uleiului. Uleiul nu va fi dirijat la conducta de canalizare. Dacă din diferite motive uleiul se scurge în afara patului de balast special prevăzut uleiul va fi acoperit cu nisip.

Art.1415 La transformatoarele aflate sub tensiune se va urmări respectarea întocmai a instrucțiunilor de exploatare și a controalelor periodice, ținând seama de faptul că pericolul de incendiu la transformatoare constă în aceea că uleiul se descompune la apariția unui arc electric, iar gazul rezultat în contact cu aerul în proporție de 8-40% este exploziv. Întrucât, în general, incendierea uleiului din transformatoare se datorează defectelor interne de izolație, respectarea regulamentului de exploatare (PE 126) și a normelor privind controalele și întreținerea instalațiilor este de primă importanță.

Art.1416 În exploatare, se vor controla periodic nivelul uleiului în conservator, temperatura uleiului în straturile superioare, starea instalațiilor de ventilație (pompe de ulei, pompe de apă, ventilatoare de aer), starea de curățenie a canalelor de scurgere a uleiului și etanșeitatea cuvei. În cazul apariției unor defecțiuni ale transformatoarelor în exploatare (încălziri anormale, scurgeri de ulei, deficiențe la instalația de răcire, semnalizări ale releului de gaze etc.) se va proceda conform indicațiilor din regulamentul PE 126.

Art.1417 O deosebită atenție se va acorda efectuării încercărilor periodice, conform normativului PE 116.

Art.1418 În apropierea transformatoarelor, în exteriorul sau interiorul încăperilor transformatoarelor trebuie așezate lăzi cu nisip.

În caz de scurgeri de ulei în afara căilor de evacuare a uleiului și a patului de balast, special prevăzut, uleiul va fi acoperit cu nisip.

Art.1419 Stingerea începuturilor de incendiu în apropierea transformatoarelor se va face cu stingătoare manuale cu spumă sau praf (după caz), evitându-se ca jetul de spumă să atingă părți sub tensiune. La orice început de incendiu în apropierea transformatoarelor, acestea se vor scoate de sub tensiune.

Art.1420 Dacă incendiul a cuprins transformatorul (indiferent de cauze, interioare sau exterioare) se va proceda în felul următor: după scoaterea de sub tensiune se localizează și se stinge incendiul, folosind toate mijloacele și instalațiile de stingere din dotare. Folosirea apei în jet nu este permisă decât pentru răcirea cuvei. Pentru stingere, apa trebuie să fie sub formă pulverizată.

Art.1421 Se va urmări periodic modul de evacuare al apei care s-ar acumula în cuvele transformatoarelor, destinate colectării uleiului, în care scop se vor asigura mijloacele necesare (pompe mobile, furtunuri etc.). Periodic, în exploatare se va proceda la evacuarea apei din colectoarele de ulei cu grătare, de preferință cu o electropompă mobilă.

9.6. Instalații electrice de distribuție(circuite primare)

Art.1422 Pericolul de incendiu, la instalațiile electrice de distribuție (circuite primare), îl constituie echipamentele care conțin ulei sau izolație combustibilă (întrerupătoare și transformatoare de măsură), care pot provoca explozii urmate de aprinderea substanțelor combustibile.

Art.1423 Se interzice menținerea în funcțiune a întrerupătoarelor și transformatoarelor de curent, ale căror caracteristici tehnice nu mai corespund condițiilor de funcționare în regim de scurtcircuit, ca urmare a dezvoltării sistemului energetic. Ele vor fi înlocuite cu echipamente corespunzătoare (a se vedea PE 103).

Art.1424 La aparatele cu ulei mult, prevăzute cu colectoare de ulei sau praguri de reținere, se vor lua măsuri în vederea împiedicării scurgerii uleiului în canalele de cabluri și spațiile vecine. Uleiul scurs în colectoarele de ulei va fi înlăturat în mod operativ.

Art.1425 Înfășurările secundare ale transformatoarelor de tensiune vor fi protejate împotriva scurtcircuitelor prin siguranțe sau întrerupătoare automate. Se interzice întreruperea circuitelor secundare ale transformatoarelor de curent, când instalațiile sunt în funcțiune.

Art.1426 La toate aparatele cu ulei, precum și la izolatoarele de trecere umplute cu ulei, se va urmări menținerea nivelului de ulei prescris.

Art.1427 La instalațiile de distribuție de tip interior, la cabinetele metalice de distribuție montate în exterior, precum și la cutiile de cleme din stațiile exterioare, toate orificiile pentru

trecerea cablurilor și conductelor dintr-o încăpere în alta sau spre exterior, în canale de cabluri, vor fi etanșate cu materiale incombustibile, conform prescripțiilor în vigoare.

În exploatare se va urmări și se va asigura menținerea etanșeității aparatelor electrice de tip etanș sau antiex (cutii de borne, tablouri, corpuri de iluminat etc.).

Art.1428 Ventilația încăperilor în care se găsesc instalații de distribuție trebuie să asigure o temperatură care să nu depășească valoarea maximă admisibilă (40°C) a mediului pentru aparatajul montat în aceste încăperi. În cazul în care această temperatură nu se poate asigura cu instalația de ventilație existentă, se vor stabili prin instrucțiuni interne măsurile suplimentare ce se impun.

Art.1429 În încăperile stațiilor și posturilor de transformare este interzisă depozitarea oricăror materiale sau obiecte care nu au legătură directă cu exploatarea instalațiilor respective.

Materialele și echipamentele de exploatare și întreținere din stațiile de transformare vor fi depozitate numai în încăperile și spațiile special destinate acestui scop.

Art.1430 Pentru stingerea incendiilor din instalațiile electrice de distribuție se vor folosi stingătoare manuale cu CO₂, cu praf și CO₂, cu spumă (pentru ulei), precum și instalațiile fixe din dotare.

În prealabil se vor scoate de sub tensiune atât partea de instalație cuprinsă de incendiu, cât și cele vecine periclitare. După stingerea incendiului se vor lua măsuri de aerisire a încăperilor în care acesta a avut loc.

Dacă se produc depuneri periculoase de funingine sau substanțe stingătoare pe izolatoarele părților de instalații rămase în funcțiune, acestea vor fi scoase de sub tensiune și curățate.

9.7. Instalații de măsură, protecție, automatizări, comandă, control și telemecanică

Art.1431 Pentru înlăturarea pericolului de incendiu, la lucrările de reparații și modificări în instalațiile existente, este interzisă utilizarea clemelor de șir, și tilor combustibile.

Art.1432 Se va acorda o deosebită atenție supravegherii și întreținerii instalațiilor pentru detectarea și înlăturarea scurtcircuitelor pe cablurile de comandă și control, ale contactelor slabe din clemele de șir. Este interzisă folosirea flăcării deschise și introducerea unor surse de căldură, în afara celor prevăzute în proiect, în zona cablurilor neprotejate la temperatură.

Art.1433 Se interzice așezarea cablurilor și a aparatelor electrice pe suprafețele ce radiază căldură, precum și în imediata apropiere a gurilor de vizitare și de observație.

Fac excepție traductoarele de măsurat, montate pe zidăria agregatelor de cazan.

Conductoarele izolate și cablurile de control se vor dispune la cel puțin 1 m distanță față de conductele conținând fluide și față de pereții fierbinți, sau se vor proteja cu plăci de azbest.

Art.1434 Curățirea de praf a aparatelor și a bancurilor se va face în funcție de gradul de prăfuire, cu o periodicitate ce se va stabili prin instrucțiunile tehnice interne.

Art.1435 Intervenția pentru stingerea incendiului la cabluri, șiruri de cleme, relee, aparate, se va realiza acționând operativ cu mijloacele și instalațiile din dotare.

9.8. Gospodării de cabluri în centrale și stații electrice

Art.1436 Pentru evitarea pericolului de incendiu la gospodăriile de cabluri, atenția personalului de exploatare se va îndrepta asupra principalelor cauze ale incendiilor: defectele interioare ale cablurilor, supraîncălzirea acestora, căderile peste cabluri ale materialelor incandescente, apropierea de surse exterioare de căldură etc..

Din punctul de vedere al prevenirii și stingerii incendiilor, toate cablurile normale se consideră materiale combustibile.

Lucrările de întreținere și modificări în gospodăria de cabluri (pozare în tuneluri, poduri sau canale), a cablurilor cu înveliș din materiale combustibile (bitum, iuta etc.) se vor efectua în condițiile și cu respectarea normativului PE 107 și a regulamentului PE 128.

Art.1437 În toate cazurile de montare în interior, cablurile armate protejate cu iută și cu bitum sau numai cu bitum se vor monta numai după îndepărtarea iutei și a bitumului exterior armăturii. Se recomandă aplicarea vopselei speciale de protecție contra focului.

Art.1438 În interiorul încăperilor, tunelurilor, puțurilor de cabluri, este obligatorie păstrarea curățeniei exemplare.

Art.1439 Pentru fiecare linie de cabluri, la darea în exploatare, se va preciza sarcina maximă de durată, determinată, în funcție de porțiunea de traseu cu condițiile termice cele mai nefavorabile (lungimea porțiunii considerate fiind de cel puțin 10 m), în funcție de regimul de durată a sarcinii. De asemenea, se vor indica și datele care caracterizează stabilitatea la scurtcircuit, durata admisă, în funcție de valoarea stabilizată a curentului de scurtcircuit.

Art.1440 Temperatura din canale, tuneluri, puțuri și poduri de cabluri trebuie verificată la orele de sarcină din timpul verii. În aceste condiții, valorile măsurate nu trebuie să depășească temperatura aerului exterior cu mai mult de 10⁰C.

Instalațiile de ventilație vor fi menținute în permanență în stare de funcționare.

Art.1441 Este interzis accesul în încăperile de cabluri cu foc deschis sau cu arc electric, în apropierea cablurilor sau în spații cu cabluri; se vor lua măsuri pentru protejarea acestora contra efectului flăcărilor, arcului sau al particulelor incandescente și al transmisiei de căldură, având la îndemână mijloace pentru stingerea incendiilor, precum și cutii metalice pentru colectarea și evacuarea resturilor de materiale combustibile rezultate din lucru.

Art.1442 Toate trecerile de cabluri prin planșee și pereți se vor executa etanș și se vor reface ori de câte ori se constată deteriorarea lor sau la pozări de noi cabluri. Etanșarea se realizează cu dopuri din vată de sticlă sau minerală, consolidate lateral prin rame metalice și sclivisite cu tencuială de ipsos.

Pentru trecerile verticale se admite sclivisirea cu tencuială de ipsos pe o singură parte (cea superioară), când situația din teren nu permite sclivisirea, și pe partea inferioară.

Art.1443 Dopurile ignifuge pentru limitarea propagării incendiilor pe fluxurile de cabluri vor fi menținute în bună stare. După introducerea de noi cabluri sau în caz de deteriorare, acestea vor fi refăcute în cel mai scurt timp.

Art.1444 După orice scurtcircuit în rețeaua de cabluri se va face imediat un control al traseului de cabluri, pentru a depista un eventual început de incendiu.

Se va asigura înlăturarea operativă a defecțiunilor ce apar în timpul exploatării (la manșoane, capete terminale etc.).

Art.1445 După stingerea unui incendiu într-o încăpăre cu cabluri cu izolație din P.V.C., se va îndepărta cât mai repede posibil de pe toate echipamentele și aparatele condensatul de acid clorhidric eventual format. Pentru curățare se recomandă spălarea cu apă sau cu substanțe neutralizante (izolațiile electrice trebuie uscate după spălare).

Art.1446 Cablurile de energie, comandă, control și teletransmisii vor fi supuse încercărilor periodice, conform normativului PE 116.

Art.1447 Ușile compartimentelor de cabluri vor fi menținute în poziția prevăzută în proiect, iar sistemul de închidere-deschidere va fi ținut în bună stare de funcționare.

9.9. Sisteme și instalații de încălzire

Art.1448 La proiectarea, executarea și exploatarea sistemelor de încălzire centrală (cu abur, apă caldă, aer cald) și locală (cu sobe, radiatoare etc.), precum și a mașinilor și aparatelor de gătit se vor respecta prevederile normelor de prevenire și stingere a incendiilor în vigoare (normative, standarde, instrucțiuni de folosire etc.).

Art.1449 În încăperile în care există pericol de explozie sau incendiu nu se vor utiliza sisteme de încălzire cu foc deschis, cu suprafețe radiante sau incandescente, a căror temperatură este mai mare decât temperatura de autoaprindere a substanțelor inflamabile din încăpăre.

Art.1450 Nu se admite utilizarea unor instalații, aparate, mașini, sobe nestandardizate, neomologate sau improvizate.

Art.1451 Se interzice folosirea instalațiilor de încălzire (cazane, calorifere, sobe, radiatoare, aparate și mașini de gătit etc.) cu defecțiuni.

Art.1452 Toate cazanele, mașinile și aparate cu foc deschis, folosite pentru încălzire sau gătit vor fi supravegheate pe timpul funcționării lor, iar la terminarea programului de lucru se vor opri.

Art.1453 Între corpurile de încălzire sau conductele neizolate și elementele de construcție din materiale combustibile învecinate se vor asigura distanțele minime indicate în normele specifice în vigoare, în funcție de natura agentului încălzitor. În cazuri speciale, între

conducele neizolate și elementele de construcție combustibile care nu satisfac distanțele cerute se vor introduce materiale izolante incombustibile (vată minerală etc.).

Art.1454 La trecerea conductelor instalațiilor de încălzire prin pereți sau prin planșee executate din materiale combustibile, acestea vor fi introduse în tuburi de protecție și vor fi izolate cu materiale izolante incombustibile. Izolarea termică va fi astfel executată, încât în orice regim de funcționare a instalațiilor să nu fie posibilă aprinderea materialelor combustibile.

9.10. Instalații de încălzire centrală

Art.1455 La instalațiile de încălzire centrală din clădirile și încăperile cu pericol de explozie sau incendiu, agentul termic (abur, apă caldă sau apă supraîncălzită, aer cald) se va alege în funcție de temperatura de aprindere a substanțelor din încăperile respective. Temperatura conductelor și corpurilor de încălzire se va situa sub limitele care ar putea provoca aprinderea substanțelor cu care pot veni în contact.

Art.1456 În secțiile cu degajări de praf combustibil sau cu mediu de gaze combustibile, conductele și radiatoarele vor fi netede, înlăturându-se periodic orice depuneri de pe acestea și din jurul lor.

Art.1457 La izolarea conductelor cu abur sau de apă supraîncălzită se vor utiliza materiale incombustibile.

Art.1458 Este interzisă depunerea pe radiatoare și pe conductele termice a vaselor cu lichide inflamabile, a îmbrăcămintei și a altor materiale combustibile.

Art.1459 Este interzisă trecerea conductelor de termoficare pentru încălzire prin canale sau prin spații închise în care pot apărea vapori inflamabili sau gaze combustibile.

Art.1460 Toate conductele și armăturile instalațiilor de încălzire centrală vor fi vopsite în culorile standardizate.

Art.1461 La instalațiile de încălzire cu aer cald, conductele, aerotermele și bateriile de încălzire vor fi curățate periodic de depunerile de praf combustibil.

Art.1462 Nu se va permite existența în apropierea prizelor de aer a unor surse de gaze sau de praf combustibil, precum și executarea de lucrări cu foc deschis.

Art.1463 Nu se vor depozita lichide și materiale combustibile și recipiente cu gaze sub presiune în jurul bateriilor de încălzire sau al aerotermelor la distanțe mai mici de 1m.

9.11. Mijloace de încălzire locală

Art.1464 Construcția, amplasarea și exploatarea mijloacelor de încălzire locală (sobe de orice tip, cazane de spălătorie, mașini și aparate de gătit etc.) se vor face conform prevederilor standardelor în vigoare (STAS 9072) și a instrucțiunilor de folosire emise de unitatea producătoare.

Art.1465 La exploatarea sobelor cu sau fără acumulare de căldură și a mașinilor și aparatelor de gătit se vor respecta următoarele reguli:

- materialele sau elementele combustibile situate în fața focarelor și cenușarelor să fie la o distanță de acestea de minimum 1,25 m, iar cele greu combustibile la 1 m;

- în încăperile în care sunt amplasate sobele nu se admite depozitarea materialului combustibil care să depășească consumul pentru 24 de ore;

- depozitarea (amplasarea) materialelor combustibile se face la o distanță mai mare de 1 m față de sobele fără acumulare de căldură și de 0,5 m la sobele cu acumulare de căldură;

- mașinile și aparatele de gătit cu combustibili solizi sau gaze, precum și rezervoarele de consum ale sobelor care utilizează combustibili lichizi (a căror protecție termică a fost asigurată de producător pe baza încercărilor efectuate și acceptată la omologarea produsului) pot fi amplasate la distanțe mai mici decât cele prevăzute la punctul c), dacă acest lucru este menționat în instrucțiuni de folosire;

- este interzisă depozitarea materialului combustibil deasupra sobei;

- în fața ușiței de alimentare, pardoseala combustibilă se protejează cu o bucată de tablă metalică cu dimensiunile de 70 x 50 cm;

- înainte de utilizarea sobelor și coșurilor de fum, acestea trebuie verificate amănunțit, reparate, curățate și date în exploatare în perfectă stare de funcționare;

- nu se utilizează sobe fără ușițe la focare și cenușare, defecte sau izolate necorespunzător față de elementele combustibile ale clădirilor;

- în timpul funcționării sobelor ușițele focarului și cenușarului trebuie menținute închise și zăvorâte;
- se interzice aprinderea focului în sobe prin stropire cu benzină, petrol sau alte lichide combustibile;
- se interzice uscarea hainelor sau a altor materiale combustibile pe sobe sau în imediata apropiere a lor;
- nu se admite folosirea lemnului mai lungi decât vatra focarului sobei sau cărbuni cu o putere calorică mai mare decât cea stabilită (cocs de furnal);
- se vor numi persoane care să răspundă de aprinderea și stingerea focului;
- cenușa se va evacua periodic într-un loc stabilit și amenajat în acest scop, fără pericol de incendiu, și numai după ce se vor stinge resturile de jar;
- se interzice supraîncălzirea sobelor;
- se interzice montarea dispozitivelor și a clapetelor de reglare a tirajului;
- se interzice arderea nesupravegheată a focului în sobe.

NOTĂ: Prin sobe cu acumulare de căldură se înțeleg sobele care nu au un volum activ (masivul încălzit) mai mare de $0,2 \text{ m}^3$, pereți exteriori cu o grosime de cel puțin 6 cm în zona focarului și de 4 cm în celelalte porțiuni.

Prin sobe fără acumulare de căldură se înțeleg sobele metalice, precum și sobele de zidărie (cărămidă sau alte materiale), care au volum activ sub $0,2 \text{ m}^3$ sau pereți cu grosimi mai mici decât cele prevăzute pentru sobele cu acumulare de căldură.

Art.1466 Utilizarea sobelor fără acumulare de căldură se va face respectând următoarele norme:

a. distanța dintre sobe sau burlane și materialele combustibile învecinate să fie de cel puțin 1 m, iar față de cele greu combustibile de 0,70 m;

b. la sobele cu înălțimea picioarelor de cel puțin 25 cm pardoseala de sub acestea se protejează astfel: printr-un strat izolator de cărămidă plină, având grosimea de 6 cm, cu mortar de argilă, prin două straturi de pâslă îmbibată cu soluție de argilă, printr-un strat de azbest ori prin alt material incombustibil cu aceeași capacitate termoizolatoare. Peste aceste izolații se pune tablă metalică; postamentul termic izolator trebuie să depășească perimetrul sobei cu 25 cm, iar în fața focarului cu 50 cm;

c. când sobele nu au picioare sau picioarele sunt mai scurte de 25 cm, pardoseli combustibile se protejează printr-un postament format din: două rânduri de vată minerală și unul de tablă metalică; patru rânduri de cărămidă (pe lat) cu mortar de argilă, dintre care ultimele două rânduri pot fi executate pe goluri sau înlocuite cu un strat de nisip, având aceeași grosime. Postamentul poate fi alcătuit și din alte materiale incombustibile termoizolatoare cu aceeași grosime și aceeași echivalență termică. La mașinile și aparatele de gătit de uz casnic, izolarea pardoselii se va face conform normelor stabilite de fabricant;

d. în cazul sobelor din încăperile cu pereți din materiale combustibile, porțiunea de perete de lângă sobă se execută din materiale incombustibile, care să depășească marginile sobei în toate direcțiile cu minimum 0,5 m. În situația în care acest lucru nu este posibil, amplasarea sobei, a mașinilor și a aparatelor de gătit și protejarea pereților combustibili se vor face conform prevederilor standardelor în vigoare și instrucțiunilor de folosire emise de fabricant.

Art.1467 Construcția, amplasarea, protecția termică și exploatarea coșurilor și a canalelor de fum pentru focarele care servesc la încălziri curente se vor efectua în conformitate cu prevederile standardelor în vigoare (STAS 6793).

Art.1468 Coșurile de fum vor fi curățate periodic, în funcție de calitatea și de cantitatea combustibilului folosit, iar ușile pentru curățare vor fi bine etanșate.

Art.1469 Zidăria și tencuiala coșurilor vor fi verificate periodic și bine întreținute, astfel încât să se evite orice crăpătură care ar permite ieșirea în încăperi sau în poduri a gazelor calde, a fumului sau a scânteilor.

Art.1470 Este interzisă racordarea focarelor alimentate cu gaze la canalele de fum care deservesc focare alimentate cu altfel de combustibil (lemn, păcură, cărbune etc.).

Art.1471 Este interzisă montarea de clapete sau capace de obturare în canale sau racorduri, limitarea, respectiv reglarea tirajului, urmând să fie făcută exclusiv prin ușile (prizele) de aer sau prin regulatoarele de tiraj ale focarelor.

Art.1472 Pentru instalațiile de alimentare cu gaze naturale a sobelor se vor respecta prevederile **“Normativului pentru distribuirea și utilizarea gazelor naturale” (I 6/1999)**, la care se vor adăuga și următoarele reguli:

a. verificarea și întreținerea în bună stare de funcționare a instalației (conducte, robinete, arzătoare etc.), înlăturându-se orice posibilitate de scurgere a gazelor;

b. în cazul în care se constată miros de gaze înainte de a se aprinde focul, se va aerisi încăperea respectivă și se vor depista și înlătura defectele care au provocat scăpările de gaze;

c. aprinderea și stingerea focurilor se vor executa numai de către personal instruit în acest scop. Pentru aceasta, la fiecare sobă sau aparat de gătit se va pune câte o etichetă pe care se va menționa, pe lângă ora de aprindere și stingere, următorul text: “Pentru aprinderea și stingerea focului răspunde.....”;

d. înainte de aprinderea arzătorului de gaze, robinetul trebuie să fie închis; când arzătorul este în funcțiune, ușa cenușarului va fi deschisă;

e. aprinderea focului se face prin apropierea unei torțe aprinse (aprinzător) de arzătorul de gaze, după care se deschide încet robinetul până când gazele se aprind (principiul “gaz pe flacără”);

f. este strict interzisă aprinderea “flacără pe gaz”;

g. este interzisă aprinderea arzătorului de gaze cu materiale sau deșeuri combustibile;

h. atât la aprinderea cât și la stingerea focului, gazele vor fi închise și deschise mai întâi de la robinetul principal, apoi de la cel al arzătorului;

i. persoana stabilită pentru aprinderea și stingerea focului va controla periodic dacă tirajul sobei este bun cu ajutorul unei lumânări aprinse, apropiate de ușa întredeschisă a cenușarului, îngrijindu-se însă ca robinetul de gaz să fie închis. Dacă flacăra lumânării nu se îndreaptă spre interiorul sobei, tirajul este defectuos, urmând a nu se mai face focul până după verificarea și remedierea defecțiunilor;

j. se interzice folosirea gazelor în sobele nereparate și a căror etanșeitate nu este asigurată;

depistarea scăpărilor de gaze se va face numai cu spumă de apă și săpun și în nici un caz cu flacără.

Art.1473 Efectuarea lucrărilor de montaj, reparații, revizii sau a modificărilor la instalațiile de gaze, de către persoane neautorizate și fără avizul prealabil al societății distribuitoare este interzisă.

Art.1474 În cazul utilizării buteliilor cu gaze combustibile lichefiate se interzice:

a) folosirea de butelii defecte, improvizate sau neomologate;

b) amplasarea buteliilor în apropierea surselor care radiază căldură;

c) activarea scurgerii gazului lichefiat din butelie, prin agitarea sau încălzirea acesteia;

d) racordarea buteliei, fără reductor de presiune;

e) utilizarea furtunului de racordare nefixat corespunzător, uzat sau în stare defectă;

f) folosirea furtunurilor executate din materiale plastice.

9.12. Centrale termice de încălzire

Art.1475 Exploatarea centralelor termice, precum și a instalațiilor de cazane aferente se va efectua numai de către persoane calificate și instruite în ceea ce privește prescripțiile tehnice de exploatare ale acestora și normele de prevenire a incendiilor.

Art.1476 Punerea în funcțiune și exploatarea centralelor termice se vor face numai pe baza autorizației de exploatare, eliberată de Inspectoratul de stat pentru cazane și instalații de ridicat, cu respectarea instrucțiunilor în vigoare.

Art.1477 Este interzisă depozitarea în centrala termică a unor utilaje sau materiale care nu au legătură cu exploatarea acesteia.

Art.1478 Aparatele pentru controlul temperaturii și presiunii din cazane și conducte, indicatoarele de nivel pentru combustibil sau pentru agentul de încălzire, supapele de siguranță etc. vor fi menținute în perfectă stare de funcționare. Verificarea lor se va efectua la începerea fiecărui schimb.

Art.1479 În cazul centralelor termice care folosesc drept combustibil cărbunele măcinat, instalația de pulverizare a prafului de cărbune trebuie controlată zilnic și curățată de depunerile de praf de pe suprafețele calde ale instalațiilor aferente cazanelor.

Art.1480 Evacuarea zgurii și a cenușii cu cărucioare, vagonete se va face numai în locuri special destinate, care nu prezintă pericol de incendiu. În prealabil, cenușa și zgura vor fi stropite cu apă, în scopul stingerii particulelor incandescente.

Art.1481 În cazul întreruperii flăcării (rezultată din arderea prafului de cărbune) se va opri imediat alimentarea cu combustibil și se va efectua aerisirea cazanului, pornindu-se din nou instalația, folosind injectoarele de pornire cu combustibil lichid.

Art.1482 La centralele termice în care se folosesc drept combustibil deșeurile de lemn, puzderie de in și cânepă, se vor respecta următoarele reguli:

a. transportul și manipularea combustibilului se fac în așa fel, încât acesta să nu fie împrăștiat în incinta unității;

b. în jurul centralei termice terenul va fi neted, curățat permanent de deșeuri, puzderie și alte materiale combustibile, pe o rază de 30 m;

c. silozul pentru depozitarea combustibilului va fi construit în conformitate cu prevederile normelor de prevenire a incendiilor, iar ușa de comunicație dintre acestea și sala cazanelor va fi metalică, cu rezistență la foc de 45 minute;

d. cantitățile de combustibil care se depozitează în siloz nu vor depăși 20 m³;

e. se interzice depozitarea combustibilului în sala cazanelor;

f. ventilația (mecanică sau naturală) trebuie folosită în așa fel, încât să nu provoace amestecuri de praf și aer;

g. coșurile de evacuare a fumului vor fi prevăzute cu sisteme de reținere a scânteilor (parascânteii);

h. exploatarea, controlul și repararea instalațiilor din aceste centrale se vor face în conformitate cu instrucțiunile ISCIR.

Art.1483 La cazanele alimentate cu combustibil lichid se va asigura în permanență etanșeitatea tuturor traseelor de alimentare, rezervoare, conducte pentru transport, pompe, îndeosebi racordurile la arzătoare.

Art.1484 Izolația conductelor pentru combustibil și izolația cazanului, în special în jurul arzătoarelor, trebuie să fie în perfectă stare și ferită de a fi îmbibată cu combustibil.

Art.1485 Cazanele alimentate cu combustibil lichid vor fi prevăzute în fața focarelor, sub injectoare, cu tăvi metalice umplute cu nisip, pentru colectarea scurgerilor provenite din instalații. Scurgerile accidentale de combustibil de pe toate utilajele, scările și platformele cazanului se colectează și se înlătură.

Art.1486 Rezervoarele pentru consum zilnic vor fi prevăzute cu conducte de preaplin, conducte de aerisire și indicatoare de nivel, întreținute în bune condiții. La aceste rezervoare nu se vor instala indicatoare de nivel de sticlă.

Art.1487 Pentru fluidizarea combustibilului din rezervoare prin încălzire, se va folosi numai aburul de joasă presiune sau apa caldă. Este interzisă utilizarea focului deschis pentru această operație.

Art.1488 Înainte de aprinderea combustibilului la injectoare se va verifica focarul, se vor îndepărta eventualele scurgeri de combustibil și se vor înlătura cauzele acestora.

Focarele și canalele de fum vor fi ventilate timp de 10 minute, folosindu-se instalația prevăzută pentru aceasta, respectiv pentru evacuarea gazelor de ardere.

Art.1489 Aprinderea combustibilului pulverizat în focarele cazanelor se va efectua fie electric, fie cu ajutorul unei torțe fixate pe o vergea metalică.

Nu sunt admise improvizații ca: băț de chibrit, ziar aprins etc.. Pentru stingerea faclei se va prevedea o ladă cu nisip sau un vas cu apă în apropierea cazanului.

Art.1490 Se interzice reaprinderea focului de la zidăria incandescentă a focarului sau de la flacăra altui arzător.

Art.1491 Centralele termice care folosesc combustibil gazos se vor pune în funcțiune numai după verificarea arzătoarelor și a presiunii în conductele de gaze, în limitele prevăzute de normativul I-6/1999.

Art.1492 Controlul etanșeității instalației de gaze combustibile se va face conform normativelor și reglementărilor în vigoare, folosindu-se emulsie de apă și săpun sau alte procedee cu aparatul de detectare. Se interzice efectuarea acestui control cu flacăra.

Art.1493 Aprinderea arzătorului cu gaze, în focarele cazanelor centralelor termice, se va efectua prin respectarea strictă a principiului "gaz pe flacăra".

Art.1494 Circuitul de alimentare a arzătoarelor cu gaze de la cazanele ale căror instalații funcționează cu o presiune de lucru de peste 5000 mm coloană de apă va fi prevăzut cu un sistem de protecție care să întrerupă rapid debitul de gaze, atunci când presiunea scade sub limita la care flacăra poate deveni instabilă în cazul în care flacăra de control se stinge.

Art.1495 Circuitul de alimentare al fiecărui arzător va fi prevăzut cu două ventile montate în serie, dintre care unul cu acționare manuală. Poziția ventilelor "închis" sau "deschis" trebuie marcată vizibil.

Art.1496 La apariția unei neetanșeități sau ruperi a unei conducte din sala cazanelor se va închide robinetul de pe conducta principală din exteriorul clădirii și se vor deschide ferestrele și ușile pentru aerisirea intensă a sălii.

Art.1497 Este interzisă exploatarea centralelor termice fără o supraveghere permanentă sau, eventual, încredințarea urmării funcționării cazanelor unor persoane fără calitatea corespunzătoare.

Art.1498 Fiecare cazan va fi revizuit și reparat în termenele prevăzute de normativele în vigoare, verificarea periodică a acestora făcându-se conform normelor ISCIR.

Art.1499 Oprirea funcționării cazanelor este obligatorie atunci când se constată:

- a. creșterea sau scăderea nivelului apei în afara limitelor admise, fără a putea fi readusă la nivel normal;
- b. defectarea unor aparate de control sau a dispozitivelor de siguranță;
- c. spargerea unor țevi în interiorul cazanului;
- d. aprinderea depunerilor de funingine și cocs în canalele de fum etc..

Art.1500 Oprirea funcționării cazanelor se va face respectând ordinea de închidere a circuitelor, și anume:

- se închid robinetele de alimentare cu combustibil;
- se închid robinetele de alimentare cu aer;
- se închide circuitul de alimentare cu apă.

Art.1501 Supravegherea cazanelor poate înceta numai după închiderea circuitelor de alimentare cu combustibil și scăderea presiunii aburului la zero.

9.13. Instalații de anunțare și alarmare în caz de incendiu

Art.1527 Pentru anunțarea incendiilor pe teritoriul unităților se vor instala mijloace de semnalizare (acustică, optică), care să asigure mobilizarea întregului personal ce poate participa la stingerea incendiului și a serviciului de pompieri civili.

Se va asigura posibilitatea de anunțare în cel mai scurt timp și a celui mai apropiat serviciu de urgență (telefon, radiotelefon etc.).

Art.1528 Personalul încadrat în muncă va fi instruit pentru a cunoaște mijloacele de alarmare și semnalizare în caz de incendiu, precum și codul stabilit.

Art.1529 Unitățile economice importante și vulnerabile la incendiu vor avea asigurată legătura directă cu serviciul de urgență cel mai apropiat, sistemul de legătură stabilindu-se de comun acord (telefon, radiotelefon, legătură de la instalația de semnalizare a incendiului etc.).

Art.1530 La clădirile serviciului de urgență voluntar, la centralele și posturile telefonice, se vor afișa la loc vizibil numărul de telefon al subunității de pompieri militari, precum și numărul telefoanelor personalului de conducere din unitatea respectivă.

Art.1531 Pentru orice început de incendiu, concomitent cu darea alarmei de la cel mai apropiat post, se vor anunța în primă urgență serviciul de pompieri civili din unitate, conducerea unității și subunitatea militară de pompieri care are în raza de intervenție obiectivul respectiv.

Art.1532 Se interzice ca posturile telefonice de la care se anunță pompierii în caz de incendiu să fie închise sau încuiate, astfel încât să nu se poată realiza legătura.

Art.1533 Unitățile vor stabili împreună cu subunitățile militare de pompieri modul de intervenție a acestora în cazurile de izbucnire a incendiilor în diverse situații și le vor pune la dispoziție elementele de cunoaștere a instalațiilor, pentru a le permite intervenția operativă și eficientă în caz de incendiu.

REGULI ȘI MĂSURI LA EXPLOATAREA ȘI ÎNTREȚINEREA INSTALAȚIILOR ȘI MIJLOACELOR DE PREVENIRE ȘI STINGERE A INCENDIILOR

10.1 Instalații de semnalizare a incendiilor

Art.1534 Echiparea cu instalații de semnalizare a incendiilor, potrivit scenariilor de securitate la incendiu elaborate se asigură, după caz, la următoarele construcții, compartimente de incendiu și încăperi:

a. toate categoriile de construcții prevăzute, conform reglementărilor, cu instalații automate de stingere cu apă, tip drencer sau pulverizare cu gaze inerte, spumă, abur, pulberi;

b. construcțiile închise din categoriile de importanță excepțională și deosebită A, B, încadrate conform legislației în vigoare, neechipate cu instalații automate de stingere a incendiilor sau cele echipate la care este necesară asigurarea semnalizării incendiului, înainte de intrarea în funcțiune a instalațiilor automate de stingere;

c. clădiri înalte și foarte înalte, cu excepția locuințelor;

d. clădiri cu săli aglomerate;

e. construcțiile pentru producție și depozitare încadrate în categoriile A, B (BE3) sau C (BE2) de pericol de incendiu, cu aria desfășurată de cel puțin 600 m², precum și depozite cu stive înalte (peste 4 m înălțime).

f. construcțiile destinate activităților turistice (hoteluri, moteluri, cabane, restaurante, baruri, video - discoteci etc.), cu mai mult de patru nivele sau care adăpostesc peste 150 persoane;

g. construcțiile pentru spitale, cămine de copii, cămine de bătrâni, sau persoane care nu se pot evacua singure cu capacitate de peste 150 locuri.

Art.1535 În funcție de categoriile de pericol de incendiu, riscurile de incendiu, combustibilitatea și valoarea construcție, investitorii pot stabili necesitatea echipării și în alte cazuri, cele prezentate mai sus fiind minimale.

Art.1536 Instalațiile de semnalizare incendiu se prevăd doar cu butoane de semnalizare manuale, numai acolo unde observarea izbucnirii incendiilor se asigură un timp util. În rest instalațiile de semnalizare incendiu se prevăd cu detectoare automate.

Art.1537 Instalațiile de semnalizare a incendiilor se vor menține în permanență în stare de funcționare. Execuția, exploatarea, întreținerea, revizia și repararea acestora se vor face de către personal autorizat, respectându-se prevederile de execuție, instrucțiunile furnizorului și normele de prevenire și stingere a incendiilor.

Art.1538 La fiecare centrală de avertizare a incendiilor se vor afișa schema circuitelor și avertizoarelor (detectoarelor), precum și instrucțiunile de folosire.

Art.1539 Centralele de avertizare a incendiilor vor fi în permanență supravegheate. Se va asigura posibilitatea de anunțare a incendiilor de la centrală, la pompieri.

Art.1540 Pentru fiecare tip de instalație este obligatoriu să se asigure avertizoare și detectoare de rezervă.

Art.1541 Este interzisă blocarea accesului la avertizoare și a zonei de acțiune a detectoarelor cu diferite materiale.

Art.1542 În cazul unor defecțiuni (semnalizări accidentale, scurtcircuitate, lipsa de alimentare cu energie etc.), se vor lua măsuri imediate pentru înlăturarea urgentă a acestora și a cauzelor care le-au generat. Pe timpul cât, din cauza unor defecțiuni, instalația este scoasă parțial din funcțiune, se vor lua măsuri suplimentare de securitate.

Art.1543 Toate instalațiile de semnalizare a incendiilor vor fi date în primire unor cadre tehnice de specialitate autorizate pentru executarea verificărilor, întreținerilor, reviziilor și reparațiilor conform normelor specifice.

Constatările făcute cu prilejul acestor operații, măsurile luate, semnalizările și cauzele acestora vor fi menționate în caietul (registru) instalațiilor de semnalizare a incendiilor.

10.2 Instalațiile și mijloacele de stingere a incendiilor

Art.1544 Toate instalațiile fixe, semifixe sau mobile pentru stingerea incendiilor cu apă, spumă, bioxid de carbon etc., vor fi întreținute în bună stare de funcționare, asigurându-se în mod permanent debitele și presiunile necesare pentru stingere și dotare corespunzătoare cu accesoriile de intervenție, în caz de incendiu.

Art.1545 Întreținerea și repararea instalațiilor speciale de stingere a incendiilor se vor face de echipe de revizie specializate, care vor face verificări periodice pe baza unui grafic stabilit, consemnându-se într-un registru toate defecțiunile ivite și remediile efectuate.

Art.1546 Este interzis a se face modificări în construcția instalațiilor de către persoane necalificate și fără acordul proiectantului.

Art.1547 Utilajele și materialele din dotarea serviciului voluntar/privat pentru situații de urgență vor fi menținute permanent în bună stare de folosire și vor fi echipate cu accesoriile necesare.

Art.1548 Este interzisă utilizarea în alte scopuri a instalațiilor, utilajelor, mijloacelor și materialelor pentru stingerea incendiilor.

Art.1549 La sursele naturale de apă (râuri, lacuri, iazuri etc.) din apropierea unităților se vor amenaja rampe pentru alimentarea mașinilor și utilajelor de intervenție la incendii.

Art.1550 În timpul iernii, la punctele de alimentare cu apă din râuri, lacuri, iazuri, bazine descoperite, se vor amenaja copci. Ele vor fi verificate periodic și menținute în stare corespunzătoare.

Art.1551 Rezerva de apă pentru stingerea incendiilor, care se păstrează în rezervoare și castele de apă, nu va fi utilizată în alte scopuri. Rezervoarele și castele de apă trebuie să fie prevăzute cu indicatoare de nivel.

Art.1552 Se va asigura în permanență accesul la sursele de alimentare cu apă (rezervoare, bazine, hidranți interiori și exteriori, copci etc.), precum și la celelalte instalații și mijloace pentru stingerea incendiilor. Locul acestora va fi marcat cu indicatoare, conform STAS 297.

Art.1553 Rezerva intangibilă de apă pentru stingerea incendiilor, care se păstrează în rezervoare și castele de apă, nu va fi utilizată în alte scopuri. Aceste rezervoare și castele de apă trebuie să fie prevăzute cu indicatoare de nivel, precum și cu posibilități de racordare a mașinilor de intervenție pentru stingerea incendiilor; ele trebuie menținute în stare bună de funcționare, în vederea controlării permanente a existenței rezervei de apă pentru incendii.

Pe rezervorul de apă pentru incendiu se va fixa inscripția "REZERVOR DE APĂ PENTRU INCENDIU".

Art.1554 Sursele și rețelele de alimentare cu apă pentru stingerea incendiilor trebuie astfel întreținute și exploatate, încât să fie ferite de îngheț, iar reviziile și eventualele reparații să se poată face cu ușurință și în cel mai scurt timp, fără să se scoată din funcțiune întreaga instalație.

Pentru evitarea înghețării apei în rezervoarele de apă pentru incendiu, în timpul iernii se va proceda la recircularea apei la rezervoare, controlându-se în permanență această recirculare.

Art.1555 Elementele instalațiilor de apă de incendiu, ca guri de apă, hidranți etc., care conțin apă și sunt expuse înghețului în timpul iernii și care nu sunt prevăzute cu posibilitate de încălzire cu abur sau cu apă caldă, vor fi protejate împotriva înghețului.

Art.1556 Căminele în care sunt montate robinetele de închidere de la instalațiile de apă vor fi protejate, de asemenea, cu materiale izolatoare termice.

Art.1557 Pe conductele instalațiilor de stingere a incendiilor nu se vor suspenda sau rezema diverse obiecte, materiale și dispozitive. În apropierea acestor instalații nu se vor monta conductoare sau cabluri electrice care vin în contact cu conductele de apă.

Pompele și hidrofoarele instalațiilor de alimentare cu apă pentru stingerea incendiilor precum și agregatele de acționare (electromotoare, motoare cu ardere internă etc.), vor fi întreținute în perfectă stare de funcționare, având asigurate atât alimentarea continuă cu energie sau carburanți, cât și încălzirea încăperilor în care sunt adăpostite pe timp de iarnă.

Art.1558 Apa folosită pentru stingerea incendiilor trebuie să nu conțină produse combustibile.

Art.1559 Se vor întocmi instrucțiuni cu privire la modul de funcționare, utilizare și întreținere a instalațiilor, aparatelor, materialelor etc. pentru stingerea incendiilor, din dotarea unității. În instrucțiuni se va include și schema de funcționare a diverselor instalații de intervenție în caz de incendiu, pe secții și instalații tehnologice. Ele vor fi cunoscute de către personalul de întreținere al instalației.

Art.1560 Se va verifica în fiecare săptămână modul de funcționare a pompelor care refulează apa de incendiu în rețele, ca și a conductelor respective, prin ridicarea presiunii în sistem la presiunea necesară. În cazul în care se constată anumite defecțiuni la pompe, manometre, conducte etc., se vor lua măsuri pentru repararea lor. Dacă se va constata la manometre o pierdere de presiune în timpul efectuării probei, se vor lua măsuri de remediere a cauzelor care au provocat pierderea de presiune respectivă.

Art.1561 Conductele instalațiilor fixe de stins incendiu, prin care se transportă soluții spumogene corozive, vor fi golite de soluție și spălate cu apă imediat după întreținere.

Art.1562 Se va face trimestrial verificarea substanțelor chimice destinate stingerii incendiilor, luându-se măsuri de înlocuire a celor alterate. Păstrarea substanțelor chimice pentru combaterea incendiilor se va face în condiții care să nu permită alterarea lor.

Art.1563 Pentru accesul la bazine și la rezervoare a mașinilor de intervenție la stingerea incendiilor trebuie să se asigure drumuri și platforme de acces, astfel încât distanțele de la marginea carosabilă până la sursa de alimentare cu apă să fie de maximum 2 m.

10.3 Hidranți de incendiu

Art.1564 Echiparea cu hidranți de incendiu interiori a construcțiilor, compartimentelor de incendiu și a spațiilor, potrivit scenariilor de siguranță la foc elaborate, se asigură, după caz, la:

- a. construcțiile închise din categoriile de importanță excepțională și deosebită (A și B), încadrate conform legislației în vigoare, indiferent de arie și număr de niveluri;
- b. construcții publice, administrative și sociale, cu aria construită de cel puțin 600 m² și mai mult de 4 niveluri;
- c. clădiri înalte și foarte înalte, precum și construcții cu săli aglomerate, indiferent de ariile construite și numărul de niveluri;
- d. construcții de producție sau depozitare din categoriile A, B sau C de pericol de incendiu, cu arii construite de minimum 600 m², precum și depozite cu stive înalte (peste 4 m înălțime);
- e. construcții sau spații publice, administrative, sociale și de producție sau depozitare subterane, cu aria desfășurată mai mare de 600 m²;
- f. parcaje sau garaje subterane pentru mai mult de 20 autoturisme și cele supraterane închise mai mult de două niveluri.

Art.1565 În funcție de categoriile de pericol sau riscurile de incendiu, de combustibilitatea și valoarea construcției și a bunurilor, investitorii pot stabili necesitatea echipării și în alte cazuri, enumerarea de mai sus fiind minimală.

Art.1566 Amplasarea hidranților interiori se face astfel încât fiecare punct din interiorul încăperilor să fie protejat de cel puțin:

- două jeturi: în încăperi sau grupuri de încăperi industriale ce comunică prin goluri neprotejate atunci când acestea se încadrează în categoriile A, B sau C de pericol de incendiu și au un volum de peste 1000 m³, în clădirile civile cu înălțimi mai mari de 45 m, în depozite comerciale sau industriale, în magazine sau expoziții cu exponate combustibile, la săli spectacole (numai în sală, scenă, depozite și atelierele anexe);
- un jet, în celelalte încăperi, inclusiv în cele prevăzute cu instalație automată de stingere.

Aceste jeturi trebuie obținute din hidranți situați pe același palier și în același compartiment de incendiu.

Art.1567 Rețelele interioare care servesc mai mult de 8 hidranți pe nivel se proiectează în elare sau cu circuitul închis cu ajutorul a două racorduri la rețeaua exterioară.

Art.1568 Rețelele interioare de hidranți, având timpul teoretic de funcționare de 60 minute și mai mare, se prevăd cu racorduri fixe, amplasate în exteriorul clădirilor pentru alimentarea de la pompele mobile de incendiu.

Art.1569 Accesul la hidranți nu va fi blocat cu materiale, mobilier sau utilaje, iar cutiile hidranților trebuie să se deschidă ușor.

Art.1570 Persoanele care lucrează în secțiile prevăzute cu hidranți interiori trebuie să cunoască poziția și modul de folosire a acestora.

Art.1571 Hidranți interiori amplasați în locurile unde se desfășoară activități la lumină artificială se vor marca prin iluminat de siguranță.

Art.1572 Alimentarea hidranților exteriori se face din rețelele de distribuție a apei a localităților când se asigură permanent debitele și presiunile necesare pe timpul normat de funcționare al instalației.

Art.1573 Alimentarea cu apă a rețelelor de hidranți exteriori se face din gospodăriile proprii de apă alcătuite și dimensionate corespunzător pentru:

- construcții închise de importanță excepțională și deosebite (A și B), indiferent de volum;
- construcții și ansambluri de construcții civile cu mai mult de două niveluri și volum construit mai mare de 5000 m³;
- clădiri înalte, foarte înalte și construcții cu săli aglomerate;
- construcții subterane civile, de producție, depozitare, parcaje sau garaje;
- construcții de producție sau depozitare cu volum mai mare de 5000 m³;
- depozite deschise pentru materiale sau substanțe combustibile, cu aria mai mare de 2000 m²;
- depozite cu stive înalte.

Art.1574 Se admite asigurarea cu apă direct din bazine, rezervoare și alte surse naturale cu ajutorul pompelor mobile de stins incendiu (autopompe sau motopompe) din dotarea serviciului voluntar/privat pentru situații de urgență pentru:

- construcții și instalații industriale din categoriile C, D și E pericol de incendiu, cu suprafața incintei mai mică de 20 ha și care necesită pentru stingerea din exterior un debit de apă de cel mult 20 l/sec;
- depozite de material lemnos situate în afara incintelor industriale sau a centrelor populate care necesită pentru stingerea din exterior un debit de apă de maxim 35 l/sec;
- grupuri de clădiri cu maximum 5000 locuitori;
- colonii de cazare temporară pentru maximum 1000 locuri.

Art.1575 Alimentarea cu apă prin rețelele de hidranți se poate face prin unul din următoarele sisteme:

- a. rețele la care presiunea poate asigura intervenția la stingere direct de la hidranți la debitele de calcul;
- b. rețele la care presiunea disponibilă la hidranții exteriori nu poate asigura stingerea directă pentru intervenție folosindu-se pompe mobile .

Art.1576 Hidranții exteriori trebuie să permită servirea tuturor punctelor sau obiectelor ce trebuie protejate, considerând raza de acțiune a hidranților în raport cu lungimea furtunului:

- maximum 120 m la rețelele la care presiunea asigură lucrul direct de la hidranți;
- 150 m în cazul folosirii motopompelor și 200 m în cazul folosirii autopompelor.

Art.1577 Hidranții se amplasează la minimum 5 m de zidul clădirilor pe care le deserveșc și la 15 m de obiectele care radiază intens căldură în caz de incendiu.

Art.1578 Hidranții exteriori vor fi dotați complet cu accesorii și materiale necesare, în funcție de ipotezele de stingere stabilite.

Hidranții rețelelor de înaltă presiune vor fi dotați cu furtun B (f 70 mm) în role de 20 m, cu racorduri și garnituri de asamblare, țevi de refulare tip B cu orificii de refulare de f 20 mm, chei pentru hidranți și hidranți portativi tip B.

Aceste materiale vor fi păstrate în cutii fixate pe stâlpi lângă hidranți, pe pereții construcțiilor sau pe cărucioare mobile adăpostite de intemperii.

Art.1579 Amplasamentul hidranților exteriori va fi marcat prin indicatoare, conform STAS 297.

Art.1580 Hidranții trebuie să fie vopsiți în culoare roșie și feriți de lovituri, iar locul din jurul lor trebuie să fie liber pentru a fi accesibil în caz de nevoie. Capacele și flanșele hidranților vor fi gresate cu regularitate. Filetul trebuie să păsuiască etanș.

Art.1581 Hidranții exteriori se vor păstra în stare de curățenie, iar pe timp friguros se vor proteja împotriva înghețului, fiind goliți de apă după întrebuințare. Este interzisă menținerea apei în acești hidranți, mai ales în timp de iarnă.

În cazul în care golirea hidrantului nu se produce după închiderea robinetului său, se va proceda la desfundarea orificiului de golire, de la partea inferioară a hidrantului, precum și la eliminarea cauzei care a produs înfundarea orificiului de golire respectiv.

Art.1582 Înainte de începerea perioadei de îngheț se va controla și asigura buna funcționare a robinetului interior și a orificiului de golire de la baza hidrantului.

Nu este permisă folosirea soluției de apă sărată pentru a împiedica înghețul la hidrant, din cauza efectului coroziv al acestei soluții.

Art.1583 Rețelele de conducte prin care sunt alimentați cu apă hidranții interiori și exteriori vor fi menținute în permanență pline cu apă la presiunea de regim a rețelei de apă pentru incendiu.

Art.1584 Vanele (robinetele) de pe conductele care alimentează hidranții de incendiu vor fi sigilate în poziție deschisă, pentru asigurarea în permanență a debitului de apă și a presiunii necesare la stingerea incendiilor. În caz de avarii, când este necesară închiderea acestor vane, se va scoate din circuit un număr cât mai mic de hidranți de incendiu.

Art.1585 Periodic se va face verificarea modului de funcționare a robinetelor de închidere și de golire a hidranților exteriori, luându-se măsuri de reparare sau înlocuire a celor defecte.

10.8 Mijloace de stingere

Art.1616 Mijloacele de stingere a incendiilor (stingătoare, lopeți, târnăcoape, cângi, vase cu apă etc.) trebuie să fie în stare permanentă de utilizare, amplasate în locuri vizibile, ușor accesibile, la îndemâna personalului care le folosește și ferite de intemperii.

Art.1617 Se interzice amplasarea mijloacelor de stingere a incendiilor în locuri în care pot fi cuprinse de incendiu imediat după izbucnirea acestuia.

Art.1618 Stingătoarele și rezervoarele cu apă trebuie ferite de îngheț.

Art.1619 Încărcătura stingătoarelor se verifică periodic, conform instrucțiunilor fabricantului. Pe ele sau pe etichete se marchează data verificării, cine a executat-o și tipul încărcăturii.

Art.1620 Se interzice utilizarea unor stingătoare deteriorate, corodate, fără supapă de siguranță, cu supapa spartă, precum și cu încărcătură necorespunzătoare.

Art.1621 Substanțele pulverulente din stingătoare nu trebuie să fie întărite.

Art.1622 Buteliile cu gaze inerte comprimate trebuie să fie încărcate în permanență și bine închise, iar ventilele acestora sigilate.

Art.1623 Nisipul destinat pentru stingerea incendiilor trebuie să nu fie umed sau să nu conțină materiale cu dimensiuni mari (balast, pietriș etc.).

Lăzile cu nisip se vor acoperi cu capace.

CAPITOLUL XI

IGNIFUGAREA ȘI TERMOPROTECȚIA ELEMENTELOR DE CONSTRUCȚII

11.1. Norme generale

Art.1624 Prin tratarea cu produse ignifuge, termosfumante elementele de construcție își modifică capacitatea de a se aprinde ușor și a arde în continuare. Întrucât prin ignifugare nu se elimină posibilitățile de aprindere și de ardere a materialelor protejate, aceasta nu exclude luarea și a altor măsuri de securitate contra incendiilor.

Art.1625 Ignifugarea nu exclude aprinderea și arderea materialului, ci îi conferă acestuia o comportare la foc îmbunătățită pe o anumită perioadă de timp sau posibilitatea de a nu arde atunci când se îndepărtează sursa de căldură

Art.1626 Ignifugarea nu exclude și alte măsuri de protecție la foc, cum ar fi: instalații de semnalizare, instalații de stins incendii, mijloace de primă intervenție.

Art.1627 Ignifugarea este una din cerințele privind siguranța la foc pentru îmbunătățirea gradului de rezistență la foc a clădirii.

Art.1628 O ignifugare corectă executată poate localiza un incendiu, în focarul inițial, prin limitarea aprinderii și arderii în continuare a materialelor de construcții, jucând rolul de

barieră, sau poate prelungească faza de ardere lentă, ceea ce duce la neafectarea rapidă a structurii de rezistență și totodată, posibilitatea unei intervenții din interior, fără a se ajunge la faza de ardere generalizată.

Art.1629 Ignifugarea se trece din faza de proiectare, proiectantul fiind singurul cu atribuții și drepturi de a alege substanța.

Art.1630 Pentru ignifugarea materialelor și elementelor de construcții combustibile este obligatorie utilizarea numai a produselor avizate de I.G.S.U.; conform Legii nr.10 aceste produse vor fi agrementate tehnic, iar conform sistemului de evaluare a conformității din România vor avea certificat de conformitate.

Art.1631 La alegerea produsului de ignifugare se va ține cont de:

- gradul de rezistență la foc la care trebuie să ajungă construcția (*stabilit de proiectant*);

- performanțele produsului ce reies din specificația tehnică;

- clasa de combustibilitate și limita de rezistență la care trebuie să ajungă materialul combustibil;

- locul elementului în structură (*rezistență, finisaj*);

- condițiile specifice în care este utilizat materialul (*în interior sau exterior*)

Art.1632 Lucrările de ignifugare vor fi executate de persoane fizice și juridice pregătite și atestate în acest scop de Centrul Național pentru Securitate la Incendiu și Protecție Civilă al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, cu respectarea strictă a instrucțiunilor de lucru întocmite după specificațiile tehnice de utilizare a produselor ignifuge (*anexa 10*).

Art.1633 Produsele ignifuge folosite indiferent dacă sunt produse interne sau din import trebuie să fie omologate sau avizate de I.G.S.U.

Art.1634 Recepția definitivă a lucrărilor de ignifugare se va face pe baza rezultatelor cuprinse în buletinele de încercare eliberate de către laboratoare autorizate de Centrul de Studii.

Art.1635 Ignifugarea este obligatorie în următoarele cazuri:

a. la construcțiile noi la modificarea sau schimbarea destinației celor existente, precum și periodic la construcțiile vechi, în scopul îndeplinirii condițiilor necesare;

b. la realizarea unor elemente de construcție cum sunt tavane, treceri prin pereți și planșee, închidere și marcarea instalațiilor și echipamentelor, finisaje pe căile de evacuare etc.;

c. la tratamente speciale (*fonice, termice*) și finisaje utilizate în clădirile înalte, clădiri cu săli aglomerate și centre de calcul electronic;

d. la săli de spectacole, muzee, expoziții;

e. la elementele decorative interioare și finisaje ale sălilor aglomerate;

f. la construcțiile provizorii pentru ateliere, remize, depozite, magazine etc., în care se lucrează cu substanțe combustibile sau cu foc deschis;

g. rafturile și stelajele din magazine și depozite care adăpostesc materiale cu mari valori, ori materiale greu de înlocuit, cum sunt piesele unice etc..

Art.1636 Ignifugarea nu este obligatorie în următoarele cazuri:

- Materialele combustibile care sunt în contact permanent cu atmosferă umedă (*peste 70% umiditate*);

- Părțile aparente ale materialului lemnos lustruit, vopsit sau tencuit. Materialul lemnos vopsit va fi ignifugat de la caz la caz în funcție de oportunitate;

- Magazinele din lemn destinate pentru depozitarea cerealelor;

- Uși, ferestre, dușumele, precum și garduri, mobilier etc..

Art.1637 Ignifugarea clădirilor cu caracter monumental, monumente istorice, de importanță deosebită se stabilește de la caz la caz de proiectant și beneficiar.

Art.1638 Părțile neaparente ale finisajului interior care nu sunt accesibile decât prin demolarea, desfacerea lor, se vor re-ignifuga odată cu reparațiile elementelor respective.

Art.1639 Executantul lucrărilor de ignifugare este obligat să facă dovada calității lucrărilor executate:

- vizual cu beneficiarul (*pe faze de lucrări și la sfârșitul lucrării*);

- cu un raport de încercare eliberat de un laborator autorizat; și să anunțe I.S.U. pe teritoriul căreia lucrează, cu 30 de zile înainte de începerea lucrării.

Art.1640 Beneficiarul lucrării are datoria de a urmări pe tot parcursul executării lucrării calitatea acesteia, recepția la terminarea lucrării și face urmărirea în timp pe toată durata de garanție a lucrării.

Art.1641 Calitatea lucrărilor de ignifugare este condiționată de respectarea tehnologiei de aplicare a produsului și consumul specific pe unitate de suprafață, stabilit de producător.

Art.1642 Producătorul este obligat ca odată cu livrarea produsului ignifug, să predea beneficiarului proprietățile fizico-chimice ale substanței, instrucțiunilor de utilizare, de protecție a muncii și prevenirea incendiilor, termenele de valabilitate, acestea fiind obligatorii pentru executantul lucrării.

Art.1643 Lucrările de ignifugare se execută în spații în care se asigură o temperatură de minim 10⁰ C.

Art.1644 După procedeul folosit la ignifugarea lemnului (*de suprafață ori impregnarea*) eficacitatea acesteia este de circa 3 ori 15 ani, în funcție de condițiile de utilizare a materialului.

Art.1645 După expirarea termenului de mai sus, se execută încercări de către laboratoare autorizate de Centrul Național pentru Securitate la Incendiu și Protecție Civilă, pentru a se stabili necesitatea unei noi ignifugări.

Art.1646 Eficacitatea ignifugării materialelor textile se apreciază prin 7 grade conform STAS 9155-73 și prin clasa de combustibilitate conform STAS 11357-79.

Art.1647 Pentru mărirea limitei de rezistență la foc a elementelor din metal acestea se tratează cu vopsele termosumante.

Art.1648 Condițiile de executare a lucrărilor de termoprotecție, regulile și măsurile de prevenire a incendiilor, sunt identice cu cele de la ignifugare.

CAPITOLUL XIII

REGULI ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ LA SPAȚII DE COMERȚ

13.1 Reguli generale

Art.1702 Măsurile generale de prevenire a incendiilor la exploatarea spațiilor pentru comerț privesc:

- a) controlul/supravegherea din punctul de vedere al prevenirii incendiilor, pe timpul desfășurării și după încheierea activităților;
- b) stabilirea măsurilor tehnico-organizatorice în vederea reducerii riscului de incendiu;
- c) menținerea condițiilor realizate prin proiect pentru evacuarea utilizatorilor în siguranță și pentru securitatea echipelor de intervenție în cazul izbucnirii unui incendiu;
- d) întreținerea în stare operativă a mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor.

Art.1703 În cadrul spațiilor pentru comerț trebuie să fie asigurate marcarea și semnalizarea:

- a) căilor de acces, evacuare și intervenție;
- b) locurilor pentru fumat, în condițiile legii;
- c) mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor.

Art.1704 (1) În spațiile pentru comerț fumatul este interzis, cu excepția locurilor special amenajate, în condițiile legii.

(2) Acest lucru se marchează la intrarea/intrările în clădire, prin afișarea, în conformitate cu prevederile standardelor specifice, a simbolisticii și a sintagmei "FUMATUL INTERZIS".

Art.1705 (1) Ușile, căile de acces și locurile de depozitare utilizate de serviciul de intervenție pentru desfășurarea activităților de salvare și stingere a incendiilor trebuie să fie accesibile în orice anotimp și în orice condiții.

(2) Orice utilizator aflat în spațiul pentru comerț trebuie să aibă acces liber și nerestricționat la căile de evacuare în caz de incendiu.

Art.1706 (1) Se interzice blocarea sau diminuarea gabaritului căilor de acces prin depozitarea de mărfuri sau ambalaje.

(2) Este obligatorie verificarea zilnică a căilor de evacuare, pentru menținerea acestora în stare de practicabilitate.

Art.1707 Pe întregul traseu de evacuare din spațiile pentru comerț se interzic următoarele:

a) montarea de oglinzi, perdele, praguri sau alte elemente care pot crea confuzie în perceperea traseului de evacuare;

b) amplasarea de dozatoare pentru sucuri/cafea, amenajarea de boxe sau depozitarea de materiale pe holuri, în casele de scări, sub rampele scărilor;

c) amenajarea unor locuri de muncă sau activități pe căile de evacuare, inclusiv cele cu caracter de amenajare temporară, cum ar fi: expoziție/prezentare a unor produse promoționale, care reduc gabaritul acestora și care nu sunt prevăzute în proiect;

d) amplasarea de decorațiuni realizate din materiale combustibile.

Art.1708 (1) Căile de evacuare a spațiilor pentru comerț nu trebuie să conducă spre spații din care evacuarea nu se poate continua.

(2) Se interzice blocarea în poziție deschisă a ușilor caselor de scări, de pe coridoare, a celor cu dispozitive de autoînchidere cu rol de a opri pătrunderea fumului și gazelor fierbinți pe căile de evacuare.

(3) Pe timpul desfășurării activității în spațiile pentru comerț se interzice încuierea ușilor de pe traseele de evacuare a utilizatorilor.

(4) Se interzice mascarea indicatoarelor și a panourilor de marcarea a căilor de evacuare, a corpurilor de iluminat de siguranță pentru evacuare, butoanelor de semnalizare, detectoarelor, capetelor sprinkler, stingătoarelor de incendiu cu decorațiuni, postere, afișe sau bannere publicitare și alte materiale similare sau prin depozitarea diferitelor materiale.

Art.1709 (1) Indiferent de sezon, căile de acces și intervenție se întrețin pentru a fi practicabile, curate și libere de orice obstacole, materiale, utilaje, ambalaje, zăpadă, care ar putea împiedica intervenția operativă pentru stingerea incendiilor.

(2) Menținerea în stare de practicabilitate a căilor de evacuare și intervenție reprezintă obligația proprietarului construcției în care sunt înglobate spațiile pentru comerț.

Art.1710 Căile de evacuare trebuie să permită evacuarea în siguranță a persoanelor cu dizabilități motorii.

Art.1711 (1) Verificarea iluminatului de siguranță, întreținerea și menținerea acestuia în stare de funcționare, în conformitate cu prevederile normativelor în vigoare.

(2) Executarea compartimentărilor interioare temporare în cadrul spațiilor pentru comerț nu trebuie să afecteze iluminatul de siguranță. În situația executării unor astfel de compartimentări este obligatorie dispunerea, suplimentar, de corpuri de iluminat pentru iluminatul de siguranță.

Art.1712 (1) Orice deficiență constatată la sistemul de alarmare în caz de incendiu cu mesaj preînregistrat, dacă acesta există, se remediază imediat.

(2) Verificarea funcționalității sistemului de alarmare menționat la alin. (1) la spațiile pentru comerț se face zilnic.

(1) Exploatarea sistemelor, instalațiilor, dispozitivelor, echipamentelor, aparatelor, mașinilor și utilajelor de orice categorie se face conform reglementărilor tehnice specifice și instrucțiunilor producătorilor.

(2) Exploatarea mijloacelor tehnice prevăzute la alin. (1) cu defecțiuni, improvizatii sau fără protecția corespunzătoare față de materialele sau substanțele combustibile din spațiul în care sunt utilizate este interzisă.

(3) La utilizarea mijloacelor tehnice prevăzute la alin. (1) este obligatorie respectarea instrucțiunilor de funcționare, verificare și întreținere, precum și a măsurilor specifice de apărare împotriva incendiilor, emise și aprobate potrivit legii.

Art.1713 (1) În spațiile pentru comerț pot fi păstrate pentru curățenie, igienizare, deparazitare, dezinfecție, în bidoane ermetic închise și în locuri special amenajate, lichide inflamabile în cantitate totală de maximum 25 l.

(2) Curățarea pardoselii, parchetului, dușumelelor, mochetelor etc. cu benzină, neofalină sau alte lichide inflamabile este interzisă.

Art.1714 (1) Menținerea în stare de funcționare a instalațiilor și sistemelor de captare și scurgere la pământ a descărcărilor electrice atmosferice este obligatorie.

(2) Utilizarea sistemelor de captare și scurgere la pământ a electricității statice, conform instrucțiunilor specifice și reglementărilor tehnice, este obligatorie.

Art.1715 (1) Produsele și materialele combustibile se amplasează la distanță de siguranță față de sursele de căldură ori se protejează astfel încât să nu fie posibilă aprinderea lor.

(2) Se interzic folosirea sobelor și a altor mijloace de încălzire defecte, cu improvizații, supraalimentate cu combustibili sau nesupravegheate, precum și aprinderea focului utilizându-se lichide inflamabile.

(3) Verificarea, repararea, izolarea termică și curățarea periodică a coșurilor de evacuare a fumului sunt obligatorii.

Art.1716 (1) Pe timpul depozitării, manipulării și expunerii produselor sau substanțelor combustibile, se ține seama de proprietățile fizico-chimice ale acestora, astfel încât la contactul dintre ele să nu se producă ori să nu se propage incendiul.

(2) Produsele și substanțele combustibile se manipulează și se depozitează în ambalaje adecvate, realizate și inscripționate corespunzător, în vederea identificării riscurilor de incendiu și stabilirii procedeelelor și substanțelor de stingere sau de neutralizare adecvate.

(3) Dispunerea materialelor periculoase în depozit se face potrivit planului de depozitare.

(4) La elaborarea planurilor de intervenție se ține seama de compatibilitatea produselor sau substanțelor combustibile cu substanțele de stingere.

Art.1717 (1) Deșeurile se îndepărtează prin metode și mijloace adecvate, obligatoriu la terminarea programului de lucru, și se depun în locuri special destinate depozitării sau distrugerii lor, stabilite de persoana care administrează spațiul, potrivit prevederilor legislației specifice în vigoare.

(2) Deșeurile și ambalajele combustibile care se reutilizează se depozitează, cu asigurarea distanțelor de siguranță față de clădiri, în funcție de natura și de proprietățile fizico-chimice ale acestora.

(3) Deșeurile și ambalajele combustibile care nu se reutilizează se înlătură și se distrug conform reglementărilor specifice.

(4) Se interzice fumatul în spațiile de colectare a ambalajelor și deșeurilor combustibile.

Art.1718 Materialele și substanțele care prezintă pericol de autoaprindere se păstrează conform instrucțiunilor producătorului, luându-se măsuri de control și prevenire a fenomenului de autoaprindere.

Art.1719 Toate instalațiile/conductele prin care circulă substanțe lichide sau gaze se marchează prin culori specifice de identificare a naturii substanței, respectiv a pericolului pe care îl reprezintă aceasta, prevăzute de normele tehnice specifice.

Art.1720 (1) Lucrările de termoprotecție/ignifugare se execută numai de către personal autorizat, conform normelor tehnice specifice.

(2) Calitatea lucrărilor executate se certifică prin documente emise conform reglementărilor în vigoare.

(3) Lucrările de termoprotecție/ignifugare aplicate pe elementele de construcție și/sau pe structurile din alcătuirea construcțiilor protejate/tratate se execută cu periodicitatea impusă de reglementările tehnice specifice și instrucțiunile producătorului.

Art.1721 Elementele de limitare a propagării incendiului, de izolare termică și de etanșare la fum și la gaze fierbinți din alcătuirea construcțiilor și a instalațiilor se mențin permanent în bună stare, pentru a-și îndeplini rolul stabilit.

Art.1722 În spațiile pentru comerț, cantitățile de materiale și de substanțe combustibile utilizate nu trebuie să conducă la depășirea densității sarcinii termice stabilite prin reglementări tehnice sau prin documentațiile tehnice de proiectare.

Art.1723 Lucrările de verificare, reparare și întreținere a dispozitivelor, echipamentelor, instalațiilor și sistemelor destinate apărării împotriva incendiilor se execută numai de personal autorizat.

Art.1724 (1) În perioadele caniculare sau secetoase și în cele premergătoare sezonului rece, persoana care administrează spațiul asigură, prin personalul cu atribuții în

domeniul apărării împotriva incendiilor, elaborarea și punerea în aplicare a unor programe speciale de măsuri specifice de prevenire a incendiilor.

(2) Măsurile specifice în perioadele caniculare sau secetoase cuprind, în principal, următoarele:

- a) identificarea și nominalizarea sectoarelor de activitate în care crește riscul de incendiu în condițiile caracteristice temperaturilor ridicate și lipsei de precipitații;
- b) interzicerea utilizării focului deschis în zonele afectate de uscăciune avansată;
- c) asigurarea protejării față de efectul direct al razelor solare a recipientelor, rezervoarelor și a altor tipuri de ambalaje care conțin vapori inflamabili sau gaze lichefiate sub presiune, prin depozitare la umbră;
- d) asigurarea și verificarea zilnică a rezervelor de apă pentru incendiu.

(3) Măsurile specifice înainte de începerea sezonului rece cuprind, în principal, următoarele:

- a) controlul instalațiilor, al sistemelor de încălzire existente și al componentelor acestora (surse de căldură, conducte, corpuri și elemente de încălzire, sobe, coșuri și canale de fum etc.), înlăturându-se defecțiunile constatate și asigurându-se funcționarea la parametri normali;
- b) protejarea contra înghețului a componentelor instalațiilor de stingere cu apă;
- c) asigurarea uneltelor și accesoriilor pentru dezăpezirea căilor de acces, de evacuare și de intervenție.

Art.1725 Persoana care administrează spațiul, prin persoanele responsabile cu activitatea de apărare împotriva incendiilor, are obligația de a asigura menținerea permanentă în stare de funcționare a hidranților exteriori de incendiu, a accesibilității către aceștia, precum și protecția împotriva lovirii de către autovehicule.

Art.1726 La terminarea programului de lucru, în spațiile pentru comerț în care încălzirea se face cu sobe, cu sau fără acumulare de căldură, se întrerupe funcționarea acestora.

13.2. Spații de expunere și comercializare a produselor

Art.1727 (1) Materialele pentru standurile de expoziție și vânzare din spațiile accesibile cumpărătorilor se confecționează din produse cu clasa de reacție la foc minim B, s1, d1.

(2) Decorațiunile din materiale combustibile se amplasează la distanțe de siguranță față de sursele de căldură ori se protejează astfel încât să nu fie posibilă aprinderea lor.

Art.1728 Pentru evacuarea persoanelor din spațiile de expunere și comercializare a produselor, în caz de incendiu, se asigură următoarele măsuri principale:

- a) amplasarea raioanelor cu produse pentru copii sau a produselor care prezintă pericol de incendiu în locuri ușor evacuabile (parter, etajul 1);
- b) organizarea și instruirea personalului cu activitate în zona de comercializare a produselor cu privire la evacuarea utilizatorilor, în condiții de siguranță, fără generarea fenomenului de panică;
- c) marcarea și menținerea practicabilă a căilor de evacuare;
- d) asigurarea bunei funcționări a iluminatului de siguranță pentru evacuare;
- e) asigurarea funcționării ascensoarelor de pompieri.

Art.1729 Instalațiile electrice necesare pentru funcționarea firmelor, vitrinelor și reclamelor luminoase din spațiile de expunere a produselor se verifică periodic.

Art.1730 În cazul utilizării panourilor, afișelor și benzilor publicitare temporare în spațiile de expunere a produselor se respectă, în principal, următoarele:

- a) amplasarea trebuie să se realizeze astfel încât acestea să nu mascheze indicatoarele și panourile de siguranță la incendiu sau să îngreuneze accesul către mijloacele tehnice de apărare împotriva incendiilor;
- b) se interzice ca inscripțiile sau semnele utilizate în panourile sau afișele publicitare să aibă o culoare ori formă care ar permite confuzia cu indicatoarele și panourile de siguranță la incendiu;
- c) materialele utilizate la confecționarea panourilor trebuie să fie din produse cu clasa de reacție la foc minim B, d1 și s0.

Art.1731 (1) Standurile temporare pentru promoțiile de vânzare a unor produse se amplasează în locurile special destinate prin proiect.

(2) Se interzice amplasarea standurilor prevăzute la alin. (1) pe căile de evacuare.

(3) Se interzice amplasarea standurilor dacă acestea blochează sau îngreunează accesul către mijloacele tehnice de primă intervenție.

Art.1732 (1) Se interzice utilizarea sau efectuarea de demonstrații privind funcționarea aparatelor care folosesc combustibil lichid, solid sau gazos.

(2) Se interzice funcționarea motoarelor termice în spațiile accesibile publicului.

Art.1733 În spațiile accesibile utilizatorilor se interzice efectuarea de demonstrații sau promovarea comercială a unor produse care produc fum, utilizează lichide/gaze combustibile și/sau inflamabile.

Art.1734 În spațiile destinate verificării funcționării produselor comercializate se asigură următoarele măsuri:

a) se verifică funcționarea produselor comercializate numai de către personalul special instruit pentru această activitate;

b) se interzice aglomerarea spațiilor pentru probe cu alte mărfuri care nu sunt destinate a fi verificate.

Art. 1735 În locurile în care se execută verificarea funcționării produselor comercializate, la terminarea programului, se oprește alimentarea cu energie electrică a aparatului a cărei funcționare nu mai este necesară.

13.3. Spații de comercializare a produselor pirotehnice/artificiilor

Art.1736 În spațiile pentru comerț se pot comercializa produse pirotehnice/artificii, în condițiile legii.

Art.1737 Spațiile de depozitare trebuie să fie independente față de construcția în care se comercializează produse pirotehnice/artificii.

Art.1738 Se interzice păstrarea sau depozitarea produselor pirotehnice/artificiilor în alte ambalaje decât în cele originale care asigură nivelul de securitate corespunzător.

Art.1739 La depozitarea și comercializarea produselor pirotehnice/artificiilor este obligatorie respectarea reglementărilor specifice și instrucțiunile producătorului.

Art.1740 Se interzice depozitarea sau păstrarea materialelor ușor inflamabile în depozitele și spațiile de comercializare a produselor pirotehnice/artificiilor.

Art.1741 Produsele pirotehnice/artificiile ambalate se amplasează și se depozitează astfel încât:

a) să poată fi evacuate ușor în caz de incendiu;

b) să se afle la distanțe de siguranță față de sursele de căldură și de conductorii electrici.

Art.1742 Pe timpul programului, prezența permanentă a personalului care deservește spațiul de comercializare a produselor pirotehnice/artificiilor este obligatorie.

Art.1743 Instruirea personalului de deservire a spațiului de comercializare a produselor pirotehnice/artificiilor, în ceea ce privește măsurile specifice de apărare împotriva incendiilor și exploziilor, este obligatorie.

Art.1744 La terminarea programului, în spațiul de comercializare a produselor pirotehnice/artificiilor se iau măsuri suplimentare pentru asigurarea siguranței spațiului și pentru eliminarea eventualelor surse cu potențial de aprindere a materialelor din spațiul respectiv.

13.4. Farmacii și spații de depozitare a produselor farmaceutice

Art.1745 Pentru farmacii și spațiile de depozitare a produselor farmaceutice, suplimentar față de regulile și măsurile de apărare împotriva incendiilor stabilite în prezentele dispoziții generale, se respectă și următoarele:

a) păstrarea și depozitarea produselor farmaceutice se face în funcție de natura, forma, dimensiunile, modul de ambalare, comportarea la foc și proprietățile fizico-chimice, fără a depăși sarcina termică prevăzută de proiectant;

b) produsele farmaceutice care în combinație cu altele prezintă pericol de incendiu se depozitează astfel încât să nu fie asigurat contactul între ele nici chiar accidental;

c) etichetarea și marcarea recipientelor în care se păstrează substanțe farmaceutice se realizează conform prevederilor legale în vigoare;

d) depozitarea produselor farmaceutice se face cu respectarea distanțelor normate față de instalațiile electrice, de încălzire, surse de foc/căldură etc.;

e) depozitarea substanțelor sau produselor farmaceutice se face în ambalajele indicate de producător;

f) dispunerea produselor farmaceutice în spațiile de depozitare se face potrivit planului de depozitare, acolo unde este cazul;

g) păstrarea și depozitarea altor materiale în spațiile de depozitare a produselor farmaceutice sunt interzise.

13.5. Spații de depozitare

Art.1746 La depozitarea materialelor se ține seama de proprietățile fizico-chimice ale acestora - gradul de periculozitate, sensibilitatea la căldură, la fum sau la umezeală, reacția față de alte materiale, posibilitatea de aprindere, precum și de substanțele care pot fi utilizate la stingerea incendiilor etc.

Art.1747 Produsele, materialele și ambalajele depozitate în interiorul spațiilor de depozitare sau pe suprafețele de teren aferente se amplasează pe stive, grupe sau sectoare, astfel încât să se asigure spațiile de siguranță și acces între stivele de mărfuri, căile de acces pentru folosirea mașinilor și utilajelor de intervenție în caz de incendiu etc.

Art.1748 Culoarele de acces între stivele de mărfuri din interiorul încăperilor de depozitare se delimitează și marchează.

Art.1749 (1) Stivele de mărfuri sau rafturile pentru depozitarea mărfurilor se dispun astfel încât spațiile de siguranță sau acces să corespundă cu poziția pe verticală a corpurilor de iluminat.

(2) În zonele în care măsurile prevăzute la alin. (1) sunt imposibile de realizat, se păstrează un spațiu de siguranță de cel puțin 0,50 m de la limita superioară a stivelor de mărfuri și până la nivelul corpurilor de iluminat.

Art.1750 Atât în interiorul spațiilor de depozitare, cât și pe suprafețele de teren folosite pentru depozitarea mărfurilor și ambalajelor se păstrează în permanență ordine și curățenie.

Art.1751 Se interzice folosirea în spațiile de depozitare a reșourilor și radiatoarelor electrice, precum și a lămpilor electrice defecte sau neasigurate cu protecție adecvată.

Art.1752 Este interzis a se păstra în spațiile de depozitare obiecte străine de inventarul depozitului.

Art.1753 Personalul spațiilor de depozitare asigură supravegherea, conform instrucțiunilor furnizorului, a materialelor periculoase.

Art.1754 Pe toată suprafața spațiului de depozitare se interzic aprinderea și utilizarea focului de orice natură, precum și fumatul.

Art.1755 Lucrările cu foc deschis se execută numai pe baza permisului de lucru cu foc și numai cu indicarea persoanelor răspunzătoare de măsurile ce trebuie luate pentru apărarea împotriva incendiilor.

Art.1756 În spațiile de livrare și recepție a mărfurilor/produselor, precum și în apropierea acestora se asigură următoarele măsuri principale:

a) se interzice utilizarea focului deschis;

b) se interzice fumatul;

c) se interzice păstrarea unor cantități de materiale mai mari decât capacitatea maximă admisă, care pot îngreuna evacuarea personalului din spațiul respectiv;

d) se interzice blocarea gurilor de evacuare a sistemului de ventilare, acolo unde acesta este prevăzut, cu diverse mărfuri, produse sau alte materiale;

e) se îndepărtează imediat toate deșeurile sau alte materiale combustibile care nu au legătură cu activitatea care se desfășoară în spațiul respectiv.

13.6. Spații destinate exclusiv instalațiilor frigorifice

Art.1757 Instalațiile frigorifice se amplasează în încăperi aerisite, în care se interzice accesul cu surse de foc deschis.

Art.1758 Se interzice funcționarea instalației electrice fără a se asigura etanșeitățile tablourilor electrice, în cazul în care acestea se află în interiorul sau imediata vecinătate a sălii mașinilor.

Art.1759 Se interzic depozitarea și păstrarea în spațiul destinat instalațiilor frigorifice a materialelor sau lichidelor care nu au legătură cu activitatea desfășurată în acesta.

Art.1760 Se evită scurgerea uleiului pe pardoselile acestor spații, iar în caz de nevoie, acesta se îndepărtează utilizându-se detergenți.

Art.1761 (1) Exploatarea instalațiilor frigorifice se face numai de personal calificat.

(2) Verificarea, controlul și repararea instalațiilor frigorifice se fac numai de personal autorizat.

13.7. Spații cu destinații administrative

Art.1762 În spațiile cu destinații administrative activitatea se organizează astfel încât să nu se creeze aglomerări de persoane și supraîncărcare cu mobilier și echipamente specifice care să îngreuneze sau să blocheze evacuarea în caz de incendiu.

Art.1763 (1) Se interzice depozitarea materialelor și lichidelor combustibile în poduri, subsoluri, pe culoare, în casele scărilor și pe alte căi de evacuare a acestora, care să împiedice evacuarea sau să mărească pericolul de incendiu.

(2) Se interzice amenajarea de boxe în casele scărilor, sub rampele scărilor sau în podurile clădirilor.

Art.1764 Se interzic fumatul și utilizarea focului deschis, precum și utilizarea mijloacelor de iluminat cu flacără deschisă în spațiile în care se desfășoară activități administrative, în podurile, arhivele și magaziiile acestora și în alte locuri cu risc de incendiu din construcțiile în care acestea sunt amplasate.

Art.1765 Pe timpul exploatării spațiilor în care se desfășoară activități administrative trebuie luate măsuri pentru înlăturarea și/sau reducerea la minim a pericolului de incendiu, prin limitarea, la strictul necesar, a cantităților de materiale combustibile și eliminarea eventualelor surse cu potențial de aprindere a acestora.

Art.1766 La terminarea programului de lucru se deconectează aparatele/sistemele de încălzire/ventilație/climatizare locală, se întrerupe iluminatul artificial și se oprește alimentarea cu energie electrică a calculatoarelor și a altor aparate cu alimentare electrică care nu necesită funcționare permanentă.

13.8. Spații cu destinații auxiliare și conexe

Art.1767 (1) În spațiile destinate centralelor termice, instalațiilor sanitare, centralelor de ventilare și climatizare, instalațiilor electrice și instalațiilor de gaze se interzic depozitarea materialelor și amplasarea de mobilier sau alte obiecte similare.

(2) În spațiile prevăzute la alin. (1) se respectă și prevederile reglementărilor tehnice specifice.

Art.1768 Pe timpul exploatării instalațiilor aferente construcțiilor și instalațiilor utilitare se respectă instrucțiunile și regulile de utilizare a echipamentului/mașinii, stabilite de proiectanți și de producători, precum și măsurile de apărare împotriva incendiilor prevăzute în reglementările tehnice specifice în vigoare.

CAPITOLUL XIV

REGULI ȘI MĂSURI DE PREVENIRE A SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ LA SPAȚII ȘI CONSTRUCȚII PENTRU BIROURI

14.1. Reguli generale

Art.1769 Măsurile generale de prevenire a incendiilor la exploatarea spațiilor și construcțiilor pentru birouri privesc:

- a) controlul/supravegherea din punctul de vedere al prevenirii incendiilor, pe timpul desfășurării și după încheierea activităților;
- b) stabilirea măsurilor tehnico-organizatorice în vederea reducerii riscului de incendiu;
- c) menținerea condițiilor realizate prin proiect pentru evacuarea utilizatorilor în siguranță și pentru securitatea echipelor de intervenție în cazul izbucnirii unui incendiu;
- d) întreținerea în stare operativă a mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor și de semnalizare.

Art.1770 (1) Dispozitivele, echipamentele, instalațiile, sistemele și altele asemenea destinate apărării împotriva incendiilor trebuie verificate și întreținute corespunzător, pentru a se asigura menținerea permanentă a caracteristicilor tehnicotactice prevăzute în documentațiile tehnice elaborate de producător.

(2) Periodicitatea lucrărilor de verificare și întreținere tehnică se stabilește în funcție de prevederile reglementărilor tehnice specifice și de instrucțiunile producătorului.

(3) Lucrările de verificare și întreținere a mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor trebuie executate de personal autorizat și supervizate de personalul prevăzut la art. 5.

Art.1771 În cadrul construcțiilor și spațiilor pentru birouri se asigură marcarea și semnalizarea:

- a) locurilor pentru fumat, în condițiile legii;
- b) căilor de acces, evacuare și intervenție;
- c) mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor;
- d) instalațiilor utilitare care pot genera risc de incendiu, precum cele electrice, de gaze, de încălzire și altele asemenea.

Art.1772 (1) Construcțiile și spațiile pentru birouri pot fi încălzite, ventilate și climatizate pe ansamblu, centralizat sau local.

(2) Atunci când se utilizează instalații locale de încălzire, ventilare și climatizare se respectă indicațiile producătorului și prevederile normelor tehnice de specialitate.

Art.1773 (1) În spațiile și construcțiile pentru birouri, fumatul este interzis, cu excepția locurilor special amenajate, în condițiile legii.

(2) Acest lucru se marchează la intrarea/intrările în clădire prin afișarea, în conformitate cu prevederile standardelor specifice, a simbolisticii și a sintagmei "FUMATUL INTERZIS!".

(3) Locurile stabilite pentru fumat se prevăd cu:

- a) scrumiere sau vase cu apă, nisip sau pământ;
- b) instrucțiuni afișate, cuprinzând măsuri de prevenire a incendiilor și reguli de comportare în caz de incendiu;
- c) mijloace tehnice de apărare împotriva incendiilor.

(4) Depunerea în scrumiere a altor deșeuri de materiale combustibile cum sunt hârtia, cartonul, textilele este interzisă.

(5) Golirea scrumierelor în coșurile de hârtie sau în alte locuri în care există materiale combustibile este interzisă.

(6) Aruncarea la întâmplare a resturilor de țigări sau chibrituri aprinse este interzisă.

(7) Scrumierele din interiorul clădirilor se amplasează astfel încât să nu fie posibilă aprinderea materialelor combustibile din apropiere, cum ar fi draperii, perdele, jaluzele.

Art.1774 Prin amplasare și funcționare, spațiile pentru birouri înglobate în alte construcții nu trebuie să afecteze securitatea la incendiu a construcției.

Art.1775 (1) Circulațiile orizontale și verticale precum uși, culoare, holuri, scări, ascensoare și altele asemenea, destinate intervenției serviciilor de urgență, trebuie menținute în permanență în stare de utilizare.

(2) Căile de acces și evacuare, interioare și exterioare, trebuie menținute permanent în stare de utilizare și marcate cu indicatoare de securitate, astfel încât să permită utilizatorilor clădirii folosirea lor în caz de incendiu.

(3) Se interzice blocarea sau diminuarea gabaritului căilor de acces prin depozitarea de materiale sau obiecte.

(4) Este obligatorie verificarea zilnică de către proprietar, conducătorul instituției/operatorului economic sau administrator a căilor de evacuare, pentru menținerea acestora în stare de practicabilitate, dacă nu se prevede altfel prin contract, convenție sau alt act juridic similar încheiat între părți.

Art.1776 Pe întregul traseu de evacuare din spațiile și construcțiile pentru birouri se interzic:

- a) montarea de oglinzi, perdele, praguri cu înălțimea mai mare de 2,5 cm sau alte elemente care pot crea confuzie în perceperea traseului de evacuare;
- b) amplasarea de dozatoare pentru sucuri/cafea, amenajarea de boxe sau depozitarea de materiale pe holuri, în casele scărilor, sub rampele scărilor;
- c) amenajarea unor locuri de muncă sau activități, inclusiv a celor cu caracter de amenajare temporară de tipul expoziție/prezentare a unor produse promoționale, care reduc gabaritul acestora și care nu sunt prevăzute în proiect;
- d) aplicarea de decorațiuni realizate din materiale combustibile.

Art.1777(1) Traseele de evacuare a spațiilor și construcțiilor pentru birouri nu trebuie să conducă spre spații din care evacuarea nu poate continua.

(2) Se interzic desființarea ușilor prevăzute prin proiect la casele scârilor, de pe coridoare, holuri, vestibuluri și blocarea în poziție deschisă a ușilor prevăzute cu mecanisme de autoînchidere.

(3) Pe timpul desfășurării activității în spațiile și construcțiile pentru birouri se interzice încuierea ușilor de pe traseele de evacuare a utilizatorilor.

(4) Se interzice mascarea indicatoarelor și panourilor de marcarea a căilor de evacuare, corpurilor iluminatului de siguranță pentru evacuare, butoanelor de semnalizare, detectoarelor, capetelor sprinkler, stingătoarelor de incendiu, hidranților interiori de incendiu cu decorațiuni, postere, afișe sau bannere publicitare și alte materiale similare sau prin depozitarea diferitelor materiale.

(5) Se interzice amenajarea de boxe, spații de depozitare ori alte spații de lucru în podurile clădirilor, în casele și sub rampele scârilor, pe coridoare sau pe alte căi de evacuare.

Art.1778 (1) Căile de acces și intervenție, precum și accesul la sursele de apă pentru stingerea incendiilor se mențin, indiferent de sezon, practicabile, curate și libere de orice obstacole care ar putea împiedica intervenția operativă pentru stingerea incendiilor.

(2) Menținerea în stare de practicabilitate a căilor de evacuare și intervenție este obligația proprietarului, administratorului sau conducătorului instituției/operatorului economic pentru spațiile de utilizare comună, respectiv obligația locatarilor pentru părțile de construcții și amenajări folosite de aceștia.

Art.1779 Căile de evacuare trebuie să permită evacuarea în siguranță a persoanelor cu dizabilități motorii de la nivelurile la care acestea au acces.

Art.1780 (1) Funcționarea iluminatului de siguranță se verifică de către personalul prevăzut la art. 5 și se menține în conformitate cu prevederile normativelor în vigoare.

(2) Compartimentările interioare temporare în cadrul spațiilor și construcțiilor pentru birouri se execută pe bază de dispoziție de șantier însușită de proiectantul inițial și verificatorul de proiect și nu trebuie să afecteze iluminatul de siguranță.

(3) În situația executării de compartimentări interioare temporare, este obligatorie dispunerea, suplimentar, de corpuri de iluminat pentru iluminatul de siguranță.

Art.1781 (1) Orice deficiență constatată la sistemul de alarmare în caz de incendiu cu mesaj preînregistrat, dacă acesta există, se remediază imediat, în conformitate cu legislația specifică.

(2) Verificarea funcționalității sistemului de alarmare prevăzut la alin. (1) se face zilnic, de către personalul prevăzut la art. 5, și se consemnează într-un registru.

Art.1782 (1) Exploatarea sistemelor, instalațiilor, dispozitivelor, echipamentelor, aparatelor, mașinilor și utilajelor de orice categorie se face conform reglementărilor tehnice specifice și instrucțiunilor producătorilor.

(2) Exploatarea mijloacelor tehnice prevăzute la alin. (1) cu defecțiuni, improvizatii, neomologate sau fără protecția corespunzătoare față de materialele sau substanțele combustibile din spațiul în care sunt utilizate este interzisă.

(3) La utilizarea mijloacelor tehnice prevăzute la alin. (1) este obligatorie respectarea instrucțiunilor de funcționare, verificare și întreținere, precum și a măsurilor specifice de apărare împotriva incendiilor, emise și aprobate potrivit legii.

ART.1783 (1) Pe timpul exploatării spațiilor în care se desfășoară activitățile pentru care a fost realizată o amenajare temporară trebuie luate măsuri pentru înlăturarea și/sau reducerea la minim a pericolului de incendiu, prin limitarea, la strictul necesar, a cantităților de materiale combustibile și eliminarea eventualelor surse cu potențial de aprindere a acestora.

(2) Pe perioada realizării amenajărilor temporare se interzice accesul utilizatorilor.

Art.1784 (1) În clădirile și spațiile pentru birouri pot fi păstrate pentru curățenie, igienizare, deparazitare, dezinfecție, în recipiente ermetic închise și în locuri special amenajate, lichide inflamabile în cantitate totală de maximum 25 l.

(2) Curățarea pardoselii, parchetului, dușumelelor, mochetelor și altor asemenea cu benzină, neofalină sau alte lichide inflamabile este interzisă.

Art.1785 (1) Pe timpul depozitării, manipulării și expunerii produselor sau substanțelor combustibile se ține seama de proprietățile fizico-chimice ale acestora, astfel încât la contactul dintre ele să nu se producă ori să nu se propage incendiul.

(2) Produsele și substanțele combustibile se amplasează la distanță de siguranță față de sursele de căldură ori se protejează astfel încât să nu fie posibilă aprinderea lor.

(3) Produsele și substanțele combustibile se manipulează și se depozitează în ambalaje adecvate, realizate și inscripționate corespunzător, în vederea identificării riscurilor de incendiu și stabilirii procedurilor și substanțelor de stingere sau de neutralizare adecvate.

(4) Dispunerea materialelor periculoase în depozit se face potrivit planului de depozitare.

(5) La elaborarea planurilor de intervenție se ține seama de compatibilitatea produselor sau substanțelor combustibile cu substanțele de stingere.

Art.1786 (1) Deșeurile se îndepărtează prin metode și mijloace adecvate, obligatoriu la terminarea programului de lucru, și se depun în locuri special destinate depozitării sau distrugerii lor, stabilite de proprietar, potrivit prevederilor legislației specifice în vigoare.

(2) Deșeurile și ambalajele combustibile reutilizabile se depozitează, cu asigurarea distanțelor de siguranță față de clădiri, în funcție de natura și de proprietățile fizico-chimice ale acestora.

(3) Deșeurile și ambalajele combustibile care nu se reutilizează se înlătură conform reglementărilor specifice.

(4) Se interzice fumatul în spațiile de colectare a ambalajelor și deșeurilor combustibile.

Art.1787 Materialele și substanțele care prezintă pericol de autoaprindere se păstrează conform instrucțiunilor producătorului, luându-se măsuri de control și prevenire a fenomenului de autoaprindere.

Art.1788 (1) Menținerea în stare de funcționare a instalațiilor și sistemelor de captare și scurgere la pământ a descărcărilor electrice atmosferice este obligatorie.

(2) Utilizarea și verificarea periodică a sistemelor de captare și scurgere la pământ a electricității statice, conform instrucțiunilor specifice și reglementărilor tehnice, este obligatorie.

Art.1789 (1) Se interzice folosirea sobelor și a altor mijloace de încălzire cu defecțiuni, improvizații, supraalimentate cu combustibili sau nesupravegheate, precum și aprinderea focului utilizându-se lichide inflamabile.

(2) Verificarea, repararea, izolarea termică și curățarea periodică a coșurilor de evacuare a fumului sunt obligatorii.

(3) Exploatarea sobelor și a instalațiilor de încălzire ce folosesc drept combustibil gazul metan sau gazul petrolier lichefiat se face cu respectarea strictă a instrucțiunilor emise de producători și a măsurilor din normativele de exploatare specifice.

Art.1790 Toate instalațiile/conductele prin care circulă substanțe lichide sau gaze se marchează prin culori specifice de identificare a naturii substanței, respectiv a pericolului acesteia, prevăzute de normele tehnice specifice.

Art.1791 (1) Lucrările de termoprotecție/ignifugare se execută numai de către personal autorizat, conform normelor tehnice specifice.

(2) Calitatea lucrărilor executate se certifică prin documente emise conform reglementărilor în vigoare.

(3) Lucrările de termoprotecție/ignifugare aplicate pe elementele de construcție și/sau pe structurile din alcătuirea construcțiilor protejate/tratate se execută cu periodicitatea impusă de reglementările tehnice specifice și instrucțiunile producătorului.

Art.1792 Elementele de limitare a propagării incendiului, de izolare termică și de etanșare la fum și la gaze fierbinți din alcătuirea construcțiilor și a instalațiilor se mențin permanent în stare bună, pentru a-și îndeplini rolul stabilit.

Art.1793 În spațiile și construcțiile pentru birouri, cantitățile de materiale și de substanțe combustibile utilizate nu trebuie să conducă la depășirea densității sarcinii termice stabilite prin reglementări tehnice sau prin documentațiile tehnice de proiectare, fapt care trebuie consemnat și în contractul, convenția sau alt act juridic similar încheiat între părți.

Art.1794 În spațiile și construcțiile pentru birouri, activitatea se organizează astfel încât să nu se creeze aglomerări ale persoanelor și o supraîncărcare cu mobilier și echipamente specifice care să îngreuneze sau să blocheze evacuarea în caz de incendiu.

Art.1795 Se interzice depozitarea materialelor și lichidelor combustibile în poduri, subsoluri, pe culoare, în casele de scări și pe alte căi de evacuare astfel încât să împiedice evacuarea sau să mărească pericolul de incendiu.

Art.1796 Se interzice utilizarea focului deschis și a mijloacelor de iluminat cu flacără deschisă în spațiile și construcțiile pentru birouri, în podurile, spațiile pentru arhivare și spațiile de depozitare ale acestora ori în alte locuri cu risc de incendiu.

Art.1797 Pe timpul exploatării spațiilor și construcțiilor pentru birouri trebuie luate măsuri pentru înlăturarea și/sau reducerea la minim a pericolului de incendiu prin limitarea, la strictul necesar, a cantităților de materiale combustibile și eliminarea eventualelor surse cu potențial de aprindere a acestora.

Art.1798 La terminarea programului de lucru se deconectează aparatele/sistemele de încălzire/ventilație/ climatizare locală, se întrerupe iluminatul artificial și se oprește alimentarea cu energie electrică a calculatoarelor și a altor aparate cu alimentare electrică care nu necesită funcționare permanentă.

Art.1799 Lucrările de verificare, reparare și întreținere a dispozitivelor, echipamentelor, instalațiilor și sistemelor destinate apărării împotriva incendiilor se execută de personal autorizat, în condițiile legii.

Art.1800(1) În perioadele caniculare sau secetoase și premergător sezonului rece, proprietarul, administratorul sau conducătorul instituției/operatorului economic asigură elaborarea și punerea în aplicare a unor programe speciale de măsuri specifice de prevenire a incendiilor.

(2) Măsurile specifice în perioadele caniculare sau secetoase cuprind, în principal, următoarele:

a) identificarea și nominalizarea sectoarelor de activitate în care crește riscul de incendiu în condițiile caracteristice temperaturilor ridicate și lipsei de precipitații;

b) interzicerea utilizării focului deschis în zonele afectate de uscăciune avansată;

c) asigurarea protejării față de efectul direct al razelor solare a recipientelor, rezervoarelor și a altor tipuri de ambalaje care conțin vapori inflamabili sau gaze lichefiate sub presiune, prin depozitare la umbră;

d) asigurarea și verificarea zilnică a rezervelor de apă pentru incendiu.

(3) Măsurile specifice înainte de începerea sezonului rece cuprind, în principal, următoarele:

a) controlul instalațiilor, al sistemelor de încălzire existente și al componentelor acestora precum surse de căldură, conducte, corpuri și elemente de încălzire, sobe, coșuri și canale de fum și altele asemenea, înlăturându-se defecțiunile constatate și asigurându-se funcționarea la parametrii normali;

b) protejarea contra înghețului a componentelor instalațiilor de stingere cu apă;

c) asigurarea uneltelor și accesoriilor pentru dezăpezirea căilor de acces, de evacuare și de intervenție și a surselor de apă exterioare pentru incendiu.

Art.1801 Marcarea cu indicatoare standardizate, menținerea permanentă în stare de funcționare a hidranților exteriori de incendiu, accesibilitatea către aceștia și coloanele uscate, precum și protecția împotriva lovirii acestora de către autovehicule, se asigură de către proprietar, conducătorul instituției/operatorului economic sau administrator.

La terminarea programului de lucru în spațiile și construcțiile pentru birouri în care încălzirea se face cu sobe cu acumulare de căldură, întreruperea funcționării sobelor este obligatorie.

Art.1802 Instalațiile utilitare electrice, de utilizare a gazelor naturale, de protecție împotriva trăsnetelor, de ventilare, de climatizare și altele asemenea aferente construcțiilor se exploatează, se întrețin și se verifică în conformitate cu reglementările tehnice și măsurile specifice de apărare împotriva incendiilor, astfel încât să nu constituie surse de inițiere sau de propagare a incendiilor.

14.2. Spații de depozitare

Art.1803 În spațiile de depozitare a materialelor și produselor se respectă următoarele cerințe minime specifice:

a) depozitarea se face în funcție de natura, forma, dimensiunile, modul de ambalare, combustibilitatea și proprietățile fizico-chimice, fără a depăși sarcina termică prevăzută de proiectant;

b) se interzice depozitarea în același spațiu a substanțelor, materialelor, produselor care, prin contact direct între ele, pot genera incendii/explozii urmate de incendii;

c) depozitarea produselor se face cu respectarea distanțelor normate față de instalațiile electrice, de încălzire, cu surse de foc/de căldură și altele asemenea.

Art.1804 În spațiile de depozitare se afișează la loc vizibil instrucțiunile specifice de apărare împotriva incendiilor, regulile de comportament în caz de incendiu, precum și planul de depozitare și evacuare a materialelor periculoase.

Art.1805 (1) Depozitarea materialelor și substanțelor combustibile se face în ambalajele indicate de producător.

(2) Materialele și substanțele se inscripționează, conform prevederilor legale în vigoare, în vederea identificării naturii riscurilor de incendiu și pentru adoptarea măsurilor adecvate de intervenție.

(3) Este interzisă depozitarea materialelor și substanțelor combustibile ale căror proprietăți nu sunt cunoscute.

(4) Disponerea materialelor și substanțelor periculoase în spațiile de depozitare se face potrivit planurilor de depozitare.

Art.1806 Corpurile electrice de iluminat din spațiile de depozitare a materialelor combustibile trebuie să fie adecvate spațiului respectiv, iar cele care pot fi lovite se prevăd cu armături de protecție.

Art.1807 Deșeurile rezultate din ambalaje se evacuează zilnic din spațiile de depozitare în locurile stabilite în acest scop.

Art.1808 (1) În spațiile de depozitare se asigură o distanță de siguranță de minimum 0,5 m a materialelor combustibile față de elementele de încălzire.

(2) Față de corpurile de iluminat se respectă distanțele prevăzute în normativul tehnic specific, iar față de duzele de debitare a apei ale instalațiilor speciale de stingere se asigură distanțele necesare funcționării eficiente a acestora.

Art.1809 La depozitarea materialelor se ține seama de proprietățile fizico-chimice ale acestora, de gradul de periculozitate, de sensibilitatea la căldură, fum sau la umezeală, de reacția față de alte materiale, de posibilitatea de aprindere, precum și de substanțele care pot fi utilizate la stingerea incendiilor.

Art.1810 Atât în interiorul spațiilor de depozitare, cât și pe suprafețele de teren folosite pentru depozitarea mărfurilor și ambalajelor se păstrează în permanență ordine și curățenie.

Art.1811 Se interzice folosirea în spațiile de depozitare a mijloacelor de încălzire și iluminat improvizate, cu defecțiuni sau neasigurate cu protecție adecvată.

Art.1812 Este interzis a se păstra în spațiile de depozitare obiecte străine de inventarul spațiului de depozitare.

Art.1813 Pe toată suprafața spațiului de depozitare se interzic aprinderea și utilizarea focului de orice natură.

Art.1814 Lucrările cu foc deschis se execută numai pe baza permisului de lucru cu foc și numai cu indicarea persoanelor răspunzătoare de măsurile ce trebuie luate pentru apărarea împotriva incendiilor.

Art.1815 În spațiile de depozitare, precum și în apropierea acestora se dispun măsuri pentru:

a) interzicerea păstrării unor cantități de materiale mai mare decât capacitatea maximă admisă, prevăzută prin proiect;

b) interzicerea obturării gurilor de evacuare a sistemului de ventilare, acolo unde acesta este prevăzut, cu diverse mărfuri, produse sau alte materiale;

c) îndepărtarea imediată a tuturor deșeurilor sau altor materiale combustibile care nu au legătură cu activitatea care se desfășoară în spațiul respectiv.

14.3. Spații tehnice aferente construcției

Art.1816 (1) În spațiile destinate centralelor termice, instalațiilor sanitare, centralelor de ventilare și climatizare, instalațiilor electrice și instalațiilor de gaze se interzice depozitarea materialelor și amplasarea de mobilier sau alte obiecte similare.

(2) În spațiile prevăzute la alin. (1) se respectă și prevederile reglementărilor tehnice specifice.

Art.1817 Pe timpul exploatarei instalațiilor utilitare se respectă instrucțiunile și regulile de utilizare a echipamentului/mașinii, stabilite de proiectanți și de producători, precum și măsurile de apărare împotriva incendiilor prevăzute în reglementările tehnice specifice în vigoare.

14.4. Spații destinate preparării hranei și servirii mesei

Art.1818 (1) La spațiile destinate preparării hranei din spațiile și construcțiile pentru birouri se verifică periodic starea tehnică a mijloacelor de preparat și încălzit hrana și se remediază de îndată deficiențele constatate.

(2) Se interzice amenajarea acestor spații în încăperi în care pardoseala se află sub nivelul terenului în cazul în care se utilizează gaz petrolier lichefiat - GPL.

Art.1819 Amenajarea spațiilor pentru servirea mesei se face cu menținerea spațiilor de siguranță între elementele de mobilier, astfel încât să fie asigurate căile de evacuare, iar pentru ușile amplasate pe căile de evacuare se asigură sensul de deschidere spre exterior, potrivit reglementărilor tehnice specifice, precum și menținerea descuiată a acestora pe întreaga durată cât sunt prezente persoane în sală.

Art.1820 În spațiile de preparare a hranei se asigură realizarea următoarelor măsuri:

a) menținerea permanentă a curățeniei și ordinii;
b) utilizarea aparatelor electrocasnice conform instrucțiunilor producătorilor și deconectarea acestora de la priză după ce au fost folosite.

Art.1821 În spațiile de preparare a hranei se interzice:

a) folosirea mijloacelor și dispozitivelor termice de preparare a hranei cu defecțiuni, improvizații ori fără supravegherea și respectarea instrucțiunilor specifice de apărare împotriva incendiilor;

b) folosirea buteliilor cu gaz petrolier lichefiat - GPL neomologate, defecte, fără reglatoare de presiune, cu furtunuri de racordare defecte sau neprevăzute cu elemente-coliere de etanșare la racorduri;

c) depozitarea buteliilor cu gaz petrolier lichefiat - GPL, altele decât cele aflate în uz;

d) pregătirea diverselor preparate astfel încât această activitate să prezinte pericol de incendiu;

e) prelingerea grăsimilor din tăvi, umplerea vaselor peste limită sau manipularea necorespunzătoare a acestora;

f) lăsarea nesupravegheată a produselor alimentare pe mijloacele de preparare a hranei în funcțiune.

Art.1822 Mașinile de gătit, grătarele pentru fript, aragazurile, cuptoarele și celelalte utilaje care degajă temperaturi ridicate se amplasează la o distanță de cel puțin 1 m față de elementele combustibile ale construcțiilor sau de materialele combustibile din încăperi.

Art.1823 (1) Se interzice verificarea scăpărilor de gaze cu flacără deschisă.

(2) Verificarea scăpărilor de gaze se face cu emulsie de apă și săpun sau conform instrucțiunilor producătorului.

Art.1824 (1) Mașinile de gătit și grătarele pentru fript se echipează cu hote și tubulaturi de ventilație prevăzute cu clapete, filtre, site de protecție și, după caz, cu instalații de stingere specifice.

(2) Hotele și tubulaturile de ventilație ce deservește mașinile de gătit, grătarele pentru fript, cuptoarele pentru copt se curăță și se degresează săptămânal sau ori de câte ori este nevoie, iar filtrele de protecție se înlocuiesc conform instrucțiunilor producătorului.

(3) Se interzice curățarea hotelor prin ardere.

Art.1825 (1) Instrucțiunile de exploatare recomandate de producător, precum și instrucțiunile de lucru cu gaze naturale sau cu gaz petrolier lichefiat - GPL, după caz, se afișează în dreptul fiecărui echipament din dotarea încăperii pentru prepararea hranei.

(2) În cadrul instrucțiunilor de exploatare se prevăd reguli specifice de intervenție în caz de incendiu.

Art.1826 La terminarea programului de lucru în spațiile destinate preparării hranei și servirii mesei se efectuează următoarele operațiuni obligatorii:

a) se întrerupe alimentarea cu energie electrică, gaze sau abur a mașinilor, utilajelor, aparatelor și dispozitivelor destinate preparării hranei, care nu afectează activitatea din spațiul respectiv;

b) se verifică închiderea tuturor robinetelor de gaz de pe conducte și recipiente;

c) se evacuează deșeurile rezultate în urma desfășurării activității;

d) se întrerupe iluminatul artificial, cu excepția iluminatului de siguranță, acolo unde acesta există, se încuie și, după caz, se predau cheile la locurile stabilite de proprietar, conducătorul instituției/operatorului economic sau administrator.

Art.1827 Decorațiunile în spațiile destinate preparării hranei și servirii mesei se realizează din materiale având clasa de reacție la foc minim B, d0 sau d1.

14.5. Săli de conferințe/ședințe sau similare

Art.1828 La exploatarea sălilor de conferințe/ședințe sau similare se asigură următoarele măsuri:

a) se interzice accesul unui număr mai mare de persoane decât cel stabilit, prin proiect;

b) se interzic fumatul și utilizarea focului deschis în astfel de spații;

c) se acordă o atenție deosebită informării participanților la activitățile desfășurate în astfel de spații, privind principalele reguli de apărare împotriva incendiilor care trebuie respectate de aceștia;

d) atunci când încălzirea se face cu sobe, alimentarea cu combustibil a acestora se întrerupe înainte de accesul utilizatorilor în interiorul sălii;

e) covoarele, mochetele, preșurile utilizate în aceste spații, pe holuri, coridoare, culoare și scări se fixează pe pardoseală, pentru a nu împiedica evacuarea utilizatorilor, în caz de incendiu;

f) la amplasarea mobilierului în aceste categorii de săli și încăperi se asigură culoare de circulație corespunzător direcționate, iar în condițiile în care capacitatea sălilor depășește 200 de persoane, scaunele și băncile se fixează de pardoseală;

g) se interzice amplasarea meselor, scaunelor, băncilor, fișetelor sau a altui mobilier în apropierea ușilor de evacuare sau pe circulațiile, holurile, culoarele care constituie căi de evacuare în caz de incendiu;

h) se întocmesc și se afișează, la loc vizibil, planurile de evacuare a persoanelor dacă în sălile respective se află cel puțin 50 de persoane.

14.6. Spații de garare și parcări pentru autoturisme

Art.1829 Parcarea autoturismelor în garaje se face în spații special destinate și marcate în acest scop, interzicându-se parcarea acestora pe rampele auto și circulații, astfel încât să se asigure evacuarea rapidă în caz de incendiu.

Art.1830 Se interzice parcarea pe platformele și în spațiile pentru garare a autoturismelor care prezintă scurgeri de combustibil.

Art.1831 În spațiile destinate garării autoturismelor se interzic următoarele:

a) completarea sau scoaterea de carburanți din rezervoarele autovehiculelor ori transvazarea lichidelor combustibile;

b) încărcarea acumulatorilor, altele decât pentru autovehicule electrice;

c) fumatul, utilizarea flăcării deschise sau a altor surse de foc pentru pornirea motoarelor ori în alte scopuri;

d) executarea operațiilor sau lucrărilor de întreținere sau de reparare a autovehiculelor, indiferent de natura, durata sau complexitatea acestora, cu excepția înlocuirii roților;

e) păstrarea sau depozitarea de materiale, cum sunt cârpe, lavete, bumbac și altele asemenea;

f) depozitarea, chiar și temporară, de carburanți, lubrifianți, uleiuri și alte materiale combustibile, inflamabile, corozive și radioactive.

Art.1832 (1) Instrucțiunile de exploatare, însoțite de schema de circulație auto și de evacuare, întocmite de proiectant, se cuprind în registrul de exploatare și se afișează în spațiile tehnice și în interiorul parcajului, în locurile în care persoanele care își parchează autoturismele pot lua cunoștință de conținutul acestora.

(2) Instrucțiunile trebuie să precizeze modul de acționare obligatoriu în caz de depășire a valorilor de monoxid de carbon sau în caz de incendiu și responsabilitățile care revin personalului angajat/propietarilor de autoturisme.

Art.1833 Instalațiile electrice, instalațiile de ventilare, sistemele de evacuare a fumului în caz de incendiu, dispozitivele și instalațiile de protecție la incendiu, precum și elementele și dispozitivele constructive de securitate la incendiu se verifică, se testează și se întrețin periodic de către persoane autorizate conform legii, în scopul asigurării menținerii lor în funcțiune la parametrii proiectați.

Art.1834 (1) Proprietarul, conducătorul instituției/ operatorului economic sau administratorul trebuie să întocmească și să actualizeze zilnic registrul de exploatare a parcajului.

(2) Registrul de exploatare se pune oricând la dispoziție reprezentanților legal abilitați cu controlul parcajelor sau ai inspectoratelor pentru situații de urgență județene/al orașului București.

(3) Registrul trebuie să cuprindă:

- a) numele responsabilului de parcaj;
- b) instrucțiunile de exploatare;
- c) programul actualizat de urmărire și verificare funcțională a dotărilor și dispozitivelor care vizează securitatea la incendiu;
- d) rezultatele încercărilor funcționale;
- e) incidentele survenite în exploatarea instalațiilor.

14.7.Arhive, biblioteci și fișiere

Art.1835 La biblioteci, arhive și fișiere se urmărește asigurarea, în exploatare, a următoarelor măsuri principale:

a) hârtia, cărțile și documentele de arhivă se depozitează în ordine, așezate în stive sau rafturi din materiale având clasa de reacție la foc minim A2-s1, d0, asigurându-se posibilitățile de intervenție și evacuare în caz de incendiu;

b) la depozitarea hârtiei, cărților și a altelor asemenea în rafturi sau stive se păstrează distanțele față de instalația electrică și față de instalația de încălzire de minimum 0,5 m;

c) se interzice păstrarea materialelor care nu au legătură cu activitatea specifică acestor spații;

d) deșeurile de hârtie și ambalajele rezultate în urma despachetărilor, sortărilor și livrărilor se îndepărtează zilnic din spațiile de depozitare;

e) se interzice amenajarea de arhive temporare în birouri.

Art.1836 În biblioteci, arhive și fișiere se folosesc numai corpurile de iluminat de tip fluorescent cu grătare de protecție.

Art.1837 În biblioteci, arhive și fișiere se interzic fumatul și focul deschis.

PARTEA a- II-a.

TIPURI DE DEZASTRE ȘI REGULI GENERALE DE COMPORTAMENT

Având în vedere că majoritatea dezastrelor nu pot fi evitate, pentru a reduce semnificativ în primul rând pierderile de vieți omenești și pentru a limita pierderile de bunuri, este bine ca populația să cunoască anumite lucruri.

REGULI GENERALE DE COMPORTAMENT LA DEZASTRE

1. Faza pre-dezastru - Înainte de producerea dezastrului:

- Învățați semnalele de alarmare transmise prin sistemul protecției civile, al autorităților și altor organizații abilitate să intervină în astfel de situații;
- păstrați-vă calmul;
- deschideți aparatele radio și televizoarele și ascultați informațiile generale emise pe aceste căi, buletinele meteorologice, sfaturile transmise de autoritățile în drept;
- dacă sunteți sfătuiți să părăsiți locuința/ localitatea/ zona, faceți prompt acest lucru;
- în situație de dezastru, folosiți telefonul numai pentru a anunța (semnala) autorităților locale evenimente importante, cum ar fi incendii, inundații, alunecări de teren, accidente majore, înzăpeziri etc. și pentru a solicita ajutor medical;
- păstrați la îndemână, în casă sau în jurul ei, un stoc de provizii suficient de mare ca să vă ajute să supraviețuiți câteva zile; dacă sunteți acasă, aceste provizii vă vor ajuta să treceți fără greutate peste perioada de pericol; dacă sunteți evacuați și trebuie să vă deplasați în alte localități, trebuie să vă luați cu dumneavoastră rezerve de alimente pentru a le folosi pe drum sau după ce ajungeți în noua localitate.

Cele mai importante articole pe care trebuie să le păstrați la îndemână sunt: apa (de preferat în sticle de plastic sau canistre), hrana (în pachete conservate sau sigilate care nu necesită păstrare la rece, fierbere sau coacere), medicamente necesare membrilor familiei dumneavoastră, trusa de prim ajutor, cuverturi, saci de dormit, lumânări, lanterne, radioreceptor portabil (eventual baterii de rezervă), documentele personale (de identitate) etc.

2. Faza post-dezastru: După producerea dezastrului:

- respectați cu strictețe măsurile stabilite, îndrumările și comunicările serviciilor de urgență profesionale, ale autorităților și ale altor organizații abilitate să intervină în astfel de situații;
- pătrundeți cu extremă precauție în interiorul clădirilor care au fost avariate sau slăbite;
- nu intrați cu torțe, lumânări sau țigări aprinse în clădirile avariate sau care au fost inundate;
- nu atingeți firele electrice căzute sau rupte;
- dacă simțiți miros de gaze, deschideți toate ferestrele și ușile, închideți robinetul principal de gaze, părăsiți casa imediat și anunțați (dacă este posibil) E-on gaz;
- dacă diferite aparate electrice sunt ude, întâi întrerupeți sursa principală de curent electric, ștergeți-le de umezeală, uscați-le și, în final, conectați-le la priza (atenție ! nu faceți acest lucru dacă sunteți ud sau stați în apă);
- verificați rezervele de apă și hrană înainte de a le folosi;
- urmăriți instrucțiunile organelor de protecție civilă în legătură cu folosirea apei și alimentelor;
- dacă este necesar, cereți alimente, îmbrăcăminte, asistență medicală și adăpost;
- îndepărtați-vă sau stați departe de zonele calamitate. Nu împiedicați acțiunile de intervenție; sprijiniți-le când vi se cere acest lucru;
- sprijiniți echipele de voluntari ai Crucii Roșii Române în acțiunile de ajutorare a persoanelor afectate de dezastre;

- după trecerea pericolului, dați de știre rudelor că acestea să știe că sunteți în siguranță, altfel, autoritățile locale pot pierde timp căutându-vă;
- nu transmiteți zvonuri sau știri exagerate despre efectele dezastrului.

Semnalul de alarmare în caz de dezastru este:

Cinci impulsuri a câte 16 secunde fiecare, cu pauză de 10 secunde între ele.

Când cereți ajutor specializat:

- Telefonați la numărul stabilit pentru cazurile de urgență: **112**.

Dacă sunați la 112, trebuie să anunțați:

- Ce urgență aveți;
  1. Unde este urgența;
  2. Unde vă aflați;
  3. De la ce număr de telefon sunați;
  4. Cum vă numiți.
- Alte informații utile:

2.1. Rezerva de medicamente.

Trusa de medicamente va conține, în primul rând, medicamentele pe care le luați permanent sau periodic, recomandate de medic.

La acestea puteți adăuga alte medicamente cum ar fi cele pentru combaterea durerii, a febrei. Din aceasta categorie vor face parte medicamente pe care le-ați mai luat și le-ați tolerat fără probleme.

ATENȚIE! Medicamentele sunt pentru uzul dumneavoastră !

Nu recomandați niciodată din medicamentele dumneavoastră altor persoane!

2.2. Prevenirea bolilor infecto-contagioase în timpul inundațiilor.

În cazul unor dezastre provocate de inundații, persoanele aflate în zona calamității sunt supuse riscului unor îmbolnăviri cu cale digestivă, și nu numai, care pot afecta mai multe persoane, până la întreaga comunitate, răspândindu-se cu repeziciune. De aceea, se recomandă luarea câtorva măsuri elementare de prevenire: să se consume alimente și apă numai din surse sigure, să se apeleze la apa din surse proprii numai după ce autoritățile de specialitate consideră ca nu mai reprezintă un pericol, să fie respectate normele de igienă individuală și colectivă, mai ales, să nu se mănânce cu mâinile murdare; de asemenea, să se accepte vaccinarea dacă autoritățile sanitare recomandă aceasta măsura de protecție împotriva unor boli. La primele semne de boală – scaune diareice multiple, febră, vărsături – se va solicita de urgență ajutorul medical.

Pentru evitarea altor îmbolnăviri, se recomandă îngrijirea corectă a rănilor, protecția picioarelor cu cizme de cauciuc și schimbarea îmbrăcăminteii ude cu una uscată.

De îndată ce condițiile permit și dacă este cazul, se impune îndepărtarea lesurilor animalelor moarte și amenajarea latrinelor.

2.3. Combaterea hipotermiei.

Provocată de expunerea la temperaturi joase, în condițiile intemperiei din anotimpurile răcoroase – ploaie, zăpadă, ger, hipotermia poate afecta serios sănătatea oamenilor. Se consideră că o persoană este în hipotermie, atunci când temperatura corpului (trunchiului) este inferioară celei de 36 grade. Pentru a ajuta aceste persoane să se poată reîncălzi, le vom acoperi cu pături izolante și li se vor da să bea băuturi nealcoolice calde. În funcție de gravitatea hipotermiei, care poate ajunge până la degerături, se va apela la îngrijirile medicale. Până la cel mai apropiat punct de acordare a primului ajutor medical, zonele afectate de degerături se vor acoperi cu materiale curate și vor fi protejate față de traumatisme.

2.4. Umanitate față de victimele unui dezastru.

Cei mai apropiați oameni pe care se poate conta într-o situație de dezastru sunt vecinii care nu au avut de suferit. Fie că sunt din aceeași localitate ori din localitățile imediat învecinate, ei au posibilitatea să ajungă primii la locul dezastrului. Dar sunt situații în care, oricâtă bunăvoință ar demonstra, acești vecini nu dispun de mijloacele necesare pentru a

oferi un sprijin profesionist, adecvat ori relevant. Ceea ce le stă în putere să facă întotdeauna însă este să manifeste înțelegere, compasiune, prin gesturi simple de omenie aducând puțină alinare.

Victimele unui dezastru, mai ales în primele ore, sunt copleșite și dezorientate, ele având nevoie de prezența și susținerea morală a celorlalți. O supă caldă sau un ceai, o sticlă cu apă, o haină uscată, o mână de ajutor și o vorbă de încurajare pot să readucă speranța în sufletul celui lovit. Persoana afectată trebuie sprijinită să treacă peste clipele dificile prin demonstrarea solidarității și compasiunii semenilor care-i vin în ajutor. Ea trebuie sprijinită să-și mobilizeze resursele cât mai repede pentru a se reabilita în timpul cel mai scurt.

I. INUNDAȚII

I. 1. Prezentare.

Inundațiile pot fi prevăzute, cu excepția celor instantanee, care se manifestă similar spargerii unui baraj. Astfel, acest tip de dezastru este precedat, de obicei, de intervale mari de prevenire. În funcție de amploarea lor, inundațiile pot distruge imobile, poduri și recolte, pot ucide oameni, animale domestice și fauna.

Sprijinul oferit populației afectate de inundații de către serviciile specializate ale autorităților și de voluntari ai Crucii Roșii încă din primele ore de la producerea dezastrului are ca obiective principale, într-o primă fază, salvarea vieții oamenilor aflați în condiții de risc maxim prin acțiuni de evacuare din zonele izolate/periculoase, acordarea primului ajutor și a serviciilor de asistență de bază, și, în măsura posibilului, salvarea bunurilor materiale ale acestora. În faza următoare, se acționează pentru asigurarea asistenței victimelor în ceea ce privește accesul la apa potabilă, alimente de bază, adăpost, salubritate, îngrijiri medicale de bază, prevenirea apariției și răspândirii epidemiilor.

Coordonarea operațiunilor de intervenție pentru limitarea consecințelor inundațiilor reprezintă o provocare specifică pentru serviciile de urgență, deoarece, uneori, sunt acoperite de apă arii vaste de pământ, făcând coordonarea foarte dificilă. În aceste condiții, organizarea logisticii, transportului și distribuției ajutoarelor este dificilă, cu atât mai mult cu cât, adesea, este deteriorată și infrastructura locală.

Inundațiile ce se produc instantaneu (ruperea unui baraj/dig sau ploaia torențială cu cantitate mare de apă pe unitatea de timp și suprafață) sunt provocate de volume extreme de apă ce apar brusc și curg rapid, acoperind mari suprafețe. Datorită instalării lor rapide, inundațiile instantanee sunt dificil de prevăzut și le oferă oamenilor puțin timp pentru a scăpa în locuri mai înalte și a lua cu ei apă potabilă, alimente, îmbrăcăminte groasă, mijloace de comunicare și alte articole esențiale pentru asigurarea supraviețuirii.

După producerea inundației pot apărea riscurile izbucnirii unor epidemii, cele mai probabile fiind bolile infecțioase cu transmitere hidrică (holera, hepatita A).

Dezastre colaterale ce pot fi cauzate de ploi puternice și inundații:

Cedări de baraje/diguri - pot fi provocate de o construcție defectuoasă sau de deplasarea fundației barajului în urma unui cutremur sau a unor foraje efectuate în apropiere. Barajele/digurile construite din pământ sunt mai predispuse să cedeze când ploile excesive umplu rezervorul peste cota de atenție sau până la refuz. Apă excedentara se revărsă în acest caz peste baraj, erodându-l treptat și tăind canale adânci în el. Acestea slăbesc întreaga structura care, prin urmare, poate ceda complet. Rezultatul cedării unui baraj sau ruperea unui dig este eliberarea bruscă a unor cantități mari de apă care matură totul în cale pe o suprafață întinsă, cauzând multe decese și accidentări.

I. 2. Faza pre-dezastru - Ce să faceți înainte de inundație.

- Inundațiile pot să apară oricând și oriunde. Există multe zone predispuse la inundații pe tot cuprinsul țării, având diferite nivele de risc. Inundațiile pot afecta pe oricine!
- Interesați-vă la oficialitățile locale dacă proprietatea dvs. se află într-o zonă predispusă la inundații sau cu risc ridicat. (Țineți minte că și în afara zonelor cu risc înalt se produc deseori inundații). Aflați care sunt semnalele oficiale de avertizare pentru inundații și ce trebuie să faceți când le auziți. De asemenea, întrebați cum vă puteți proteja casa de inundații.

- Identificați barajele existente în zona în care locuiți și determinați dacă ele reprezintă un potențial pericol pentru dvs.
- Cumpărați un aparat de radio alimentat cu baterii și seturi de baterii de rezervă, pentru a putea afla oricând, chiar și după întreruperea alimentării cu energie electrică, toate notificările legate de inundații emise de autorități.
- Afișați numerele de telefon ale serviciilor de urgență lângă telefon. Învățați copiii să sune la 112.
- Fiți pregătit pentru evacuare. Familiarizați-vă cu rutele de evacuare din comunitatea dvs. și aflați unde puteți găsi zone înalte. Planificați și exersați cu familia dvs. o rută de evacuare în caz inundații.
- Discutați cu familia despre inundații. Planificați un loc de întâlnire pentru membrii familiei, în eventualitatea în care sunteți separați în cazul unui dezastru și nu vă puteți întoarce acasă. Stabiliți o persoană de contact din afara localității la care vor suna toți membrii familiei pentru a anunța ca sunt nevătămați. Asigurați-vă că toți membrii familiei cunosc numele, adresa și numărul de telefon al persoanei de contact.
- Determinați cum i-ați putea ajuta pe alți membri de familie care locuiesc separat, dar care ar putea avea nevoie de ajutorul dvs. în cazul unei inundații. Determinați orice nevoie specială pe care ar putea s-o aibă vecinii dvs.
- Pregătiți-vă să supraviețuiți pe cont propriu pentru cel puțin trei zile. Alcătuiți un set de provizii pentru dezastru. Păstrați și împropătați un stoc de alimente și de apă potabilă suplimentară.
- Păstrați documentele importante și obiectele personale de neînlocuit (cum ar fi fotografiile) într-un loc unde nu se vor deteriora. Dacă se prefigurează o inundație majoră, luați în considerare depozitarea acestora într-un loc mai sigur decât locuința dvs.
- Învățați cum să întrerupeți utilitățile, cum ar fi alimentarea cu curent electric, gaz și apă, de la întrerupătoarele și supapele principale. Aflați cum funcționează sistemul de încălzire.
- Evitați să construiți în zone predispușe la inundații, exceptând cazul în care o faceți pentru a vă supraînălța locuința și a-i întări structura de rezistență.
- Nu construiți fără obținerea tuturor autorizațiilor legale. Fiecare autorizație are un temei bine determinat.
- Cumpărați și instalați pompe de apă, pe care să le puteți alimenta și de la generatoare de rezervă în cazul întreruperii curentului.
- Amplasați centralele, boilerile și panourile electrice la etajele superioare sau în pod dacă există riscul să fie acoperite de ape. Dacă acestea se află la parter, ar trebui să se afle cu cel puțin 30 cm peste limita de inundație stabilită în proiectul imobilului, iar pereții sau suportul pe care sunt montate să fie din beton.
- Angajați un electrician autorizat care să mute componentele rețelei electrice a casei (întrerupătoare, prize, doze și cabluri) cu cel puțin 30 cm peste limita de inundație proiectată la locuința dvs.
- Instalați supape de siguranță (anti-retur) pe conductele de canalizare, pentru că în caz de inundații apa să nu poată pătrunde prin acestea în locuința dvs.
- Construiți bariere pentru a împiedica apa să ajungă în clădire.
- Izolați pereții fundațiilor cu materiale hidroizolante, pentru a preveni infiltrarea și erodarea de către apă a structurii de rezistență a imobilelor.
- Contactați agențiile locale însărcinate cu siguranța construcțiilor și managementul dezastrurilor pentru mai multe informații.
- Întrețineți șanțurile de scurgere din gospodărie și de la drumul de acces în gospodărie. Nu plantați altceva decât iarbă, nu lăsați să se adune resturi vegetale sau gunoaie.

I. 3. Ce să faceți în timpul unei inundații

- Fiți conștient de riscul unei inundații instantanee. Dacă există o șansă oricât de mică de apariție a unei inundații instantanee, găsiți modalitatea de a vă muta cât mai repede într-o zonă mai înaltă.

- Ascultați posturile de radio sau televiziune pentru informații locale.
- În cazul în care sunteți surprins în afara locuinței (pe străzi, în școli, în parcuri, săli de spectacol, în gări, autogări, magazine, alte locuri), este necesar să respectați cu strictețe comunicările primite și să vă îndreptați spre locurile de refugiu cele mai apropiate.
- Memorați cursurile de apă, canalele de scurgere și alte zone despre care se știe că pot fi inundate brusc. Inundații instantanee pot apărea în astfel de zone chiar și fără semne prevestitoare tipice, cum ar fi nori de ploaie sau ploi abundente.
  - Dacă autoritățile locale emit o alertă de inundații, pregătiți-vă de evacuare:
  - Respectați ordinea de evacuare stabilită: copiii, bătrânii, bolnavii și, în primul rând, cei din zonele cele mai periclitate;
  - Asigurați-vă locuința. Dacă aveți suficient timp, fixați sau mutați înăuntru toate bunurile aflate afară. Mutați bunurile esențiale la etajele superioare.
  - Dacă vi se solicită de către autoritățile locale, întrerupeți utilitățile de la panourile sau valvele principale. Deconectați toate aparatele electrice. Nu atingeți echipamentele electrice dacă sunteți ud sau dacă stați în apă.
  - Umpleți cu apă căzile și chiuvetele, alte recipiente, pentru cazul în care apa devine contaminată sau furnizarea ei se va întrerupe. Înainte de a le umple, curățați-le prin spălare cu cloramină.
  - Scoateți animalele din gospodărie și dirijați-le către locurile care oferă protecție.
  - La părăsirea locuinței, luați documentele personale, o rezervă de alimente, apă, trusă sanitară, un mijloc de iluminat, un aparat de radio și pe timp friguros, și îmbrăcăminte mai groasă.
  - După sosirea la locul de refugiu, comportați-vă cu calm, păstrați ordinea, ocupați locurile stabilite, protejați și supravegheați copiii, respectați măsurile stabilite. Ajutați persoanele care au nevoie de sprijin.
    - Păstrați în permanență setul de provizii pentru dezastre la îndemână.
  - Dacă vi se spune să vă evacuați locuința, conformați-vă imediat.
  - Dacă apa începe să crească în interiorul locuinței dvs. înainte să vă evacuați, retrageți-vă la etaj, în pod, iar dacă este necesar chiar pe acoperiș.
  - Apa provenită din inundații poate fi contaminată cu substanțe chimice, alte substanțe toxice sau cu diverse alte deșeuri. Dacă ați venit în contact cu apa provenită din inundații, spălați-vă pe mâini cu săpun și apa dezinfectată.
  - Nu vă deplasați prin apa curgătoare. Apa curgătoare de numai 15 cm adâncime va poate doborî de pe picioare. Dacă este necesar să vă deplasați prin zone inundate, faceți-o acolo unde apa nu este în mișcare. Folosiți un băț pentru a verifica dacă solul din fața dvs. este stabil, pentru a evita obstacolele.
  - Nu treceți cu mașina prin zone inundate. 15 cm de apă ajung până la caroseria majorității autoturismelor, cauzând pierderea controlului și posibilă împotmolire. 30 cm de apă sunt suficienți pentru ca majoritatea autovehiculelor să plutească. 60 cm de apă vor matura aproape orice fel de vehicul. Dacă apa crește în jurul mașinii dvs., abandonați-o imediat și mutați-vă într-o zonă mai înaltă, dacă puteți s-o faceți în siguranță. Atât dvs. cât și vehiculul riscați să fiți luați rapid de ape, pe măsura ce nivelul inundației crește.
  - Apa conduce curentul electric, deci stați departe de liniile de tensiune căzute și de cablurile electrice!
  - Fiți atenți la animale - în special la cele periculoase. Și animalele își abandonează adăposturile în inundații.

I. 4. Faza post - dezastru - Ce să faceți după inundație

- a)** Evitați apa provenită din inundație. Aceasta poate fi contaminată cu petrol, benzină sau diverse deșeuri din canalizări. De asemenea, apa poate fi încărcată electric datorită unor linii electrice subterane sau cabluri căzute la pământ.
- b)** Fiți precaut în zonele în care apele s-au retras. Drumurile pot fi erodate și pot să se prăbușească sub greutatea unui autovehicul.

- c) Nu vă apropiați de cablurile electrice căzute la pământ și raportați-le imediat companiei de electricitate.
- d) Nu vă apropiați de zonele de dezastre stabilite de autorități, exceptând cazul în care acestea solicită voluntari.
- e) Întoarceți-vă acasă doar când autoritățile consideră ca o puteți face în siguranță. Nu intrați în clădiri înconjurată de apă. Fiți extrem de precaut când intrați în clădiri. Pot exista defecte structurale ascunse, în special la fundații.
- f) Înainte de a reveni în locuința dvs., inspectați clădirea și asigurați-vă că nu există modificări structurale. Nu intrați dacă există posibilitatea ca imobilul să se prăbușească.
- g) Când reveniți în locuința dvs., nu folosiți chibrituri, brichete sau alte obiecte ce produc o flacăra deschisă, deoarece există posibilitatea să se fi strâns gaz în interior. Dacă simțiți miros de gaz sau auziți un șuierat, deschideți un geam, părăsiți locuința rapid și sunați compania de gaze de la un vecin.
- h) Pentru siguranța dvs., nu reporniți curentul înainte ca rețeaua electrică din locuință să fie verificată de către un electrician autorizat.
- i) Luați în considerație necesitățile de sănătate și siguranță ale familiei dvs.:
- j) Spălați-vă frecvent pe mâini cu săpun și apă curată, dacă veniți în contact cu apa provenită din inundații.
- k) Aruncați mâncarea care a intrat în contact cu apa provenită din inundații, inclusiv conservele.
- l) Fierbeți apa de băut și cea folosită la prepararea mâncării până când autoritățile o declară potabilă.
- m) Urmăriți știrile pentru a afla dacă sursa de apă a comunității este sau nu contaminată.
- n) Urmăriți știrile pentru a afla unde vă puteți adresa pentru a fi ajutați să obțineți adăpost, îmbrăcăminte și mâncare.
- o) În caz de necesitate, apelați la cea mai apropiată instituție medicală pentru a vă asigura asistența de specialitate.
- p) Reparați cât mai curând posibil rezervoarele septice, țevile și conductele de apă și canalizare, fântânile, instalațiile sanitare și de salubritate stricate. Instalațiile sanitare și sistemele de canalizare defecte reprezintă un risc serios pentru sănătate.
- q) Asigurați-vă că respectați standardele și reglementările locale când reconstruiți. Folosiți materiale și tehnici de construcție care să asigure rezistență la apă a locuinței dvs., astfel încât aceasta să fie protejată în viitoarele inundații.

II. CUTREMURE

II. 1. Prezentare

Un cutremur este reprezentat de o neașteptată vibrație a pământului, cauzată de separarea și deplasarea plăcilor tectonice sub suprafața pământului. Cutremurele, în funcție de intensitate, pot avea ca efect prăbușirea clădirilor și a podurilor, întreruperea liniilor de telecomunicații și de electricitate, producerea incendiilor, exploziilor și alunecărilor de teren. Cutremurele mai pot cauza, de asemenea, modificări ale mediului și imense valuri în oceane, așa-numitele tsunami, care străbat distanțe mari în apă până când lovesc și devastează regiunile de coastă întâlnite în cale. Deși știința este preocupată în permanență de perfecționarea mijloacelor de predictibilitate a seismelor, în prezent, acest fenomen poate fi anunțat, prin intermediul unei aparaturi sofisticate, cu doar câteva zeci de secunde înainte de a se produce.

II. 2. Câțiva termeni asociați cutremurelor:

- **cutremur** – o alunecare sau mișcare bruscă a unor plăci din scoarța pământului, însoțită și urmată de o serie de vibrații.
- **Replica** – un cutremur de intensitate mai mică sau similară, care urmează principalului cutremur.
- **Falie** – fisura de-a lungul căreia alunecă plăcile scoarței pământului – o regiune sensibilă unde două secțiuni ale scoarței sunt separate. În timpul unui cutremur, plăcile se pot mișca de la câțiva centimetri până la un metru.

- **Epicentru** - zona de pe suprafața pământului aflată deasupra punctului unde a luat naștere cutremurul.
- **Unde seismice** - vibrații care se propagă spre exterior dinspre locul de producere a cutremurelor, cu viteze de câteva mii pe secundă. Aceste vibrații pot zgudui unele clădiri așa de brusc și puternic, încât acestea se pot prăbuși.
- **Magnitudine** – indică energia eliberată în urma cutremurului. Această energie poate fi măsurată cu ajutorul aparatului special și este redată în mod grafic prin marcaje pe scara Richter. Magnitudinea 7 pe scara Richter indică un cutremur puternic. Fiecare număr întreg de pe scară reprezintă o creștere de 30 de ori a energiei eliberate. Așadar, un cutremur care are o magnitudine 6 este de 30 de ori mai puternic decât unul cu magnitudinea 5

II. 3. Faza pre-dezastru - Ce să faceți înaintea unui cutremur

Următoarele informații se referă la măsurile de pregătire și de siguranță care trebuie luate de către populația care trăiește în zonele de risc seismic, pentru limitarea consecințelor negative ale unui cutremur. Urmăriți și remediați acele lucruri care ar putea deveni periculoase în timpul unui cutremur:

- Reparați instalațiile electrice defecte, instalațiile cu gaz care prezintă scurgeri.
- Plasați obiectele voluminoase sau grele cât mai aproape de podea, pe rafturi inferioare sau chiar fixate de perete.
- Depozitați obiectele din sticlă sau alte materiale care se pot sparge ușor în dulapuri fixate de perete.
- Montați instalații de iluminat fixate bine de perete.
- Verificați și, dacă este cazul, reparați spărturile din tencuiala tavanului și a fundației. În cazul apariției unor probleme legate de structura clădirii, se recomandă să apelați la experți.
- Utilizați garnituri flexibile la țevi, spre a le oferi o anumită flexibilitate pentru a evita astfel eventualele scurgeri de gaze sau de apă. Garniturile flexibile sunt mai rezistente la rupturi.
- Aflați de unde și cum se întrerupe curentul electric, gazul sau apa de la principalele întrerupătoare și robinete.
  - Estimați care sunt punctele slabe ale clădirii și alegeți refugii mai sigure:
  - Stabiliți care sunt locurile mai sigure în fiecare cameră - sub o masă rezistentă sau lângă o grindă, tocure de uși solide.
  - Identificați zonele periculoase din fiecare cameră – lângă ferestre, care se pot sparge, biblioteci sau piese de mobilier masive, dispuse pe verticală, care pot cădea, sau sub tavane care se pot prăbuși.
- Verificați actele privitoare la asigurarea clădirii. Unele pagube pot fi acoperite chiar și fără o asigurare specială pentru cutremure. Protejați actele importante din clădire.
- Pregătiți-vă pentru a supraviețui singur pentru cel puțin o perioadă de 3 zile. Păstrați un stoc suplimentar de apă și alimente.

II. 4. Ce să faceți în timpul unui cutremur.

Nu părăsiți locuința. Puteți fi surprinși într-un loc (hol, scară) unde vă puteți accidenta. Stați înăuntru până când mișcarea se oprește și este sigur să ieșiți afară. Multe răniri din timpul unui cutremur se întâmplă când oamenii sunt loviți de obiectele care cad în momentul în care doresc să intre sau să iasă din clădiri.

- Încetați lucrul, adăpostiți-vă și așteptați. Limitați-vă deplasările în timpul unui cutremur la câțiva pași, până la un loc sigur.
- Dacă vă aflați în interiorul unei clădiri, adăpostiți-vă sub o masă rezistentă sau stați aproape de un perete interior. Stați departe de ferestre, uși sau pereți, orice obiecte care ar putea cădea.
- Dacă în apropiere nu se află nici o masă sau un birou, acoperiți-vă fața și capul cu mâinile încrucișate și așezați-vă într-un colț mai ferit al încăperii.
- Dacă nu vă aflați în vreo clădire, rămâneți afară. Îndepărtați-vă de clădiri, semafoare și de firele electrice. Nu alergați.
- Pe timpul mișcării seismice mijloacele de transport se opresc. Nu le părăsiți.

- Dacă locuiți într-un bloc sau în orice altă clădire cu multe nivele luați în considerare următoarele:
  - Deconectați de la curent aparatele electrocasnice, stingeți aragazul.
  - Adăpostiți-vă sub o masă și stați departe de ferestre și pereții exteriori.
  - Stați în interiorul clădirii.
  - Nu folosiți lifturile și nici scările până nu se potolește cutremurul.
- Dacă vă aflați într-o încăpăre publică aglomerată:
  - Rămâneți unde vă aflați. Nu intrați în panică. Nu vă înghesuiți la ieșire.
  - Luați ceva cu care să vă acoperiți capul și fața de posibilele geamuri sparte.
- Dacă simțiți cutremurul aflându-vă într-un vehicul în mișcare, opriți cât de repede puteți în condiții sigure și rămâneți în interior. Evitați staționarea în apropierea clădirilor, a copacilor, a pasajelor superioare sau a firelor electrice. Apoi, acționați în mod prudent, ținând cont de posibila deteriorare a drumurilor și a podurilor.
- Dacă ați ajuns blocat sub dărâmături :
  - Nu aprindeți nici un chibrit sau ceva asemănător.
  - Nu vă mișcați dintr-un loc în altul și nu faceți gălăgie.
  - Acoperiți-vă gura cu o batistă sau o haină.
  - Loviți ritmic o țevă pentru a fi localizat de persoanele care participă la operațiunile de salvare; folosiți un fluier dacă aveți la îndemână; strigați numai dacă este absolut necesar – în urma strigatului puteți inhala cantități periculoase de praf.

II. 5. Faza post-dezastru: Ce să faceți după un cutremur.

- Nu părăsiți imediat locuința. Asigurați-vă ca o puteți face fără să vă accidentați.
- Fiți pregătit pentru eventualele replici ale cutremurului. Aceste cutremure secundare sunt de obicei mai puțin violente decât primul, dar pot fi suficient de puternice pentru a produce noi pagube structurilor afectate.
- Verificați dacă sunteți rănit și acordați-vă primul ajutor, dacă este posibil, cu mijloacele disponibile. Faceți același lucru pentru persoanele alături de care sunteți. Nu încercați să-i mișcați pe cei grav răniți decât dacă trebuie scoși dintr-o zonă periculoasă în care le este amenințată viața sau starea li se agravează rapid. Dacă trebuie să mișcați o persoană inconștientă, mai întâi imobilizați-i gâtul și spatele. Încercați să comunicați cu salvatorii, prin mijloacele care va stau la dispoziție.
- Verificați dacă nu sunt scurgeri de gaze sau apă, dacă alimentarea cu energie electrică a fost întreruptă.
- Folosiți lanterne cu baterii în cazul întreruperii curentului electric. Nu utilizați în interiorul clădirilor după un cutremur lumânări, chibrituri sau alte surse de lumină cu flacăra deschisă pentru a evita posibilele explozii și incendii cauzate de scurgerile de gaze sau de răspândirea de vapori ai unor substanțe inflamabile.
- Protejați-vă tălpile în zonele acoperite de praf, moloz sau geamuri sparte.
- Participați (dacă vi se solicită și sunteți apți) la acțiunile de înlăturare a dărâmăturilor, sprijinirea construcțiilor, salvarea oamenilor.
- Evitați, pe cât posibil, circulația în vederea vizitării rudelor sau cunoștințelor pentru a vedea care este starea lor, pentru a nu aglomera/bloca mijloacele de transport și arterele de circulație.
- Nu contribuiți la transmiterea zvonurilor, știrilor false, a panicii și a dezordinii.

III. ALUNECĂRI DE TEREN

III. 1. Prezentare

Alunecări de teren - reprezintă alunecarea unor straturi de pământ aflate la suprafața solului peste cele de dedesubt sau desprinderea unor bucăți masive de sol și pietre. Alunecările de teren sunt provocate și se asociază de cele mai multe ori cu alte dezaastre cum ar fi furtunile locale puternice și inundațiile provocate de râuri, defrișări masive, căderi de ploii abundente, topirea brusca a zăpezii, eroziunea solului sau cutremure, putând, de asemenea, să se producă în zone aflate sub un strat gros de zăpadă.

Alunecările de teren se produc pretutindeni, având loc când mase de piatră, pământ sau noroi se deplasează în jos, pe o pantă. Alunecările de teren pot antrena mase mici sau mari de pământ și roci și se pot deplasa cu viteze diferite. Sunt declanșate de furtuni, ploi abundente, topirea zăpezii, defrișări, cutremure, erupții vulcanice, incendii sau prin modificări ale terenului produse de oameni. Alunecările de noroi sunt râuri de piatră, pământ și alte materiale saturate cu apă. Ele iau naștere când apa se acumulează rapid în sol, în timpul ploilor masive sau în urma topirii bruște a zăpezii, transformând pământul într-un torent de noroi și alte materiale. Acestea se pot deplasa rapid în josul pantei sau prin canale și pot lovi la viteze de avalanșă, fără avertisment sau cu un preaviz foarte scurt. Pot să se deplaseze câțiva kilometri de la sursă, crescând în mărime, antrenând copaci, bucăți mari de piatră, mașini și alte materiale din cale.

III. 2. Faza pre-dezastru - Ce să faceți înainte de o alunecare de teren .

Contactați autoritățile locale și inspectoratul local pentru situații de urgență pentru informații asupra riscurilor locale legate de alunecările de teren.

- Faceți o evaluare a terenului pe care intenționați să construiți sau pe care se află proprietatea dvs.
  - experți în geologie, urbanistică sau resurse naturale pot avea anumite informații privind zonele vulnerabile la alunecări de teren. Consultați un expert în domeniu pentru sfaturi și măsuri corective pe care le puteți lua pentru a vă proteja terenul împotriva alunecărilor de teren.
- Minimalizați riscurile casnice instalând garnituri flexibile la conducte pentru a evita scurgerile de apă sau de gaz. Garniturile flexibile sunt mai rezistente la rupere. Garniturile de gaze trebuie instalate exclusiv de lucrătorii companiei de gaze sau de profesioniștii autorizați.
- Familiarizați-vă cu împrejurimile:
  - micile schimbări în peisajul local vă pot alerta asupra unei potențiale amenințări viitoare mai mari;
  - observați modul de drenare a apei de ploaie în pante și în special în locurile în care aceasta se adună;
  - observați orice semn de mișcare a terenului, precum mici alunecări, curgeri sau copaci aflați pe zonele deluroase din apropierea casei dvs., ale căror trunchiuri se înclină progresiv.
- Observați împrejurimile înainte și în timpul furtunilor puternice, care pot mări pericolul unei alunecări de teren.
- Învățați să recunoașteți semnele care anunță iminente alunecări de teren:
  - ușile și ferestrele casei se blochează pentru prima dată;
  - apar noi fisuri în tencuială, țigle, cărămizi și fundații;
  - pereții exteriori și scările se depărtează de clădire;
  - apar fisuri care se măresc lent pe sol sau pe zone pavate, precum străzi și alei;
  - apar defecțiuni la utilitățile subterane;
  - apar umflături de pământ la baza unei pante;
  - apa țâșnește la suprafață în locuri noi;
  - gardurile, zidurile de susținere, stâlpii sau copacii se înclină sau sunt ușor de mișcat;
  - pământul alunecă în jos într-o anumită direcție și se poate deplasa în acea direcție chiar sub picioarele dvs.

III. 3. În timpul alunecării de teren.

- Urmăriți la radio sau TV buletinele meteo și avertismentele care anunță precipitații abundente sau extinse pe perioade de mai multe zile.
- Fiți pregătit de evacuare, asigurându-vă din timp un loc de refugiu.
- Evacuați locuința dacă autoritățile locale vă impun sau dacă considerați necesar.
- Dacă rămâneți acasă, construiți-vă un adăpost în cea mai sigură parte a gospodăriei iar, în timpul alunecării de teren evitați să stați în calea acesteia.
- Fiți în alertă când rafale scurte și intense de ploaie urmează după ploi masive sau vreme umedă, deoarece acestea măresc riscul alunecării de teren.

- Fiți atent la orice sunet neobișnuit care ar putea indica pământ în mișcare, precum copaci rupându-se sau pietre care se ciocnesc. Un mic torent de noroi care curge sau cade poate preceda alunecări de teren mai mari. Noroiul în mișcare poate aluneca rapid și uneori fără avertizare. Puteți auzi o bubuitură slabă care crește în volum, pe măsură ce se apropie terenul deplasat.
- Dacă sunteți lângă un râu sau canal, fiți atent la creșterea sau scăderea subită a debitului apei și la schimbarea aspectului apei din limpede în tulbure. Asemenea modificări bruște pot indica activități de deplasare a terenului în susul apei. Fiți pregătit să acționați rapid.
- Fiți atent mai ales când sunteți la volanul unei mașini. Mobilele de pământ aflate de-a lungul șoselelor sunt primele susceptibile alunecărilor de teren. Observați pavajul distrus, noroiul, pietrele căzute și alte indicii ale unor posibile alunecări de teren.
- Plecați rapid din calea alunecării de teren.
- Zonele considerate sigure sunt:
  - zone în care nu au avut loc deplasări de teren în trecut;
  - zone relativ plane, la distanță de pante;
  - zonele din vârful sau de-a lungul crestelor.
- Dacă scăparea nu este posibilă, ghemuiți-vă și protejați-vă capul cu mâinile.

III. 4. Faza post-dezastru - Ce să faceți după o alunecare de teren .

- Stați departe de zona afectată. Poate exista pericolul altor alunecări.
- Verificați dacă există persoane rănite sau blocate lângă terenul deplasat, dar fără să pătrundeți în zona afectată. Îndrumați salvatorii spre aceste locații.
- Ajutați vecinii care ar putea avea nevoie de asistență specială – familii numeroase, copii, bătrâni și persoane cu dizabilități.
- Ascultați la radio și TV ultimele buletine informative.
- Alunecările de teren pot fi însoțite de alte pericole precum avarierea rețelelor electrice, de apă, gaz sau de canalizare și blocarea unor străzi și căi ferate:
  - căutați și raportați autorităților corespunzătoare dacă există rețele de utilități avariate. Raportând potențialele pericole, utilitățile respective vor fi întrerupte cât de repede posibil, prevenind alte dezastre și stricăciuni;
  - dacă simțiți miros de gaz sau auziți un șuierat, nu intrați în clădire să închideți utilitățile. Dacă puteți închide gazul din afara clădirii, de la ceas, faceți-o. Oricum, doar angajații companiei de gaz sau alți profesioniști calificați pot reporni instalațiile de gaz;
  - verificați dacă fundația clădirii, coșul și terenul înconjurător au suferit pagube. Stricăciunile fundațiilor, coșurilor și ale terenului înconjurător vă pot ajuta să evaluați siguranța zonei;
  - apelați la expertiza specialiștilor în construcții pentru o evaluare completă a stării imobilelor afectate de alunecările de teren.
- Fiți atent la inundații, care pot apărea după alunecări de teren. Inundațiile uneori urmează alunecările de teren, ambele calamități putând fi provocate de aceleași cauze.
- Replantați pământul afectat cât de curând posibil, pentru fixarea stratului de pământ, deoarece eroziunea cauzată de alunecările de teren poate duce la inundații neașteptate și la noi alunecări de teren în viitorul apropiat.
- Cereți sfatul unui expert pentru evaluarea riscului alunecărilor de teren sau aplicarea unor tehnici corective, pentru a reduce riscul alunecărilor de teren. Un profesionist vă poate informa asupra celor mai bune metode de a preveni sau reduce riscul alunecărilor de teren, fără a da naștere la pericole viitoare.
- Nu construiți nimic fără autorizațiile necesare, mai ales în zonele cunoscute ca fiind predispuse la alunecările de teren.

IV. FURTUNA

IV. 1 Prezentare

Furtuna este un fenomen rezultat din mișcarea rapidă și puternică, cu forțe distrugătoare și de lungă durată a aerului. După pagubele pricinuite, pot fi comparate cu

cutremurul de pământ. Furtuna distruge clădiri durabile, demolează construcții ușoare, stâlpi de înaltă tensiune sau de comunicații, rupe și smulge din rădăcini copacii, scufundă vase, deteriorează magistrale auto., căi ferate.

IV.2 Ce faci dacă ai fost prevenit despre furtună

- Deconectează energia electrică
- Adună membrii familiei acasă
- Închide bine ușile, geamurile, orificiile pentru ventilare; Geamurile mari pot fi protejate cu scânduri
- De pe acoperiș, balcoane, logii, ia obiectele ce pot fi luate de vânt
- Uneltele din gospodărie trebuie duse în încăperi
- Stinge focul din sobe
- Ține în ordine beciurile, subsolurile pentru a fi folosite în caz de necesitate
- Când furtuna a în ceput, stai în clădire, atent să nu te rănești cu cioburi de sticlă
- Nu se recomandă ieșitul în stradă imediat după ce a încetat vântul, deoarece o rafală se poate repeta

IV.3 Ce faci dacă furtuna te ia prin surprindere

- Dacă vijelia te-a găsit în loc deschis, nu fugi, mai bine e să te adăpostești într-un șanț, groapă, orice adâncitură, lipit de pământ, cu mâinile acoperind capul
- Nu ceda în fața panicii, acționează conștient, reține pe alții de la fapte desperade
- Furtuna poate fi însoțită de fulgere, ploaie, grindină. Nu te apropia de obiectele metalice, de stâlpii de tensiune, de paratrăsnete.
- Pe loc deschis dacă stai culcat, fulgerul poate trece peste tine și vei rămâne în viașă.
- Poziția ăn picioare este cu mult mai periculoasă
- Stai departe de copacii izolați, dar nu te depărta mult de ei
- Fulgerul nu lovește des, nu nimerește repetat în același loc și de obicei atinge obiectul cel mai înalt sau cel mai masiv.

V. TORNADE

V. 1. Prezentare.

Tornada este o furtună violentă, caracterizată printr-o spirală, un nor în forma de pâlnie care, deplasându-se cu viteză, provoacă distrugerii importante. Este însoțită de tunete și fulgere (câteodată este rezultatul unui uragan) și apare atunci când un strat de aer rece se suprapune peste unul cald, forțând aerul cald să se ridice imediat. Dezastrul rămas în urma unei tornade este, de fapt, rezultatul vitezei ridicate a vântului și al acțiunii distructive a fragmentelor împrăștiate de acesta. Anotimpul tornadelor este în general din martie până în august, deși pot apărea în orice altă perioadă a anului. Au tendința să se formeze după-amiază și seară: peste 80% din toate tipurile de tornade lovesc între prânz și miezul nopții.

Alertați de apropierea unei tornade, oamenii trebuie să se îndrepte rapid spre un loc sigur, cunoscut dinainte, în propria locuința sau în altă parte. Deși s-au făcut progrese importante în domeniul previziunilor meteorologice, timpul de avertizare poate fi foarte scurt sau, uneori, este chiar imposibil să se prevadă apariția unei tornade. Primind și interpretând corect avertismentul dat de autorități, oamenii își pot salva viața, adăpostindu-se într-un loc cât mai sigur.

Deși în România fenomenul tornadelor, cu tot cortegiul lor devastator, este mai puțin frecvent, în ultimii ani, în partea de sud a țării, au fost consemnate tornade care au produs multă suferință și pagube importante. De aceea, este bine să se difuzeze următoarele informații utile.

V. 2. Faza pre-dezastru - Ce să faceți înaintea unei tornade.

- Planificarea unui traseu de evacuare : contactarea inspectoratului local pentru situații de urgență și solicitarea unui plan de pregătire în caz de uragane. Acest plan ar trebui să includă informații privind cele mai sigure trasee de evacuare și adăposturile colective apropiate.
- Pregătiți din timp provizii pentru cazuri de dezastre:
  - Lanterne și baterii de rezervă.

- Aparate de radio și baterii de rezervă.
- Trusa de prim ajutor.
- Medicamente importante.
- Bani lichizi și cărți de credit.
- Încălțăminte rezistentă.
- Creați condiții speciale pentru animalele de casă.
- Animalelor de casă se poate să nu li se permită accesul în adăposturile de urgență din motive de salubritate și din cauza spațiului redus. Contactați asociația locală de specialitate pentru informații privitoare la adăpostirea animalelor de casă.
- Asigurați-vă că toți membrii familiei știu cum să procedeze în caz de tornadă.
- Arătați-le membrilor familiei cum și când să oprească gazul, curentul electric și apa.
- Învățați-vă copiii cum și când să sune la 112, la poliție sau la pompieri și ce radio să asculte pentru a cunoaște informațiile de urgență.
- Informați-i cu privire la locul cel mai sigur din gospodărie, unde trebuie să se refugieze până la trecerea uraganului.
- Alcătuiți un plan pentru păstrarea legăturii în caz de urgență; în unele cazuri, în timpul dezastrelor, membrii familiei pot fi separați unii de ceilalți (de regulă, se întâmplă în timpul zilei când adulții se află la locul de muncă și copiii sunt la școală); pentru aceste situații se recomandă alcătuirea unui plan de regăsire.
- Protejați-vă ferestrele - obloanele permanente sunt cele mai bune în astfel de situații. Cei care nu dispun de obloane, pot să utilizeze scânduri din lemn cu care să acopere ferestrele.
- Tăiați crengile uscate sau slăbite de pe copaci.

În așteptarea desfășurării unui uragan (între 24 și 36 de ore până la ajungerea uraganului într-o anumită locație).

- Urmăriți știrile la radio sau la televiziune, privitoare la evoluția uraganului.
- Verificați proviziile de urgență și nivelul combustibilului din automobil.
- Adunați și puneți într-un loc sigur mobilierul de grădină, jucăriile copiilor și uneltele pentru grădinarit.
- Securizați casa, închizând ușile și acoperind cu scânduri ferestrele. Îndepărtați antenele exterioare.
- Reglați frigiderul și congelatorul la cele mai scăzute temperaturi. Deschideți-le numai când este absolut necesar, închizând la loc ușile cât de repede cu putință.
- Depozitați apă menajeră în cada de la baie și potabilă în sticle sau vase de bucătărie.
- Puneți actele personale importante într-o mapă și mai apoi într-un loc cât mai înalt din casă.
- Revedeți planul de evacuare.

V.3. Ce să faceți în timpul unei tornade.

- Ascultați în mod constant știrile emise de posturile de radio și de televiziune.
- Evitați lifturile.
- Dacă vă aflați în casă :
  - Stați înăuntru, departe de ferestre și de ușile din sticlă.
  - Procurați-vă câteva lanterne cu baterii de rezervă; evitați să aprindeți lumânări sau lămpi cu petrol.
  - Dacă tensiunea curentului electric scade, închideți majoritatea aparatelor electrice, pentru a economisi cât mai multă energie, utilă pentru ceea ce e absolut necesar.
- Dacă autoritățile anunță ordinul de evacuare:
  - Plecați cât mai curând posibil; evitați drumurile inundate și aveți grijă la podurile afectate de ape.
  - Asigurați-vă casa deconectând aparatele electronice și electrocasnice și întrerupând curentul electric și apa curentă direct de la surse.
  - Anunțați pe cineva din afara ariei afectate încotro vă îndreptați.

- Dacă timpul vă permite și locuiți într-o zonă ce prezintă un risc ridicat de inundații, mutați mobila la un nivel cât mai înalt.
- Luați în adăpostul în care vă refugiați truse de prim ajutor, haine călduroase, paturi din lână și saci de dormit.
- Încuiați casa și îndepărtați-vă de aceasta.

V. 4. Faza post-dezastru - Ce să faceți după o tornadă.

- Urmăriți știrile emise de postul de radio local, privitoare la pagubele produse.
- Ajutați persoanele rănite sau prinse printre dărâmături.
- Acordați primul ajutor pe măsură ce înaintați.
- Nu mutați persoane grav rănite decât dacă există pericolul iminent de a li se agrava starea de sănătate în locul respectiv. Sunați cât mai repede pentru a primi ajutor de la serviciul de ambulanță.
- Întoarceți-vă acasă numai după ce autoritățile anunță ca locul este sigur.
- Evitați liniile electrice căzute la pământ și anunțați imediat compania care se ocupă cu furnizarea energiei electrice, poliția sau pompierii.
- Intrați în casă cu prudență; fiți atenți la șerpi, insecte sau animalele aduse de valul de apă sau aer sau care și-au găsit acolo refugiul. Deschideți ferestrele și ușile pentru a se aerisi și usca.
- Folosiți telefonul doar pentru apeluri urgente.
- Inspecția utilităților dintr-o casă afectată :
  - Verificarea scurgerilor de gaze – dacă simțiți miros de gaz sau auziți un zgomot specific, deschideți ferestrele și părăsiți casa. Întrerupeți alimentarea cu gaz din afara casei și, dacă aveți posibilitatea, anunțați compania care furnizează aceste servicii printr-un telefon dat de la vecini. Dacă întrerupeți gazul pentru un motiv anume, acesta trebuie deschis de către un profesionist.
  - Analizați rețeaua de electricitate – dacă vedeți scântei sau fire arse și rupte sau dacă simțiți mirosul a ceva încins, întrerupeți curentul electric de la panoul principal. Dacă trebuie să călcați prin apă pentru a ajunge la acesta, cereți mai întâi sfatul unui electrician.
  - Verificați scurgerile posibile din rețeaua de apă – dacă suspectați vreo deteriorare a rețelei, evitați să folosiți toaletele și chemați un instalator. Dacă conductele de apă sunt afectate, contactați compania responsabilă și evitați să beți apă de la robinet. Puteți obține apă potabilă și topind cuburi de gheață în congelator.

VI. ÎNZĂPEZIRI

- Informați-vă permanent asupra condițiilor atmosferice, folosind radioul și televizorul.
- Fiți pregătiți pentru a rezista acasă:
  - stați în casă
  - închideți ușile și ferestrele la camerele pe care nu le folosiți
  - puneți prosoape pentru a izola sub uși
  - trageți draperiile noaptea
  - pregătiți rezerva de alimente, apă și combustibil și asigurați-vă mijloace diferite pentru încălzit și preparat hrana;
  - pregătiți mijloace de iluminat independente de rețeaua electrică;
  - păstrați la îndemână uneltele pentru degajarea zăpezii;
  - lanterne și baterii de rezervă, radio cu baterii
  - provizii de apă și mâncare: de exemplu mâncare cu valoare energetică mare precum fructe uscate, alune, alimente care nu necesită refrigerare sau preparare termică
- Evitați orice fel de călătorie dacă nu este necesară;
- Dacă totuși este necesar să plecați, acordați atenție următoarelor reguli:
  - Călătoriți numai ziua, folosiți șoselele principale și dacă este posibil luați încă o persoană cu dumneavoastră.

- Nu lăsați rezervorul să se golească mai mult de jumătate. De fiecare dată când aveți ocazia faceți plinul.
- Informați-vă asupra stării drumurilor pe care planificați să mergeți. Gândiți-vă dinainte la o rută ocolitoare în cazul blocării unor drumuri naționale sau locale. Dacă trebuie să călătoriți pe timp de viscol folosiți transportul public, de preferință trenul.
- Îmbrăcați-vă cu haine călduroase.
- Pregătiți în mașină provizii de apă și mâncare. Este bine să aveți la dumneavoastră ciocolată, batoane energizante și câteva sticle de apă.
- Pregătiți-vă lanțuri pentru zonele periculoase.
- Verificați la un service auto: bateria, dezaburirea geamurilor, lichidul de parbriz, sistemul de aprindere, termostatul, farurile, frânele, aeroterma, nivelul de ulei.
- În cazul în care viscolul v-a blocat pe drum, departe de ajutor, în mașină;
  - Rămâneți în mașină.
  - Nu părăsiți mașina decât dacă vedeți că sunt persoane care vă pot ajuta la mai puțin de 80 m.
- Agățați o bucată de material textil viu colorată de antena radio, și ridicați antena cât se poate de mult.
- Ocazional porniți motorul pentru a vă încălzi. Porniți motorul 10 minute / ora având aeroterma pornită.
- De asemenea, porniți farurile și avariile atunci când motorul este pornit.
- Acordați atenție pericolului de otrăvire cu monoxid de carbon. Mențineți țeava de eșapament curată, să nu fie astupată de zăpadă. Din când în când deschideți puțin geamul pentru a aerisi. Urmăriți apariția unor semne de degerare sau hipotermie. Faceți exerciții ușoare pentru a vă păstra o bună circulație sanguină. Bateți din palme și mișcați mâinile și picioarele din când în când. Încercați să nu stați în aceeași poziție prea mult timp. Dacă sunt mai multe persoane în mașina, dormiți cu rândul. Pentru a vă încălzi, stați unul în brațele celuilalt. Îmbrăcați-vă călduros și folosiți ziarele vechi, hârtiile, sau husele de la scaune pentru a izola mașina
- Evitați epuizarea fizică. Vremea rece obosește inima. Eforturi cum ar fi cel pentru curățarea zăpezii sau împingerea mașinii pot duce la atac de cord sau agravarea unor probleme cardiace existente. Beți apă suficientă pentru a nu va deshidrata. Nu ieșiți afară în vânt. Un vânt puternic combinat cu o temperatură apropiată de 0 grade poate avea același efect cu o atmosferă liniștită dar mai rece cu 20 de grade.

VII. ACCIDENTE TEHNOLOGICE

VII. 1. Prezentare.

Accidentul chimic reprezintă o eliberare necontrolată în mediul înconjurător a unor substanțe toxice industriale (STI) cu concentrații mai mari decât cele maxime admise, punând astfel în pericol sănătatea populației.

Un accident cu substanțe periculoase poate avea loc oriunde. Comunitățile aflate lângă fabrici chimice sunt expuse la riscuri sporite. Totuși, substanțele periculoase sunt transportate pe străzi, căi ferate și rute navale zilnic, astfel că orice zonă este vulnerabilă la un asemenea accident. De asemenea, nu există gospodărie în care substanțe potențial periculoase să nu fie utilizate și stocate.

VII. 2. Faza pre-dezastru - Ce să faceți înaintea unui accident cu substanțe periculoase

- Învățați să detectați prezența substanțelor periculoase.
- Multe din substanțele periculoase nu au gust sau miros. Unele substanțe pot fi detectate deoarece provoacă reacții fizice precum lăcrimatul ochilor sau greață. Unele substanțe periculoase ajung pe sol și pot fi recunoscute după aspectul uleios sau spumant.
- Contactați inspectoratul local pentru situații de urgență pentru informații legate de substanțele periculoase și planurile de răspuns ale comunității.

- Informați-vă cu privire la planurile de evacuare ale locului dv. de muncă și ale școlii unde învață copiii dv.
- Fiți pregătiți pentru evacuare. Planificați câteva rute de evacuare din zonă.
- Informați-vă despre sistemele de avertizare ale platformelor industriale și ale populației.
- Pregătiți trusa de salvare și provizii pentru cazuri de dezastre.
- Întocmiți un plan de comunicare în caz de urgență.
- În caz că membrii familiei sunt separați în timpul unui accident cu substanțe periculoase (aceasta fiind o posibilitate reală în timpul zilei, când adulții sunt la locul de muncă, iar copiii la școală), întocmiți un plan de întâlnire după dezastru.
- Rugați o rudă sau un prieten dintr-o altă localitate să fie “persoana de contact a familiei”. După un dezastru, e deseori mai ușor să telefonați la o distanță mai mare. Asigurați-vă că știu cu toții numele, adresa și numărul de telefon ale persoanei de contact.

VII. 3. Ce să faceți în timpul unui accident cu substanțe periculoase

- Dacă auziți o sirenă sau alt semnal de avertizare, urmăriți la radio sau TV ultimele informații sau mesajele transmise de autoritățile din localitatea dvs.
- Dacă sunteți martorul unui accident, sunați cât de repede cu putință la 112 sau la unitatea locală de pompieri pentru a raporta natura și locul accidentului.
- Depărtați-vă de locul accidentului și țineți-i pe ceilalți la distanță.
- Nu calcați sau nu atingeți substanța vărsată. Încercați să nu inhalați gaze, aburi și fum. Dacă este posibil, în timp ce părăsiți zona, acoperiți-vă gura cu o batistă.
- Mențineți comunicarea cu victimele accidentului, dar mențineți distanța până când substanța periculoasă este identificată.
- Încercați să stați în susul apei, la deal și contra vântului față de locul accidentului.
- Dacă vi se cere să rămâneți în interiorul unei incinte (de exemplu, adăposturi interioare), închideți ferestrele și ușile astfel încât substanțele contaminante să nu poată pătrunde.
- Astupați spațiile de sub uși și ferestre cu prosoape ude și bandă adezivă.
- Acoperiți spațiile din jurul ferestrelor, unităților de aer condiționat, gurilor de aerisire din baie și bucătărie cu banda adeziva si folie de plastic, hârtie cerată sau folie de aluminiu.
- Închideți camerele nelocuite, precum zonele de depozitare, uscătoriile și dormitoarele suplimentare. Închideți semineurile. Opriti sistemele de ventilație.
- Nu încercați să îngrijiți victimele unui accident provocat de substanțe periculoase până când substanța nu este identificată și autoritățile nu confirmă lipsa pericolului la contactul cu victimele. Îndepărtați îmbrăcămintea și încălțăminte contaminată și puneți-le într-o pungă de plastic. Spălați victimele care au intrat în contact cu substanțele chimice, turnând imediat apa rece pe piele sau ochi timp de cel puțin 15 minute, cu excepția faptului când autoritățile vă sfătuiesc să nu folosiți apa pentru îndepărtarea unor anumite substanțe implicate.
- Aduceți animalele în interior.
- Imediat după anunțul de adăpostire în interior, umpleți căzile sau recipientele mari cu apă din surse adiționale și opriți alimentarea cu apă a casei.
  - Dacă există posibilitatea să fi pătruns gaze sau vapori în clădire, respirați scurt printr-o batista sau un prosop.
  - Evitați să consumați apa sau alimente care ar putea fi contaminate.
  - Urmăriți buletinul de știri pentru a afla noutăți și rămâneți la adăpost până când autoritățile dau asigurări ca pericolul a trecut.
  - Autoritățile decid dacă este necesară evacuarea, după tipul și cantitatea de substanță chimică răspândită. De asemenea, apreciază cât timp se așteaptă să fie afectată regiunea.
  - Ascultați la radio sau TV informații despre rutele de evacuare, adăposturi temporare, mijloace și proceduri.
  - Urmați rutele recomandate de autorități – scurtăturile pot să nu fie sigure. Plecați imediat.
  - Dacă aveți timp, minimizați contaminarea casei închizând toate ferestrele și astupând gurile de aerisire.
  - Luați proviziile făcute dinainte.

- Amintiți-vă să vă ajutați vecinii care ar putea avea nevoie de asistență specială – copii, bătrâni și persoane cu dizabilități.

VII. 4. Faza post-dezastru - Ce să faceți după un accident cu substanțe periculoase

- Întoarceți-vă acasă când autoritățile vă spun că pericolul a trecut.
- Urmați instrucțiunile locale privind siguranța hranei și a apei.
- Curățați și scăpați de reziduuri, respectând recomandările specialiștilor de la inspectoratul pentru situații de urgență, privind metodele de curățare.

VIII. RISCURI BIOLOGICE

VIII. 1 . Epidemii

- Surse potențiale în apariția unor evenimente epidemiologice :
  - cartierele din municipiu cu concentrări de grupuri
  - colectivitățile defavorizate (rromi)
  - unitățile sanitare medico-sociale
  - unitățile școlare
  - spitalul municipal
- Pentru prevenirea unor asemenea fenomene este necesară luarea unor măsuri :
  - cunoașterea permanentă a stării de sănătate a cetățenilor
  - luarea unor măsuri de îmbunătățire a condițiilor de viață în zonele predispuse la producerea unor astfel de fenomene
    - supravegherea permanentă a stării de sănătate a populației prin structurile Direcției de Sănătate Publică a județului
    - anunțarea Comitetului județean pentru Situații de Urgență despre apariția fenomenelor de această natură.
  - Măsurile care se iau în astfel de situații sunt:
    - înștiințarea populației;
    - anunțarea autorităților: Direcția de Sănătate Publică a județului, Comitetul Județean pentru Situații de Urgență, etc.;
    - cercetarea și delimitarea focarului;
    - izolarea zonelor (măsuri de carantină).
    - asigurarea pazei și ordinii și introducerea restricțiilor de circulație;
    - dezinsecția, dezinfecția și deratizarea;
    - asigurarea ajutorului medical și tratamentul bolnavilor.

VIII. 2. Epizootii

- Sursa potențială în apariția unor evenimente epizootice este creșterea animalelor: bovine, porcine, ovine, cabaline, existând implicit riscul de izbucnire a unor epizootii.
- Pentru prevenirea unor asemenea fenomene este necesară luarea unor măsuri :
  - cunoașterea efectivelor de animale în special colectivitățile mari
  - supravegherea stării de sănătate pentru evitarea izbucnirii bolilor majore la animale prin structurile existente ale Direcției Sanitare Veterinare a județului
  - conștientizarea cetățenilor despre importanța anunțării oricărui simptome de îmbolnăvire la animalele din gospodăria proprie
  - anunțarea Comitetului județean pentru Situații de Urgență despre apariția fenomenelor de această natură.
  - Măsurile care se vor lua în astfel de situații:
    - anunțarea autorităților care asigură funcțiile de sprijin (DSP, CJSU, DSV, etc.);
    - aplicarea măsurilor de izolare a animalelor suspecte și bolnave;
    - introducerea carantinei și izolarea epizootică;
    - introducerea măsurilor de circulație a animalelor, oamenilor, produselor de origine animală și furajelor;

- sprijinirea activității pentru identificarea agenților patogeni de către organele de specialitate;
- sprijinirea recoltării probelor de laborator (de aer, apă, sol, furaje) de pe suprafețe;
- organizarea asistenței sanitar – veterinară împreună cu Direcția Sanitar – Veterinară a județului Bihor;
- înlăturarea cadavrelor și animalelor care nu sunt corespunzătoare sacrificării, pentru a putea fi predate societății de ecarisaj;
- dezinfecția, dezinfecția și deratizarea;
- măsurile de monitorizare a gradului de contaminare a produselor vegetale și animale.

IX. MUNIȚIE RĂMASĂ NEEXPLODATĂ

Sub denumirea generală de muniții sunt incluse următoarele: cartușe de toate tipurile, proiectile, bombe, torpilele, minele, petardele, grenadele și orice elemente încărcate cu substanțe explozive. În timp de pace și război un mare rol îl prezintă acțiunea de identificare a muniției și apoi neutralizarea acestora în poligoane speciale și de un personal calificat în acest domeniu. Detectarea

propriu-zisă (nu întâmplătoare) a muniției rămasă neexplodată se face de către formațiunile de specialitate (echipe pirotehnice), folosind dispozitive speciale, cu mari performanțe, care pot detecta muniția la mari adâncimi.

La descoperirea oricărui tip de muniție trebuie să se respecte următoarele reguli:

- să nu fie atinse, lovite sau mișcate
- să nu se încerce să se demonteze focoasele sau alte elemente componente
- să nu fie ridicate, transportate și depozitate în locuințe sau grămezi de fier

vechi

- să se anunțe imediat organele de poliție, care la rândul lor anunță organele pentru situații de urgență și care intervin pentru ridicarea muniției respective. La locul descoperirii muniției, organele de poliție asigură paza locului până la sosirea organelor pentru situații de urgență.

X. EȘECUL UTILITĂȚILOR PUBLICE

Acest tip de risc poate să apară pe întreg teritoriul orașului în funcție de existența rețelelor de apă potabilă, canalizare, gaze naturale, electrice sau chiar de telefonie.

Pentru prevenirea unor asemenea tipuri de risc este necesară luarea unor măsuri:

- cunoașterea tuturor rețelelor de utilități publice din municipiu
- existența unor planuri (scheme) cu traseul acestor rețele pentru a putea fi puse la dispoziția forțelor de intervenție
- cunoașterea punctelor (locurilor) de unde se poate întrerupe/opri, furnizarea, transportul
- anunțarea formațiunilor specializate în cazul producerii unor avarii la aceste utilități
- anunțarea Comitetului Județean pentru Situații de Urgență despre apariția fenomenelor de această natură

PARTEA a – III – a

DISPOZIȚII FINALE

Art. 1852 Riscul de incendiu și categoriile de pericol de incendiu, precum și gradele de rezistență la foc ale construcțiilor la care se fac referiri în prezentele dispoziții de prevenire a situațiilor de urgență, se stabilesc conform prevederilor reglementărilor tehnice în vigoare privind siguranța la foc.

Art. 1853 Coducătorii sunt obligați să ducă la îndeplinire măsurile stabilite, asigurând organizarea și desfășurarea activității de prevenire a situațiilor de urgență în domeniul lor de activitate, potrivit prevederilor prezentelor dispoziții.

Art. 1854 Anexele 1-9 fac parte integrantă din prezentele norme.

PLANUL DE INTERVENȚIE - structura-cadru -

<p>1. Datele de identificare:</p> <ul style="list-style-type: none">
- denumirea operatorului economic sau a instituției;
- adresa, număr de telefon, fax, e-mail;
- profilul de activitate.
<p>2. Planul general al unității (la scară), pe care se marchează:</p> <ul style="list-style-type: none">
- amplasarea clădirilor, instalațiilor tehnologice și a depozitelor în incintă;
- căile de acces și de intervenție din incintă și cele adiacente acesteia;
- rețelele și sursele proprii de alimentare cu apă;
- rezervele de agenți de stingere și de mijloace de protecție a personalului de intervenție;
- rețelele și racordurile de alimentare cu energie electrică, agent termic, gaze și alte fluide combustibile;
- rețelele de canalizare;
- vecinătățile.
<p>3. Concepția de organizare și de desfășurare a intervenției în caz de incendiu:</p> <ul style="list-style-type: none">
- concluzii privind intervenția, rezultate din scenariul de securitate la incendiu sau din evaluarea capacității de apărare împotriva incendiilor;
- particularități tactice de intervenție pentru:<ul style="list-style-type: none">
* evacuarea utilizatorilor (persoane și, după caz, animale sau bunuri), acordarea primului ajutor și protejarea bunurilor periclitate;
* localizarea și lichidarea incendiilor;
* protecția personalului de intervenție;
* protecția vecinătăților;
* înlăturarea efectelor negative majore produse de incendiu.
<p>4. Forte de intervenție în caz de incendiu:</p> <ul style="list-style-type: none">
- serviciul privat pentru situații de urgență (dotare, încadrare);
- servicii publice voluntare pentru situații de urgență cu care se cooperează (categoria, localitatea, distanța, itinerarul de deplasare, telefonul sau alte mijloace de alarmare și alertare);
- subunitatea de pompieri militari de raion (localitatea, distanța, itinerarul de deplasare, telefonul sau alte mijloace de alarmare și alertare);
- alte forțe cu care se cooperează și modul de anunțare (de exemplu, ambulanța);
<p>5. Surse de alimentare cu apă în caz de incendiu, exterioare unității:</p> <ul style="list-style-type: none">
- rețele de alimentare cu apă:<ul style="list-style-type: none">
* debite;
* presiuni;
* amplasarea hidranților exteriori și stabilirea distanțelor față de incinta unității;
- alte surse artificiale sau naturale de apă:<ul style="list-style-type: none">
* felul și capacitatea acestora;
* platforme (puncte) de alimentare și distanțele față de unitate.
<p>6. Planul fiecărei construcții, instalații tehnologice sau platforme de depozitare (la scară), pe care se marchează ori se înscriu date privind:</p> <ul style="list-style-type: none">
- destinația spațiilor (încăperilor);
- suprafața construită și aria desfășurată;
- regimul de înălțime (numărul de niveluri);
- numărul de persoane care utilizează construcția, pe niveluri și pe total;
- căile interioare de acces, evacuare și de intervenție;
- natura materialelor și a elementelor de construcții;
- nivelurile criteriilor de performanță privind securitatea la incendiu asigurate;

- instalațiile utilitare aferente;
- instalațiile, sistemele, dispozitivele și aparatele de prevenire și stingere a incendiilor cu care este echipată;
- dispozitivul de intervenție în caz de incendiu.

NOTĂ:

În cazul operatorilor economici și al instituțiilor având numai construcții, instalații tehnologice sau platforme de depozitare cu risc mic de incendiu și care nu se încadrează în categoriile de clădiri înalte și foarte înalte, fără săli aglomerate ori cu aglomerări de persoane și fără depozite de mari valori, nu este obligatorie întocmirea planurilor detaliate prevăzute la pct. 6 din structura-cadru. În aceste situații, în conturul construcțiilor, instalațiilor tehnologice și al platformelor de depozitare, marcate în planul general al incintei unității (pct. 2) ori într-un tabel separat, se înscriu suplimentar: destinația, suprafața, numărul de niveluri, rezistența la foc și, după caz, categoriile pericolului de incendiu.

Un exemplar al planului de intervenție avizat se pune la dispoziție inspectoratului pentru situații de urgență pentru efectuarea recunoașterilor și a studiilor tactice și pentru punerea acestora în aplicare cu prilejul exercițiilor, aplicațiilor tactice de intervenție, precum și în situațiile de urgență.

Unitatea emitentă

PERMIS DE LUCRU CU FOC

Nr. ____ din _____

<p>Se eliberează prezentul permis de lucru cu foc doamnei/domnului ....., ajutat de doamna/domnul ....., care urmează să execute ....., folosind ..... la (în) ..... . Lucrările încep la data de ..... ora ....., și se încheie la data de ..... ora .....</p>
<p>Premergător, pe timpul și la terminarea lucrărilor cu foc se vor lua următoarele măsuri: 1. Îndepărtarea sau protejarea materialelor combustibile din zona de executare a lucrărilor și din apropierea acestora, pe o rază de ..... metri, astfel:</p>
<p>2. Golirea, izolarea, spalarea, aerisirea conductelor, utilajelor sau instalațiilor, prin:</p>
<p>3. Ventilarea spațiilor în care se execută lucrările se realizează astfel:</p>
<p>4. Verificarea zonei de lucru și a vecinătăților acestora, înlăturarea surselor de aprindere și a condițiilor care favorizează producerea incendiilor și a exploziilor, protejarea antifoc a materialelor din zonă.</p>
<p>5. Începerea lucrărilor cu foc s-a făcut în baza buletinului de analiză nr. .... din ....., eliberat de ..... (acolo unde este cazul)</p>
<p>6. Respectarea normelor de apărare împotriva incendiilor, specifice tehnologiei de lucru:</p>
<p>7. În zona de lucru se asigură următoarele mijloace de stingere a incendiilor:</p>
<p>8. Lucrările cu foc deschis nu se execută dacă sunt condiții de vânt</p>
<p>9. Pe timpul lucrărilor se asigură supravegherea acestora de către doamna/domnul .....</p>

10. Șeful serviciului public voluntar/privat pentru situații de urgență este anunțat despre începerea, întreruperea și încheierea lucrării.		
11. Controlul măsurilor de apărare împotriva incendiilor se asigură de către doamna/domnul		
12. Supravegherea lucrărilor cu foc se asigură de către doamna/domnul		
13. Incendiul sau orice alt eveniment se anunță la ....., prin		
14. Alte măsuri specifice de apărare împotriva incendiului		
15. Personalul de execuție, control și supraveghere a fost instruit asupra măsurilor de apărare împotriva incendiului.		
Responsabili	Numele și prenumele	Semnătura
Emitentul		
Șeful sectorului în care se execută lucrările		
Executanții lucrărilor cu foc		
Serviciul public voluntar/privat pentru situații de urgență		

MIJLOACE TEHNICE
de apărare împotriva incendiilor

- Categoriile principale -

1. Pentru echiparea construcțiilor, a instalațiilor tehnologice și a platformelor amenajate:

- a) instalații de protecție împotriva incendiilor;
- b) stingătoare și alte aparate de stins incendii;
- c) utilaje, unelte și alte mijloace de intervenție.

2. Pentru dotarea serviciilor profesioniste/voluntare/private pentru situații de urgență:

- a) autospeciale pentru stingerea incendiilor;
- b) autospeciale auxiliare de intervenție;
- c) nave pentru stingerea incendiilor;
- d) trenuri pentru stingerea incendiilor;
- e) aeronave de intervenție la incendii;
- f) motopompe și alte utilaje;
- g) ambulanțe și autosanitare.

3. Pentru întreruperea procesului de ardere a materialelor și substanțelor combustibile sau pentru protecția celor din apropierea focarului:

- a) produse de stingere;
- b) agenți neutralizatori, speciali.

4. Pentru protecția personalului de intervenție:

- a) echipament de protecție la temperatură, șocuri mecanice și la umiditate;
- b) mijloace de protecție a căilor respiratorii;
- c) accesorii de siguranță;
- d) accesorii de protecție la electrocutare;
- e) mijloace de iluminat;
- f) aparatură de comunicații;
- g) echipament, aparatură, vaccinuri și instrumentar de protecție specială împotriva efectelor agenților chimici, radioactivi sau biologici;
- h) aparatură de detectare a concentrațiilor explozive sau a prezenței unor substanțe nocive.

NUMĂR ORIENTATIV

de stingătoare portative pentru unele categorii de construcții

T

Categorii de construcții	Număr minim de stingătoare*)/suprafața desfașurată
1. Clădiri administrative: - sedii ale administrației publice centrale și locale; - sedii de fundații, organizații neguvernamentale, asociații, agenții și altele asemenea; - sedii de birouri.	1 buc./300 mp
2. Clădiri comerciale: - comerț alimentar și nealimentar; - magazine generale; - alimentație publică (restaurante, braserii și altele asemenea); - spații și încăperi destinate serviciilor.	1 buc./200 mp
3. Clădiri de locuit (cu caracter de recomandare): - blocuri; - locuințe unifamiliale.	1 buc./ nivel/ apartament
4. Clădiri civile cu funcțiuni mixte (comerț, birouri, reuniuni)	1 buc./300 mp
5. Alte amenajări: - circuri mobile; - scene și tribune amenajate provizoriu în aer liber (pentru spectacole, mitinguri, competiții sportive etc.); - studiouri de radio, televiziune, îndeosebi cu public.	1 buc./150 mp

*) Performanță de stingere echivalenta cu focarele 21 A și 113 B, conform standardului european de referință.

ST

NOTĂ:

Tipul și numărul de stingătoare se stabilesc de proiectant și, pentru construcțiile existente, prin scenariile de incendiu sau de persoana cu atribuții specifice, în funcție de nivelul de risc de incendiu, tipul și cantitatea de material sau substanță combustibilă/volumul de lichid combustibil din spațiul ce trebuie protejat.

REGISTRU DE CONTROL
pentru instalațiile de detectare, semnalizare, alarmare,
alertare, limitare și stingere a incendiilor

T

Nr. crt. (fișa) .....

Denumirea instalației
Producător/importator/furnizor
Caracteristici principale (loc amplasare, zone protejate, componente etc.)
Certificat CE/Certificat de conformitate al produsului/Agrement
Documentație tehnică aferentă certificatului
Persoana fizică/juridică ce a executat proiectarea Certificat atestare
Persoana fizică/juridică ce a executat montarea Certificat atestare
Persoana fizică/juridică ce execută verificarea, întreținerea, repararea Certificat atestare Contract nr. .... Perioada contractului
Solicitare service deranjamente Telefon, e-mail, fax
Personal responsabil Data

Date evenimente

Nr. crt.	Data	Locul	Evenimentul	Cauza	Acțiune corectivă	Numele în clar - Semnătura -

ST

NOTĂ:

1. În registrul de control pentru instalațiile de detectare, semnalizare, alertare, alarmare, limitare și stingere a incendiilor se consemnează toate datele relevante privind:

a) executarea controalelor stării de funcționare, a operațiunilor de verificare, întreținere și reparații;

b) executarea de modificări;

c) acțiunile în situații de incendiu;

d) evenimente produse: alarme de incendiu, alarme false de incendiu, defecte, întreruperi, declanșări intempestive, teste, dezactivări temporare - cu menționarea cauzelor care le-au determinat și a acțiunilor corective efectuate.

2. Datele consemnate trebuie să indice clar și precis data (anul, luna, ziua, ora, după caz, minutele și secunde) și locul de producere a evenimentului.

3. Toate evenimentele trebuie înregistrate corespunzător.

4. Registrul se completează pentru fiecare instalație din dotare.

5. Se numește un responsabil pentru completarea registrului; numele responsabilului este trecut în registru.

6. Se notează componentele înlocuite și cauzele înlocuirii.

EVIDENȚĂ
exercițiilor de intervenție efectuate la .....

Nr. crt.	Data și ora executării exercițiului	Tipul exercițiului	Locul/Sectorul de activitate	Cine a organizat exercițiul Numele, semnătura și funcția	Observații

ANEXA 9 (Conform Normativului de proiectare specific sectoarelor din industria lemnului, aprobat prin Ordinul ministrului industriei și resurselor nr.46/27.01.2003)

NORME DE DOTARE
PENTRU POSTURILE DE INCENDIU DIN INCINTĂ ȘI
PICHETELE DE INCENDIU DIN PARCHETELE DE EXPLOATARE FORESTIERĂ

A. POST INCENDIU

1. Dulap pentru materiale P.S.I..... 1 buc.
2. Furtun din fire poliesterice, cauciucat tip B(Ø 76mm) în role de 20m cu racorduri de refulare și garnituri de cauciuc pentru asamblare și etanșare .....5 role
3. Cheie racorduri A B C.....1 buc.
4. Hidrant portativ cu cot simplu tip B.....1 buc.
5. Chei pentru hidrant.....1 buc.
6. Topor-târâncop.....2 buc.
7. Lopată cu coadă .....2 buc.
8. Cange cu coadă tip I .....2 buc.
9. Găleți din tablă de 10l .....2 buc.
10. Mufe pentru chei hidranți .....2 buc.
11. Țeavă de refulare tip B .....2 buc.

B. PICHET INCENDIU DIN PARCHETELE DE EXPLOATARE FORESTIERĂ

1. Găleți a 12 litri .....3 buc.
2. Târâncop tip PSI .....3 buc.
3. Căngi de 2,5m .....2 buc.
4. Stingătoare portative .....2 buc.
5. Butoi cu apă de 200 litri.....1 buc.
6. Coasă .....1 buc.
7. Sapă .....1 buc.
8. Furcă .....1 buc.
9. Lopată .....1 buc.
10. Ladă cu nisip de 0,5 m³ ..... 1 buc.

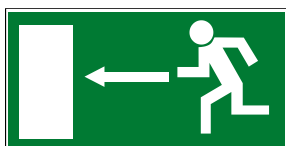
RECOMANDĂRI ÎN CAZ DE INCENDIU ÎN CONSTRUCȚII ADMINISTRATIVE

Păstrați-vă calmul

Urmați întocmai instrucțiunile transmise prin sistemul de anunțare a publicului în caz de urgență. Nu luați nici un fel de inițiative pe cont propriu. Riscați să vă expuneți unor pericole inutile.

În caz de evacuare, urmați marcajele de pe căile de evacuare și instrucțiunile personalului.

Nu vă întoarceți spre locurile în care se manifestă incendiul pentru a pune la adăpost documente de valoare. Viața dumneavoastră are o valoare mult mai mare.

Atenție !

În caz de incendiu este interzisă utilizarea lifturilor pentru evacuare.

112

Numărul de telefon pentru situații de urgență

Reguli principale privind apărarea împotriva incendiilor:

a.-Orice schimbare a destinației unor spații se va face în urma obținerii avizului/autorizației p.s.i.

b.-Se recomandă prevederea unui sistem de anunțare a publicului în cazul producerii unui incendiu cu mesaj preînregistrat sau direct prin megafon.

c.-Se elaborează, reactualizează și afișează pe fiecare nivel planurile de apărare împotriva incendiilor.

d.-Căile de acces, intervenție și evacuare a persoanelor și bunurilor în caz de incendiu se mențin libere.

d.Activitatea se organizează astfel încât să nu se creeze aglomerări ale publicului care să îngreuneze sau chiar să blocheze evacuarea în caz de incendiu.

e.-Se interzice utilizarea instalațiilor și aparatelor electrice cu defecțiuni ori improvizații.

f.-Instalațiile electrice și de încălzire se verifică periodic doar de către personal autorizat.

g.-Golurile din elementele de construcție cu rol de compartimentare trebuie să fie protejate corespunzător.

h.-Coșurile de fum se verifică periodic, fiind interzisă utilizarea lor în cazul în care prezintă fisuri, defecțiuni ori nu sunt curățate.

i.-La terminarea programului de lucru se deconectează aparatele/sistemele de încălzire/ventilație/climatizare locală, se întrerupe iluminatul artificial și se oprește alimentarea cu energie electrică a calculatoarelor.

j.-Iluminatul de siguranță se menține în stare de funcționare la parametrii optimi.

k.-Fumatul în incinta construcțiilor administrative este interzis.

l.-Se utilizează doar mijloace de primă intervenție în caz de incendiu corespunzătoare categoriei de risc și certificate în condițiile legii.

m.-Personalul propriu se instruește periodic privind evacuarea persoanelor în caz de urgență și asigurarea primei intervenții în caz de incendiu.

n.-Parcarea mașinilor private și ale instituției se face doar în locurile special amenajate.

Instrucțiunile în caz de incendiu în construcții administrative se afișează pe căile de evacuare și se pun, după caz, pe măsuțele din holurile de așteptare/intrare.

**RECOMANDĂRI ÎN CAZ DE INCENDIU
PENTRU CONSTRUCȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT**

Păstrați-vă calmul

Anunțați incendiul
Telefon serviciu voluntar pentru situații de urgență
nr. _____

sau

CINE anunță?

CE s-a întâmplat?

UNDE s-a întâmplat?

Salvați persoanele aflate în pericol

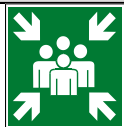

Urmați căile de evacuare marcate. Nu vă întoarceți spre locurile în care se manifestă incendiul pentru a pune la adăpost documente de valoare. Viața dumneavoastră are o valoare mult mai mare.

ATENȚIE !

Nu folosiți ascensorul

Îndreptați-vă spre locul de adunare marcat corespunzător

112

Numărul de telefon al serviciului profesionist pentru situații de urgență

Reguli privind apărarea împotriva incendiilor:

a.-Căile de acces, intervenție și evacuare a persoanelor și bunurilor în caz de incendiu se marchează în conformitate cu cerințele normative și se mențin libere.

b.-Lucrările de termoprotecție/ignifugare a elementelor combustibile din structura construcțiilor se vor executa cu personal atestat.

c.-Golurile din elementele de construcție cu rol de compartimentare trebuie să fie protejate corespunzător.

d.-În laboratoare, ateliere etc. se introduc numai materialele didactice (substanțe, reactivi...) necesare pentru ziua respectivă.

e.-La încheierea activităților didactice, dintr-un schimb sau din ziua respectivă, se evacuează reziduurile din coșurile de gunoi în locuri destinate special, situate în afara construcțiilor.

f.-La încheierea activităților specifice se deconectează aparatele/sistemele de ventilație/climatizare locală, se întrerupe iluminatul artificial și se oprește alimentarea cu energie electrică a calculatoarelor și altor aparate sau instalații din sălile de curs, birouri, laboratoare, ateliere etc.

g.-Instalațiile electrice, de încălzire și instalația de protecție împotriva descărcărilor electrice atmosferice se verifică periodic doar de către personal autorizat.

h.-În incinta construcțiilor de învățământ fumatul este interzis.

i.-Se prevede un sistem de anunțare-alarmare în caz de incendiu sau un cod de semnale (școli pentru copii cu afecțiuni speciale).

j.-Iluminatul de siguranță se menține în stare de funcționare la parametrii optimi.

l.-Instalațiile utilitare, de prevenire și stingere a incendiilor se exploatează potrivit normelor specifice și se verifică periodic.

m.-Periodic se execută exerciții de alarmare-evacuare. În școlile pentru copii cu afecțiuni speciale se recomandă organizarea exercițiilor de alarmare-evacuare în prezența unui pompier profesionist care va avea asupra lui echipamentul complet de intervenție.

n.-Pe lângă executarea exercițiilor de alarmare în baza planului de alarmare și evacuare, educația elevilor trebuie să cuprindă și pregătirea preventivă în domeniul apărării împotriva incendiilor care se face organizat în școli conform unei programe de învățământ.

Pentru informații suplimentare privind reguli și măsuri de prevenire a incendiilor în unități de învățământ consultați lucrările **Teme de pregătire a elevilor în domeniul prevenirii și stingerii incendiilor și Instrucțiuni privind evacuarea din unități de învățământ în condiții de siguranță în caz de urgență**. Indicații privind planul de alarmare, alarmarea în caz de incendiu și instruirea elevilor, elaborate de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență. Lucrările pot fi obținute gratuit la solicitare.

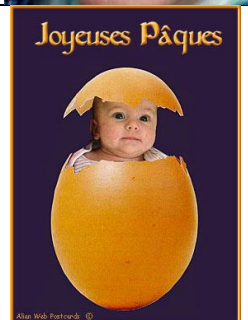
Instrucțiunile în caz de incendiu în construcții de învățământ se afișează pe căile de evacuare și în fiecare sală de curs, atelier, laborator etc.

RECOMANDĂRI ÎN CAZ DE INCENDIU
PENTRU CONSTRUCȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT (preșcolari)

Păstrați-vă calmul

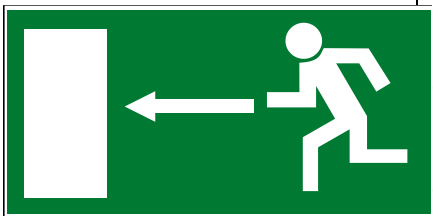

Nu vă ascundeți

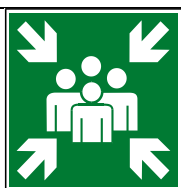

Ascultați sfaturile educatoarelor.

Urmați educatoarele ținându-vă de mânuțe. Nu dați drumul la mână. Dacă un coleg a dat drumul la mână anunțați educatoarele.

Urmați aceste semne până în ajungeți în curte. Nu vă întoarceți spre locurile în care se manifestă incendiul pentru a pune la adăpost documente de valoare. Viața voastră are o valoare mult mai mare.

Când ați ajuns în curte îndreptați-vă spre locul de adunare marcat corespunzător. Aici educatoarele fac prezența.

Așteptați în liniște serviciile profesionale pentru situații de urgență.

Deoarece copii preșcolari nu știu să citească, educatoarele le prezintă și explică fiecare imagine. Explicațiile sunt însoțite de exerciții demonstrative. Se recomandă ca la această lecție să fie prezent și un pompier cu echipamentul de intervenție (inclusiv aparatul de protecție respiratorie).

Reguli privind apărarea împotriva incendiilor:

a.-Căile de acces, intervenție și evacuare a persoanelor și bunurilor în caz de incendiu se marchează în conformitate cu cerințele normative și se mențin libere.

b.-Lucrările de termoprotecție/ignifugare a elementelor combustibile din structura construcțiilor se vor executa cu personal atestat.

c.-Golurile din elementele de construcție cu rol de compartimentare trebuie să fie protejate corespunzător.

d.-În laboratoare, ateliere etc. se introduc numai materialele didactice (substanțe, reactivi...) necesare pentru ziua respectivă.

e.-La încheierea activităților didactice, dintr-un schimb sau din ziua respectivă, se evacuează reziduurile din coșurile de gunoi în locuri destinate special, situate în afara construcțiilor.

f.-La încheierea activităților specifice se deconectează aparatele/sistemele de ventilație/climatizare locală, se întrerupe iluminatul artificial și se oprește alimentarea cu energie electrică a calculatoarelor și altor aparate sau instalații din sălile de curs, birouri, laboratoare, ateliere etc.

g.-Instalațiile electrice, de încălzire și instalația de protecție împotriva descărcărilor electrice atmosferice se verifică periodic doar de către personal autorizat.

h.-În incinta construcțiilor de învățământ fumatul este interzis.

i.-Se prevede un sistem de anunțare-alarmare în caz de incendiu sau un cod de semnale (școli pentru copii cu afecțiuni speciale).

j.-Iluminatul de siguranță se menține în stare de funcționare la parametrii optimi.

l.-Instalațiile utilitare, de prevenire și stingere a incendiilor se exploatează potrivit normelor specifice și se verifică periodic.

m.-Periodic se execută exerciții de alarmare-evacuare. În școlile pentru copii cu afecțiuni speciale se recomandă organizarea exercițiilor de alarmare-evacuare în prezența unui pompier profesionist care va avea asupra lui echipamentul complet de intervenție.

n.-Pe lângă executarea exercițiilor de alarmare în baza planului de alarmare și evacuare, educația elevilor trebuie să cuprindă și pregătirea preventivă în domeniul apărării împotriva incendiilor care se face organizat în școli conform unei programe de învățământ.

Instrucțiunile în caz de incendiu în construcții de învățământ se afișează pe căile de evacuare și în fiecare sală de curs, atelier, laborator etc.

RECOMANDĂRI ÎN CAZ DE INCENDIU ÎN CONSTRUCȚII DE SĂNĂTATE

Păstrați-vă calmul

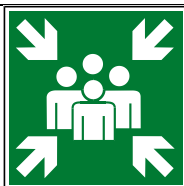
Preveniți rapid un membru al personalului spitalului, pentru a putea da alarma

Urmați întocmai instrucțiunile date de personalul spitalului. Nu luați nici un fel de inițiative pe cont propriu. Riscați să vă expuneți unor pericole inutile.

Îndreptați-vă spre destinațiile indicate fără a lua obiecte personale. Acestea vă pot îngreuna evacuarea

Mergeți la locul prestabilit de adunare în situații de urgență, marcat corespunzător.

Nu vă întoarceți spre locurile în care se manifestă incendiul pentru a vă lua un obiect personal considerat de dumneavoastră de valoare. Viața dumneavoastră este mult mai de preț.

ATENȚIE !
În caz de incendiu este interzisă la evacuare utilizarea lifturilor

112

Numărul de telefon pentru situații de urgență

Reguli privind apărarea împotriva incendiilor:

Orice schimbare a destinației unor spații se va face în urma obținerii avizului/autorizației p.s.i.

Nu se depozitează dulapuri, cărucioare, butelii de oxigen ori alte materiale pe traseul căilor de evacuare, salvare și intervenție în caz de incendiu.

Lucrările de termoprotecție/ignifugare a elementelor combustibile din structura construcțiilor se execută cu personal atestat.

Golurile din elementele de construcție cu rol de compartimentare trebuie să fie protejate corespunzător.

Instalațiile utilitare, de prevenire și stingere a incendiilor se exploatează conform normelor specifice și se verifică periodic.

Instalația de protecție împotriva descărcărilor electrice atmosferice se verifică periodic doar de către personal autorizat.

Fumatul este interzis în construcțiile de sănătate indiferent de destinația lor.

Iluminatul de siguranță se menține în stare de funcționare.

Este obligatorie asigurarea permanentă a celei de a doua surse de alimentare cu energie electrică.

Se elaborează, reactualizează și afișează pe fiecare nivel planurile de apărare împotriva incendiilor.

Personalul propriu este instruit periodic privind evacuarea persoanelor în caz de urgență și asigurarea primei intervenții în caz de incendiu.

Cel puțin o dată pe semestru se verifică modul de însușire a instruirii personalului în domeniul apărării împotriva incendiilor prin organizarea de exerciții de alarmare și evacuare în caz de incendiu, în baza planurilor de evacuare stabilite.

Se utilizează doar mijloace de primă intervenție în caz de incendiu corespunzătoare categoriei de risc și avizate/certificate în condițiile legii.

Parcarea mașinilor private și ale spitalului se face doar în locurile special amenajate.

Instrucțiunile în caz de incendiu în construcții de sănătate se afișează pe căile de evacuare și se pun pe măsuțele din spațiile comune de odihnă și pe noptierele pacienților.

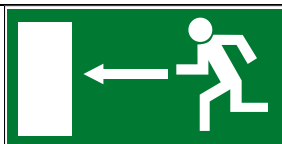
RECOMANDĂRI ÎN CAZ DE INCENDIU ÎN CONSTRUCȚII COMERCIALE

Păstrați-vă calmul

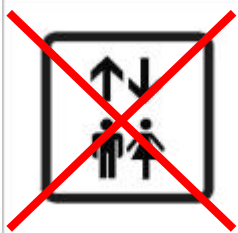
Urmați întocmai instrucțiunile transmise prin sistemul de anunțare a publicului în caz de urgență și marcajele corespunzătoare. Nu luați nici un fel de inițiative pe cont propriu. Riscați să vă expuneți unor pericole inutile.

Indreptați-vă spre destinațiile indicate fără a lua căruciorul sau coșul cu mărfuri și fără a trece pe la casa de marcaj.

Nu vă întoarceți spre locurile în care se manifestă incendiul pentru a vă căuta rudele. Personalul specializat al magazinului are atribuții în evacuarea tuturor clienților.

ATENȚIE !

În caz de incendiu este interzisă la evacuare utilizarea lifturilor

112

Numărul de telefon pentru situații de urgență

Reguli privind apărarea împotriva incendiilor:

Orice schimbare a destinației unor spații se face în urma obținerii avizului/autorizației p.s.i.

Lucrările de termoprotecție/ignifugare a elementelor combustibile din structura construcțiilor se execută cu personal atestat.

Golurile din elementele de construcție cu rol de compartimentare trebuie să fie protejate corespunzător.

În construcțiile comerciale se interzice fumatul.

Depozitarea materialelor se organizează în stive, grupe, secții sau sectoare, ținându-se seama de proprietățile fizico-chimice ale acestora și asigurându-se spații de siguranță și acces.

Se interzice blocarea cu mărfuri sau ambalaje, chiar și pentru scurt timp, a căilor de evacuare, salvare și intervenție în caz de incendiu, a hidranților precum și a celorlalte mijloace de primă intervenție.

Instalațiile utilitare, de prevenire și stingere a incendiilor se exploatează respectându-se normele specifice și se verifică periodic prin personal atestat.

Se elaborează, reactualizează și afișează pe fiecare nivel planurile de apărare împotriva incendiilor.

Iluminatul de siguranță se menține în stare de funcționare la parametri optimi.

Se asigură permanent rezerva de apă/substanțe de stingere necesară intervenției la incendiu, precum și funcționarea instalațiilor de stingere.

Se utilizează doar mijloace de primă intervenție în caz de incendiu corespunzătoare categoriei de risc și avizate în condițiile legii.

Personalul propriu este instruit periodic privind evacuarea persoanelor în caz de urgență și asigurarea primei intervenții în caz de incendiu.

Cel puțin o dată pe semestru se verifică modul de însușire a instruirii personalului în domeniul apărării împotriva incendiilor prin organizarea de exerciții de alarmare și evacuare în caz de incendiu, în baza concepției de evacuare stabilite.

Parcarea mașinilor private și care transportă marfă se face doar în locuri special amenajate.

Instrucțiunile în caz de incendiu în construcții comerciale se afișează pe căile de evacuare.

RECOMANDĂRI PENTRU STAȚII DE DISTRIBUȚIE A CARBURANȚILOR

PE TIMPUL ALIMENTĂRII CU CARBURANȚI

Nu fumați

Închideți telefonul mobil

Nu intrați în vehicul

ÎN CAZ DE INCENDIU

Păstrați-vă calmul

Anunțați incendiul
Telefon serviciu public pentru situații de urgență
nr. _____
sau
CINE anunță?
CE s-a întâmplat?
UNDE s-a întâmplat?

Salvați persoanele aflate în pericol

112

Numărul de telefon al serviciului profesionist pentru situații de urgență

Reguli privind apărarea împotriva incendiilor:

- a.Căile de acces, intervenție și evacuare a persoanelor în caz de incendiu se mențin libere.**
- b.Orice schimbare a destinației unor spații se face în urma obținerii avizului/autorizației p.s.i.**
- c.Instalațiile utilitare se verifică periodic și se întrețin numai de personal autorizat.**
- d.Se interzice fumatul și folosirea focului deschis în perimetrul benzinăriei.**
- e.Este obligatorie oprirea motorului pe timpul alimentării autovehiculului cu carburant.**
- f.Se interzice utilizarea telefonului mobil pe timpul alimentării cu carburanți (se va închide sau se va ține în interiorul autovehiculului).**
- g.Nu se urcă în mașină pe timpul alimentării cu carburanți, existând risc de incendiu ca urmare a producerii sarcinilor electrostatice.**
- h.Vegetația uscată și reziduurile din perimetrul benzinăriei se înlătură permanent.**
- i.Instalațiile de apărare împotriva incendiilor se exploatează potrivit normelor specifice și se verifică periodic.**
- j.În perimetrul benzinăriei și în zona de acces se montează indicatoare de restricție și avertizare privind viteza maximă admisă, interzicerea fumatului și focului deschis, locurile permise pentru staționarea autovehiculelor, sensul fluxurilor de circulație.**
- k.Se utilizează doar mijloace de primă intervenție în caz de incendiu corespunzătoare categoriei de risc, certificate și avizate în condițiile legii.**
- l.Personalul propriu se instruește periodic privind asigurarea primei intervenții în caz de incendiu.**

Instrucțiunile în caz de incendiu și Regulile privind apărarea împotriva incendiilor specifice stațiilor de distribuție a carburanților se afișează în perimetrul de alimentare cu carburanți și în spațiul de comercializare.

RECOMANDĂRI ÎN CAZ DE INCENDIU ÎN CONSTRUCȚII DE TURISM

FIRE INSTRUCTIONS IN HOTELS

INSTRUCTIONS EN CAS D'INCENDIE

	<p>Păstrați-vă calmul</p> <p>Be calm</p> <p style="color: red;">Gardez votre calm</p>
<p>DACĂ DUMNEAVOASTRĂ DESCOPERTI INCENDIUL / IF YOU DISCOVER A FIRE / SI VOUS DECOUVREZ UN INCENDIE</p>	
	<p>Preveniți rapid recepția, Sunați la recepție la numărul _____ și dați date despre locul unde s-a produs incendiul ori anclansați butonul manual de alarmare cel mai apropiat.</p> <p style="color: blue;">Raise the alarm by dialing at _____ and going the operator the location of the fire, or by breaking the glass of the nearest fire alarm buton.</p> <p style="color: red;">Donnez l'alarme immédiatement, en telephonant au no. _____ ou en brisant le verre du poste avertisseur d'incendie le plus proche.</p>
<p>DACĂ AUZIȚI SEMNALUL DE ALARMĂ DE INCENDIU / IF YOU HEAR THE FIRE ALARM / DES QUE VOUS ENTEDEZ L'AVERTISEUR D'INCENDIE</p>	
	<p>Urmați întocmai instrucțiunile date de personalul obiectivului. Nu luați nici un fel de inițiative pe cont propriu. Riscați să vă expuneți unor pericole inutile.</p> <p style="color: blue;">Follow the instructions of the hotel personel. Do not take initiatives. Do you risk dangers.</p> <p style="color: red;">Suivez les instructions du personel de l'hotel tout de suite. Vous ne devez pas prendre des initiatives. Vous risquez des dangers inutilement.</p>
	<p>Îndreptați-vă spre destinațiile indicate fără a lua obiecte personale. Acestea vă pot îngreuna evacuarea. Viața dumneavoastră este mult mai de preț.</p> <p style="color: blue;">Hie to the indicated places stopping to collect personal belongings. This cumber your evacuation. Your life is more precious.</p> <p style="color: red;">Prenez les voies indiquées sans en rassemblant vos effets personnels. Ceux-là peuvent vous gener pendant l'evacuation. Votre vie est plus precieuse.</p>
	<p>Nu vă întoarceți spre locurile în care se manifestă incendiul pentru a vă lua un obiect personal considerat de dumneavoastră de valoare.</p> <p style="color: blue;">Do not return to the fire place to take a personal belongings.</p> <p style="color: red;">Ne vous retournez dans le site d'incendie pour rassembler vos effets personnels.</p>
	<p>Atenție !</p> <p>În caz de incendiu este interzisă la evacuare utilizarea lifturilor</p> <p style="color: blue;">Attention</p> <p style="color: blue;">Do not use the lifts in case of fire</p> <p style="color: red;">Attention</p> <p style="color: red;">Il est interdit de prendre l'ascenseur en cas d'incendie.</p>
	<p>Mergeți la locul prestabilit de adunare în situații de urgență, marcat corespunzător.</p> <p style="color: blue;">Go to the assembly place, appropriately marked.</p> <p style="color: red;">Allez à la place de rassemblement, marquées.</p>
	<p>Fumatul este interzis.</p> <p style="color: blue;">Do not smoke.</p> <p style="color: red;">Il est interdit de fumer.</p>
	<p>Nu utilizați în cameră aparate electrocasnice (fier de călcat, fierbătoare, reșouri) sau alte aparate de gătit cu gaz etc.</p> <p style="color: blue;">Do not use in room hardwears (iron, hot plate) or gaz cooking stoves.</p> <p style="color: red;">Il est interdit d'utiliser dans la chambre des appareils electrocasniques (fer à repasser, bouilleur, chauffe-plat) ou d'autres rechauds à gas.</p>

Construcții de turism

Reguli privind apărarea împotriva incendiilor:

Orice schimbare a destinației unor spații se face în urma obținerii avizului/autorizației p.s.i..

Se interzice încuierea ușilor pe căile de evacuare ori amplasarea de uși false, oglinzi, draperii care să deruteze persoanele la evacuare.

Nu se depozitează dulapuri ori alte materiale pe traseul căilor de evacuare, salvare și intervenție în caz de incendiu.

Lucrările de termoprotecție/ignifugare a elementelor combustibile din structura construcțiilor se execută cu personal atestat.

Golurile din elementele de construcție cu rol de compartimentare trebuie să fie protejate corespunzător.

Se interzice fumatul sau utilizarea de aparate electrocasnice în camerele de cazare.

Instalațiile utilitare, instalația de protecție împotriva descărcărilor electrice atmosferice, de prevenire și stingere a incendiilor se exploatează conform normelor specifice și se verifică periodic de personal atestat.

Se utilizează doar mijloace de primă intervenție în caz de incendiu corespunzătoare categoriei de risc și avizate în condițiile legii.

Iluminatul de siguranță se menține în stare de funcționare la parametri optimi.

Se elaborează, reactualizează și afișează pe fiecare nivel planurile de apărare împotriva incendiilor.

Căile de evacuare se marchează cu indicatoare corespunzătoare.

Personalul propriu este instruit periodic privind evacuarea persoanelor în caz de urgență și asigurarea primei intervenții în caz de incendiu.

O dată pe semestru se verifică modul de însușire a instruirii personalului în domeniul apărării împotriva incendiilor prin organizarea de exerciții de alarmare și evacuare în caz de incendiu, în baza planurilor de evacuare stabilite.

Parcarea mașinilor private și ale turiștilor se face doar în locurile special amenajate, fără a împiedica accesul la sursele de apă.

Instrucțiunile în caz de incendiu în instituții cu caracter turistic se afișează pe căile de evacuare, la recepție și în fiecare cameră.

**RECOMANDĂRI ÎN CAZ DE INCENDIU
PENTRU CONSTRUCȚII DE CULTURĂ**

Păstrați-vă calmul

Anunțați incendiul
Telefon serviciu public pentru situații de urgență
nr. _____
sau
CINE anunță?
CE s-a întâmplat?
UNDE s-a întâmplat?

Salvați persoanele aflate în pericol

Urmați căile de evacuare marcate

ATENȚIE !
Nu folosiți ascensorul

112

Numărul de telefon al serviciului profesionist
pentru situații de urgență

Reguli generale privind apărarea împotriva incendiilor:

Dezvoltarea, modernizarea sau schimbarea destinației construcțiilor existente precum și punerea în funcțiune a acestora se efectuează doar în urma obținerii avizului/autorizației p.s.i.

Lucrările de termoprotecție/ignifugare a elementelor combustibile din structura construcțiilor se execută cu personal atestat.

Golurile din elementele de construcție cu rol de compartimentare trebuie să fie protejate corespunzător.

În ateliere, laboratoare, studiouri de creație etc. se introduc numai materialele necesare zilei respective.

La ieșirea dintr-un schimb sau la sfârșitul zilei de lucru se evacuează reziduurile din coșurile de gunoi sau containerele de depozitare.

La încheierea activităților specifice se deconectează aparatele/sistemele de ventilație/climatizare locală, se întrerupe iluminatul artificial și se oprește alimentarea cu energie electrică a calculatoarelor și altor aparate sau instalații din sălile de expoziție, birouri, laboratoare, ateliere etc.

Instalațiile electrice, de încălzire și instalația de protecție împotriva descărcărilor electrice atmosferice se verifică periodic doar de către personal autorizat.

În interiorul construcțiilor de cultură fumatul este interzis.

Se prevede sistem de anunțare-alarmare în caz de incendiu.

Este strict interzisă folosirea focului deschis în locuri în care se lucrează sau se depozitează substanțe combustibile și/sau inflamabile.

Iluminatul de siguranță se menține în stare de funcționare la parametrii optimi.

Periodic, se execută exerciții de alarmare-evacuare în caz de incendiu, în baza concepției de evacuare stabilite, care cuprinde, inclusiv, ordinea și prioritatea de evacuare a exponatelor, locurile de depozitare, supravegherea acestora, precum și protecția obiectelor voluminoase ce nu se pot evacua.

Căile de acces, intervenție și evacuare a persoanelor și bunurilor în caz de incendiu se marchează în conformitate cu cerințele normative și se mențin în permanență libere și practicabile.

Se utilizează doar mijloace de primă intervenție în caz de incendiu corespunzătoare categoriei de risc și avizate/certificate în condițiile legii.

Parcarea mașinilor private și ale instituției se face doar în locurile special amenajate pentru a nu afecta negativ activitatea forțelor de intervenție în caz de urgență.

Instrucțiunile în caz de incendiu în construcțiile de cultură se afișează pe căile de evacuare sau pot fi înmânate vizitatorilor o dată cu cumpărarea biletului de intrare.

RECOMANDĂRI ÎN CAZ DE INCENDIU
PENTRU CONSTRUCȚII DE CULT

Păstrați-vă calmul

Anunțați incendiul

Telefon serviciu public pentru situații de urgență nr. _____

sau

CINE anunță?

CE s-a întâmplat?

UNDE s-a întâmplat?

Evacuarea în siguranță

Salvați persoanele aflate în pericol. Permiteți evacuarea persoanelor făcând posibil accesul acestora prin toate căile de evacuare existente (inclusiv prin altar). Viața oamenilor este importantă.

112

Numărul de telefon al serviciului profesionist pentru situații de urgență

Reguli generale privind apărarea împotriva incendiilor:

Dezvoltarea, modernizarea sau schimbarea destinației construcțiilor existente precum și punerea în funcțiune a acestora se efectuează doar în urma obținerii avizului/autorizației p.s.i.

Lucrările de termoprotecție/ignifugare a elementelor combustibile din structura construcțiilor se execută cu personal atestat, utilizând produse/sisteme certificate și avizate p.s.i., în condițiile legii.

Instalațiile electrice, de încălzire și instalația de protecție împotriva trăsnetului se montează și utilizează conform reglementărilor tehnice și se verifică periodic doar de către personal autorizat.

În ateliere se introduc numai materialele necesare zilei respective.

Reziduurile din coșurile de gunoi sau containerele de depozitare, se evacuează zilnic.

Se interzice lăsarea lumânărilor sau candelor aprinse în lăcașuri de cult, inclusiv în chilli, fără a fi supravegheate.

Aprinderea lumânărilor de către enoriași se face în afara bisericilor, în locuri special amenajate și prevăzute cu mijloace de primă intervenție.

Este strict interzisă folosirea focului deschis în locuri în care se lucrează sau se depozitează substanțe combustibile și/sau inflamabile.

Se prevede sistem de anunțare-alarmare în caz de incendiu sau un cod de semnale.

Căile de acces, intervenție și evacuare a persoanelor și bunurilor în caz de incendiu se marchează în conformitate cu cerințele normative și se mențin în permanență libere și practicabile.

Mijloacele de prevenire și stingere a incendiilor se exploatează potrivit normelor specifice și se verifică periodic de personal atestat.

În cazul lăcașurilor de cult aflate în zone izolate sau greu accesibile se prevede rezervă de apă pentru incendiu.

Parcarea mașinilor private se face doar în locurile special amenajate pentru a nu afecta negativ activitatea forțelor de intervenție în caz de urgență.

Instrucțiunile în caz de incendiu în construcțiile de cult se afișează la intrarea în biserică.

